

VANTAAN KAUPUNKI
TILINPÄÄTÖS 2024

VANTAAN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2024

Sisällysluettelo

1	TOIMINTAKERTOMUS.....	1
1.1	OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1.1	Kaupunginjohtajan katsaus.....	1
1.1.2	Vantaan kaupungin hallinto	3
1.1.3	Kansantalouden ja aluetalouden kehitys	7
1.1.4	Vantaan kaupungin toimintaympäristö ja talouden kehitys	9
1.1.5	Vantaan kaupungin henkilöstö.....	27
1.1.6	Ympäristöasiat	30
1.1.7	Muut ei-taloudelliset asiat	33
1.1.8	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	34
1.2	SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	41
1.3	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	47
1.3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	47
1.3.2	Toiminnan rahoitus	49
1.4	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	51
1.5	KOKONAISTULOT JA MENOT	56
1.6	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	58
1.6.1	Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	58
1.6.2	Konsernin toiminnan ohjaus	59
1.6.3	Olennot konsernia koskevat tapahtumat.....	60
1.6.4	Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden vuosikooste ja tavoitteiden toteutuminen	61
1.6.5	Kiinteistöyhtiöiden tavoitteiden toteutuminen	77
1.6.6	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	80
1.6.7	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	80
1.6.8	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	82
1.7	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	86
2	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	87
2.1	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	87
2.2	MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN	114
2.2.1	Käyttötalouden toteutuminen	114
2.2.2	Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2024	173
2.2.3	Investointien toteutuminen	175
2.2.4	Rahoitusosan toteutuminen	183
2.2.5	Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	184
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	185
3.1	VANTAAN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA	185
3.2	VANTAAN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA	186
3.3	VANTAAN KAUPUNGIN TASE	187
3.4	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNITULOSLASKELMA	189
3.5	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNIRAHOTUSLASKELMA	190
3.6	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNITASE	191
4	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	193
4.1	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	193
4.1.1	Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	193
4.1.2	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	195
4.2	TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	198
4.3	TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	203
4.3.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	203
4.3.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	208
4.4	VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	212
4.5	HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	219

5	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	223
5.1	MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET	223
5.1.1	<i>Kiinteistörahaston tilinpäätöslaskelmat</i>	223
5.1.2	<i>Vahinkorahaston tilinpäätöslaskelmat</i>	225
5.2	RAHASTOJEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TALOUTEEN.....	226
5.3	MUUT ERIYTETYT LASKELMAT	228
6	LUETTELOT JA SELVITYKSET	230
6.1	KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ	230
6.2	LUETTELO TOSITELAJEISTA	231
6.3	TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT	232
7	ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	234

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuonna 2024 Suomen ja euroalueen inflaatio on hidastunut voimakkaasti, joka on mahdollistanut korkeiden laskun. Tästä huolimatta Suomen kansantalouden kehitys oli hidasta ja Suomen BKT laski VM:n ennusteen mukaan 0,3 prosenttia vuonna 2024. Hidas kasvu näkyy mm. työttömyysasteen nousevana trendinä, joka kiihtyi erityisesti vuoden 2024 loppupuolella. Suomen pankin talousennusteen mukaan talous kääntyy hitaasti kasvuun vuonna 2025, vaikka työttömyyden ennustetaan vielä heikkenevän. Ennusteeseen kohdistuu paljon epävarmuutta. Geopoliittiset jännitteet ovat merkittäviä, Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan jatkuu edelleen ja Lähi-idän tilanne on epävarma. Merkittävää on myös mahdollinen kauppasota USA:n ja EU:n välillä.

Tilastokeskuksen tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli vuonna 2024 noin 1,1 miljardia euroa positiivinen. Tuloksessa on mukana kuitenkin poikkeuseriä, yhtiöittämiä ja omaisuuden myyntejä, jotka paransivat tulosta 0,3 miljardia euroa. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntatalous alijäämäinen -0,5 miljardia euroa. Kuntien yhteenlasketut kunnallisverotulot laskivat 3,3 prosenttia ja yhteisöverotulot 14 prosenttia. Laskuun vaikuttivat hyvinvointialueuudistukseen liittyneiden ns. verohäntien poistuminen sekä yleinen taloussuhdanne. Kiinteistöverotulot kasvoivat 6,7 prosenttia kiinteistöveroprosenttien lakisääteisten alarajojen noston takia. Valtionosuudet laskivat 6,6 prosenttia lopullisten sote-siirtolaskelmien tarkennuttua. Kunnissa ja kuntayhtymissä tehtiin investointeja 4,8 miljardilla eurolla. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien lainakanta kasvoi noin 0,7 miljardilla eurolla ollen vuoden 2024 lopussa noin 20,6 mrd. euroa.

Kaupungin maanmyyntitulot sekä kiinteistö- ja asunto-omaisuuden myynnin tulokertymät kehittyivät vaimeasti heikon markkinatilanteen vuoksi. Taustalla on asuntokysynnän vähäisyys ja asuntorakentamisen lähes täydellinen seisahtuminen. Kaupungin toimintakuluja kasvattivat ennakoitua enemmän erityisesti varhaiskasvatuksen henkilöstön vuokrauksen kustannusten sekä työmarkkinatuen kuntasuuden korkea taso. Toimintakuluihin kirjattiin myös kertaluonteisia negatiivisia eriä.

Kaupungin verotulot laskivat vuonna 2024 edelliseen vuoteen nähden yli 8 prosenttia. Verotulojen lasku johtuu pääosin hyvinvointialueuudistukseen liittyneiden ns. verohäntien poistumisesta, mutta myös yleisellä taloussuhdanteella oli merkittävää vaikutusta. Kaupungin saamat verotulotilitykset heikkenivät vuoden 2023 syksyn ennusteista peräti 27 miljoonaa euroa. Asuntorakentamisen heikko suhdannetilanne vaikutti erityisesti Vantaan verotulokehitykseen niin kunnallisverojen kuin yhteisöverojenkin kautta.

Vantaan kaupungin vuoden 2024 tilinpäätös osoittaa 61,3 milj. euron tilikauden alijäämää. Kaupungin bruttoinvestointimenot olivat 149,6 milj. euroa ja investointien omarahoitusosuus 147,5 milj. euroa. Vuosikatteen ollessa 58,8 milj. euroa investointien tulo-omahoitusprosentiksi tuli 40. Vuonna 2024 kaupungin ulkoinen lainakanta kasvoi 70 milj. eurolla, jolloin vuoden lopussa kaupungilla oli ulkoista lainaa 861 milj. euroa.

Vuonna 2024 Vantaan kaupungin väkiluku ylitti 250 000 asukkaan rajan. Kasvutahti hidastui hieman edellisestä vuodesta, mutta vuoden aikana kaupungin väkiluku kasvoi silti noin 4 000 hengellä erityisesti maahanmuuton myötä. Maan sisäinen muuttoliike oli Vantaan kannalta edelleen negatiivinen, mutta edellistä vuotta selvästi vähemmän. Työttömyys heikkeni erityisesti loppuvuodesta ja oli vuoden lopussa 1,1 prosenttiyksikköä edellistä vuotta korkeammalla tasolla. Pitkäaikaistyöttömyys jatkoi kasvuaan koko vuoden. Uusia asuntoja valmistui noin 1000, joka on alle kolmasosa edellisten vuosien tasosta. Aloitettujen asuntojen määrä pysyi edelleen pohjalukemissa ja oli ainoastaan 400. Tämä tarkoittaa sitä, että asuntotuotannon määrät eivät Vantaalla merkittävästi nouse parin seuraavan vuoden aikana.

Vuosi 2024 oli Vantaan 50-vuotisjuhlavuosi, mikä näkyi kaupungin toiminnassa laajasti. Juhlavuoden teema oli Kotona Vantaalla.

Vuoden päätteeksi allekirjoitettiin uusi Helsingin seudun 12-vuotinen MAL-sopimus 2024–2035. Sopimuksessa valtio sitoutuu rahoittamaan Vantaan ratikan rakentamiskustannuksista 30 prosenttia. Valtion rahoitusosuus koostuu suorasta valtion rahoituksesta sekä valtion maanluovutuksesta Vantaalle. Vantaa puolestaan sitoutuu sopimuksessa noin 1 650 uuteen asuntoon vuodessa. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on kasvattaa määrä 2 720 asuntoon vuodessa.

Vantaan ratikka on kaupungin historian suurin investointi. Hankkeessa toteutettiin vuoden 2024 aikana allianssikirjailutus ja solmittiin allianssisopimukset, jonka jälkeen alkoi kehitysvaihe, jossa tarkennetaan suunnitelmia ja kustannuksia. Tavoitteena on, että rakentaminen voi alkaa kesällä 2025.

Vuoden 2025 alussa toteutui kunta-alan yksi suurimmista muutoksista, TE2024-uudistus. Uudistuksessa työvoimapaalvelut, elinvoimapaalvelut sekä kotoutumisen palvelut siirrettiin pysyvästi valtiolta kuntien vastuulle. Siirtoa valmisteltiin laajassa yhteistyössä kaupungin eri yksiköiden kanssa ja yhteistyömalleja luotiin pääkaupunkiseudun tasoisesti. Vantaalaisten työvoimapaalveluiden asiakkaiden ja henkilöstön siirto toteutui hallitusti vuoden 2025 alussa.

Vantaan kaupunginvaltuuston marraskuussa 2024 hyväksymä talousarvio vuodelle 2025 perustuu -49,9 milj. euron tilikauden alijäämään. Vuoden 2025 talousarvio sisältää 203 milj. euron nettolainanottovarauksen. Lainavarausta kasvattaa erityisesti kaupungin perusinvestointien kasvu, Vantaan ratikan investointi, maanmyyntituottojen väliaikainen lasku sekä heikko verotulokehitys. Vantaan ratikan investointi ja kuntatalouden heikko tilanne kasvattavat huomattavasti kaupungin lainamäärää tulevina vuosina.

Kuntien valtionosuusuudistustyö on käynnissä ja uuden valtionosuusjärjestelmän on tarkoitus olla käytössä vuoden 2027 alussa. Tällä voi olla huomattavia kuntakohtaisia vaikutuksia nykyjärjestelmään verrattuna. Hallituksella on suunnitteilla myös kiinteistöverouudistus, jossa kiinteistöjen verotusarvoja tarkistettaisiin. Suunnitteilla on myös mm. toimeentulotukilain kokonaisuudistus, jolla toteutuessaan voi olla suuria kuntatalousvaikutuksia.

Yleisen talouskehityksen odotetaan kääntyvän nousuun vuoden 2025 aikana, mutta toisaalta työttömyyden arvioidaan vielä kasvavan. Asuntomarkkinoiden ennustetaan piristyvän, mutta asuntorakentamisen osalta suurta muutosta ei ole odotettavissa vielä vuonna 2025. Vähäinen uusien asuntojen valmistuminen voi vaikuttaa muuttoliikkeeseen ja kaupungin väestönkasvua hidastavasti lähivuosina.

Vantaan kaupungin taloutta on tasapainotettava pitkäjänteisesti seuraavien vuosien aikana. Vuoden 2025 aikana osana uuden strategian valmistelua sekä osana vuoden 2026 talousarvioprosessia käynnistetään menojen ja tulojen rakennetarkastelu, jossa käydään läpi kaikki kaupungin toimialat ja niiden toiminnot. Tarkastelussa arvioidaan, tekeekö kaupunki oikeita asioita oikeilla painotuksilla sekä sitä, kuinka asioita tehdään ja toteutetaan. Myös investointien valmistelua ja kokonaisuutta käydään läpi. Samaan aikaan arvioidaan myös yleisen talouskehityksen, kuntatalouden ja Vantaan talouden kehitysnäkymiä sekä tulevan valtuustokauden kaupungin talouden tasapainottamisen euromääräisiä tarpeita.

Pekka Timonen, Kaupunginjohtaja

1.1.2 Vantaan kaupungin hallinto

Kaupunginvaltuusto

Kansallinen kokoomus

Ahokas Siri
Aura Anssi
Hakala Heli
Iivarinen Oskari
Kaiju Susanna
Kanerva Sami
Kasonen Mika
Kivimäki Otso
Lehmuskallio Paula
Multala Sari
Norres Lasse
Orlando Carita
Orpana Anitta
Phull Manav
Raja-aho Maarit
Rokkanen Sakari
Siniketo-Pietilä Katja

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue

Abdi Faysal
Eklund Tarja
el Issaoui Naima
Hall Anu
Kaukola Ulla
Kiljunen Kimmo
Kähärä Sirkka-Liisa
Letto Pirkko
Lindtman Antti
Räsänen Minna
Sainio Jari
Sodhi Ranbir
Stirkkinen Matilda
Särkelä Jussi
Tamminen Ida

Perussuomalaiset

Hartikainen Janne
Järä Juha
Karhu Suvi
Kärki Niilo
Lundell Kai-Ari
Niikko Mika
Saimen Tuukka
Suoniemi Juha
Virkamäki Pekka
Weckman Markku

Vihreä liitto

Friman Reija
Kaimio Tuire
Kauppinen Sirpa
Norrena Vaula
Rautavaara Maija
Rämö Eve
Tawasoli Eva
Valtanen Hanna
Viilo Mikko

Vasemmistoliitto

Demiri Funda
Eerola Antero
Saramo Jussi
Sillanpää Minttu

Suomen Keskusta

Luukkala Pirjo
Tikkanen Eeva

Suomen Kristillisdemokraatit

Jääskeläinen Jouko
Tuomela Tiina

Liike Nyt

Nummela Nina
Vacker Marjo

Suomen ruotsalainen kansanpuolue

Karlsson Patrik
Åstrand Stefan

Muut

Dehghan Milad

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat

Puheenjohtaja
I varapuheenjohtaja
II varapuheenjohtaja

Tahvanainen Säde (SDP)
Kaira Lauri (Kok.)
Aidanjuuri Tanja (PS)

Kaupunginhallitus

Kansallinen kokoomus

Kasonen Mika
Orpana Anitta
Raja-aho Maarit

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue

Abdi Faysal
Räsänen Minna
Tammi Visa

Perussuomalaiset

Lundell Kai-Ari
Suoniemi Juha

Vihreä liitto

Rämö Eve
Valtanen Hanna

Suomen Kristillisdemokraatit

Tuomela Tiina

Vasemmistoliitto

Karinen Ville

Kaupunginhallituksen puheenjohtajat:

Puheenjohtaja	Rokkanen Sakari (Kok.)
I varapuheenjohtaja	Kaukola Ulla (SDP)
II varapuheenjohtaja	Niikko Mika (PS)

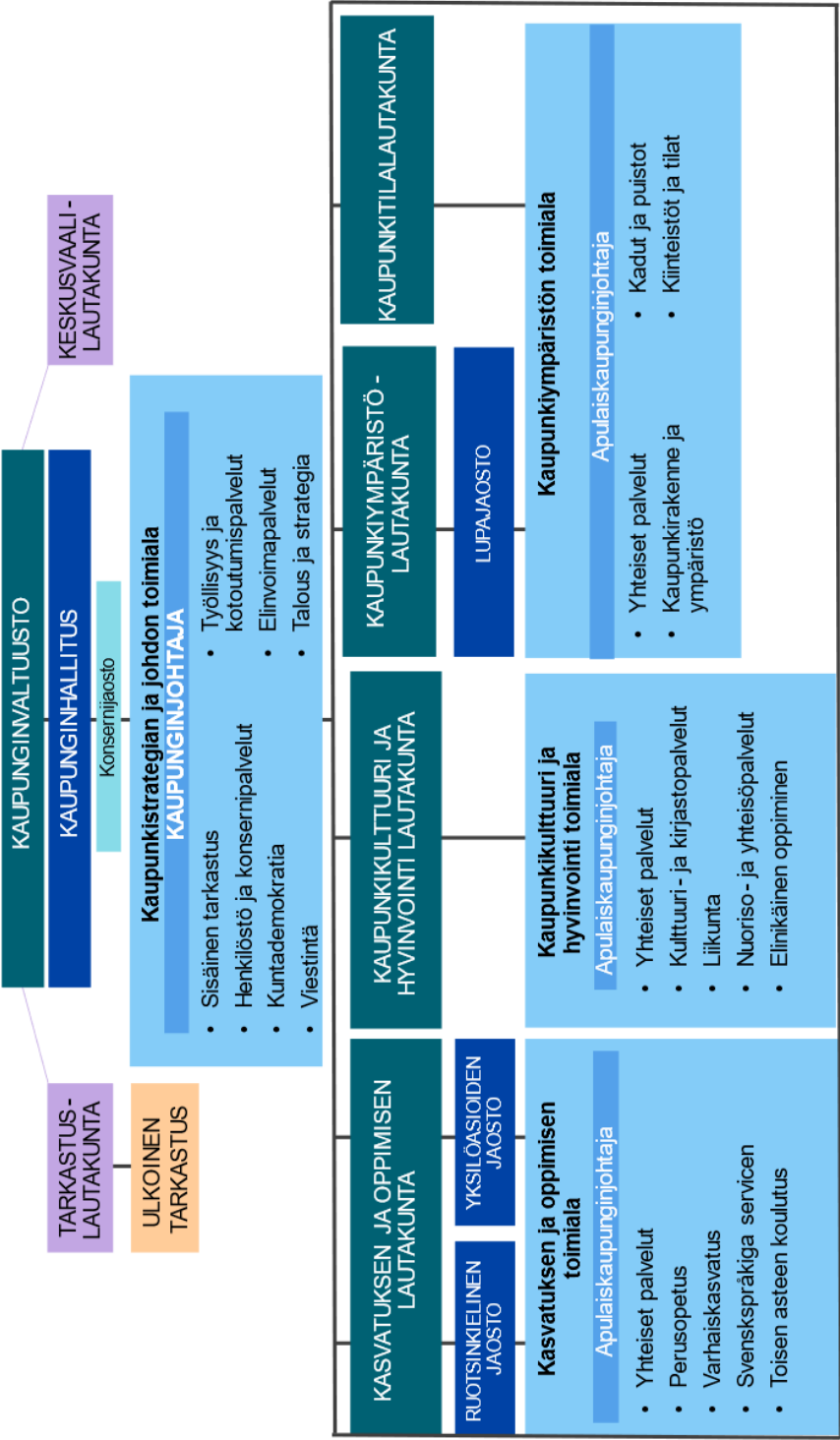
Esittelijä (31.12.2024)

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Tilivelvolliset (31.12.2024)

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen
Apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske
Apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila
Apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand

Vantaan kaupungin organisaatio 2024

1.1.3 Kansantalouden ja aluetalouden kehitys

Suomen kansantalouden kehitys oli hidasta vuonna 2024. Vuoden kolmannella neljänneksellä kasvua kertyi verrattuna vuoden takaiseen, mutta vain 0,3 prosenttia. Valtiovarainministeriö ennustaa koko vuodelle 2024 BKT:n 0,3 prosentin laskua.

Viime vuosina nopeasti kasvanut inflaatio on nyt hidastunut. Joulukuussa Suomen inflaatio oli vain 0,7 prosenttia. Samaan aikaan euroalueen inflaatio oli 2,4 prosenttia. Hidastuva inflaatio on mahdollistanut korkojen laskun. Vuoden 2024 tammikuussa 12 kk euribor oli 3,6 prosenttia. Tammikuuhun 2025 mennessä 12 kk euribor oli laskenut noin 2,5 prosenttiin, laskua on ollut yli prosenttiyksikön. Euroalueen inflaation ennustetaan lähestyvän 2 prosentin tasoa eli EKP:n tavoiteinflaatiota. Tämä tukisi korkotason asettumista vielä alhaisemmalle tasolle ja osaltaan loisi edellytyksiä sille, että investoinnit ja rakentaminen jälleen kääntyisivät kasvuun.

Hidas kasvu näkyy mm. työttömyysasteen nousevana trendinä. Työttömyyden trendiluku oli vuoden 2024 tammikuussa 7,8 prosenttia. Joulukuuhun mennessä se oli kohonnut 8,9 prosenttiin. Työttömyyden trendi oli sama myös marraskuussa. On liian aikaista kuitenkin sanoa, onko työttömyyden nousu pysähtynyt kokonaan. Konkurssien määrää seuraamalla vaikuttaisi, että pahin saattaa olla ohi. Konkurssien liukuva vuosisumma oli vuoden 2024 tammikuussa 3 306 ja joulukuussa 3 484 yritystä. Korkeimmillaan liukuva vuosisumma oli kuitenkin lokakuussa, jolloin se oli 3 521.

Talouden taantuma näkyy koko Uudellamaalla. Joulukuun lopussa 2024 Uudellamaalla oli 196 510 työtöntä työnhakijaa. Työttömien kokonaismäärä nousi 10,4 prosenttiin vuodentakaisesta. Nousu on ollut nopeampaa kuin koko maassa keskimäärin. Uudenmaan työttömyysaste oli 11,7 prosenttia joulukuussa 2024.

Suomen pankin talousennuste lupaa hitaasti käynnistyvää talouskasvua. Vuodelle 2025 ennustetaan 0,8 prosentin kasvua ja vuodelle 2026 jo 1,8 prosentin kasvua. Merkittävää kuitenkin on, että Suomen pankin ennusteessa työttömyyden odotetaan kasvavan vielä 2025.

Kokonaisuudessaan Suomen pankki korostaa ennusteen epävarmuutta. Geopoliittiset jännitteet ovat merkittäviä. Ukrainan sota jatkuu edelleen ja Lähi-idän tilanne on epävarma. Merkittävää on myös mahdollinen kauppasota USA:n ja EU:n välillä. Yhdysvallat ovat Suomen tärkeimpiä kauppakumppaneita, joten mahdolliset tullien nostot häiritsisivät Suomen talouden elpymistä. Pelkkä mahdollisuuskin kauppasodasta voi lisätä epävarmuutta ja hidastaa esimerkiksi investointeja.

Suomeen on samaan aikaan kuitenkin suunnitteilla huomattava määrä mm. konesali- ja vihreän siirtymän investointeja. Edellä mainitut epävarmuustekijät osaltaan tulevat vaikuttamaan siihen, toteutuvatko nämä investoinnit käytännössä.

Julkinen talous

Suomen valtion talous on syvästi alijäämäinen. Valtiovarainministeriön mukaan julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on 4,2 prosenttia vuonna 2024. Vuodelle 2025 alijäämän ennustetaan laskevan 3,5 prosenttiin. Suomen Pankki ennustaa alijäämän laskevan alle 3 prosenttiin vasta vuonna 2027. Alijäämän määrä riippuu luonnollisesti myös siitä, miten Suomen talouskasvu käynnistyy tulevina vuosina. Julkisen talouden haasteisiin ei kuitenkaan ole tulossa suuria helpotuksia lähivuosina. Valtio on ryhtynyt sopeutustoimiin alijäämän kuromiseksi umpeen. Lyhyellä aikavälillä sopeutustoimet voivat kuitenkin hidastaa elpymistä.

Tilastokeskuksen tekemien tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli noin 1,1 miljardia euroa positiivinen vuonna 2024. Tuloksessa on mukana kuitenkin poikkeuseriä, kuten energiayhtiöiden osuuksien myyntiä sekä yhtiöittämistä, jotka paransivat tulosta noin 300 miljoonalla eurolla. Kuntien verotulot alenivat noin 500 miljoonalla eurolla vuoteen 2023 nähden muun muassa sote-uudistukseen liittyneiden verohäntien poistumisen takia. Tilinpäätösarvioiden mukaan tilikauden tulos muodostui negatiiviseksi 80 kunnassa, kun se vuonna 2023 oli negatiivinen 49 kunnassa. Kunnissa ja kuntayhtymissä tehtiin investointeja 4,8 miljardilla eurolla. Kuntien lainakanta kasvoi noin 720 miljoonalla eurolla ja oli vuoden 2024 lopussa noin 20,6 miljardia euroa. Kuntaliiton ja VM:n ennusteiden mukaan kuntatalouden kehitys on heikentymässä ja vuoteen 2028 mennessä kuntien lainakannan ennustetaan kasvavan 26,8 miljardiin euroon.

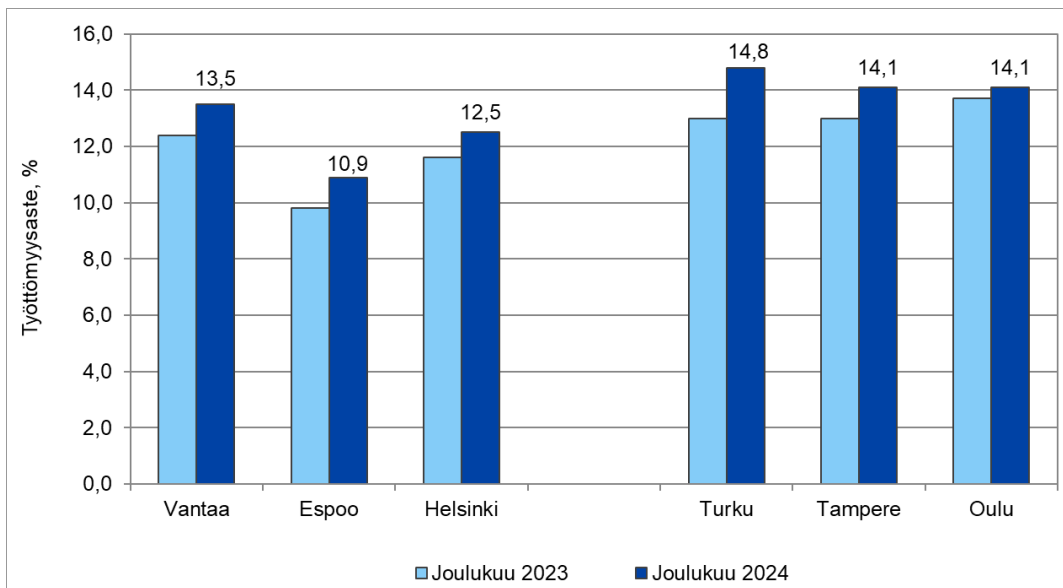
Uudenmaan ja Helsingin seudun kehitys

Tilastokeskuksen ennakotietojen mukaan Uudellamaalla asui vuoden 2024 lopussa 1 783 165 henkilöä. Alueen väestönkasvu oli Suomen maakunnista määrällisesti suurinta. Vuoden 2024 aikana Uudenmaan väestö kasvoi yhteensä noin 23 600 henkilöllä. Myös suhteellisesti alueen kasvu oli muita maakuntia nopeampaa. Väestönlisäys koko maassa oli 0,6 prosenttia, kun Uudellamaalla se oli 1,3 prosenttia. Seuraavaksi eniten kasvoi Pirkanmaa (6 200 henkilöä, 1,2 prosenttia) ja Varsinais-Suomi (4 000 henkilöä, 0,8 prosenttia).

Ennakotietojen mukaan Uusimaa sai vuonna 2024 kotimaan muuttoliikkeen kautta noin 5 500 uutta asukasta, joka toteutuessaan olisi 2 000 henkilöä enemmän kuin vuonna 2023. Vaikka ulkomailta saatu muuttovoitto oli noin 6 000 henkilöä pienempi kuin vuonna 2023, sai Uusimaa noin 16 200 uutta asukasta ulkomaan muuttoliikkeen kautta vuonna 2024. Alueen muuttovoitto oli kokonaisuudessaan (21 700 henkilöä) selvästi muita maakuntia suurempi. Seuraavaksi eniten muuttovoittoa saivat Pirkanmaa (7 300 henkilöä) ja Varsinais-Suomi (5 600 henkilöä).

Työttömyys on lisääntynyt Uudellamaalla. Joulukuusta 2023 joulukuuhun 2024 työttömyysaste on noussut alueella 10,8 prosentista 11,7 prosenttiin. Joulukuussa 2024 alueen matalin työttömyysaste oli Inkoossa (5,4 %), ja korkein Karkkilassa ja Vantaalla (molemmissa 13,5 %). Työttömyysasteen kasvu vuoden aikana oli suurinta Kauniaisissa (+1,5 prosenttiyksikköä) ja työttömyys laski eniten Inkoossa, jossa laskua oli -0,9 prosenttiyksikköä.

Työttömyyden nousu näkyy myös maan kuudessa suurimmassa kaupungissa, joissa jokaisessa työttömyys on kasvanut vuodesta 2023. Joulukuussa 2024 matalin työttömyysaste oli Espoossa (10,9 %) ja korkein Turussa (14,8 %). Vuoden aikana työttömyysasteen kasvu oli suurinta Turussa (+1,8 prosenttiyksikköä) ja pienintä Oulussa (+0,4 prosenttiyksikköä). Kuudessa suurimmassa kaupungissa sekä alle 25-vuotiaita työttömiä että pitkäaikaistyöttömiä oli joulukuussa 2024 enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2023.

Kuvio 1: Työttömyysaste (%) Vantaalla ja muissa suurissa kaupungeissa 2023 ja 2024

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: TEM (päivitetty 23.1.2025)

1.1.4 Vantaan kaupungin toimintaympäristö ja talouden kehitys

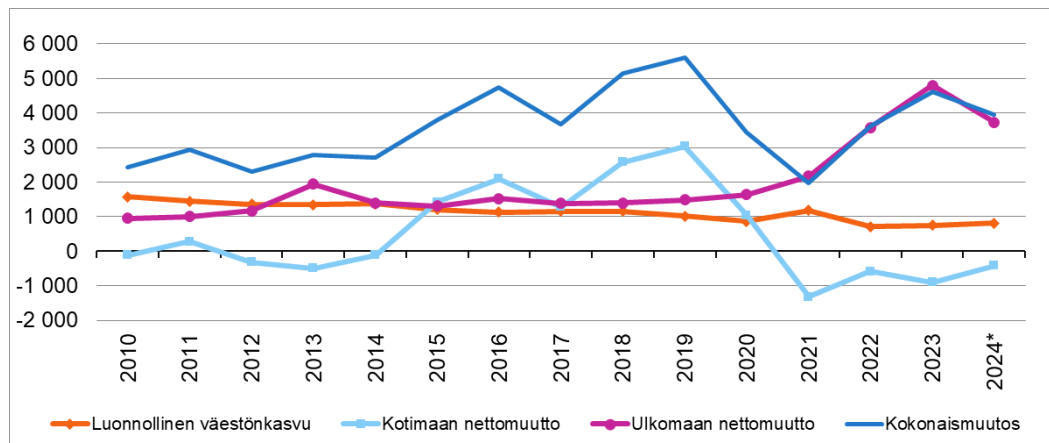
Vantaan väestö kasvoi 4 000 asukkaalla

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Vantaan väkiluku oli 251 405 vuoden 2024 lopussa. Väestö kasvoi 3 960 asukkaalla (1,6 %), joka toteutuessaan olisi 660 henkeä vähemmän kuin vuonna 2023. Vaikka väestönkasvu jäi edellisestä vuodesta, nousi se korkeammalle tasolle kuin vuosina 2020–2022. Vantaa on Suomen neljänneksi suurin kaupunki ja eroa kolmantena olevaan Tampereeseen oli noin 9 000 asukasta.

Kasvun taustalla on edelleen maahanmuutto, josta Vantaa sai ennakkotietojen perusteella muuttovoittoa 3 700 henkilöä. Toteutuessaan tämä olisi Vantaan toiseksi suurin muuttovoitto ulkomailta. Melko kauaksi jäädään kuitenkin ennätysvuodesta 2023, jolloin ulkomaan muuttovoitto kohosi 4 800 henkeen.

Kotimaan nettomuutto jäi puolestaan negatiiviseksi, sillä Vantaalta muutti 420 henkeä enemmän muualle Suomeen kuin sieltä muutettiin Vantaalle. Vaikka kotimaan nettomuutto jäi negatiiviseksi 420 hengen verran, oli se vähemmän kuin kolmena edellisenä vuotena. Verrattuna vuoteen 2023, kotimaan muuttotappio oli puolet pienempi.

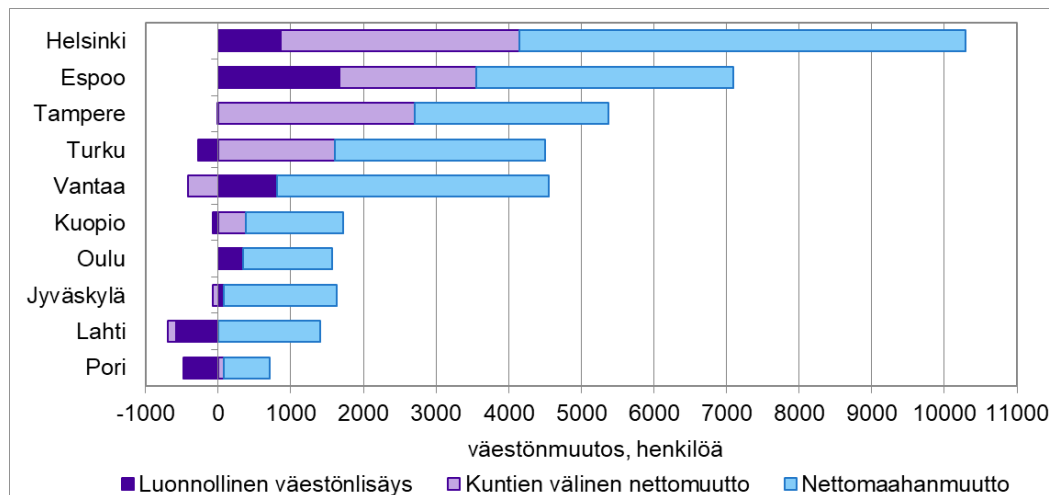
Vantaalla syntyi vuonna 2024 hieman alle 2 500 lasta ja kuolleita oli lähes 1 700 henkeä. Vaikka luonnollinen väestönkasvu nousi hieman korkeammalle tasolle kuin vuosina 2022–2023, jäi se silti alhaiseksi (+815).

Kuvio 2: Vantaan väestönmuutokset vuosina 2010–2024* (2024* on ennakkotieto)

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus (päivitetty 23.1.2025)

Kymmenestä suurimmasta kaupungista väestö kasvoi ennakkotietojen mukaan eniten Helsingissä, 10 100 asukkaalla. Seuraavaksi suurinta kasvu oli Espoossa (7 000), Tampereella (5 300), Turussa (4 200) ja Vantaalla (4 000). Ainoastaan Helsinki, Espoo ja Oulu saivat kasvua kaikilla väestönkehityksen osa-alueilla, joita ovat luonnollinen väestönlisäys, kuntien välinen nettomuutto sekä nettomaahanmuutto.

Kaikista Suomen kunnista kotimaan muuttoliike oli eniten miinuksella Lappeenrannassa (-685), mutta Kajaani ja Vantaa eivät jääneet kovin kauaksi tästä yli 400 hengen muuttotappiollaan. Kymmenestä suurimmasta kaupungista ainoastaan Vantaa, Lahti ja Jyväskylä menettivät väestöään muualle Suomeen. Maahanmuutto puolestaan kasvatti kaikkien suurten kaupunkien väestöä.

Kuvio 3: Väestönmuutosten ennakkotiedot kymmenessä suurimmassa kaupungissa vuonna 2024*

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus (päivitetty 23.1.2025)

Yritystalous supistui

Koko Vantaan kaupungin alueella kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi 0,5 prosenttia vuonna 2023. Vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto laski 6,2 prosenttia, toisella neljänneksellä 2,5 prosenttia ja kolmannella 0,3 prosenttia vuotta aiemmasta.

Vuositasolla Vantaan alueen liikevaihdosta arviolta vajaat puolet koostuu tukku- ja vähittäiskaupan alan yritysten tuottamasta liikevaihdosta. Muiden palveluiden alalla toimivien yritysten tuottaman liikevaihdon osuus on vajaat kolmasosa kokonaisuudesta. Teollisuuden alalla toimivien yritysten suhteellinen osuus tuotetusta liikevaihdosta on noin vajaat seitsemäsosa ja rakentamisen alan noin yhdes-toistaosa. Liikevaihdossa muiden palveluiden suhteellinen merkitys on Vantaalla viime vuosina kasvanut voimakkaasti. Kaupan suhteellinen merkitys on taas selvästi samanaikaisesti pienentynyt. Teollisuuden suhteellinen merkitys on pysynyt viime vuosina samansuuruisena, kun taas rakentamisen merkitys on hieman laskenut.

Palkkasumman toimialoitainen rakenne eroaa hieman. Palkkasummalla tarkoitetaan taloudessa tai jollain sen sektorilla maksettujen palkkojen yhteissummaa. Tukku- ja vähittäiskaupan alan yritykset maksavat noin viidenneksen koko Vantaan alueella maksetusta palkkasummasta. Muiden palvelualan yritysten maksaman palkkasumman osuus on vajaat kaksi viidesosaa kokonaisuudesta. Teollisuuden osuus on arviolta 14 ja rakentamisen 11 prosenttia koko alueella maksetusta palkkasummasta. Muilla tässä luokittelemattomilla toimialoilla on noin 17 prosentin osuus koko Vantaan alueella maksetusta palkkasummasta. Tähän kuuluvat mm. julkinen hallinto ja koulutus.

Palkkasumman osalta muiden palveluiden suhteellinen merkitys on viime vuosina Vantaan alueella tasaisesti vahvistunut, kun taas teollisuuden, rakentamisen ja kaupan merkitys palkkasumman maksajana on suhteellisesti samanaikaisesti hieman pienentynyt.

On huomioitavaa, että edellä esitetyt arviot eri toimialojen liikevaihdon ja palkkasumman osuuksista kokonaisuudesta ovat arvioita. Perusvuoden 2021 eurosummat ovat vuositasolla lopulliset, mutta tätä uudemmille vuosille summat ovat estimaatteja ja päivittyvät kun perusvuotta päivitetään. Tässä käytetyt estimaatit on saatu arvioitua aikavälin 10/2023–09/2024 vuosisummasta.

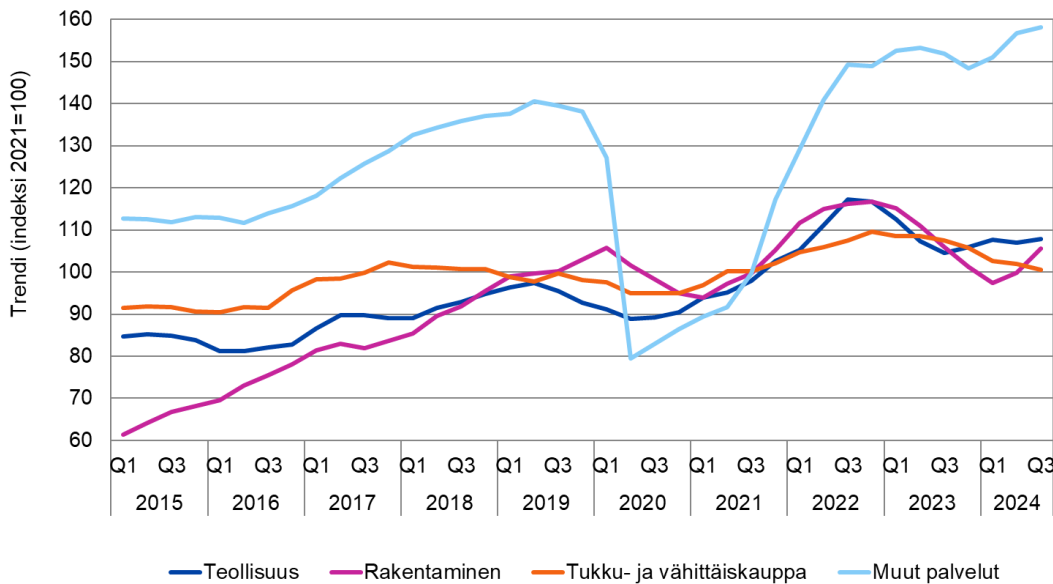
Toimialoitain tarkasteltuna Vantaalla muiden palveluiden alan yritysten liikevaihto kasvoi 2,1 prosenttia vuoden 2024 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana verrattuna vastaavaan aikaväliin edellisenä vuotena. Vantaan alueen muiden palveluiden alan liikevaihdon kasvu voi jatkua vielä hyvinkin vuoden 2024 lopulle ja vuodenvaihteen yli jopa vuodelle 2025. Tätä indikoisi mm. Vantaalle suuntautuneiden kotimaisten ja ulkomaisten yöpymisten määrän selvä kasvu vuoden 2024 lopulle tultaessa verrattaessa yöpymisiä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden. Tätä selittänee osittain se, että Helsinki-Vantaan kautta saapuneiden ja lähtevien matkustajien yhteismäärä oli myös vuoden 2024 viimeisellä neljänneksellä selvästi suurempi kuin edellisenä vuotena samana ajanjaksona.

Teollisuuden alan yritysten tuottama liikevaihto oli kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana samaa tasoa kuin edellisenä vuotena samalla aikavälillä. Suurin pudotus oli kyseisellä aikavälillä rakentamisessa, jossa liikevaihto väheni yli kahdeksan prosenttia verrattuna edelliseen vuoden vastaavaan aikaväliin. Tähän on myötävaikuttanut se, että vuoden 2024 kuluessa varsinkin asuntorakentaminen pysähtyi Vantaalla ja myös Suomessa lähes täysin. Myös muu kuin asuntorakentaminen hiipui Vantaalla vuoden 2024 lopulle tultaessa. Tukku- ja vähittäiskaupan alalla liikevaihdon tiputus oli yli kuusi prosenttia. Tähän on vaikuttanut mm. kuluttajien heikko luottamus kansakunnan talouden tulevaan tilaan. Tällöin on mm. kestokulutushyödykkeiden ostopäätöksiä on siirretty usein tulevaisuuteen.

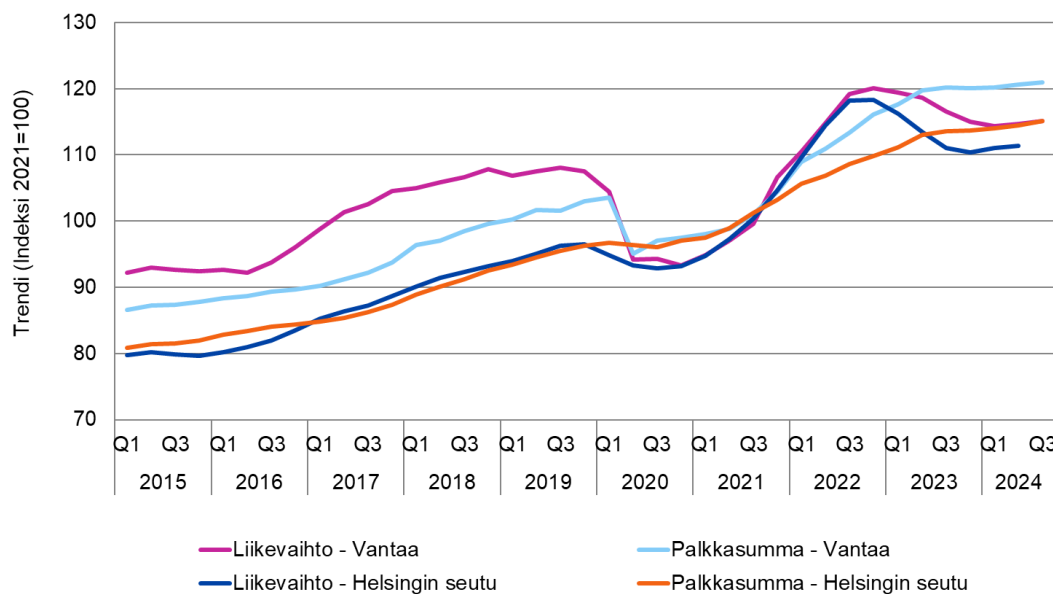
Helsingin seudulla liikevaihto laski -3,4 prosenttia jo vuonna 2023. Vuoden 2024 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana liikevaihto väheni -2,6 prosenttia verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon.

Vantaalla kaikkien toimialojen palkkasumma kasvoi 6,5 prosenttia vuonna 2023. Vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä palkkasumma kasvoi 1,8 prosenttia, toisella 0,7 prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 1,0 prosenttia vuotta aiemmasta. Helsingin seudulla oli vuonna 2023 palkkasumman kasvu hieman alempi 4,8 prosenttia. Vuoden 2024 ensimmäisen neljänneksen aikana oli palkkasumman kasvu Helsingin seudulla hieman ripeämpi 2,7 prosenttia kuin Vantaalla ja toisella ja kolmannella neljänneksellä taas samaa tasoa eli 0,9 ja 1,4 prosenttia.

Kuvio 4: Yritysten liikevaihdon kehitys päätoimialoilla Vantaalla vuosina 2015–2024 (2021=100)

Kuvio 5: Yritysten liikevaihdon ja palkkasumman kehitys Vantaalla ja Helsingin seudulla vuosina 2015–2024 (2021=100)

Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 31.12.2024

Vantaalla työttömyys on kasvanut ja avoimet työpaikat vähentyneet

Työ- ja elinkeinoministeriön työmarkkinaennusteen mukaan työllisten määrä kasvaa Suomessa vuonna 2025, mutta heikon suhdannetilanteen takia työllisyysaste kääntyisi nousuun hieman myöhemmin. Pitkäaikaistyöttömyyden ennakoidaan kasvavan vuoteen 2026 saakka.

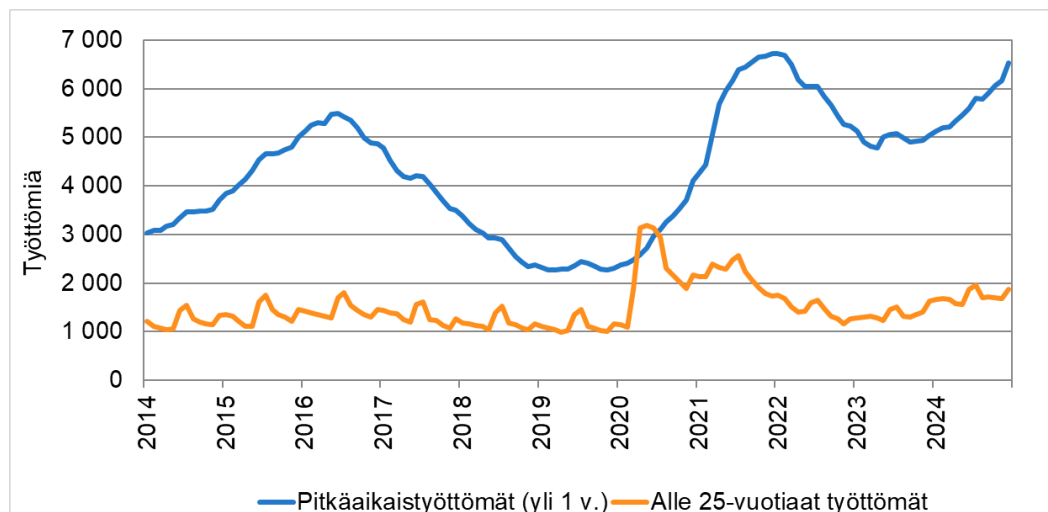
Joulukuussa 2024 Vantaalla oli 17 800 työtöntä ja työttömyysaste oli 13,5 prosenttia. Työttömyys nousee aina loppuvuodesta, mutta työttömien korkea määrä ei johdu pelkästään kausivaihtelusta. Tätä enemmän työttömiä oli viimeksi vuoden 2021 kesällä. Vantaan työttömyysaste ei ole ollut 2020-luvulla missään vaiheessa lähellekään koronaa edeltävää tasoa, alle yhdeksää prosenttia. Toistaiseksi pienin lukema pandemian jälkeen oli toukokuussa 2023, jolloin Vantaan työttömyysaste oli 10,2 prosenttia.

Työttömiä miehiä oli peräti 2 600 enemmän kuin työttömiä naisia joulukuussa 2024. Tämä oli yksi suurimmista sukupuolten välisistä eroista vuodesta 2006 lähtien. Kielen mukaan tarkasteltuna Vantaan työttömistä 53 prosenttia oli suomenkielisiä, 46 prosenttia vieraskielisiä ja yksi prosentti ruotsinkielisiä.

Koronakriisin jälkeen pitkäaikaistyöttömien määrä oli alhaisimmillaan keväällä 2023, 4 800 henkilöä. Pienen suvantovaiheen jälkeen tilanne jälleen heikkeni ja vuoden 2023 lokausta lähtien pitkäaikaisyöttömien määrä on kasvanut (lukuun ottamatta elokuuta 2024). Vuoden 2024 joulukuussa Vantaalla oli 6 500 pitkäaikaistyötöntä, joka oli yli 2,5 kertaa enemmän kuin ennen koronaa.

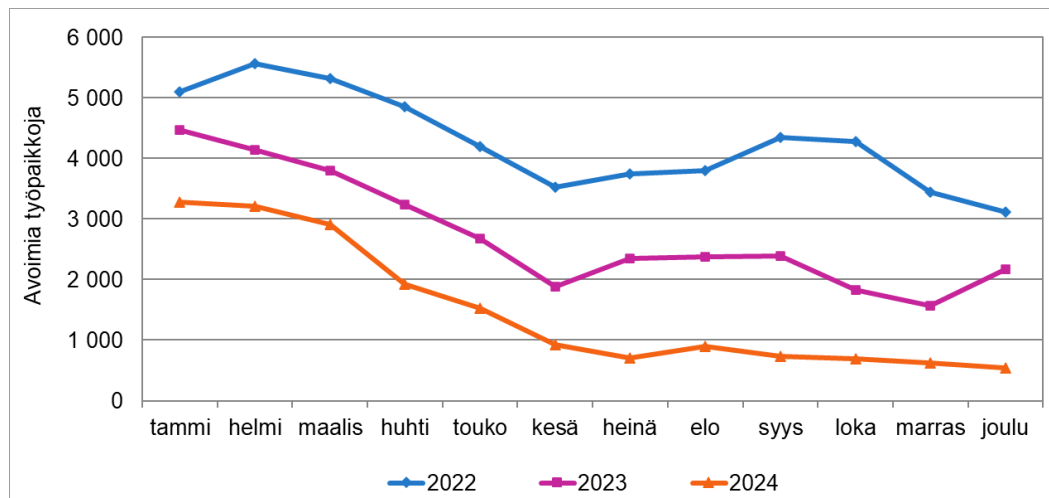
Alle 25-vuotiaita työttömiä oli lähes 1 900 joulukuussa 2024. Nuorten työttömyys kääntyy tyypillisesti nousuun joulukuussa, mutta tällä kertaa kausivaihtelu ei ole ainoa selittävä tekijä korkealle työttömyysluvulle. Vuoden 2024 jokaisena kuukautena alle 25-vuotiaita työttömiä oli enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2023.

Kuvio 6: Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien määrät Vantaalla vuoden 2014 tammikuusta lähtien

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: TEM (päivitetty 23.1.2025)

Työpaikkoja oli joulukuussa 2024 avoinna ennätysellisen vähän, ainoastaan 545 paikkaa. Tämä oli alhaisin lukema koko aikasarjalla, joka alkaa vuoden 2006 tammikuusta. Tilanne on ollut jo pidempään heikko, sillä seitsemän kuukauden ajan Vantaalla on ollut avoimia työpaikkoja alle tuhat per kuukausi. Laskusuhdanne on kestänyt tätäkin pidempään, sillä jokaisena kuukautena vuonna 2023 tai 2024 avoimia työpaikkoja ollut vähemmän kuin vastaavana ajankohtana edellisvuonna.

Kuvio 7: Avoimet työpaikat Vantaalla kuukausittain vuosina 2022–2024

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: TEM (päivitetty 23.1.2025)

Rakentaminen lähes pysähtynyt Vantaalla

Vuonna 2024 Vantaalla valmistui 975 asuntoa. Valmistuneiden asuntojen määrä romahti. Vielä edellisenä vuotena asuntoja valmistui 3 167. Tämän vuosikymmenen alkuvuosina 2020–2023 valmistui keskimäärin 3 116 asuntoa per vuosi.

Vuonna 2024 aloitettiin rakentaa uusia asuntoja ainoastaan 395. Edellisenä vuotena aloituksia oli hieman enemmän eli 612. Vielä vuosina 2020–2022 oli aloituksia keskimäärin 2 832 per vuosi. Asuntorakentamisen aloituksia on vähentänyt se, että Vantaalla on asuntomarkkinoilla tarjolla paljon uusia asuntoja, jotka eivät ole menneet kaupaksi.

Asuntokaupan heikko markkinatilanne on vallinnut jo vuodet 2023–2024. Pientä valoa on tunnelin päässä näkyvissä. Helsingissä on jo hieman noustu kuilun pohjalta uusien asuntojen myyntimäärissä vuoden 2024 lopulla. Yleensä uusien asuntojen myyntimäärän kasvu naapurikunnassa on myös vilkastuttanut uusien asuntojen kauppaa Vantaalla. Tämä jää Vantaalla nähtäväksi vuoden 2025 alkupuolella.

Korkojen viime aikojen laskulla ja rakennuskustannusten kasvun voimakkaalla hidastumisella on elvyttävä vaikutus rakennustoimintaan. Sijoittajapuolella Vantaalla voi uusien asuntojen kaupan kasvua hidastaa se, että vanhojen asuntojen hinnasta on sulanut viimeisen vuoden aikana noin neljä prosenttia ja kolmen viimeisen vuoden aikana jopa 15 prosenttia. Edellä mainittu vaikuttaa varsinkin uusien kerrostalojen yksöiden ja kaksioiden markkinoilla, joilla perinteisesti menneinä vuosia on valtaosa ostopuolelta asunnoista mennyt institutionaalisten ja yksityishenkilöistä muodostuvien sijoitustahojen omistukseen.

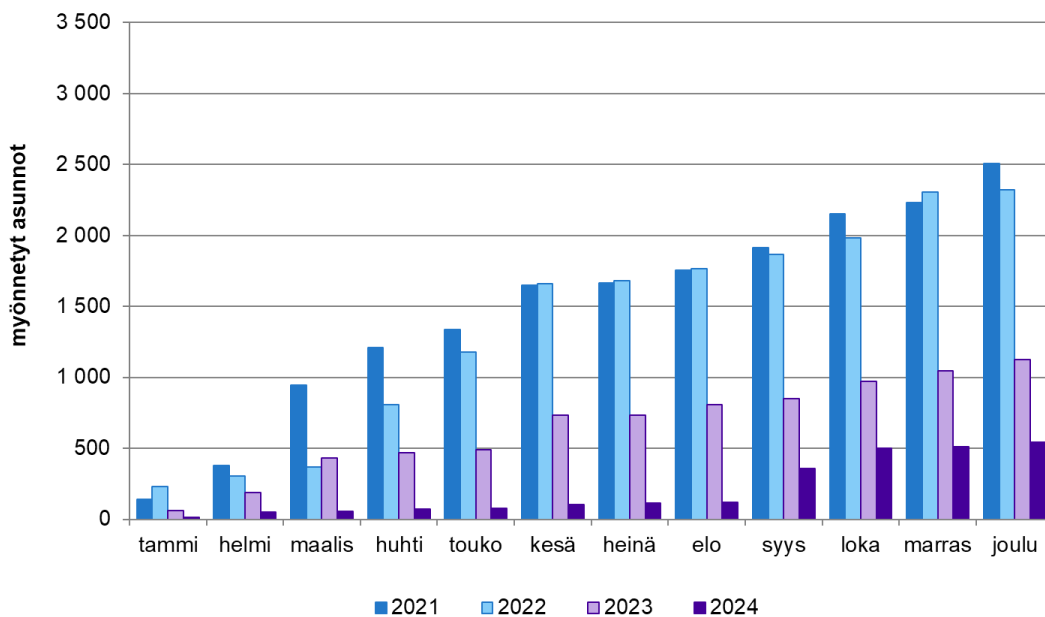
Uusienkin kerrostaloasuntojen hinnat alenivat vuonna 2024 koko pääkaupunkiseudulla 5,8 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Vantaan osuus myydystä uusien asuntojen kokonaismäärästä oli 17,8 prosenttia. Kuitenkin on muistettava, että uusien kerrostaloasuntojen myyty kokonaismäärä oli viime vuonna PK-seudulla todella alhainen eli markkinat olivat ohuet. Viime vuonna myytiin uusia kerrostaloasuntoja PK-seudulla reilut 600 kappaletta, josta Vantaan osuus oli reilut 110. Vielä vuonna 2022 myytiin PK-seudulla yli 1 400 asuntoa, josta Vantaankin osuus oli lähes 340 asuntoa. Erityisen vilkasta oli uusien asuntojen markkinoilla vuonna 2021, jolloin PK-seudulla yli 4 000 asuntoa löysi uuden omistajansa, joista Vantaalla yli 600.

Myös vapaarahoitteisten asuntojen vuokrat per neliö ovat pysyneet Vantaalla jo lähes kaksi vuotta samalla tasolla, vaikka kustannuspuolella vuokranantajien kulut ovat nousseet selvästi. Tämäkin on

heikentänyt asuntojen sijoittajakysyntää. Vuokra-asuntojen kysynnän pienenemisen näkee varsinkin yksöiden uusien vuokrasuhteiden kohdalla. Näiden vuokrat ovat alentuneet viimeisen kahden vuoden aikana yli euron per neliö.

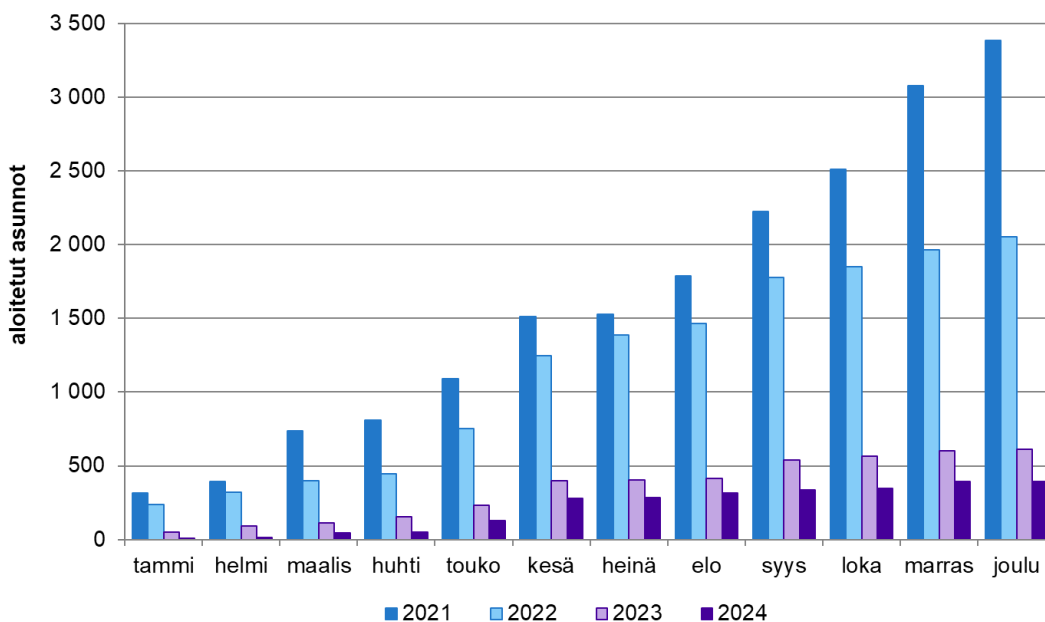
Asuntorakentamislupia myönnettiin vuonna 2024 vain 542. Vuotta aiemmin oli vastaava luku 1 124. Vielä vuosina 2020–2022 myönnettiin lupia asuntojen rakentamiseen keskimäärin 2 937 per vuosi.

Kuvio 8: Vantaalla myönnettyjen asuntorakentamislupien (asuntoja, ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2021–2024

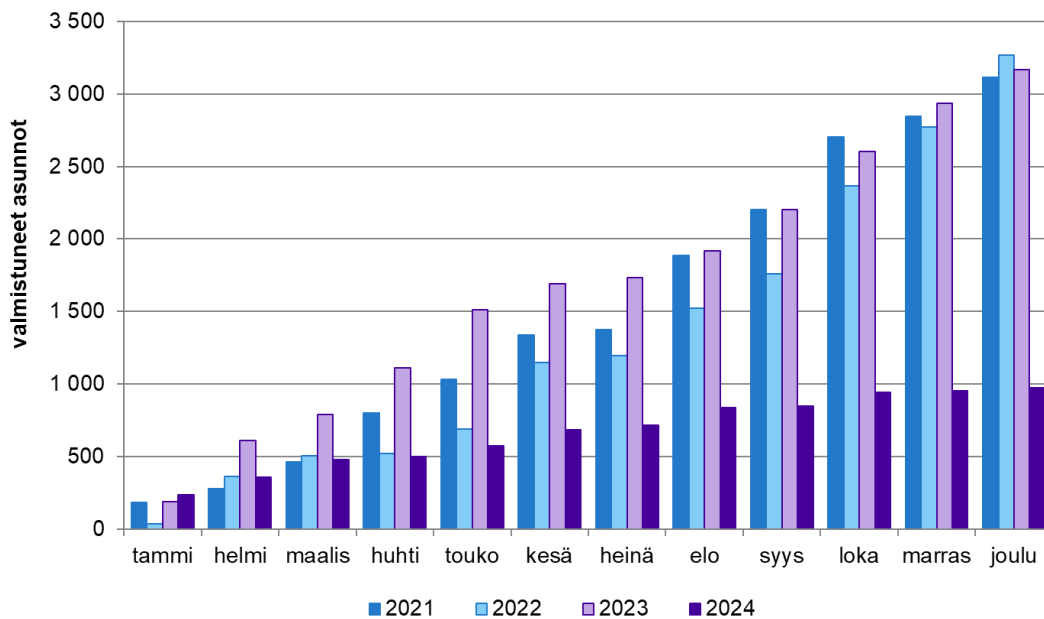

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 17.1.2025

Kuvio 9: Vantaalla aloitettujen asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2021–2024

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 17.1.2025

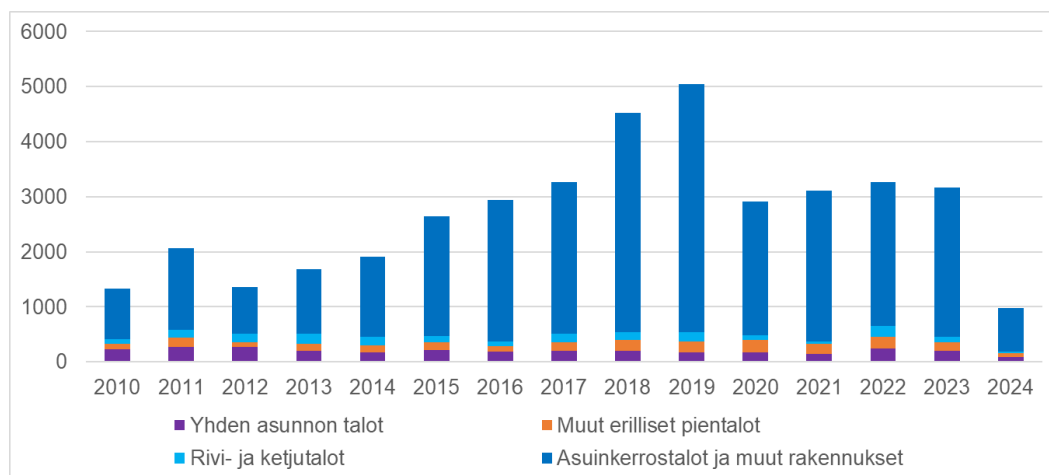
Kuvio 10: Vantaalla valmistuneiden asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2021–2024

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 17.1.2025

Uusista asunnoista oli kerrostaloissa 795, joka on noin 82 prosenttia. Yhden asunnon taloja valmistui 81 kpl. Erillis- ja kahden asunnon taloihin valmistui 84 asuntoa. Rivi- ja ketjutaloasuntoja valmistui puolestaan 15 kpl.

Pientaloasuntoja valmistui vuonna 2024 kaiken kaikkiaan 180. Vuosina 2020–2023 niitä valmistui keskimäärin 489 per vuosi.

Vuonna 2024 valmistuneista asunnoista 22 prosenttia oli yksiöitä, 38 prosenttia kaksioita, 26 prosenttia kolmioita, 11 prosenttia neljän huoneen asuntoja ja 4 prosenttia yli neljän huoneen asuntoja.

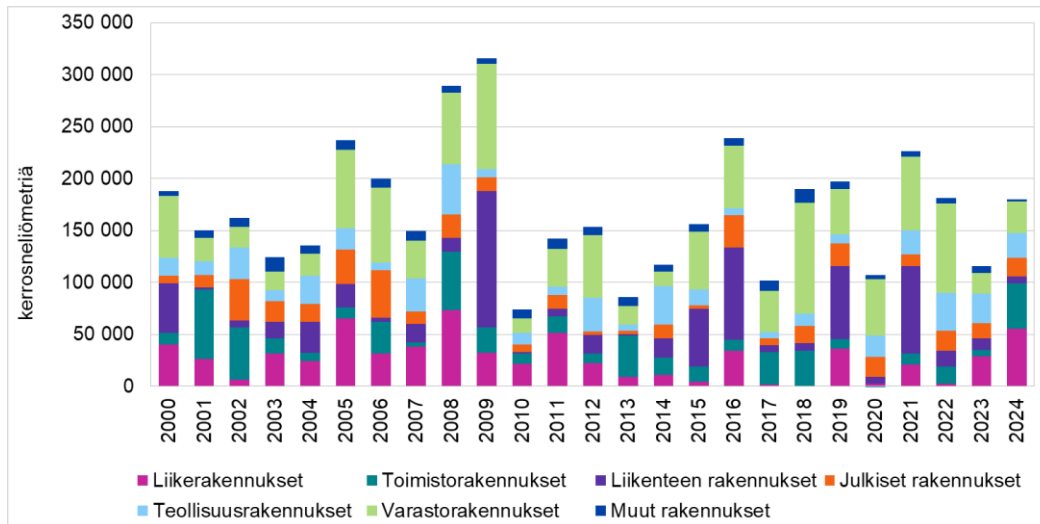
Kuvio 11: Uusien Asuntojen määrä rakennustyypeittäin vuosina 2010–2024

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä

Muihin kuin asuinrakennuksiin valmistuneet kerrosneliömäärät olivat viime vuonna 179 800 kerrosneliötä. Tästä suurin osa, 55 280 kerrosneliötä oli liikerakennuksia. Seuraavana tulivat toimistorakennukset 44 190 ja varastorakennukset 30 500 kerroneliömetrillä. Vuonna 2024 valmistui 64 080 kerrosneliömetriä enemmän kuin edellisvuonna.

Muiden kuin asuinrakennusten aloituksia oli viime vuonna vain 76 210 kerrosneliömetriä kun niitä edellisvuonna oli vielä 134 470 kerrosneliömetriä. Lupia oli viime vuonna puolestaan 76 010 kerrosneliömetriä kun niitä oli vielä vuonna 2023 yli 101 000 kerrosneliömetriä enemmän.

Kuvio 12: Muu kuin asuinrakentaminen

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä

Verotulot

Vantaan kaupunki sai verotuloja yhteensä 585,2 milj. euroa vuonna 2024. Verotulot laskivat 53,5 milj. euroa eli 8,4 prosenttia vuoteen 2023 verrattuna. Verotulojen lasku johtuu pääosin vuoden 2023 alussa voimaantulleesta hyvinvointialueuudistuksesta ja uudistuksen aiheuttamista kunnallisveron ja yhteisöveron leikkauksista. Vuonna 2023 kaupunki sai vielä osan kunnallisverotuloistaan vanhan kunnallisveroprosentin ja yhteisöverotuloja vanhojen kuntien jako-osuuksien mukaisina. Nämä kertaluonteiset ns. verohännät olivat yhteensä noin 59 milj. euroa vuonna 2023. Jos verohännät eliminoidaan vuodelta 2023, niin vuoden 2024 verotulot nousivat vain noin 5,5 milj. euroa eli 0,9 prosenttia.

Talousarvion verotuloarvio alittui yhteensä 26,8 milj. eurolla. Verotuloarvion toteumaprosentiksi muodostui 96 prosenttia alkuperäiseen talousarvioon nähden. Alkuperäinen talousarvio perustui Kuntaliiton veroennustekehikkoon. Talousarvion verotuloarviointiin ei tehty talousarviomuutoksia tilikauden aikana ja kaikki verolajit alittivat talousarvion: kunnallisveron alitus 8,2 milj. euroa, kiinteistöveron alitus 7,4 milj. euroa ja yhteisöveron alitus 11,2 milj. euroa.

Kunnallisveroja Vantaan kaupunki sai vuonna 2024 yhteensä 398,8 milj. euroa, mikä on 32,5 milj. euroa ja 7,5 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2023. Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä kaikkien manner-Suomen kuntien kunnallisveroprosenttiin tehtiin 12,64 prosenttiyksikön leikkaus. Veroprosenttileikkauksen jälkeen Vantaan vuoden 2023 kunnallisveroprosentiksi muodostui 6,36 prosenttia. Vuoden 2024 alusta alkaen kunnallisveroprosentti pitää määritellä prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella, minkä vuoksi Vantaan kunnallisveroprosentiksi muodostui pyöristyssäännön mukaisesti 6,4 prosenttia. Talousarvio alittui kunnallisverojen osalta 8,2 milj. eurolla. Talousarvion toteumaprosentiksi muodostui 98 prosenttia. Koko maassa kuntien kunnallisverotilitykset laskivat 3,3 prosenttia edellisvuodesta osittain vuoden 2023 kertaluonteisten verohäntien vuoksi.

Verovuoden 2024 kunnallisveron ennakoita kertyi kaupungille yhteensä 367,4 milj. euroa. Vantaalaisten ansiotulot yhteensä vuonna 2023 kasvoivat 4,9 prosentilla, mikä oli 0,1 prosenttiyksikköä koko maan kehitystä matalampi kasvutaso. Vuoden 2024 vantaalaisten ansiotulojen kasvuksi ennakoidaan vain 2,6 prosenttia ja koko maan kasvuksi 3,3 prosenttia. Vantaan kunnallisveron jako-osuus laski vuonna 2024 0,03 prosenttiyksikköä 4,04 prosenttiin. Koko kuntaryhmän jako-osuus verohallinnon keräämistä tuloveroista nousi vuoden 2024 osalta vajaalla prosenttiyksiköllä 25,26 prosenttiin. Koko maassa kaikkiaan 42 kuntaa laski ja 88 kuntaa nosti kunnallisveroprosenttiaan vuodelle 2024. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti vuonna 2023 oli 7,37 prosenttia ja vuonna 2024 se oli 7,47 prosenttia.

Yhteisöveroja kaupunki sai vuonna 2024 yhteensä 74,8 milj. euroa. Kaupungin saamat yhteisöverot laskivat edellisvuodesta 20,6 milj. eurolla eli 21,6 prosenttia. Osittain lasku johtuu hyvinvointialueuudistuksesta, koska vielä vuonna 2023 kaupunki sai ns. verohäntiä myös yhteisöverojen osalta. Tämän lisäksi vuoden 2024 yhteisverotulon heikko kehitys johtuu suhdanteen aiheuttamasta yritysten heikoista näkymistä. Talousarvio alittui yhteisöverojen osalta 11,2 milj. eurolla. Talousarvioon ei tehty muutosta vuoden 2024 aikana. Talousarvion toteumaprosentti asettui 87 prosenttiin. Vantaan kunta-kohtainen jako-osuus laski edellisestä vuodesta 0,47 prosenttiyksikköä 4,18 prosenttiin. Vuonna 2024 koko kuntaryhmän jako-osuus yhteisöveroista laski 0,22 prosenttiyksikköä vuoteen 2023 verrattuna ollen 23,69 prosenttia vuonna 2024. Koko kuntakentän yhteisöverotilitykset laskivat 14 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna yleisen talouden heikon suhdannetilanteen takia.

Kaupunki sai kiinteistöverotuloja 111,6 milj. euroa vuonna 2024, laskua edellisvuoteen 0,5 milj. euroa eli 0,4 prosenttia. Vantaan kiinteistöverotulojen lasku edelliseen vuoteen verrattuna selittyy aiempien vuosien kiinteistöveropäätösten oikaisusta, jotka olivat noin 1,8 milj. euroa tavallista tasoa negatiivisemmat. Hyvinvointialueuudistuksella ei ollut vaikutusta kiinteistöverotuloihin. Vuoden 2024 talousarvioon verrattuna kiinteistöverotuloarvio alittui 7,4 milj. eurolla. Talousarvioon ei tehty muutoksia vuoden 2024 aikana. Toteumaprosentti oli 94 prosenttia. Koko maassa kuntien saamien kiinteistöverotilitysten nousu edellisvuoteen nähden oli 6,7 prosenttia.

Vantaalla yleinen kiinteistövero oli 1,28 prosenttia, yleinen maapohjan vero 1,30, vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero 0,41 prosenttia, muun kuin vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero 1,25 prosenttia, voimalaitoksen kiinteistövero 3,1 prosenttia ja rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero 6,00 prosenttia vuonna 2024. Kiinteistöveroprosentteihin ei tehty muutoksia vuodelle 2024. Verohallinnon tietojen mukaan kiinteistöveroa olisi maksuunpantu 116,5 milj. euroa vuonna 2024, eli toteuma on reilusti vähemmän kuin maksuunpantu vero mikä selittää kiinteistöverotulojen talousarvion alittumista. Maksuunpannuista kiinteistöveroista noin 25,8 milj. euroa kertyi vakituisista asuinrakennuksista ja 45,8 milj. euroa yleisen kiinteistöveroprosentin perusteella muista rakennuksista. Muun kuin vakituisen asuinrakennuksen veroprosentin perusteella kiinteistöveroa kertyi ainoastaan noin 0,1 milj. euroa. Maapohjien kiinteistöverot yhteensä olivat 44,0 milj. euroa, josta rakentamattoman rakennuspaikan korotetun kiinteistöveron osuus oli noin 3,1 milj. euroa.

Taulukko 1: Kaupungin verotulot vuonna 2024

1000 euroa	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot	612 000	0	612 000	585 163	-26 837
Kunnan tulovero	407 000	0	407 000	398 766	-8 234
Kiinteistövero	119 000	0	119 000	111 625	-7 375
Osuus yhteisöveron tuotosta	86 000	0	86 000	74 772	-11 228

Taulukko 2: Kaupungin tuloveron määräytymisperusteet

	Tuloveroprosentti	Verotettava ansio- tulo milj. euroa	Muutos- %
2015	19,00	4 352,7	1,8
2016	19,00	4 461,2	2,5
2017	19,00	4 530,1	1,5
2018	19,00	4 721,9	4,2
2019	19,00	4 970,1	5,3
2020	19,00	5 082,3	2,3
2021	19,00	5 295,2	4,2
2022	19,00	5 575,3	5,3
2023	6,36	5 829,6	
2024	6,40	*	

* Vuoden 2024 verotus valmistuu syksyllä 2025

Taulukko 3: Kaupungin kiinteistöveron määräytymisperusteet

Kiinteistöveroprosentit	
Yleinen	1,28
Maapohja	1,30
Vakituinen asuinrakennus	0,41
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,25
Voimalaitos	3,10
Rakentamaton rakennuspaikka	6,00

Valtionosuudet

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia 179,1 milj. euroa vuonna 2024, kun vuonna 2023 valtionosuuksia kertyi yhteensä 179,7 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuuksia kertyi vuonna 2024 yhteensä 126,9 milj. euroa, opetus- ja kulttuuritoimen muita valtionosuuksia 21,9 milj. euroa ja verotulomenetysten kompensatiota 30,3 milj. euroa. Valtionosuuksien kokonaismäärä alitti talousarvion 2,9 milj. eurolla. Valtionosuuksiin ei tehty talousarviomuutoksia vuonna 2024.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus määräytyy nykyisen valtionosuusjärjestelmän mukaan valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista sekä lisäosista. Laskennallisten kustannusten määräytymisperusteita ovat ikärakenne, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta. Peruspalvelujen valtionosuusprosentti vuonna 2024 oli 21,92 prosenttia ja kunnan omarahoitusosuus oli 1 388,69 euroa/asukas.

Laskennallisia kustannuksia Vantaalle kertyi vuoden 2024 peruspalvelujen valtionosuuslaskennassa yhteensä 529,1 milj. euroa. Lisäosien määräytymisperusteita valtionosuusjärjestelmässä ovat hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, asukasmäärän kasvu, syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus sekä saamelaiden kotiseutualue. Lisäosia kertyi Vantaalle vuoden 2024 peruspalvelujen valtionosuuslaskennassa 11,4 milj. euroa. Kunnan omarahoitusosuus oli 337,2 milj. euroa. Valtionosuudet sisältävät lisäksi useita laskentatekijöitä, joilla tasapainotetaan kunta-valtio -suhdetta. Merkittävimmät lisäys- ja vähennystekijät ovat perustoimeentulon vähennys sekä hyvinvointialueuudistukseen liittyvät pysyvät

tasauserät. Nämä valtionosuuksiin tehtävät lisäykset ja vähennykset vähensivät -72,5 milj. euroa kaupungin vuoden 2024 valtionosuuksia (v. 2023: -63,6 milj. euroa). Lisäksi verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus vähensi valtionosuuksia -4,3 milj. euroa.

Talousarviossa opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia kaupungin arvioitiin saavan alustavan laskelman mukaisesti 23,0 milj. euroa vuonna 2024. Lopullisen tarkistuspäätöksen mukainen Vantaan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien määrä vuonna 2024 oli 21,9 milj. euroa. Laskennallisista kustannuksista suurimmat erät kohdistuvat lukiokoulutukseen ja ammatilliseen peruskoulutukseen.

Valtionosuuslaskelmien yhteydessä esitettävät ja kuukausittaisiin valtionosuustilityksiin sisältyvät kotikuntakorvaustulot ja -menot on kirjattu kirjanpito-ohjeiden mukaisesti erillisille, omille tileilleen kasvatuksen ja oppimisen toimialan käyttötalouden toimintatuloihin ja -menoihin. Kotikuntakorvaukset eivät sisälly tilinpäätöksen valtionosuuslukuun.

Taulukko 4: Kaupungin käyttötalouden valtionosuudet vuonna 2024

1000 euroa	Talousarvio 2024	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet	182 000	0	182 000	179 142	-2 858
Peruspalvelujen valtionosuus	128 000	0	128 000	126 933	-1 067
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	23 000	0	23 000	21 911	-1 089
Verotulomenetysten kompensaatio	31 000	0	31 000	30 298	-702

Vuoden 2024 talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2023 talousarvion vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2027. Vuoden 2024 alkuperäinen valtuuston hyväksymä talousarvio päättyi -6,2 milj. euron tilikauden tulokseen ja -4,9 milj. euron tilikauden alijäämään sekä yhteensä 198,4 milj. euron bruttoinvestointitasoon.

Kaupunginvaltuusto päätti muutoksista vuoden 2024 talousarvioon toimialojen esitysten perusteella vuoden 2024 aikana. Talousarviomuutoksista suurimmat olivat kaupunkiympäristön toimialan tulotavoitteen laskeminen 24,1 milj. eurolla sekä määrärahojen korottaminen 16,5 milj. eurolla. Rakentamisen hiljaiselo jatkui edelleen ja erityisesti asuntorakentamisen kysyntä ei kasvanut vuoden 2024 aikana oletusten mukaisesti. Rakentamisen heikko suhdanne näkyi maanmyyntivoittojen, maankäyttösopimuskorvausten sekä muiden rakentamiseen liittyvien tulokertymien heikkona kehityksenä. Määrärahakorotuksia tehtiin kunnossapidon, kiinteistönhoidon ja lämmityksen kustannuksiin johtuen muun muassa kevättalven haastavista olosuhteista sekä yleisen kustannustason noususta. Lisäksi VTK Oy:n ilmoittamat vuokrankorotukset ja ylläpitovuokran tasoituslasku huomioitiin määrärahalisäyksenä sekä kaupunkiympäristön, että kasvatuksen ja oppimisen ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla. Kaupunkiympäristön toimialalla vuokrankorotukset näkyvät myös sisäisen vuokratuoton kasvuna. HSY:n tulotavoitetta ja määrärahoja korotettiin 1,0 milj. eurolla, koska vesihuoltoverkostoa rakennettiin ennakoitua vähemmän.

Kasvatuksen ja oppimisen tuloarviota korotettiin 1,0 milj. eurolla ja määrärahaa 21,3 milj. eurolla. Tuloarvioiden muutokset johtuivat hankeavustuksista sekä vammaisten lasten päivä- ja lomatoiminnan tuloista. Toisaalta tuloja pienensi varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen väheneminen lainsäädännöstä johtuen. Määrärahamuutokset aiheutuivat suurimmaksi osin varhaiskasvatuksen työvoiman vuokrauksen sekä palvelusetelin indeksikorotuksen, kasvaneen käyttäjämäärän ja lakisääteisten tukitoimien kustannuksista. Määrärahamuutoksissa huomioitiin myös VTK Oy:n vuokrankorotukset,

palvelutuotannon ennakoitua suurempi kasvu, uusien hankkeiden kustannukset sekä talousarviopäätöksen jälkeen tulleet hinnankorotukset.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan määrärahaa korotettiin 4,0 milj. eurolla vastaamaan kohonneita työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuja. Lisäksi kaupunkistrategian ja johdon toimialalle budjetoitua keskitettyä varauستا kunta-alan palkkaratkaisua varten jaettiin muille toimialoille yhteensä 3,2 milj. euroa ja kohdennettiin uudestaan toimialan sisällä 0,2 milj. euroa. Keskitetyn varauksen jakamisella ei ole tulosvaikutusta kaupungin tasolla, mutta se lisäsi toimialojen määrärahoja seuraavasti: kasvatus ja oppiminen 2,5 milj. euroa, kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi 0,4 milj. euroa sekä kaupunkiympäristö 0,3 milj. euroa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan määrärahoja korotettiin 2,5 milj. eurolla. Määrärahamuutokset johtuivat pääosin VTK Oy:n vuokrankorotuksista sekä uusien hankkeiden menoista. Talousarviomuutosten jälkeen talousarvion tilikauden tulokseksi muodostui -70,4 milj. euroa.

Vuoden 2024 tilinpäätös päättyi -58,8 milj. euron tilikauden tulokseen ja -61,3 milj. euron tilikauden alijäämään. Tilikauden alijäämä on 56,4 milj. euroa heikompi kuin alkuperäinen talousarvio ja 7,8 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio.

Talousarvion käyttötalousosan ja tuloslaskelmaosan toteutuminen

Käyttötaloudessa suurimpia poikkeamia vuoden 2024 muutettuun talousarvioon nähden olivat kaupunkitasolla:

- Toimintatuottojen ylittyminen 18,1 milj. eurolla
- Toimintakulujen alittuminen 19,1 milj. eurolla
- Verotulojen alittuminen 26,8 milj. eurolla
- Valtionosuuksien alittuminen 2,9 milj. eurolla
- Korkotuottojen ylittyminen 2,2 milj. eurolla
- Muiden rahoitustuottojen ylittyminen 2,4 milj. eurolla
- Korkokulujen alittuminen 1,6 milj. eurolla
- Poistojen ja arvonalentumisten alittuminen 1,6 milj. eurolla

Vuoden 2024 muutetussa talousarviossa kaupungin käyttötalouden toimintatuotot olivat 319,8 milj. euroa. Vuoden 2024 aikana toteutuneet toimintatuotot olivat 337,9 milj. euroa ylittäen muutetun talousarvion 18,1 milj. eurolla. Toimintatuotot toteutuivat 106-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden ja ne nousivat 1,3 prosenttia vuoden 2023 tilinpäätökseen nähden. Kasvatuksen ja oppimisen toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion noin 3,7 milj. eurolla pääosin valtion maksamien pakolaiskorvausten vuoksi. Kaupunkistrategian ja johdon toimintatuotot ylittyivät noin 1,4 milj. eurolla. Ylitys johtuu valtiolta saaduista ja valtion välittämistä EU:n myöntämistä tuista. Kaupunkiympäristön toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion noin 10,8 milj. euroa. Maanmyyntivoittoja, maanvuokraustuloja ja sopimuskorvauksia on toteutunut yhteensä 25,6 milj. euroa alkuperäisen talousarvion ollessa 44,2 milj. euroa ja muutetun talousarvion 16,7 milj. euroa. Talousarviomuutos johtuu pääosin heikosta tonttikyynnästä, erityisesti asuntorakentamisessa. Maankäyttö- ja kehittämiskorvaukset, maanmyyntivoitot ja Varikon vuokratuotot toteutuivat muutettua talousarviota parempina. Myyntituotot sisältävät 2,1 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelutuottoja, joka on 0,9 milj. vähemmän kuin muutetussa talousarviossa.

Kaupungin toimintakulut olivat muutetussa talousarviossa 1 073,5 milj. euroa. Vuoden 2024 aikana toteutuneet toimintakulut olivat 1 054,4 milj. euroa. Toimintakulut alittuivat 19,1 milj. eurolla ja ne toteutuivat 98-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden. Vuoteen 2023 verrattuna toimintakulut nousivat 46,8 milj. euroa eli 4,6 prosenttia. Kaikkien toimialojen toimintakulut alittivat muutetun talousarvion: kaupunkistrategian ja johdon alitus oli 6,9 milj. euroa, yleishallinnon 2,2 milj. euroa, kasvatuksen ja oppimisen 4,1 milj. euroa, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin 1,4 milj. euroa sekä kaupunkiympäristön 3,4 milj. euroa. Henkilöstökulut alittuivat kaikilla toimialoilla, yhteensä 6,4 milj. eurolla

muutettuun talousarvioon nähden. Palveluiden ostot alittivat muutetun talousarvion 7,5 milj. eurolla. Ne alittuivat kaupunkistrategian ja johdon toimialalla erityisesti ICT-palveluiden osalta ja kaupunkiympäristön toimialalla Helsingin seudun liikenteen HSL maksujen osalta. Kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla palveluiden ostot ylittivät talousarvion. Aineet, tavarat ja tarvikkeet alittivat muutetun talousarvion noin 2,8 milj. eurolla ja avustuskulut ylittivät sen noin 0,6 milj. eurolla. Muut toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 3,0 milj. eurolla. Toimintakulut sisältävät 2,1 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia.

Talousarvion toteumavertailuosiossa esitetään talousarvion toteutuminen toimialojen ja rahastojen osalta valtuuston päättämien sitovuustasojen mukaisesti.

Vuoden 2024 verotulot alittivat talousarvion peräti 26,8 milj. eurolla ja valtionosuudet 2,9 milj. eurolla. Verotulo- ja valtionosuusarviot perustuivat Kuntaliiton ennusteeseen. Talousarvioon nähden kunnallisveron toteuma oli 98,0 prosenttia, kiinteistöveron toteuma 93,8 prosenttia, yhteisöveron toteuma 86,9 prosenttia ja valtionosuuksien toteuma 98,4 prosenttia. Kaikkiaan verorahoitus yhteensä (verot ja valtionosuudet) toteutui 96,3-prosenttisesti suhteessa talousarvioon ja se laski 6,6 prosenttia vuoden 2023 tilinpäätökseen nähden. Vuoden 2023 alusta voimaan astuneen hyvinvointialueuudistuksen vuoksi vuoden 2023 verotulot olivat kertaluonteisesti poikkeuksellisen korkeat. Tämä johtuu uudistukseen liittyvistä ns. verohännistä, joita vuonna 2023 saatiin noin 59 milj. eurolla. Myös valtionosuustuloihin hyvinvointialueuudistus vaikutti negatiivisesti, hyvinvointialueille siirtyneiden tehtävien valtionosuudet leikattiin kuntien valtionosuuksista. Verotuloihin ja valtionosuuksiin ei tehty lisätalousarviota vuoden 2024 aikana. Kunnallisverot alittivat talousarvion 8,2 milj. eurolla, yhteisöveron tuotto 11,2 milj. eurolla ja kiinteistöverot 7,4 milj. eurolla. Valtionosuudet alittivat talousarvion 2,9 milj. eurolla.

Rahoitustuottoja ja -kuluja toteutui vuonna 2024 yhteensä 11,0 milj. euroa, talousarviossa yhteenlasketuiksi rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi oli arvioitu 5,0 milj. euroa. Korkotaso on jonkin verran laskenut vuoden 2023 erittäin nopean ja korkean nousun jälkeen ja talousarviossa arvioitu 24,6 milj. euron korkokulu alittui 1,6 milj. eurolla toteuman ollessa 23,0 milj. euroa. Kaupungin lainasalkun suojausaste on edelleen korkea, mutta uusiin lainoihin korkosuojaus ei ole tehty edelleen korkealla olevan korkotason vuoksi. Kaupungin lainasalkun korkokulut toteutuivat 12,3 milj. euron tasolla, minkä lisäksi kaupunki maksoi yhtiöilleen korkoa heidän konsernitilillä olevien varojen mukaisesti 1,7 milj. euroa. Kaupungin korkotuotot ylittivät talousarvion 2,2 milj. eurolla, joten korkotuottojen ja -kulujen netto on kaupungille 3,8 milj. euroa positiivinen. Muut rahoitustuotot ja -kulut netto on myös positiivinen 2,2 milj. eurolla. Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2024 noin 114,2 milj. euroa. Ne toteutuivat 98,6-prosenttisesti ja alittivat talousarvion 1,6 milj. eurolla.

Kaupungin vuosikatteeksi vuoden 2024 tilinpäätöksessä muodostui 58,8 milj. euroa, tilikauden tulokseksi -58,8 milj. euroa ja tilikauden alijäämäksi -61,3 milj. euroa.

Investointiosan ja rahoitusosan toteutuminen

Vuoden 2024 alkuperäisen talousarvion investointiosan tulot olivat 6,0 milj. euroa, menot 198,4 milj. euroa ja investointiosan netto 192,4 milj. euroa. Vuonna 2024 tuloarviota pienennettiin 3,0 milj. eurolla kiinteän omaisuuden tulojen osalta. Määrärahoja nostettiin yhteensä 1,0 milj. eurolla kaupunkiympäristön irtaimen omaisuuden hankintoja varten. Hankinnoille oli varattu määräraha vuoden 2023 talousarviossa, mutta toimitusvaikeuksien vuoksi koneet ja laitteet toimitettiin vasta vuoden 2024 puolella. Muutosten jälkeen tuloarvioksi muodostui 3,0 milj. euroa ja määräraha-arvioksi 199,3 milj. euroa.

Vuoden 2024 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 149,6 milj. euroa ja ne alittivat muutetun talousarvion 49,8 milj. eurolla. Talousarvion mukaiset investointimäärärahat alittuivat kaikissa hankeryhmissä. Suurin alitus oli rakentamishankkeissa, 31,7 milj. euroa. Määrärahat alittuivat erityisesti rakentamisen toteutusajankohtien siirtymisen sekä joidenkin toteutuneiden hankkeiden edullisempien urakkahintojen vuoksi. Julkisen käyttömaisuuksien osalta talousarviomenot alittuivat

8,1 milj. eurolla hankkeiden aikataulujen viivästysten vuoksi. Kiinteän omaisuuden määrärahat alittivat 6,1 milj. eurolla. Aineettoman omaisuuden osalta talousarvio alittui 1,7 milj. eurolla, irtaimen omaisuuden osalta 1,0 milj. eurolla sekä osakkeiden ja osuuksien osalta 1,1 milj. eurolla talousarvioon verrattuna.

Investointituloja toteutui 4,7 milj. euroa, 1,7 milj. euroa yli muutetun talousarvion. Osakkeiden ja osuuksien tuotot ylittivät talousarvion 2,1 milj. eurolla, koska talousarviossa tuloja ei arvioitu syntyvän lainkaan. Kiinteän omaisuuden tulot ylittivät muutetun talousarvion 0,5 milj. eurolla ja myös aineettomaan omaisuuteen syntyi tuloylitystä 0,3 milj. euroa. Julkisen käyttöomaisuuden tulot puolestaan alittivat talousarvion 1,5 milj. eurolla johtuen Vantaan ratikan tulojen ajoituksesta. Valtion kanssa solmittavan MAL-sopimuksen allekirjoitus venyi niin pitkälle, että valtion osuus ratikan kustannuksista ei ehtinyt valtion lisätalousarvioon vuodelle 2024. Vuoden 2024 investointiosan nettomenoksi muodostui yhteensä 144,9 milj. euroa, joka alitti talousarvion 51,5 milj. eurolla.

Vuonna 2024 kaupungin pitkäaikainen lainakanta kasvoi nettolainanottovaltuuden verran eli 89,7 milj. eurolla. Ulkoinen lainasalkku (ilman konserniyhtiöiden konsernitalin saldoja) nousi 69,7 milj. euroa noin 861 milj. euroon vuoden 2024 lopussa. Alkuperäisessä talousarviossa 2024 talousarvion käyttötalousosan ja investointiosan perusteella arvioitiin nettolainanlisäykseksi 89,7 milj. euroa.

Olennot muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vuonna 2024 kaupunginhallitus perusti Vantaa 2025 -toimikunnan, jonka tehtävänä oli arvioida valmisteilla olleen TE2024-uudistuksen vaikutukset kunnan päätöksenteko- ja organisaatorakenteeseen, arvioida kaupungin poliittisen päätöksentekorakenteen muutostarpeita, arvioida kaupungin viranhaltijaorganisaation muutostarpeita sekä kehittää strategian laadinnan ja toimenpanon prosessia. Kaupungin hallintosääntöön tehtiin perusteellinen uudistaminen.

Vuonna 2024 järjestettiin presidentinvaali ja europarlamenttivaalit ja aloitettiin vuoden 2025 yhdistettyjen alue- ja kuntavaalien valmistelut.

Vuoden 2025 alussa toteutui kunta-alan yksi suurimmista muutoksista, TE2024-uudistus. Uudistuksessa työvoimapalvelut, elinvoimapalvelut sekä kotoutumisen palvelut siirrettiin pysyvästi valtiolta kuntien vastuulle. Siirtoa valmisteltiin laajassa yhteistyössä kaupungin eri yksiköiden kanssa ja yhteistyömalleja luotiin PKS-seudun kanssa. Vantaalaisten työvoimapalveluiden asiakkaiden ja henkilöstön siirto toteutui hallitusti 1.1.2025 haastavassa suhdanteessa.

Työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi vuoden 2024 aikana 11,6 prosenttia vuoden 2023 joulukuuhun verrattuna. Työttömyysaste joulukuun lopussa oli 13,5 prosenttia. Erityisesti pitkäaikaistyöttömyys jatkoi nousuaan ollen 29,5 prosenttia suurempi kuin vuoden 2023 joulukuussa. Suhteellisesti eniten kasvoi kuitenkin alle 30-vuotiaiden työttömyys, 47 prosenttia. Myös vieraskielisten työttömyys jatkoi nousuaan. Työttömyyden kasvua selittää erityisesti heikko taloussuhdanne. Työttömyys kasvoi eniten palvelu- ja myyntityöntekijöillä, erityisasiantuntijoilla sekä rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöillä. Avoimien työpaikkojen määrä väheni peräti 75 prosenttia vuoden takaisesta.

Vuoden 2025 talousarvion ja 2025–2028 taloussuunnitelman valmistelussa merkittävin muutos oli TE-uudistukseen valmistautuminen. Valtakunnallisen kuntien rahoitusjärjestelmän uudistustyö siirtyi vuodelle ja sen on määrä tulla voimaan vuoden 2027 alusta. Uudistukseen liittyvä edunvalvontatyö jatkuu myös vuonna 2025.

Vuoden 2024 aikana aloitettiin uuden strategiakauden valmistelu ja ensimmäinen luonnos strategian painopisteistä syntyi. Strategiatyö jatkuu yhteistyössä toimialojen ja johtoryhmien kanssa.

Liukuvan työajan seurantaan otettiin käyttöön Aikajana työajanseurantajärjestelmä vuoden 2024 aikana. Lisäksi Aikajanaan on rakennettu työnseuranta toiminnallisuus, jolla työyksiköt voivat seurata valitsemistaan projekteista, hankkeista tai työkokonaisuuksista niihin käytettyjä työtunteja.

Hankinnoissa toteutettiin ensimmäinen yritysauditointi ja auditointeja jatketaan vuonna 2025. Konsernionhjaus ja -valvonta yksikkö päivitti vuoden 2024 aikana yleiset ja yhtiökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset. Lisäksi suuret yhtiöt valmistautuivat CSRD-raportointiin. Vuonna 2024 tietohallinnon toiminnassa on tapahtunut merkittäviä uudistuksia, jotka ovat parantaneet kaupungin teknologista infrastruktuuria ja valmiuksia. Iso osa kaupungin työasemista on päivitetty Windows 11 -käyttöjärjestelmään, mikä on parantanut suorituskykyä ja tietoturva. Lisäksi perustietotekniikkapalveluiden kilpailutus on saatu loppusuoralle, ja käyttöönotto on suunniteltu vuodelle 2025. Vantaan tietoaallas on rakennettu tuotantokäyttöön, mikä on luonut edellytykset tiedon hyödyntämiselle ja Vantaan strategian toteuttamiselle.

Elinvoimapalvelut on edistänyt yritysmyönteisen toimintaympäristön kehittymistä Vantaalla, mm. Aviapoliksen alueen sekä Tikkurilan osaamiskampuksen kehitystyöhön osallistumalla. Kasvu- ja elinvoimaohjelman puitteissa on käynnistynyt lukuisia toimenpiteitä, joista elinvoimapalveluiden vastuulla on ollut mm. startup- ja kasvuyritystoiminnan vahvistaminen, yrittäjyyden edistäminen maahanmuuttajien keskuudessa, osaamisen ennakoinnin vahvistaminen, pk-yritysten osaamisen kehittäminen, klusteritoiminnan vahvistaminen sekä 48 tunnin palvelulupaus yrityksille.

Kaupungin kokonaisturvallisuuden edistämistä jatkettiin vuonna 2024. Kaupunkitasoinen valmiussuunnitelma on laadittu kaupungin toimialarajat ylittävästi yhteistyössä konserniyhtiöiden ja hyvinvointialueen kanssa. Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet on myös hyväksytty ja Vantaan kaupungin turvallisuuskysely on toteutettu lokakuussa 2024.

Vantaan kaupunki sai Suomen UNICEFin myöntämän Lapsiystävällinen kunta tunnustuksen vuoden 2024 alussa tunnustuksena lapsioikeusperustaisen työn edistämisessä. Kehittämistyötä on jatkettu vuoden 2024 aikana.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla kehitettiin kiusaamisen vastaista työtä mm. nostamalla aihe ilmiönä esiin useassa alueellisessa yhteisöllisten hyvinvointiryhmien tapaamisessa sekä kouluttamalla henkilökuntaa monipuolisesti.

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen uuden digitaalisen oppilas- ja opiskelijahallintojärjestelmän DigiOnen kehittämishanketta jatketaan viiden kaupungin (Jyväskylä, Lahti, Oulu, Turku ja Vantaa) sekä kuntien Tieran voimin Tampereen ja Espoon irtauduttua hankkeesta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla valmisteltiin englanninkielisen palvelun laajentamista ja IB-jatkumoa aina varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta toiselle asteelle. Ammattiopisto Varialle myönnettiin IB World School status.

Kaupungin kärkihankkeista Tikkurilan osaamiskampushankkeessa saatiin päätökseen kampuksen koulutuspalveluiden yhteiskehittämisen prosessi, jonka tuloksena syntyi vuonna 2025 pilotointiin etenevä uudenlainen osaamisen kehittämisen palvelukonsepti, jonka tavoitteena on tarjota helpommin ja nopeammin ennakoivia ratkaisuja yritysten osaamistason nostamiseksi.

Vuoden 2024 aikana kasvatuksen ja oppimisen toimialalla keskityttiin voimakkaasti dialogisten menetelmien lisäämiseen. Dialogeja järjestettiin erityisesti liittyen Vantaan tulevaan kaupunkistrategiaan ja niissä osallistettiin erityisesti lapsia ja nuoria, mutta myös huoltajia ja henkilöstöä.

Vuosi 2024 oli Vantaan 50-vuotisjuhlavuosi, mikä näkyi kaupungin toiminnassa laajasti. Juhlavuoden teema oli Kotona Vantaalla. Kaupunginvaltuusto teki viisi juhlapäätöstä: pysyvä historianäyttely kaupunginmuseoon, uusien kohtaamispaikkojen mahdollistaminen, 50 hehtaaria uutta luonnonsuojelualuetta, ensimmäinen ikäystävällinen puisto sekä lasten ja nuorten juhlarahaston perustaminen.

Ensimmäinen kaupunkitasoinen osallistuva budjetointi toteutetaan vuosina 2023–2025. Aasukkaiden ideoiden ja äänestyksen perusteella valikoitiin 66 hanketta, joista on tehty suunnitelmat ja osa toteutuksista käynnistettiin syksyn 2024 aikana. Hankkeet on tarkoitus toteuttaa vuoden 2025 loppuun mennessä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valtuutetuille järjestettiin yhteinen hyvinvointiseminaari teemalla mielen hyvinvointi. Syksyllä 2024 käynnistyi laajan hyvinvointikertomuksen valmistelu. Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma vuosille 2023–2025 toteutui suunnitellusti.

Kaupungin liikkumishjelman toimeenpano käynnistyi keväällä 2024. Siinä korostuu elämänkaariperiaate. Koululaisten uinninopetuksessa toteutettiin kattava uudistustyö, jolla saavutetaan noin 30 prosentin lisäys opetustuntien määrään. Liikkuva päiväkotitoiminta, Liikkuva koulu ja Liikkuva opiskelu -ohjelmia toteutettiin yhteistyössä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla on jatkettu työskentelyä kolmen kriittisen teeman äärellä: nuorisorikollisuuden kasvu kaupungissa, NEET-nuorten tilanne sekä yleisemmin turvallisuustilanteen kehittyminen eri kaupunginosissa. Vuonna 2025 toimintaa kehitetään yhdessä Laurea-ammattikorkeakoulun kanssa THL:n rahoituksella. Yhteistyössä työllisyyspalveluiden ja toisen asteen koulutuksen kanssa valmistui NEET-nuoria koskeva toimenpideohjelma, jonka toteuttaminen aloitetaan vaiheittain vuonna 2025.

Rakennusalan matalasuhdanne jatkui edelleen vuonna 2024 ja Vantaalla rakennettiin aiempiin vuosiin verrattuna vähän. Matalasuhdanne vaikutti kaupunkiympäristön toimialaan laajasti aina kaupunki- ja kaavahankkeiden etenemisestä maanmyyntituloihin ja rakentamiseen liittyvien lupien määrään. Vuonna 2024 Vantaalle valmistui noin 1 000 uutta asuntoa ja rakennuslupa myönnettiin 540 asunnolle. Luvut ovat huomattavasti tavanomaista matalampia.

Vuoden päätteeksi allekirjoitettiin uusi 12-vuotinen MAL-sopimus 2024–35 Helsingin seudulle. Sopimuksessa valtio sitoutuu rahoittamaan Vantaan ratikan rakentamiskustannuksista 30 prosenttia. Valtion rahoitusosuus koostuu suorasta valtion rahoituksesta sekä valtion maanluovutuksesta Vantaalle. Vantaa puolestaan sitoutuu sopimuksessa noin 1 650 uuteen asuntoon vuodessa. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on kasvattaa määrä 2 720 asuntoon vuodessa. Vantaan ratikkahankkeessa toteutettiin vuoden 2024 aikana allianssikilpailutus ja solmittiin allianssisopimukset. Hankkeessa alkoi kehitysvaihe, jossa tarkennetaan suunnitelmia ja kustannuksia. Tavoitteena on, että rakentaminen voi alkaa kesällä 2025. Ratikalle tilaa katuverkolta tekevät kaavamuutokset ja katusuunnitelmat on pääosin jo hyväksytty ja ratikkalinjaa ympäröivän ratikkakaupungin suunnittelu jatkuu yhtenä kaavoituksen painopisteistä.

Vuoden 2024 aikana Vantaa liittyi luontoviisaiden kuntien verkostoon ja sitoutui luontokadon pysäyttämiseen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen. Myös ensimmäistä luonnonsuojelulain mukaista ekologista kompensatiota valmisteltiin. Vantaan meluntorjunnan toimintasuunnitelma sekä Vantaan päivitetty ympäristönsuojelumääräykset valmistuivat.

Vuoden 2025 alusta voimaan astui uusi rakentamislaki. Lakiin tehtiin vielä vuonna 2024 useita merkittäviä muutoksia, joista osa tulee voimaan vasta 1.1.2026. Uusi laki edellyttää monien toimintatapojen uudistamista ja osaamisen kehittämistä. Digitalisaatiota edistävä, rakennetun ympäristön tietojärjestelmää koskeva laki (RYTJ) tuli voimaan 1.1.2024.

Kärkihankkeista Tikkurilan osaamiskampuksen ensimmäisen vaiheen rakentaminen käynnistyi katujen ja infran rakentamisella ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnittelua on edistetty. Kuusijärvellä alkoi uusien savusaunojen sekä wc- ja infotilojen rakentaminen.

Vantaan kaikilla seitsemällä suuralueella vuoden 2024 aikana etenivät muun muassa seuraavat hankkeet: Tikkurilassa valmistui kulttuuritehdas Vernissan peruskorjaus sekä kaupunginmuseon edustan Carl Albert Edelfeltin aukion ensimmäinen vaihe. Värитеhtaan alueella hyväksyttiin kaavarunko ja alueen ensimmäinen asemakaavatyö käynnistyi. Aviapoliksessa lukion ja uuden ilmailumuseon asemakaavakokonaisuus varmistui ja Muuran alueen ensimmäiset kaavat vahvistuivat. Koivukylän alueella alkoi Elmon uimahallin rakentaminen. Hakunilassa valmistui kulttuuri- ja urheilupuiston kehittämissuunnitelma ja urheilupuiston lumetuskontti. Håkansbölen kartanon päärakennuksen kunnostus alkoi. Korsossa vahvistui keskusta-alueen kaavarunko. Kivistössä tapahtuma-areena -hanke eteni maanvuokraukseen.

Toimitilahankkeista vuonna 2024 valmistuivat myös kaksi uutta päiväkotia sekä Vaskivuoren lukion laajennus. Peruskorjauksista valmistuivat muun muassa Jokiniemen koulu ja Leppäkorven puukoulun remontti. Käynnissä olivat muun muassa Kulomäen koulun, Mårtensdals skolan, Kytöpuiston koulun sekä Simonkallion koulun remontit, Kanniston koulun laajennus sekä Lentolan ja Mårtensdals bildningsumin päiväkotien rakentaminen.

Katuja rakennettiin muun muassa Laurintiellä ja Vihertiellä. Lisäksi valmistui Caravellentien kiertoliittymä, ja Uudenmaan Ely:n kanssa yhteishankkeena Lahdentien kevyen liikenteen väylän parantaminen Kyytitieltä maantielle 152. Ulkoliikuntapaikoista valmistuivat Kenraalinpuiston kenttä, Tammistomäen rengasreitti ja Hakunilan urheilupuiston frisbeegolf-rata.

Vantaan kaupunki palkittiin vuoden 2024 julkisen puurakentamisen edelläkävijänä. Palkinnon myönsivät Puutuoteteollisuus ry ja Kuntaliitto.

Vantaan kaupungin vuoden 2024 tilikauden alijäämä oli selvästi negatiivinen, -61,3 milj. euroa. Kaupungin investoinnit alittivat alkuperäisen talousarvion lähes 49 milj. eurolla. Kaupungin kokonaislainamäärä kasvoi ja pitkäaikainen lainamäärä kasvoi lähes 90 milj. eurolla ollen vuoden 2024 lopussa noin 861 milj. euroa (ilman konserniyhtiöiden konsernitilin saldoja).

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vantaan kaupunginvaltuuston marraskuussa 2024 hyväksymä talousarvio vuodelle 2025 perustuu -49,9 milj. euron tilikauden alijäämään. Ison budjettialijäämän lisäksi verotulojen uusimmat ennusteet näyttävät vuodelle 2025 talousarviota heikompaa kasvua, minkä arvioidaan heikentävän vuoden 2024 tilikauden tulosta talousarvioon verrattuna. Kunta-alan palkkaratkaisu voi toteutuessaan tuoda kaupungille lisäkustannuksia jo vuodelle 2025.

Yleisen talouskehityksen odotetaan kääntyvän nousuun vuoden 2025 aikana, mutta toisaalta työttömyyden arvioidaan vielä kasvavan. Asuntomarkkinoiden ennustetaan piristyvän, mutta asuntorakentamisen osalta suurta muutosta ei ole odotettavissa vielä vuonna 2025. Vähäinen uusien asuntojen valmistuminen voi vaikuttaa muuttoliikkeeseen ja kaupungin väestönkasvua hidastavasti lähivuosina.

Vuoden 2025 talousarvio sisältää 203 milj. euron nettolainanottovarauksen. Lainavarausta kasvattaa erityisesti kaupungin perusinvestointien kasvu, Vantaan ratikan investointi, maanmyyntituottojen väliaikainen lasku sekä heikko verotulokehitys. Vantaan ratikan investointi ja kuntatalouden heikko tilanne kasvattavat huomattavasti kaupungin lainamäärää tulevina vuosina.

Vantaan kaupungin taloutta on tasapainotettava seuraavien vuosien aikana. Vuoden 2025 aikana osana tulevan uuden strategian valmistelua sekä osana vuoden 2026 talousarvioprosessia käynnistetään menojen ja tulojen rakennetarkastelu, jossa käydään läpi kaikki kaupungin toimialat ja niiden toiminnot. Rakennetarkastelussa arvioidaan, tekeekö kaupunki oikeita asioita oikeilla painotuksilla sekä sitä, kuinka asioita tehdään. Samaan aikaan arvioidaan myös yleisen talouskehityksen, kuntatalouden ja Vantaan talouden kehitysnäkymiä sekä tulevan valtuustokauden kaupungin talouden tasapainottamisen euromääräisiä tarpeita.

Kuntien valtionosuusuudistustyö on käynnissä ja uuden valtionosuusjärjestelmän on tarkoitus olla käytössä 1.1.2027 alkaen. Tällä voi olla huomattaviakin kuntakohtaisia vaikutuksia nykyjärjestelmään verrattuna. Hallituksella on suunnitteilla myös kiinteistöverouudistus, jossa kiinteistöjen verotusarvoja tarkistettaisiin. Suunnitteilla on myös mm. toimeentulotukilain kokonaisuudistus, jolla toteutuessaan voi olla suuria kuntatalousvaikutuksia.

1.1.5 Vantaan kaupungin henkilöstö

Henkilöstömäärä

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä		Muutos	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	Määrä	%
Kaupunkistrategia ja johto	402	367	137	141	539	508	31	6 %
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	616	559	249	211	865	770	95	12 %
Kasvatus ja oppiminen	4 535	4 267	1 340	1 560	5 875	5 827	48	1 %
Kaupunkiympäristö	607	590	48	58	655	648	7	1 %
Yhteensä	6 160	5 783	1 774	1 970	7 934	7 753	181	2 %

Henkilöstön lukumäärään on laskettu vakituiset, määräaikaiset sekä työllistetyt.

Osa-aikainen henkilöstö on muutettu kokoaikaisiksi yleisohjeen mukaisesti.

Täsmennyksenä: Vuoden 2023 henkilöstömäärät eivät sisällä sivuvirkoja, joita 31.12.2023 oli 113 kpl (Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi 59 ja Kasvatus ja oppiminen 54). Palkkasummaan sivuvirat sisältyvät ja ovat aikaisemminkin sisältyneet. Vuodesta 2024 eteenpäin sivunviranhaltijat on sisällytetty henkilöstömäärien laskentaan.

Lähteet: Henkilöstömäärät on raportoitu Herta-henkilöstöjärjestelmästä. Vuodesta 2024 eteenpäin raportoidaan palvelus-suhteen tila "läsnä" eli henkilöstömäärien raportoinnissa huomioidaan ne työntekijät/viranhaltijat, joille maksetaan palkkaa valitulla tarkasteluajanjaksolla. Henkilöstökulut 31.12.2024 tilanteesta ovat Vantaan kaupungin talousohjauksesta.

Henkilöstömäärän ja henkilöstökulujen kehitys

Henkilöstömäärän vertailussa on huomioitava muuttunut raportointitapa sekä sivuviranhaltijoiden sisällyttäminen kokonaismäärään. Kaupunkitasolla henkilöstömäärä kasvoi 68 henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna. Kokonaishenkilöstökulut olivat vuonna 2024 422,9 milj. euroa, joka on 28,9 milj. euroa (7,3 %) enemmän kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana (394,0 milj. euroa).

Palkkoja on nostanut henkilöstömäärän kasvu sekä kunta-alan sopimusratkaisussa 2022–2025 sovitut palkankorotukset että virka- ja työehtosopimusten sisältämät tekstimuutokset, joilla on myös osaltaan ollut huomattava palkkoja korottava vaikutus sopimuskaudella. Kaikille henkilöstöryhmille maksettiin sopimusten mukaiset yleiskorotukset. Yleiskorotukset nostivat palkkoja keskimäärin 2,27 prosenttia. Tämän lisäksi paikallistasolla käytiin kuntapuolen sopimusratkaisuun sisältyneet paikalliset järjestely-eräneuvottelut yhdessä henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa. Paikalliset erät nostivat palkkoja keskimäärin 1,33 prosenttia kesäkuusta alkaen. Neuvottelutuloksen mukaisesti palkantarkistuksia saivat muun muassa tekniseen sekä kunnalliseen virka- ja työehtosopimuksen piiriin kuuluvat asiantuntijat ja esihenkilöt. Myös opettajiin ja rehtoreihin kohdistui palkantarkistuksia sekä varhaiskasvatuksen ammattiryhmiin että toimisto- ja kirjastohenkilöstöön.

Henkilöstön saatavuus

Vuoden 2024 aikana kokonaishakijamäärä rekrytoinneissa kasvoi 65,6 prosenttia (v. 2024 39 396 hakijaa) edelliseen vuoteen verrattuna. Julkisessa haussa olleiden tehtävien määrä puolestaan väheni 33,6 prosenttia (v. 2024 1 821 avointa paikkaa). Vastaavasti kesätyöntekijöiden ja harjoittelijoiden hakijamäärä tuplaantui edelliseen vuoteen verrattuna.

Hakijaviestinnän ja hakijakokemuksen merkitys on keskeinen tekijä hyvän työnantajamielikuvan vahvistamisessa. Hakijaviestintää on kehitetty aktiivisesti ja esihenkilöiden käyttöön on lisätty avuksi esimerkiksi hakijaviestipohjia rekrytointiprosessin eri vaiheisiin. Myös muunkielisille hakijoille on käytössä ruotsin ja englanninkielisiä käännöksiä. Hakijaviestinnän merkitystä ja positiivisen hakijakokemuksen

luomista on korostettu esihenkilöille suunnatuissa koulutuksissa. Anonyymin rekrytointin osuus kasvoi edellisvuoteen verrattuna 125 prosenttia (v 2024 135 rekrytointia).

Elokuussa 2024 rekrytointimarkkinointikumppanikilpailutuksen myötä saatiin kuusi kumppania takamaan kattavamman perusnäkyvyyden kaikkiin työpaikkailmoituksiin valtakunnallisesti toimivissa työnhakuportaaleissa. Kumppaneiden kautta on myös mahdollista saada monipuolisempaa tarjontaa sisältötuotantoon sekä rekrytointimarkkinointiin. Yhteistyössä uusien kumppanien ja palvelualueiden kanssa, uutta sisältömaterialiaa sekä lisänäkyvyyttä ostettiin monipuolisesti kumppaneiltamme alkuvuoden kesätyörekrytointeja sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan massarekrytointeja tukemaan. Markkinoinnissa huomioitiin myös ruotsinkielinen sisältö. Positiivisen työnantajamielikuvan tukemiseen toteutettiin lisäksi kolme markkinointikampanjaa vuoden 2024 aikana.

Syksyn 2024 aikana HR ja rekrytointi tekivät työllisyyspalveluiden kanssa tiivistä yhteistyötä. Asiantuntijarekrytointiin laadittiin yhteistyössä malli-ilmoitusohjat hakukriteereineen. Rekrytointi avusti noin 80 virkarekrytointin läpiviennissä.

Syksyllä 2024 pilotoitiin erityisopettaja ja erityisluokanopettaja hakulomakkeet ja niihin kytkeytyvä alustava kelpoisuusmerkintöjen puoliautomatisointitoiminnallisuus. Lomakkeet ohjaavat paremmin hakijoita täyttämään kelpoisuuden kannalta oleelliset tiedot. Uudet hakemusohjat ovat myös helppolukuisempia rekrytoiville esihenkilöille. Kelpoisuusmerkinnät päivittyvät reaaliaikaisesti, joka tukee esihenkilöiden työtä sekä massarekrytointiprosessien toteutumista.

Oppilaitos- ja opiskelijajärjestöyhteistyötä on tiivistetty sekä neuvottelut laajemmasta yhteistyöstä oppilaitosten kanssa on aloitettu. Tavoitteena on ollut parantaa edelleen Vantaan kaupungin tunnettavuutta työnantajana opiskelijoiden keskuudessa mm. jalkautumalla ja lisäämällä näkyvyyttä sinne, missä opiskelijat liikkuvat. Vuonna 2025 Vantaan kaupunki tulee osallistumaan 25–30 rekrytointi-/opiskelijamessuun ja - tapahtumaan. Erityisesti kasvatuksen ja oppimisen toimiala tehtävänimikkeisiin kohdistuva näkyvyystyö oli monipuolista ja mittavaa.

Henkilöstön ja johtamisen kehittäminen

Osaamisen kehittämisen vuosikellot ja toimialojen osaamisen kehittämistyöryhmät toimivat toimialoilla suunnitelmien mukaisesti. Osaamisen kehittämistä on toteutettu toimialoilla ja palvelualueilla laadittujen koulutussuunnitelmien mukaisesti. toimialojen ja palvelualueiden järjestämän koulutuksen lisäksi henkilöstölle on tarjottu myös kaupunkitasoista koulutusta ammatillisen osaamisen kehittämiseksi.

Kaupungin ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen / henkilöstökoulutuspalvelun tuottajana toimii Metropolia ammattikorkeakoulu. Yhteistyö perustuu vuosikellopohjaiseen systemaattiseen osaamisen johtamisen malliin. Palvelutuotantoa ohjataan kaupunkitasoisesti. Kaupunkitasoinen ohjausryhmä asettaa toiminnalle vuosittain kehittämistavoitteita vuosiraporttien pohjalta. Toimialat tekevät yhteistyötä Metropolian kanssa koulutusten järjestämiseksi. Vuonna 2024 Metropolia toteutti 33 koulutuskonaisuutta, joissa koulutuspäiviä oli yhteensä 79. Koulutuksiin osallistui yhteensä 1 242 vantaalaista työntekijää.

Vantaan Aikuisopisto on tuottanut kaupungin perusensiapukoulutuksen. Koulutuksia järjestettiin kaikkiaan 39 ja kaikkiaan osallistujia vuonna 2024 ensiapukursseilla oli 490 henkilöä.

Esihenkilöille on toteutettu avoimena eri valmennuksia johtamisen kehittämiseen. Näitä mm. uusille esihenkilöille suunnattu Esihenkilönä Vantaalla- valmennus sekä erilaiset lyhyemmät esihenkilöiden työpajat, luennot tai ryhmäcoaching-ohjelmat. Vuoden aikana on toteutettu Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon koulutusohjelmaa, joka jatkuu vuodelle 2025. Strategian mukaista johtamista vietiin eteenpäin keskijohdolle suunnatun Strategisen johtamisvalmennuksen avulla. Ylimmän johdon verkostopäivät ja päällikköfoorumi toteutettiin kaksi kertaa vuonna 2024. Strategian painopiste Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella näkyy kaikessa johtamisosaamisen kehittämisessä.

Hr-järjestelmistä käytössä ovat Osuma koulutusten hallintajärjestelmä sekä Oppiva verkko-oppimisolusta, jonne toimialat voivat rakentaa myös omia koulutuksiaan ja perehdytyksiään.

Osumassa on vuoden alussa otettu käyttöön Vaikuttavaa työtä-keskustelujen (entinen tulos- ja kehityskeskustelu) kirjaamistyökalu, jonka avulla pystytään seuraamaan käytyjen keskustelujen määrää. Lisäksi Osumassa on käytössä lupa- ja korttikoulutus-osio toimialojen käyttöön.

Vuoden 2024 ajan on esihenkilöille ja työyhteisöille on ollut Verkko-oppimisympäristö Oppivassa 45 Academy of Brain -verkkovalmennusvideota, jotka keskittyvät tämän päivän ja tulevaisuuden tärkeimpiin työelämätaitoihin kuten itsensä johtamiseen, yhteistyötaitoihin, hyvinvointiin ja muiden johtamiseen. Videoita on käytetty työyhteisöjen kehittämisen tueksi.

Koulutussuunnitelman mukaisia oppimispäiviä toteutui vuonna 2024 yhteensä 12 864. Työntekijää kohti oppimispäiviä toteutui 1,5 päivää. Vuoden aikana laadittiin myös vuosille 2025–2028 henkilöstö- ja koulutussuunnitelmat.

Saatavuusohjelman toimeenpanon tukena on ollut vuoden 2024 ajan käytettävissä erillinen valtuuston myöntämä kehittämisraha, josta osa on ohjattu kestävästi työkyvyn kehittämiseen ja osa työyhteisöjen ja lähijohtamisen kehittämiseen. Kohderyhmänä olivat erityisesti yksiköt, joilla henkilöstön saatavuushaasteita tai heikot työhyvinvointikyselyn tulokset. Kehittämisprosesseja on eri toimialoilla toteutettu yhteensä 41 kappaletta. Vuoden alussa käynnistyi kaikille kaupungin uusille työntekijöille tarkoitettu verkkoperehdytysohjelma Oppivassa. Muina toimenpiteinä on toteutettu vertaismentorointi-koulutus perusopetuksessa, jonka pohjalta rakennettu laajempaa vertaismentorointimallia palvelualueilla ja toimialoilla. Vantaalla kerättiin lähtöpalautetta ja vastanneista henkilöistä Vantaalle olisi valmiita palaamaan töihin 81 prosenttia. Palvelualueet ovat myös saaneet lähtöpalautteet käyttöönsä vuoden aikana.

Vantaa tukee henkilöstönsä osaamisen kehittämistä omaehtoisen koulutuksen tuella. Erityisesti varhaiskasvatuksen työntekijöiden ammatilliseen pätevöitymiseen on ohjattu omaehtoisen koulutuksen kapunkitasoista tukea, käytössä on ns. jatkuvan haun malli. Kaiken kaikkiaan vuonna 2024 omaehtoisen koulutuksen tukea jaettiin yhteensä noin 24 000 euroa.

Sairauspoissaolot ja työterveyshuolto

Työvoimapula-alojen saatavuusohjelman toimeenpanon tukena on ollut käytettävissä erillinen kehittämisraha, jolla on työhyvinvoinnin näkökulmasta jatkettu työntekijöiden mielen hyvinvoinnin ja työkyvyn tukemista vuoden 2023 kokemusten perusteella Mielen voimalinja -palvelulla ja työkykyvalmentajan hyödyntämisellä. Mielen voimalinja on ollut Lääkärikeskus Aavan operoimaa ja se on ollut aktiivisesti käytössä koko kaupungin henkilöstölle matalan kynnyksen tukipalveluna sekä työelämästä johtuviin että muihin mielen haasteisiin liittyen. Työkykyvalmentaja on ollut käytettävissä Terveystalon tuottamana palveluna kaikille kaupungin työntekijöille toimialasta riippumatta oman työterveyslääkärin lähetteellä työkykytilanteissa, joissa työntekijän työkyky on ollut syystä tai toisesta uhattuna jo varhaisessa vaiheessa. Myös työkykyvalmentajan palvelua on hyödynnetty oikea-aikaisesti runsaasti.

Työterveyshuoltoyhteistyötä on tehty kahden palveluntuottajamme kanssa tiiviisti ja myös palvelua tuottavat koordinoivat ammattihenkilöt on otettu runsaammin mukaan keskusteluihin. Lisäksi työeläkevakuuttajamme Keva on osallistunut työterveyshuoltoyhteistyöhön. Ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon on panostettu toimintasuunnitelman mukaisesti ja toimintamalleja on tarkennettu muun muassa Kevan tuomien huomioiden ja nostojen kautta. Työterveyshuoltojen käytitilastoiden perusteella havaitaan, että esimerkiksi työfysioterapeutin ennaltaehkäiseviä palveluja on käytetty enemmän kuin vuonna 2023, mikä on hyvä ja oikea suunta, sillä tuki- ja liikuntaelinperusteisia sairauspoissaoloja on ollut runsaasti ja lisääntyvissä määrissä. Tuki- ja liikuntaelinperusteisia poissaoloja oli kolmanneksi eniten kaikista sairauspoissaaloista.

Sairauspoissaoloprosentti oli ajalla 1–12/2024 kaupunkitasoisesti 6,02 (lähde Hertta). Suurimpana sairauspoissaoloryhmänä jatkaa edelleen diagnoosiluokka muut, joista suurin osa on esihenkilöiden myöntämiä sairauspoissaoloja ja sen lisäksi tämä luokka sisältää ryhmän pieniä diagnooseja, jotka kootaan tähän yhteen työterveyshuoltojen toimesta. Toiseksi suurimpana poissaoloryhmänä olivat mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot ja kolmantena tuki- ja liikuntaelinperusteiset poissaolot. Mielenterveysperusteisia sairauspoissaoloja oli kuitenkin ajanjaksolla 1–12/2024 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Sen sijaan tuki- ja liikuntaelinperusteiset poissaolot ovat kasvaneet runsaasti vuodesta 2023 erityisesti varhaiskasvatuksen palvelualueella.

Työturvallisuus

Työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan tehtyjen ilmoitusten määrä pysyi samalla tasolla kuin edellisenä vuonna (reilu 5 100 ilmoitusta). Ilmoituksista suurin osa (64 %) oli uhka- tai väkivaltailmoituksia. Niin työssä kuin työmatkalla tapahtuneiden työtapaturmien määrä pysyi myös samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattaessa, joskin eroja oli eri toimialojen osalta: kasvatuksen ja oppimisen toimialalla korvattujen työtapaturmien määrä lisääntyi 14 prosentilla, kun kaikilla muilla toimialoilla tapaturmien lukumäärä väheni. Työtapaturmista aiheutuneet hoitokustannukset lisääntyivät, samoin kun vuoden 2024 vakuutusmaksuun kohdentuu noin 350 000 euron kustannusvaikutus vuonna 2022 varhaiskasvatuksessa tapahtuneen työtapaturman seurauksena. Vuonna 2024 kilpailutettiin lakisääteinen tapaturmavakuutus, minkä seurauksena vakuutusyhtiö tulee vaihtumaan vuoden 2025 alussa LähiTapiolasta Pohjolaksi.

Henkilöstökertomus

Vantaan kaupunki laatii vuoden 2024 osalta erillisen henkilöstökertomuksen. Kertomus sisältää tiedon vuoden 2024 merkittävistä tapahtumista sekä henkilöstöön liittyvistä tunnusluvusta.

1.1.6 Ympäristöasiat

Ympäristön kannalta olennaiset ympäristö- ja ilmastotekijät liittyvät kaupunkikonsernin toimiin hyvän ja terveellisen ympäristön turvaamiseen suunnittelussa, rakentamisessa ja ylläpidossa sekä kaupungin ympäristö ja ilmastositoumusten ja -sopimusten toteuttamisessa.

Hiilineutraali Vantaa 2030

Vantaan kaupungin ympäristöasioiden hallintaa ohjaa kaupunkistrategia, jossa on tavoitteeksi asetettu Hiilineutraali Vantaa 2030. Kaupunkistrategia on rakennettu kuudesta painopistealueesta, joista yksi on resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa. Strategiaa toteuttava ohjelma, joka ohjaa kaupunkia kohti ekologista kestävyyttä ja hiilineutraaliutta vuonna 2030, on resurssiviisauden tiekartta. Se kokoaa yhteen tavoitteet, joiden perusteella asetetuilla toimenpiteillä hillitään ilmastomuutosta, sopeudutaan muuttuvaan ilmastoon ja varaudutaan sään ääri-ilmiöihin, kehitetään kaupunkia resurssiviisaaksi sekä ylläpidetään ja edistetään luonnon monimuotoisuutta

Resurssiviisauden tiekartan tavoitteista johdettuja toimenpiteitä seurataan Vantaalla Ympäristövahdin avulla ja niiden edistymisestä kerrotaan joka kevät julkaistavassa Ympäristövastuuraportissa. Vuoden 2023–2024 raportissa kerrotaan, että toimenpiteitä edistettiin vuonna 2024 monin eri tavoin. Vuoden 2024 lopussa Ympäristövahtiin viedyistä 236 toimenpiteestä runsas puolet olivat valmiita tai jatkuvana käytäntönä toteutuksessa. Kolmannes toimenpiteistä on aloitettu ja vain joka kymmenes oli vielä aloittamatta. Vuonna 2024 Ympäristövahtiin lisättiin lisää luontotoimenpiteitä.

Resurssiviisauden tiekartta koostuu kuudesta kaistasta, jotka ovat: Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, Hiilineutraali energia, Materiaalien elinkaari ja kiertotalous, Monimuotoinen luonto, Vastuullinen Vantaa ja Hiilinielut ja kompensointi.

Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen

Vantaan yleiskaavan 2020 lähtökohtana on kaupungin kestävä kasvu. Yleiskaavan toteuttamissuunnitelman valmistelutyö jatkui vuonna 2024. Toteuttamissuunnitelman ensimmäisenä työvaiheena määriteltiin toimintamalli sekä teetettiin kaavatalousselvitys yleiskaavan laajimmista uusista rakentamisalueista. Yleiskaavoituksen kestävä kaupunki -tiimissä valmisteltiin Viherrakenteen kehityskuva (VIVA), jonka avulla hallitaan viheralueverkoston ja viherrakenteen kokonaisuuden kehitystä ja haetaan hyviä ratkaisuja tulevaisuuteen.

Tavoitteiden mukaan kaupunkia on kehitetty hiilineutraaliuden ja resurssiviisauden suuntaan ja yhdyskuntarakenne on tiivistynyt. Ilmastovaikutukset arvioidaan jokaisessa kaavassa ja asemakaavojen tai aluehankkeiden ilmastovaikutuksien arvioimiseksi on otettu käyttöön Planect-työkalu.

Vantaa kehittää jatkuvasti kaupungin liikenneolosuhteita, erityisesti turvallisempia jalankulku- ja pyöräteitä. Vantaa huolehtii, että liikenne on kaupungissa kaikille sujuvaa. Tulevaisuuden ratkaisuja liikenteen sujuvuuden parantamiseksi etsitään muun muassa erilaisilla pilottikokeiluilla. Tavoitteiden mukaisesti vantaalaisten henkilöautolla liikkuminen on vähentynyt ja kävely liikkumismuotona kasvanut neljän vuoden aikana. Pyöräily ja julkisen liikenteen käyttö on pysynyt samalla tasolla.

Kestävää liikkumista edistää myös se, että kaupungin käytössä olevista ajoneuvoista yhä useampi on täyssähköauto ja latauspisteitä on rakennettu suunnitelmallisesti useisiin toimipisteisiin. Työmatkapyöräilyn lisäämiseksi on laadittu pyöräilyn edistämisen suunnitelma kaupunkiympäristön toimialan toimipisteissä. Vuonna 2024 Vantaa juhli 50-vuotista taivaltaan kaupunkina, minkä kunniaksi asukkaille ja muille Vantaalla liikkuville tarjottiin vuoden 2024 kaupunkipyöräilykausi maksutta. Määrätietoinen työ on myös tuottanut tulosta. Vuoden 2024 Vantaan liikennebarometrin mukaan vantaalaiset ovat tyytyväisiä kotikaupunkinsa liikennejärjestelmän toimivuuteen.

Vantaan ratikan rakentaminen alkaa 2025, mitä on edeltänyt laajat suunnitelma- ja selvitystyöt. Ratikatyömaa on tarkoitus toteuttaa resurssiviisauden tiekartan periaatteilla ja sille on arvioitu keinot eri työvaiheiden päästöjen vähentämiseksi.

Hiilineutraali energia

Vantaan Energia Oy:n toimet ilmastopäästöjen vähentämiseksi ovat liikenteen päästöjen ohella keskeisiä Vantaan hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi. Vantaan Energian tavoitteena on olla hiilineutraali kiertotalousenergiayhtiö viimeistään vuonna 2035 ja välitavoitteena on luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä vuonna 2026. Parhailleen yhtiö rakentaa korkealämpötilalaitosta jätevoimala-alueelle ja maailman suurinta lämmön kausivarastoa sekä suunnittelee muitakin uusia hiileneutraalisuuteen tähtääviä investointeja.

Kaupungin kiinteistöissä on tavoitteiden mukaista uusiutuvaa energiantuotantoa lisätty lähes kaikissa kaupungin uudis- ja peruskorjauskohteissa. Lisäksi kaikissa merkittävimmissä kaupungin kiinteistöissä on luovuttu öljylämmityksestä. Netralpath –hankkeessa kehitettiin ilmastopositiivisia alueita ja ENPA -hankkeessa alueellisia energiapalvelumalleja. Osana myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa jatkettiin taloyhtiöklubin toimintaa.

Materiaalien elinkaari ja kiertotalous

Vähähiilistä rakentamista Vantaalla on tavoitteen mukaan edistetty, joskin haastava markkinatilanne on asettanut tälle hidasteita. Maanluovutuksen yhteydessä ja kilpailuissa on vaadittu puurakentamista, vähähiilistä rakentamista ja energiatehokkuutta. Rakennushankkeeseen ryhtyviä on ohjattu tilatehokkuuteen, muuntojoustavuuteen ja monikäyttöisyyteen rakennusten käyttötarkoituksiluokat huomioiden. Infrarakentamisen hiilijalanjälkeen on pureuduttu pilotoimalla hiililaskuria Ratikan infra-hankkeissa. Jakamistalouden edellytyksiä on parannettu kirjastoissa kehittämällä esinelainausta. Koulujen kierrätys kuntoon -kampanjalla on kiinnitetty huomiota koulujen jätehuollon toimintaan ja kehittämiseen.

Vantaan kaupunki ja Tuusulan kunta kehittävät yhdessä sidosryhmien kanssa Vantaan ja Tuusulan rajalla sijaitsevaa kiertotalousaluetta, jota kutsutaan myös nimellä Kiilan kiertola. Uusi Kiertotalot-hanke alkoi syksyllä 2024. Hanke edistää pääkaupunkiseudun rakentamis- ja kiinteistöalan siirtymää kohti hiilineutraalia kiertotaloutta.

Monimuotoinen luonto

Resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden mukaisesti luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti. Vantaa haluaa parantaa alueensa luonnon monimuotoisuutta ja olla tulevaisuudessa luontopositiivinen. Luontopositiivisuuden eteenpäin viemiseksi laadittu suunnitelma valmistui 2023 ja työn organisointi alkoi vuonna 2024. Luontopositiivisuustavoitetta tukee vahvasti Vantaalla vuoden 2024 aikana valmisteltu maankäytön kokonaisheikentymättömyyden malli, joka otettiin käyttöön vuoden 2025 alussa. Maankäytön kokonaisheikentymättömyys tarkoittaa sitä, että luonnolle aiheutuvat haitat pyritään ensisijaisesti välttämään ja minimoimaan. Jos luontoarvoja menetetään, ne korvataan täysimääräisesti, esimerkiksi ennallistamalla vastaavia alueita muualla.

Vantaa 50 -juhlavuoden kunniaksi valmisteltiin kaupunginvaltuuston juhlapäätöksiksi 50 hehtaaria uutta luonnonsuojelualuetta. Vehkalanmäellä avattiin juhlavuoden kunniaksi uusi luontopolku. Lisäksi vuoden 2024 aikana Vantaa liittyi luontoviisaiden kuntien verkostoon ja sitoutui luontokadon pysäyttämiseen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen.

Vuonna 2024 luontokartoitusten tahti on kiihtynyt ja tavoitteena on tehdä luontotyyppikartoituksia suur-alue kerrallaan. Vantaan 50 -juhlavuoden kunniaksi tehtiin rauhoitusesitys kahden suojelualueen, Linnanmetsän ja Vaskivuoren, rauhoittamiseksi.

Vastuullinen Vantaa

Tavoitteiden mukaan vantaalaisia kasvatetaan ja tuetaan kestävään elämäntapaan ja ympäristövastuullisuuteen. Kirjastoissa ja asukastiloissa on järjestetty ympäristö- ja vastuullisuustapahtumia.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialla kehitettiin hankeyhteistyönä kestävän tulevaisuuden osaamistavoitteet (KETU). Osaamistavoitteet muodostavat peruskoulun ajalle kestävyysosaamisen polun, jossa tietoja, taitoja ja osaamista syvennetään ja sovelletaan ikätasoisesti. Myös Vantaan ammattiopisto Vartiassa tuodaan ympäristövastuu systemaattisesti osaksi opetusta. Lisäksi lähiluontoa käytetään päiväkotien ja koulujen oppimisympäristönä mahdollisuuksien mukaan.

Ruoka-avun yhteistyön ja hävikin logistiikan malli Yhteinen pöytä jatkaa toimintaansa ruuan ympäristövaikutuksien vähentämiseksi. Vantaan ateriapalveluissa tehdään hiilijalanjäljen laskentaa. Lisäksi muutamien toimialojen ympäristövastuullisuutta ohjataan ekokompassi- ympäristöjärjestelmän avulla ja tämän järjestelmän käyttöönottoa laajennetaan kaupungissamme. Kaupungin yksiköissä on myös kattava ekotukitoimintaverkosto. Vuonna 2024 Vantaa aloitti kaksivuotisen ympäristökasvatusryhmän (VÄLKE) puheenjohtajana.

Päästöbudjetti

Vantaan kaupungin hiilineutraaliustavoitetta 2030 seurataan vuosittain laadittavan päästöbudjetin avulla. Pääkaupunkiseudulla kasvihuonekaasupäätöt laskee vuosittain Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) ja edellisen vuoden tiedot saadaan touko-kesäkuun vaihteessa. Näin ollen viimeisimmät nyt käytettävissä olevat tiedot ovat vuodelta 2023.

HSY:n päästölaskennan mukaan Vantaan kokonaispäästöt laskivat yksitoista prosenttia vuodesta 2022 vuoteen 2023. Samaan aikaan väkiluku kasvoi, joten asukaskohtaiset päästöt laskivat hieman enemmän; 12 prosenttia. Vuonna 2023 kokonaispäästöt olivat 842 kt CO₂-ekv ja asukaskohtaiset päästöt olivat 3,4 kt CO₂-ekv Vantaan alueelliset kasvihuonekaasupäästöt ovat olleet laskusuunnassa vuodesta 2010 lähtien. Poikkeuksen suuntaan tekevät vuodet 2021 ja 2022, jolloin päästöt nousivat pääasiassa kaukolämmöntuotannon päästöjen vuoksi.

Taulukko 1: Vantaan päästöbudjetti

Päästön lähde	Keskim. vähennystarve/v	Vuoden 2020 päästö	Tavoite-päästö 2022	Toteutunut 2022	Vähennystarve 2020–2023	Toteutunut vähennys 2020–2022	Tavoite-päästö 2023	Toteutunut 2023	Vähennystarve 2020–2023	Toteutunut vähennys 2020–2023
Liikenne (ml. raideliikenteen sähkö)	-29	348	290	339	-58	-9,0*	261	309	-87	-39*
Kaukolämpö	-22	216	173	296	-43	81**	151	269	-65	54**
Kulutussähkö	-4,2	127	119	115	-8,4	-12***	115	90	-13	-38***
Teollisuus ja työkoneet	-1,5	54	51	77	-3,1	22**	50	62	-4,6	7,4**
Jätteiden käsittely	-1,7	22	18	17	-3,3	-4,4***	17	21	-5,0	-1,0*
Öljylämmitys	-4,9	49	39	47	-9,7	-1,6*	34	46	-15	-2,4*
Sähkölämmitys	-2,8	54	48	49	-5,5	-4,5*	45	42	-8,3	-11***
Maatalous	-0,1	1,9	1,7	1,9	-0,2	0*	1,6	2,1	-0,3	0,2**
Yhteensä	-66	871	740	943	-131	72	674	842	-197	-29

*) Suunta oikea **) Päästöt kasvoivat ***) Tavoitteessa

Vantaalla vuoden 2023 suurimmat poikkeamat päästöjen tavoitteelliseen kehitysuraan nähden olivat kaukolämmön päästöissä sekä teollisuuden ja työkoneiden päästöissä. Kulutussähkö ja sähkölämmityksen päästöt olivat toivotulla kehitysuralla, mitä selittää pääasiassa valtakunnallisen sähkön päästökertoimen pieneneminen.

Päästöbudjetin lisäksi Vantaan kehittää ympäristöbudjetointiaan, johon kootaan ilmasto- ja luontoposiivisuustoimille budjetoidut taloudelliset resurssit ja niiden riittävyys. Vuoden 2024 pilottibudjetin toteuma esitetään myöhemmin keväällä julkaistavassa Ympäristövastuuraportissa.

1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Korruption ja lahjonnan torjunta

Vantaan kaupunginhallituksen (15.6.2021 § 10) hyväksymässä edustusohjeessa on todettu, missä tilanteissa ja minkälaisia ulkopuolisten tarjoamia etuja kunnan henkilöstö voi ottaa vastaan. Edustusohjetta sovelletaan yhtä lailla kunnan koko henkilöstöön eli kunnan viranhaltijoihin, työntekijöihin ja luottamushenkilöihin, ellei toisin ole erikseen mainittu.

Edustusohjeessa viitataan kunnallisesta viranhaltijasta säädettyyn lakiin sekä rikoslakiin, joiden mukaan kunnan viranhaltija ei saa pyytää, ottaa vastaan tai hyväksyä sellaista etua, jolla vaikutetaan tai pyritään vaikuttamaan taikka joka on omiaan vaikuttamaan hänen toimintaansa palvelussuhteessa tai heikentämään luottamusta viranomaisen toiminnan tasapuolisuuteen.

Kappaleessa 1.2 on tehty tarkemmin selkoa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Vantaan kaupungin www-sivuilla on julkistettu kuntalain edellyttämä rekisteri tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuuksista. Tilinpäätöksen liitetietona on lisäksi esitetty tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista.

Ihmisoikeusasiat

Tällä hetkellä kaikissa hankinnan palveluyksikön kilpailuttamissa sopimuksissa ja myös yleisessä sopimus pohjassa edellytetään alla olevien Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimusten noudattamista.

Kansainvälisen työjärjestön (ILO) seuraavat yleissopimukset:

- Nro 29: Pakollinen työ (1930)
- Nro 87: Ammatillinen järjestäytymisvapaus ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojeleminen (1948)
- Nro 98: Järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvottelu-oikeuden periaatteiden soveltaminen (1949)
- Nro 100: Samanarvoisesta työstä miehille ja naisille maksettava sama palkka (1951)
- Nro 105: Pakkotyön poistaminen (1957)
- Nro 111: Työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuva syrjintä (1958)
- Nro 138: Työhön pääsemiseksi vaadittava vähimmäisikä (1973)
- Nro 182: Lapsityön pahimpien muotojen kieltäminen ja välittömät toimet niiden poistamiseksi (1999)

Kansallisen julkisten hankintojen strategian täytäntöönpanotoimenpiteenä on laadittu kansallinen Code of Conduct – Vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet -malli, joka on otettu käyttöön myös Vantaan hankinnoissa. Vantaan kaupunkikonsernin sopimustoimittajien tulee tulevaisuudessa sitoutua noudattamaan sitä ja varmistaa, että tässä asetetut vähimmäisvaatimukset täyttyvät heidän omassa toiminnassaan ja toimitusketjussaan. Nämä sosiaalisen vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet on tarkoitettu tilanteisiin, joissa on tarve varmistaa ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien turvaaminen, kun kyse on hankinnoista ns. riskimaista ja riskitoimialasta.

Vantaalla on tehty jo vuosia työtä työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjumisessa. Yhteistyötä on tehty muiden suurien kaupunkien ja Euroopan kriminaalipolitiikan instituutin (HEUNI) kanssa. Vuonna 2024 viimeisteltiin Vantaan malli työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjuntaan. Mallia esitellään toimialoille ja pohditaan kunkin toimialan erityispiirteitä ja riskejä työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan esiintymiselle toimialojen hankinnoissa. Mallista viestitään myös koko henkilöstölle. Tavoitteena on se, että jokainen Vantaan kaupungin työntekijä tuntee ilmiön ja osaa toimia, jos epäily työperäisestä hyväksikäytöstä tai ihmiskaupasta herää. Puhtauspalveluhenkilöstön työtiloissa olevilla julisteilla viestitään avunsaantimahdollisuuksista, jos joku kokee itsensä tai esimerkiksi kollegansa työperäisen hyväksikäytön tai ihmiskaupan uhriksi. Malliin liittyy kouluttamisen ja viestinnän lisäksi myös yritysten auditoinnin kehittämistä.

Kaikissa Hankinnan palveluyksikön kilpailuttamissa hankinnoissa arvioidaan jo hankinnan valmisteluvaiheessa, miten työllistämisehto, tietosuoja ja tietoturva sekä ympäristövaatimukset voidaan kussakin hankinnassa ottaa huomioon.

1.1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Vantaan kaupunkikonsernissa riskeillä tarkoitetaan epävarmuustekijöitä, tapahtumia tai tapahtumaketjuja, joiden toteutuessa konserni ei saavuta sille asetettuja tavoitteita ja/tai kokee menetyksiä.

Tilinpäätöksessä esitettävä arvio Vantaan kaupungin merkittävimmistä riskeistä perustuu kaupunkio rganisaation laatimiin riskienhallintasuunnitelmiin ja niiden laatimisen yhteydessä tunnistettujen riskien arviointeihin. Kaupunkitasoiset riskit on arvioitu riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmän toimesta. Arvioinneissa riskit on luokiteltu strategisiin-, operatiivisiin-, taloudellisiin- ja vahinkoriskeihin. Luokittelu perustuu riskien vaikutusten ensisijaisiin painopistealueisiin, mutta tunnistettujen riskien

välilliset vaikutukset ylittävät usein nämä luokittelurajat, jolloin esimerkiksi vahinkoriskillä voi olla vaikutuksia niin toiminnan operatiiviseen kuin taloudelliseenkin tasoon. Toisaalta strategisen tason riski vaikuttaa toteutuessaan yhtä lailla kaupungin taloudelliseen ja operatiiviseen toimintakykyyn.

Strategisten ja taloudellisten riskien painopiste on kaupungin pitkän aikavälin toimintakyvyssä, kun taas vahinkoriskit ja operatiiviset riskit liittyvät pääosin kaupungin päivittäiseen palvelukykyyn. Merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä tarkastellaan riskiluokittelun lisäksi myös paikallisen turvallisuussuunnittelun, häiriötilanteisiin varautumisen ja valmiussuunnittelun sekä toteutuneiden oikeudenkäyntien ja kunnallisvalitusten lähtökohdista.

Turvallisuusympäristön muutos on jatkunut vuoden 2024 aikana globaalilla tasolla. Konfliktit Lähi-Idässä, äärioikeistolaisen politiikan nousu, Itämeren noussut uhkakuvio kaapelirikkoineen, Suomen Nato-jäsenyys ja Ukrainan jatkuva sota voivat aiheuttaa levottomuutta niin kansainvälisesti kuin kansallisesti. Kuntasektorin on hyvä edelleen valmistautua ja ylläpitää valmiutta erilaisiin hybridiuhkiin, jotka tuottavat erityisesti informaatiovaikuttamisen riskin. Kuntalaisten turvallisuuden tunteen ylläpitäminen ja kunnan palveluiden jatkuvuuden turvaaminen on tärkeä tavoite Vantaan kaupungille. Muutoin keskeisimmät vaikutukset Vantaan kaupunkikonsernin riskiprofiiliin liittyvät talouden taantumiseen, henkilöstön ja asiakkaiden kokemuksiin uhka- ja väkivaltatilanteisiin, segregatiokehitykseen, eriarvoistumisen kasvuun ja kaupungin kokemaan mainehaittaan.

Julkisen talouden heikkoon tilanteeseen yleisesti liittyvät riskit realisoituvat tällä hetkellä voimakkaasti myös Vantaalla. Vallitsevan talouden heikko suhdannetilanne vaikuttaa kaupungin talouteen useammasta suunnasta mm. pienentäen verotuloja ja maanmyyntituloja ja lisäten työttömyyden kasvuun liittyviä kustannuksia. Talouden taantumalla on ollut laajat vaikutukset yksityisellä maalla sijaitsevien kaavahankkeiden etenemiseen ja sitä kautta kaupunkikehitykseen. Useat yksityiselle maalle sijoittuvat asuinkerrostalohankkeet eivät ole edenneet odotetusti, maankäyttösopimusten teko on viivästynyt tai neuvottelut ovat pitkittyneet. Vuonna 2025 alkaa Vantaan ratikan rakentaminen, joka on kaupungin historian suurin infrainvestointi, joka vaatii tarkkaa suunnittelua ja aiheuttaa monia haasteita.

Segregatiokehitys ja polarisaatio ovat kasvaneet ja tuottavat haasteita ja riskejä päivittäiseen toimintaan päiväkodeissa ja kouluissa. Kehityksen estäminen vaatii lisäresurssointia ja tuo haasteita henkilöstön saatavuuteen. Heikon taloudellisen tilanteen takia järjestöjen toiminta on vähentynyt, sosiaali- ja terveystalouden saatavuus on heikentynyt ja kotitalouksien tilanne lisää mm. ruoka-avun tarvetta, asunnottomuutta, levottomuutta ja turvattomuutta. Apua tarvitsevia asukkaita on kaikissa palveluissa aiempaa enemmän ja palveluiden kysyntä kasvanut selvästi. Ruotsin kielellä on vaikea saada riittävästi tukea hyvinvointialueen palveluista ja viranomaisilta. Avun saamisessa voi myös kestää kauan.

Erilaiset väkivalta- ja uhkatilanteet ovat kasvaneet melkein kaikilla toimialoilla ja ne kohdistuvat sekä asiakkaisiin että henkilöstöön. Erityisesti perusopetuksen turvallisuudentunne on järkkynyt Viertolan tapauksen jälkeen. Henkilöstön hyvinvoinnin ja jaksamisen heikentyminen näkyy Kunta10-tuloksissa sekä Tutka-ilmoituksissa. Kaupungin omaisuuteen kohdistuneet vahingonteot ovat selkeästi lisääntyneet ja esimerkiksi bussipysäkkejä rikotaan systemaattisesti.

Strategiset riskit

Strategiset riskit kohdistuvat kaupungin pitkän aikavälin tavoitteisiin sekä tavoitteiden toteutumista tukeviin kriittisiin menestystekijöihin. Strategisia riskejä arvioidaan säännöllisesti kaupungin kaikilla organisaatiotasolla osana toiminnan ja talouden suunnittelua ja seuranta.

Strategisissa riskeissä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Hyvinvointialueen ja Vantaan kaupungin yhteistyö mm. turvallisuus- ja varautumisasioissa, on jatkunut. Jo vuoden 2023 alusta Vantaan talous ja investointien rahoitus on verotulojen radikaalin leikkauksen jälkeen huomattavasti riippuvaisempi valtionosuuksista, joiden tasoon kaupunki ei itse omilla toimillaan voi suoraan vaikuttaa. Yleisesti hyvinvointialueeseen liittyvät palveluriskit ovat kuitenkin laskeneet, vaikka ne ovat vielä mahdollisia.

Yhä on myös pidettävä mielessä vuoden 2023 Uudenmaan riskiarvio, jossa tunnistettiin turvallisuusympäristön muutos yhteiskunnan osalta. Yhteiskunnan eriarvoisuus näkyy terveyden, hyvinvoinnin, tulojen, varallisuuden, osaamisen, työllisyyden ja asuinalueiden kehityksen epätasaisena jakautumisena, eroina eri väestöryhmien yhteiskunnallisessa osallistumisessa sekä eriytyvissä ja polarisoitu-neissa arvoissa ja asenteissa.

Vantaalla eriarvoistumisen kasvu ja kehitys on tunnistettu merkittäväksi riskiksi, jonka hallintatoimen-piteet ja -suunnitelmat vaativat laajaa kaupunkitasoista toimintaa ja yhteistyöverkostoja muiden toimi-joiden kanssa. Tulo- ja varallisuuserojen sekä hyvinvointi-, oppimis- ja osaamiserojen kasvulla on pit-källe ulottuvia negatiivisia vaikutuksia kaupungin kehitykselle, vetovoimaisuudelle ja turvallisuudelle. Segregaation kehitys, ryöstörikosten lisääntyminen, jengiytymisilmiö ja erityisesti lasten ja nuorten osallisuus rikoksiin on edelleen huolestuttava kehityssuunta kaupungin tulevaisuutta ajatellen. Riskiin tulee varautua ennakoivalla ja avoimella viestinnällä ja tiiviillä yhteistyöllä erityisesti poliisin, hyvinvoin-tialueen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Ei tule myöskään unohtaa kauaskantoista kaupun-kisuunnittelua, jolla voidaan estää segregaatioalueiden kehittyminen. Vantaan tulee panostaa koko-naisvaltaisen hyvinvoinnin kehittämiseen tiiviissä yhteistyössä sidosryhmiensä kanssa. Yhteistyön on-nistumisen mahdollistamiseksi tarvitaan yhteisesti määriteltyä tahtotilaa ja tavoitteita, yhteisesti sovit-tuja menettelytapoja sekä toimivaa tiedonkulkua.

Digisyrjäytyminen ja kuntalaisten palvelutarpeen ennakoitua suurempi kasvu edellyttää Vantaalta en-nakointia ja palvelutarpeen sekä väestömuutoksen seurantaa. Kuntalaisten digiosaaminen on vaa-rassa jäädä jälkeen yleisessä nopeassa digitaalisessa siirtymässä, millä on osaltaan vaikutuksia myös yleisten osaamiserojen kasvamiseen. Digisyrjäytyminen voi aiheuttaa informaatiovaikutuksille alttiutta ja polarisaatiota. Erilaisen kielitaito- ja koulutustaustan omaavien henkilöiden palvelutarpeisiin vastaa-minen edellyttää merkittävää resursointia, mille kaupungin tiukka taloudellinen liikkumavara asettaa haasteen.

Muita strategisen tason riskejä ovat poliittiset riskit ja kaupunkia koskeva negatiivinen uutisointi, kuten keväällä 2024 tapahtunut Viertolan kouluampuminen ja Vantaan kaupungin nousu poliisin häiriöindek-sin kärkeen. Lisäksi riskinä nähdään esimerkiksi se, että kaupungin toimintaa on sopeutettava nopeasti ulkopuolelta tuleviin muutoksiin, jolloin valmistelu jää aikataulullisten syitten takia puutteelliseksi. To-teutuessaan riski voi muuttaa kaupungin lakisääteisten tehtävien ja toiminnan painopistealueita mm. tuleva valmiuslain uudistus, jossa kunnalle voidaan määrätä uusia tehtäviä. Uuden valmiuslain ehdo-tus annetaan eduskunnan käsittelyyn syksyllä 2025.

Kaikessa strategisen tason riskien hallinnassa korostuu kaupungin aktiivinen edunvalvonta ja vuoro-puhelu valtion eri organisaatioiden, sidosryhmien, valtuutettujen ja kaupungin johdon kanssa. Tulevia muutoksia ennakoidaan hyvissä ajoin ja samalla varaudutaan tarvittavin sopeuttamis- ja viestintätoi-min.

Operatiiviset riskit

Operatiiviset riskit ovat kaupungin organisaation päivittäisen toiminnan jatkuvuutta, prosesseja ja järjestelmiä uhkaavia riskejä. Vantaan kaupungissa keskeisiksi operatiivisiksi eli toiminnallisiksi riskeiksi on arvioitu muun muassa henkilöstön saatavuus, pysyvyys ja osaamisen turvaaminen etenkin tietyissä kriittisissä ammattiryhmissä, sekä avainhenkilöihin, työhyvinvointiin ja henkilöstön työkykyyn liittyvät riskit. Näiden riskien toteutumisen välittömiä seurauksia ovat esimerkiksi palvelutason heikkeneminen, osaamisen ja hiljaisen tiedon menettäminen sekä muut kielteiset vaikutukset työyhteisön toimintaan.

Henkilöstön kokemat uhka- ja väkivaltatilanteet ovat nousseet esille kaikissa kaupungin toimialoissa, joka heijastuu työntekijöiden jaksamiseen ja pysymiseen työtehtävissä. Osaavan henkilöstön jatkuva suuri vaihtuvuus kuormittaa organisaatiota rekrytointien sekä perehdytyksen myötä, mikä korostaa avainhenkilöriskiä. Työmarkkinatilanteen jatkuessa suotuisana riskin voidaan olettaa edelleen kasvavan muun muassa Vantaan kaupungin kannalta haasteellisen palkkakilpailun vuoksi. Riskin hallitsemiseksi on panostettava mm. työturvallisuuteen, ennakoivaan rekrytointiin ja työnantajamaineen kehittämiseen. Lisäksi Vantaalla tulee jatkaa työtä erityisesti hyvän johtamisen ja työyhteisötaitojen vahvistamiseksi.

Operatiivisiksi riskeiksi on tunnistettu myös tietojärjestelmäriskit, kybertoimintaympäristön riskit ja tietosuojariskit sekä näitä yhdistävät hybridi- ja informaatiovaikuttamiset. Riskien seurauksia ovat muun muassa toiminnalle kriittisten tietojärjestelmien toimimattomuus, palveluyksiköiden prosessien häiriintyminen, hidastuminen tai jopa keskeytyminen sekä erilaiset tietosuojaloukkausten seurannaisvaikutukset kuten mahdolliset taloudelliset korvaukset ja mainehaitat. Operatiivisena riskinä nähdään myös tilanne, jossa tiedolla johtaminen ei perustu ajantasaiseen ja kattavaan tietoon, mikä tekee toiminnan kehittämisestä ja johtamisesta vaikeaa.

Tietojärjestelmien toimintahäiriöihin on Vantaan kaupungissa varauduttu erillisessä ICT-valmiussuunnitelmassa sekä Vantaan valmiussuunnitelmassa määritetyin toimenpitein tunnistamalla keskinäisriippuvuuksia, ylläpitämällä vaihtoehtoisia toimintatapoja ja testaamalla merkittävimpien ICT-palveluita tuottavien yritysten kykyä toimia häiriötilanteissa.

Taloudelliset riskit

Vuonna 2023 toteutunut Hyvinvointialueuudistus merkitsi kaupungin taloudellisen itsenäisyyden ja liikumavaran kapenemista. Kaupungin verotulot laskivat uudistuksen seurauksena huomattavasti samalla kun riippuvuus valtiosta valtionosuuksien kautta lisääntyi. Myös kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi merkittävästi, uudistuksessa kaupungin omaisuutta siirtyi korvauksetta hyvinvointialueelle, mutta lainat jäivät kunnille.

Kaupungin toimintaan vaikuttavista taloudellisista riskeistä merkittävin on sen verotulojen määrässä tapahtuvat negatiiviset muutokset etenkin yhdistettynä menojen budjetitua suurempaan kasvuun. Kaupungin maanmyyntitulot toteutuivat lähes 20 milj. euroa alle budjetin, varhaiskasvatuksen työvoiman vuokratulot ylittivät talousarvion n. 12 milj. eurolla, työmarkkinatuen kuntaosuus ylitti talousarvion n. 6 milj. eurolla ja verotulot laskivat 27 milj. euroa vuoden 2023 syksyn ennusteesta. Toisaalta vuoden 2024 investointimenot alittivat selvästi talousarvion.

Kaupunki voi omalla toiminnallaan vaikuttaa tulopohjaansa rajallisesti, joten taloudellisia riskejä hallinnoidaan parhaiten hillitsemällä käyttötalouden ja investointimenojen kasvua. Etenkin Vantaan ratikka-hankkeen käynnistyttyä kaupungin muissa investoinneissa on käytettävä tiukkaa tarpeellisuusharkintaa sekä hajauttaa niitä ajallisesti. Aktiivinen edunvalvonta hyvinvointialueuudistuksen jälkeen valtion suuntaan on korostunut.

Vantaan kaupunginhallituksen hyväksymän yleisohjeen mukaisesti kaupungin rahoitus- ja korkoriskien hallinnan tavoitteena on suojata Vantaan kaupunkikonsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuo-

tuisilta muutoksilta. Lainanoton kustannuksiin ja niiden vaihteluihin vaikuttavat ensisijaisesti euroalueen yleinen korkotaso ja sen muutokset. Kustannuksiin vaikutetaan pääasiassa toteuttamalla kaupunkikonsernin lainanotto mahdollisimman kustannustehokkaasti sekä hallitsemalla velan korkoriskiä. Rahoitusriskiä hallinnoidaan välttämällä jälleen rahoitettavaksi tulevien lainojen liiallista keskittymistä ajallisesti ja varainhankintalähteittäin sekä sijoitetun ylimääräisen likviditeetin avulla.

Kaupungin nettolainanotto vuonna 2024 oli n.90 milj. euroa ja lainakanta (ilman konsernitilin saldoa) kasvoi edellisiin vuosiin verrattuna ja oli vuoden lopussa n. 861 milj. euroa. Lainakanta / asukas nousi hieman päälle 3 400 euron. Suhdeluku oli korkeimmillaan vuosina 2014–2015, jolloin kaupungin lainakanta oli yli 5 000 euroa /asukas. Kaupunki nosti 194,9 milj. euroa uutta pitkäaikaista lainaa vuonna 2024.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta Vantaan kaupunkikonsernissa on keskitetty rahoituksen yksikköön Talous ja strategia -palvelualueelle. Euroopan keskuspankki aloitti odotetusti koronlaskut vuoden 2024 alkupuolella, ja koronlaskujen odotetaan jatkuvan myös vuonna 2025. Kaupungin lainasalkun lainoista kaikki ne lainat, jotka oli mahdollista konvertoida kiinteäkorkoiseksi, oli konvertoitu viimeistään vuonna 2021. Vuonna 2023 ja 2024 nostetut pitkäaikaiset lainat nostettiin vallitsevasta korkotasosta johtuen vaihtuvakorkoisina, mikä lyhentää kaupungin lainasalkun keskimääräistä korkosidonnaisuusajaa. Lainasalkun keskimääräinen korko nousi kohtuullisesti johtuen uusien lainojen nostoista yleisen korkotason huomioiden edellisvuodesta ollen n. 2,4 % ja korkomenot olivat n. 19,6 milj. euroa. Taloussuunnitelman mukaisesti kaupunki alkoi velkaantua vuonna 2024, ja nopea velkaantuminen tulee jatkumaan vuosikymmenen loppuun asti. Kaupunki nostaa merkittävän määrän uutta pitkäaikaista lainaa vallitsevaan korkotasoon, mikä osaltaan kasvattaa kaupungin korkomenoja selvästi tulevina vuosina.

Vantaan kaupungin lainasalkkuun ei sisälly valuuttakurssi- tai johdannaisopimuksiin liittyviä riskejä.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskillä tarkoitetaan riskiä, joka aiheuttaa toteutuessaan taloudellisia menetyksiä, henkilövahinkoja tai haittaa ympäristölle. Vahinkoriski kohdistuu tyypillisesti tiettyyn kohteeseen ja on usein seurausiltaan välitön. Vahinkoriskeihin kuuluvat työtapaturmat, organisaation omaisuuden vaurioituminen, tuhoutuminen tai häviäminen esimerkiksi rikoksen tai muun vahingollisen tapahtuman seurauksista.

Vantaan kaupungin merkittävimäksi vahinkoriskiksi on arvioitu työturvallisuuteen liittyvät riskit, erityisesti henkilöstöön kohdistuvat uhka- ja väkivaltatilanteet. Riskiarvo näiden osalta on pysynyt korkealla erityisesti kasvatuksen ja oppimisen- sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla. Vuoden 2024 aikana työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan tehtiin 5 110 työturvallisuusilmoitusta, joka on vajaa kaksi sataa ilmoitusta (167) vähemmän kuin vuonna 2023. Ilmoitusmäärä laski edellisvuodesta noin 3 %. Eniten laskua esiintyi uhka- ja väkivaltatilanteissa sekä läheltä piti tilanteissa.

Uhka- ja väkivaltatilanteiden kokonaismäärä pysyi yhä korkealla tasolla, vaikka tilanteiden määrä laski 225 tapahtumalla (6,4 %), kattavat ne yhä n. 64 % kaikista tapahtumista. Huolestuttavaa kehitystä tukee myös työsuojeluhenkilöstöltä saatu palaute. Yleisin uhka- ja väkivaltatilanteen vaaratyyppi oli raapiminen, pureminen, sylkeminen, ruhjominen tai lyöminen, joita ilmoitettiin vuoden 2024 aikana kaikkiaan 2142 kpl.

Keskeisiksi vahinkoriskiksi on tunnistettu kaupungin kiinteistöihin ja omaisuuteen kohdistuvat vahingot, varkaudet ja vahingonteot, joiden riskiluku on kasvanut vuoden 2024 aikana. Vahingonteot ovat enimmäkseen olleet pienimuotoisia, mutta jatkuvia. Vahinkoihin liittyvät vastuuriskit ovat sitä vastoin laskeneet edellisvuoteen verrattuna. Vahinkoriskejä hallinnoidaan mm. erittäin laajoilla ja kattavilla omaisuusvakuutuksilla sekä toiminnan vastuuvakuutuksilla, liukkaudentorjunnalla, lumenaurauksella ja vaistuksen parantamisella julkisessa kaupunkitilassa sekä kaupungin kiinteistöjen piha-alueilla.

Yksittäiset vahinkoriskitapahtumat eivät aiheuttaneet merkittäviä taloudellisia seurauksia vuoden 2024 aikana. Kaupungin vahinkorahastosta korvattiin kaupungin kiinteistöihin ja muuhun omaisuuteen kohdistuneista vahingonteosta kuten töhryistä, lasien rikkomisista ym. omaisuuden vahingoittamisesta noin 193 000 euroa. Kaupunkiorganisaation ulkopuolisista tapahtumista, joissa katsottiin kaupungin olevan vastuussa, korvattiin yhteensä n. 76 000 euroa.

Paikallinen turvallisuussuunnittelu

Turvallinen kaupunki on asukkaiden hyvän elämän perusta. Turvallisuussuunnittelun tavoitteena on vähentää rikosten, häiriöiden ja onnettomuuksien määrää ja niistä aiheutuvia vahinkoja sekä ylläpitää turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta. Turvallisuussuunnittelu on suoraan kytköksissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen.

Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelma on laadittu kaupunginjohtajan asettamassa turvallisuussuunnittelun ohjausryhmässä ja se on hyväksytty kaupunginhallituksessa 1.11.2021 ja esitelty kaupunginvaltuustolle iltakoulussa 17.2.2022.

Turvallisuussuunnitelmaan on nostettu kaksi koko turvallisuussuunnitelman läpileikkaavaa päämäärää, hyvä turvallisuusjohtaminen ja sukupuolitietyys. Lisäksi Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelma on rajattu neljään pääteemaan: lähisuhdeväkivalta, päihteet, nuoriso ja liikkumisen turvallisuus. Rajaus perustuu toimintaympäristön arvioon, johon on käytetty kaupungin, poliisin ja pelastuslaitoksen tilastoja, turvallisuuskyselyn ja muiden hyvinvointiin liittyvien kyselyiden tuloksia, mutta myös kaupungin toimijoiden hiljaista tietoa ja havaintoja turvallisuustilanteen muutoksista. Arviossa tunnistettujen turvallisuusteemojen ongelmiin tai haasteisiin vastaamiseksi on valittu painopistealueet, joihin on laadittu toimenpiteet. Toimenpiteitä toteutetaan ja seurataan normaalien johtamisrakenteiden kautta ja vastuu toimenpiteiden edistämisestä on kaupungin toimialoilla ja palvelualueilla.

Vuoden 2024 pääteemaksi päätettiin ottaa lasten liikkumisen turvallisuus. Erytishuomio koulumatkoihin, koska koulujen ympäristöstä tulee paljon palautetta. Selvitys turvallisuudesta on jo tehty alakoulusta vuonna 2023 ja vuonna 2024 tehtiin yläkoulussa ja toisella asteella. Lasten liikkumisen turvallisuuden edistämiseen on myös haettu valtionavustusta.

Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelman päivitys tehdään vuoden 2025 aikana. Päivitystyö on aloitettu kaupunkilaisille suunnatulla turvallisuuskyselyllä, joka toteutettiin lokakuussa 2024.

Häiriötilanteisiin varautuminen ja valmiussuunnittelu

Vantaan kaupungin varautuminen ja valmiussuunnittelu perustuvat valmiuslakiin (1552/2011), pelastuslakiin (379/2011) ja muihin ohjaaviin säädöksiin, jotka määrittelevät normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tarvittavat toimenpiteet ja toimivaltuudet. Kaupungin tulee valmiussuunnitelmilla ja etukäteisvalmisteluilla varmistaa toimintansa sujuvuus normaaliolojen häiriötilanteissa ja myös poikkeusoloissa. Häiriötilanteisiin varautumisen perusajatus on, että myös häiriötilanteessa toimitaan mahdollisimman pitkälle normaalia lainsäädäntöä noudattaen, julkisen vallan normaaleilla organisaatiorakenteilla ja demokraattisen päätöksenteon periaatteiden mukaisesti.

Vantaan kaupunki pyrkii turvaamaan asukkaiden hyvinvoinnin ja turvallisuuden kaikissa tilanteissa. Toimialojen avaintehtävänä on tarjota laadukkaita peruspalveluita asukkaille. Tarvittaessa kaupungin eri toimialat ryhtyvät tarvittaviin toimenpiteisiin varmistukseen palveluiden saatavuuden. Poikkeusoloissa Vantaan kaupungin toimialojen tehtävänä on varmistaa yhteiskunnan toiminnan jatkuvuus ja asukkaiden turvallisuus parhaalla mahdollisella tavalla.

Vantaan kaupungin ja Vantaan Keravan hyvinvointialueen yhteistyö valmiussuunnittelun ja kriisivarautumisen osalta on vahvistettu yhdyspintasopimuksella. Toimijoiden välillä on muodostunut monia uusia rajapintoja ja vastuualueita, jotka vaativat moniulotteista selvittämistä valmiussuunnittelun ja kriisivarautumisen näkökulmasta.

Vantaan kaupunkitasoinen valmiussuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 16.12.2024. Valmiussuunnitelman tekeminen aloitettiin syksyllä 2023. Kaupunkitasoisissa työpajoissa kartoitettiin varautumisen nykytilanne ja voimassa olevien toimialakohtaisten valmiussuunnitelmien kehittämistarpeet. Uuden kaupunkitasoisen valmiussuunnitelman valmistelu aloitettiin keväällä 2024 työpajoissa, joihin osallistui laajasti toimialojen asiantuntijoita ja konserniyhtiöiden edustajia sekä keskeisten sidosryhmien edustajia, kuten Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta, Itä-Uudenmaan poliisilaitokselta ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselta.

Vantaan kaupungin valmiussuunnitelma koostuu valmiusohjeesta, joka on julkinen asiakirja, sekä kaupunkitasoisesta valmiussuunnitelmasta, joka on salassa pidettävä asiakirja, on lain viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999) 6 luvun 24§ 1mom. kohdan 7–8 mukaan.

Valmiusohjeessa kuvataan kaupungin varautumisen keskeinen lainsäädäntö, kaupunkikonsernin organisaatio ja keskeiset tehtävät normaalioloissa, häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa. Valmiussuunnitelman tarkoituksena on varmistaa Vantaan kaupungin toimintakyky erilaisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Suunnitelma sisältää ohjeistuksia ja ennakkoivia toimenpiteitä, joiden avulla voidaan vastata poikkeaviin tilanteisiin ja ylläpitää keskeisiä toimintoja. Tavoitteena on suojata ihmisiä, omaisuutta ja tietoa sekä mahdollistaa normaalin arjen ylläpitäminen. Valmiussuunnitelman avulla turvataan kaupungin jatkuvuus ja palautuminen normaaliin toimintaan mahdollisimman nopeasti ja hallitusti

Oikeudenkäynnit sekä kunnallisvalitukset vuonna 2023

Helsingin hallinto-oikeudessa on ollut vireillä kunnallisvalitus kaupunginvaltuuston päätöksestä koskien Vantaan ratikan rakentamista. Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen. Asiassa on haettu valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Vantaan Golfpuisto Oy:n maanlajityksiin liittyvän rikosasiassa, jossa yhtiön edustajia syytetään ympäristön turmelemisesta ja törkeästä ympäristön turmelemisesta, pääkäsittely on pidetty Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa. Käräjäoikeus on antanut asiassa tuomion 31.1.2025. Asiassa on tuomittu kaksi henkilöä, toinen ympäristön turmelemisesta ja tärkeästä ympäristön turmelemisesta ja toinen ympäristön turmelemisesta. Heidät on yhteisvastuullisesti velvoitettu suorittamaan Vantaan kaupungille vahingonkorvausta 100 000 euroa sekä kaupungin oikeudenkäyntikulut.

Vantaan kaupunki on nostanut vahvistuskanteen koskien Vantaan Golfpuisto Oy:n maanvuokrasopimuksen päättymistä. Helsingin hovioikeus on antanut asiassa kaupungin kannalta suotuisan päätöksen. Asiassa on haettu valituslupaa korkeimmalta oikeudelta.

Kytöpuiston koulun peruskorjaus- ja laajennusurakan hankintaa koskeva valitus on vireillä markkinaoikeudessa. Hankintasopimuksen arvo on noin 5 000 000 euroa. Asiassa on kyse tarjousvertailua ja soveltuvuutta koskevista väitetyistä virheistä ja toisaalta hankinnan ennakoidun arvon määrittelyyn liittyvistä kysymyksistä.

Helsingin hallinto-oikeudessa on ollut vireillä kaksi kaava-asiaa. Vantaankosken myllyä koskeva valitus on hylätty hallinto-oikeudessa eikä korkein hallinto-oikeus ole myöntänyt asiassa valituslupaa. Kaava on lainvoimainen. Pitkäsuontien Power to Gas-tuotantolaitosta koskeva kaava-asiaa koskeva valitus on rauennut, koska kaupunki teki asiassa uuden päätöksen.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat oleellinen osa Vantaan kaupungin lakisääteistä toimintaa. Kuntalain (410/2015) 14 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaan valtuusto päättää kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kaupunginhallituksen tehtävänä on Kuntalain 39 §:n mukaan huolehtia kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Sisäinen valvonta on osa Vantaan kaupungin johtamisjärjestelmää ja kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Sisäisen valvonnan selonteko pohjautuu kaupungin toimialojen ja palvelualueiden sekä kaupunkikonserniin kuuluvien konserniyhtiöiden kuvauksiin ja itsearviointeihin kaupungin hallintosäännön mukaisesti delegoidun toimivallan ja vastuiden noudattamisesta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lisäksi selonteko perustuu sisäisen tarkastuksen toimintavuoden aikana tekemiin tarkastuksiin ja arviointeihin.

Riskienhallinta on kiinteä osa sisäistä valvontaa. Konsernijohdon tehtävä on varmistaa konsernivalvonnan avulla, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on hoidettu asiaankuuluvalla tavalla. Konserniyhteisöissä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat konsernin yhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä esitetään kappaleessa 1.6.7.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteet, toimintaperiaatteet ja vastuut on määritetty Vantaan kaupunginvaltuuston 18.8.2024 hyväksymässä "Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa" -ohjeessa. Periaatteita tukeva "Sisäisen valvonnan ohje" hyväksyttiin 21.10.2024. Ohjeiden ajantasaisuus tarkastetaan valtuustokausittain tai tarvittaessa.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaupunkikonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Sisäinen valvonta liittyy Vantaan kaupungin kaikkiin toimintoihin ja näyttäytyy ennen kaikkea hyvänä johtamis- ja hallintotapana, jonka osana on riskienhallinta. Sisäinen valvonnan avulla hallinnoidaan riskejä ja varmistetaan, että kaupungin lakisääteiset tehtävät tulevat hoidetuksi niin, että samalla toteutuvat sisäisen valvonnan periaatteet; läpinäkyvyys, luotettavuus ja vastuullisuus.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Tarkemmin sanottuna sisäisen valvonnan tavoitteena on edistää Vantaan kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus sekä huolehtia lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattamisesta.

Riskienhallinnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnalla pyritään osaltaan varmistamaan myös se, että johtaminen, toiminnan suunnittelu ja päätöksenteko perustuvat oikeaan ja riittävään tietoon. Riskienhallinta on koordinoitua toimintaa, jolla organisaatiota johdetaan ja ohjataan riskien osalta. Riskienhallinnalla tuetaan organisaation tavoitteiden saavuttamista ja toimintaan liittyvien mahdollisuuksien ja uhkien tunnistamista.

Sisäinen valvonta on kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä ja se kohdistuu organisaation kaikkeen toimintaan. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Merkittävä osa sisäisestä valvonnasta toteutuu organisaation prosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Säännölliseen valvontaan kuuluvat muun muassa johdolle ja luottamuselimille laadittavat raportit, toiminnan ja erityisesti poikkeamien seuranta, talousarvion toteutumisen seuranta, säädösten ja ohjeiden noudattamisen valvonta, hyväksymis- ja valtuutusmenettelyt sekä fyysiset valvontatoimenpiteet.

Hallinto- ja johtamistapa

Vantaan kaupungin päätöksentekoa, omaisuuden hallintaa ja sopimustoimintaa säätelee lakien ja asetusten lisäksi mm. hallintosääntö sekä eri toimialojen ja palvelualueiden vastuulla olevien toimintojen osalta palvelualueittain ja -yksiköittäin laaditut ohjeet. Vantaan kaupungin hallintosääntö päivitettiin viikoksi 14.11.2022 ja päivitetty sääntö astui voimaan 1.1.2023. Hallintosäännön 18. luvun 1 §:ssä todetaan, että riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla olevia tehtäviä. Lisäksi hallintosääntö määrittää riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan kohdistuvat erityiset vastuut muun muassa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan osalta. Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasolla sekä eri toiminnoissa ja prosesseissa ja palveluntuottajille ulkoistetuissa palveluissa. Riskienhallintapäällikön tehtäväksi hallintosäännön 18. luvun 5 § määrittää riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnittelun, koordinoinnin ja kehittämisen kaupunkikonsernin tasolla.

Hallintosääntö edellyttää, että kaupungissa noudatetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa. Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat ja palvelualuejohtajat vastaavat kaupunki-, toimiala- ja palvelualueella hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta kaupunginhallituksen päättämien periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti sekä seuraavat raportointia alaisensa toiminnan johtamis- ja hallintojärjestelmän, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tilasta. Esihenkilöt ja yksiköiden päälliköt vastaavat siitä, että johtamassaan organisaatiossa henkilöstö toimii hyväksytyjen hyvään johtamis- ja hallintotapaan, riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan liittyvien periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti. Esihenkilö vastaa johtamansa yksikön osalta siitä, että henkilöstön toimivalta ja vastuut on määritetty ja että henkilöstöllä on ajantasaiset tehtäväkuvaukset.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kokonaisvaltaisella riskienhallinnalla tarkoitetaan kaikkia niitä tekijöitä, jotka yhdessä mahdollistavat kaupunkikonsernin riskienhallinnan toteuttamisen, seurannan sekä kehittämisen. Viitekehys rakentuu riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan perusteista ja periaatteista, asetetuista tavoitteista sekä riskienhallintaan sitoutumisesta. Kokonaisuuteen kuuluvat olennaisesti myös organisatoriset järjestelyt kuten suunnitelmat, vastuut, resurssit, prosessit ja toimintatavat. Toimiva riskienhallinta edellyttää järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallinnan kokonaisuuteen kuuluvat keskeisesti myös vakuutukset, menettelyt toteutettujen riskienhallintatoimenpiteiden seurantaan sekä riskeistä raportointiin.

Vantaan kaupunkikonsernin riskienhallinnan periaatteet on määritetty ISO 31000-standardin periaatteiden mukaisesti. Riskien arviointia ja hallintaa toteutetaan organisaation kaikilla tasoilla määritettyjen vastuiden mukaisesti. Strategiatyön yhteydessä arvioidaan strategian toteutumista uhkaavat riskit ja määritetään niille hallintatoimenpiteet sekä vastuutahot. Lisäksi riskien arviointia toteutetaan tietosuojaa koskevien vaikutustenarviointien, projektien, toimintasuunnitelmien, toimintaympäristöanalyysien sekä varsinaisten riskienhallintasuunnitelmien laadintatyön yhteydessä.

Riskienhallintasuunnitelmat laaditaan Targetor Pro-järjestelmään kaupungin kaikilla palvelualueilla, toimialatasoisesti sekä kaupunkikonserniin kuuluvissa merkittävissä yhteisöissä. Palvelualueet raportoivat tunnistamistaan ja arvioimistaan riskeistä toimialansa johdolle. Toimialan johto käsittelee ja arvioi sekä laatii näiden tietojen perusteella arvion toimialaan kohdistuvista merkittävimmistä riskeistä. Lisäksi riskienhallintasuunnitelmat on ohjeistettu laadittaviksi merkittäviin projekteihin sekä hankkeisiin, kuten esimerkiksi Vantaan Ratikka-hankkeeseen. Vantaan Ratikka-hankkeen riskienhallintasuunnitelma toteutetaan Thinking Portfolion Riskisalkku-ohjelmiston avulla.

Riskienhallintasuunnitelmien päivittäminen on muodostunut säännölliseksi osaksi toimialojen vuosikellon mukaista toimintaa. Riskienhallintasuunnitelmaan kootaan sekä riskitieto että riskien hallitsemiseksi määritetyt vastuut ja toimenpiteet organisaation toiminnan kannalta merkittävimmiksi arvioituista riskeistä. Riskienhallintasuunnitelmat tarkastetaan ja päivitetään sekä niiden avulla raportoidaan organisaation riskienhallinnasta kaksi kertaa vuodessa. Vuoden toista päivitystä täydennetään lisäksi selonteolla kuluvan vuoden riskienhallinnassa sekä sisäisessä valvonnassa onnistumisesta. Tällä menettelyllä on pyritty saavuttamaan varmuus siitä, että riskienhallintaa toteutetaan kaupunkikonsernissa riittävässä laajuudessa ja että riskitieto on ajantasaista.

Vantaan kaupungin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan johtoryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Johtoryhmän valmisteluolimenä toimii kaupunginjohtajan nimeämä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä, joka vastaa riskienhallinnasta kokonaisuutena. Ohjausryhmä suunnittelee, koordinoi ja kehittää riskienhallintaa kaupunkikonsernin tasolla. Se mm. valvoo, että riskienhallinta toteutuu tehtyjen päätösten ja kaupunkitasoisten suuntaviivojen mukaisesti, tiedottaa organisaatiolle riskienhallinnasta ja valmistelee kaupunkitasoisen riskienhallintasuunnitelman. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii kaupungin turvallisuuspäällikkö ja sihteerinä riskienhallintapäällikkö. Lisäksi ryhmässä on edustettuna riskienhallinnan yhteyshenkilöt kaikilta kaupungin toimialoilta ja konserniyhtiöiltä. Ohjausryhmän jäsenet toimivat edustamansa organisaation yhteyshenkilöinä riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan liittyvissä kysymyksissä.

Kaupungin vakuuttamista ohjaa kaupunginvaltuuston vuonna 2018 hyväksymä vakuutuspolitiikka. Eri-tyisesti vahinko- ja vastuuriskien seurauksia pyritään rajaamaan vakuuttamalla. Kaupungille lakisääteisiä vakuutuksia ovat tapaturmavakuutus ja liikennevakuutus, minkä lisäksi kaupungilla on voimassa ryhmähenkivakuutus. Lakisääteiset ja muut pakolliset vakuutukset otetaan vähintään sen mukaisina, mitä lainsäädäntö ja muut määräykset edellyttävät. Lakisääteisten vakuutusten lisäksi tavoitteena on, että kaupungilla, konserniyhtiöillä ja tytäryhteisöillä on riskiperusteisesti arvioiden riittävän kattava, mutta kustannustehokas vakuutusturva omaisuuden ja toiminnan keskeytymisen sekä toiminnan ja hallinnon vastuiden osalta. Lisäksi kaupunki voi hyödyntää vakuutusyhtiöiden tarjoamia riskienhallinta ja vahinkojen torjuntapalveluja.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö toimii kaupunginjohtajan suorassa alaisuudessa ja yksikön tehtävät on määritelty hallintosäännössä. Tarkastustyö perustuu kalenterivuoden kattavaan kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan, joka yhteen sovitetaan ulkoisen tarkastuksen työohjelman kanssa.

Tarkastusraportit toimitetaan niiden valmistuttua kaupunginhallituksen varsinaisille jäsenille (elokuusta alkaen, aikaisemmin vain puheenjohtajille), kaupunginjohtajalle ja koko kaupunkia tai tiettyä toimialaa koskevissa tapauksissa toimialan apulaiskaupunginjohtajalle ja asianosaisille esihenkilöille. Elokusta alkaen on pyydetty ao. toimialalta selvitys myös siitä, mihin toimenpiteisiin toimialalla ryhdytään tarkastuksen perusteella. Toimenpideselvitys lähetetään kaupunginhallituksen puheenjohtajille ja kaupunginjohtajalle. Sen lisäksi, että kaupunginjohtaja saa raportit välittömästi niiden valmistuttua niiden tuloksia käydään läpi tarkastusjohtajan ja kaupunginjohtajan tapaamisissa tarpeen mukaan. Kaupunginhallitukselle tuloksista raportoidaan vuosittain maaliskuussa sekä pyydettyäessä. Tytäryhteisöä koskevissa tarkastuksissa tarkastusraportit toimitetaan myös ko. yhtiöön ja konsernijaostoon.

Vuonna 2024 sisäinen tarkastus on tehnyt 17 varsinaista tarkastusta ja 6 jälkitarkastusta. Tarkastuksia tehtiin kaikille toimialoille ja ne kohdistuivat mm. yleishallintoon, henkilöstöhallintoon, omaisuuden hallintaan, tavaroiden ja palveluiden hankintaan, taloushallintoon, tietohallintoon sekä sopimuksiin. Tytär-yhtiöihin ei tehty varsinaisia tarkastuksia. Sisäisessä tarkastuksessa työskenteli tarkastusjohtaja ja neljä sisäistä tarkastajaa.

Tarkastukset eivät tuoneet esiin sellaisia laajempia asiakokonaisuuksia, joissa olisi merkittävässä määrin sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan tehostamistarpeita lukuun ottamatta kaupunkiympäristön toimialan kadut ja puistot palvelualueen hankintatoimintaa, jossa on edelleen parannettavaa. Tarkastettujen toimintojen osalta sisäisen valvonnan voidaan arvioida olevan kaupunkitasoisesti keskimäärin hyvällä/tydyttävällä tasolla.

Johdon ja esihenkilöiden valvontatoimenpiteet

Valvontatoimenpiteiden tarkoituksena on varmistaa, että lainsäädäntöä sekä Vantaan kaupungin arvoja, ohjeita ja toimintaperiaatteita noudatetaan kaupungin toimialoilla ja kaikilla organisaation tasoilla. Kaupunkikonsernin sisäisestä valvonnasta vastaavat kaikki tilivelvolliset ja esihenkilöt. Sisäinen tarkastus avustaa kaupunginjohtajaa ja kaupunginhallitusta arvioimalla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyttä ja toimivuutta. Kaupungin ulkoista valvontaa toteuttavat tilintarkastaja sekä tarkastuslautakunta.

Suuri osa sisäisestä valvonnasta toteutuu organisaation prosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Säännölliseen valvontaan kuuluvat muun muassa johdolle ja luottamuselimille laadittavat raportit, toiminnan ja erityisesti poikkeamien seuranta, talousarvion toteutumisen seuranta, säädösten ja ohjeiden noudattamisen valvonta, hyväksymis- ja valtuutusmenettelyt sekä fyysiset valvontatoimenpiteet.

Vantaan kaupunkikonsernissa ei sallita väärinkäytöksiä. Johdon velvollisuutena on huolehtia riittävästä sisäisestä valvonnasta väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin. Sisäinen tarkastus voi kaupungin johdon harkinnan mukaan avustaa tutkimuksen teossa tai tutkia väärinkäytösepäilyjä. Lähtökohtaisesti sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusraportit käsitellään johtoryhmätasoisesti ja niiden suosituksia noudatetaan.

Väärinkäytösten mahdollisuutta on pyritty minimoimaan laadunvarmistusprosesseilla, joissa muun muassa asioiden käsittely tapahtuu useamman henkilön toimesta. Niin sanottuihin vaarallisiin työyhteiselmiin kiinnitetään huomiota, jotta niiden syntyminen estetään ennalta. Rekrytointitilanteessa noudatetaan kaupunkitasoista ohjetta luottotietojen tarkastamisesta rekrytoitaessa henkilöitä tehtäviin, jotka edellyttävät erityistä luotettavuutta. Tietyissä tehtävissä edellytetään lisäksi suojelupoliisin tekemää turvallisuusselvitystä henkilön soveltuvuuden arvioimiseksi kyseiseen tehtävään.

Toimialoilla tehdään lisäksi erilaisia auditointeja, ja ne kohdistuvat joko omaan tai ulkoistettuun toimintaan. Sisäistä valvontaa toteutetaan myös muun muassa kaupunginjohtajan säännöllisissä toimialojen navigointitilaisuuksissa sekä konserniohjauksen yksikön toimesta konserniyhteisöissä järjestettävissä navigoinneissa.

Viestintä ja raportointi

Kaupunkitasoinen riskienhallintasuunnitelma toimii kaupunkikonsernissa riskienhallinnan raportoinnin välineenä. Raportoinnin kautta kaupungin toimialojen ja nimettyjen yhtiöiden johtoryhmillä, luottamuselimillä sekä riskienhallintapäälliköllä yhdessä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmän kanssa on ollut mahdollisuus todentaa kaupunkikonsernin riskienhallinnan toteutuminen.

Strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan johtoryhmissä ja niistä raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä lautakunnille sekä kaupunginhallitukselle. Kaupunkitasoisista, valtuuston hyväksymistä sitovista tavoitteista raportoidaan vuosittain kaupunginvaltuustolle. Taloudellisten riskien hallitsemiseksi toimialojen budjettivastuulliset esihenkilöt raportoivat säännöllisesti talouden toteutumisesta, budjetin ylitys- ja alitusuhista sekä tarvittavista toimenpiteistä. Käyttösuunnitelman toteumaennusteita laaditaan kuukausittain palvelualueetasolla. Talouden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä kaupunginhallitukselle sekä toimintaa ohjaaville lautakunnille. Konserniyhteisöjen osalta toimintaa ohjaavana tahona toimii kaupunginhallituksen yleisjaosto.

Toimialoilla pyritään hyödyntämään merkittävässä päätöksissä vaikutusten ennakkoarviointia. Tämän menettelyn avulla tavoitteena on ennakoida mahdollisen päätöksen vaikutukset kohderyhmään sekä minimoida ennakoitavissa olevat riskit. Hankintapäätösten perustelujen parantamisella ja yhteydenpidolla toimittajiin on pyritty ehkäisemään potentiaalisia valituksia markkinaoikeuteen. Merkittävien kuntalaisiin vaikuttavien muutosten osalta arviointi liitetään osaksi toimintaa ohjaavaan lautakuntaan vietävää päätösesitystä.

Vantaan kaupungin kaikissa tulosyksiköissä tehdään työturvallisuuslain mukaisesti vuosittainen työn vaarojen ja haittojen arviointi. Vuonna 2018 käyttöön otettu Tutka-järjestelmä mahdollistaa turvallisuuspoikkeamien, kuten uhka- ja väkivaltatilanteiden seurannan ja systemaattisemman puuttumisen poikkeamiin. Tietoturva poikkeamista on lähes reaaliaikaista seurantaa, ja niistä laaditaan kuukausittaiset raportit.

Seuranta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista ja kehittämistä seurataan Vantaan kaupunkikonsernissa monella eri tasolla. Esihenkilöiden on seurattava vastuullaan olevia toimintoja ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin, mikäli hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan vastaista toimintaa havaitaan. Jokaiselta kaupungin toimialalta ja määrätyiltä konserniyhteisöiltä pyydetään vuosittain kirjallinen selvitys organisaatiossa käytössä olevista sisäiselle valvonnan ja riskienhallinnan menettelyistä, niiden onnistumisesta sekä organisaatioon kohdistuneista merkittävimmistä riskeistä kuluneen vuoden aikana. Samassa yhteydessä kartoitetaan, onko menettelyillä onnistuttu tukemaan asetettujen tavoitteiden täyttymistä ja onko riskienhallinnalla ja sisäisellä valvonnalla kyetty ennaltaehkäisemään toiminnassa esiintyviä poikkeamia. Lisäksi organisaatioita pyydetään tunnistamaan kehittämiskohteita riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan prosesseissaan.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä tarkastelee kokouksissaan muun muassa kaupunkitasoista riskienhallintasuunnitelmaa, tilintarkastajien huomioita edellisen vuoden riskienhallinnasta, edellisen vuoden arviointikertomusta ja merkittävimpiä toteutuneita riskejä, riskienhallintatyön kehittämistä sekä muita vastuualueensa ajankohtaisia asioita. Lisäksi turvallisuusyhteistyön johtoryhmän kokouksissa käydään läpi riskienhallintaan liittyvät ajankohtaiset asiat neljä kertaa vuodessa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista seurataan myös tarkastuslautakunnan toimesta. Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin, jonka tehtävänä on huolehtia Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä kokoontui vuoden 2024 aikana neljä kertaa. Kokouksissa on käsitelty uusia ohjeistuksia, vuoden riskianalyysseja ja riskienhallinnan prosessin kehittämiskohteita. Nämä kehityskohteet ovat painottuneet erityisesti riskikorttien kirjallisen selonteon osuuden parantamiseen, uuden riskienhallinnanohjelman hankkimiseen ja riskienhallinnan koulutuksiin. Riskikorttien kirjallisen selonteon kysymyksiä muokattiin ja niiden merkitystä korostettiin, koska kysymyksen kautta haluttiin tarkempaa ja laajempaa näkemystä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan

haasteista ja onnistumisista. Riskienhallintaohjelman uudistus ja hankinta on siirtynyt vähintään vuoden 2025 syksyyn, mutta sen tarve on tunnistettu vuoden 2024 aikana.

Syksyllä 2024 riskienhallintapäällikkö piti kolme riskienhallinnan koulutusta, jotka olivat suunnattu riskienhallinnan parissa työskenteleville kaupungin työntekijöille. Koulutuksissa käytiin läpi yleistä tietoa riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnan prosessista Vantaan kaupungilla, kirjallisesta selonteosta, tilinpäätöksestä ja riskienhallinnan kehittämisehdotus kaupungin toimialoille. Koulutusten kautta haluttiin vahvistaa työntekijöiden riskienhallinnan ymmärrystä ja osaamista sekä antaa kaikille samat tiedot, jotta käsiteltävien riskien riskiluvut olisivat samalla tasolla toistensa kanssa. Koulutusten kautta riskiluvut todennäköisyyksien ja seuraamusten osalta saattoivat muuttua riskikorteissa, koska riskejä tarkasteltiin koulutusten antamien ohjeiden kautta, vaikka itse riskissä ei olisi tapahtunut suuria muutoksia.

Syyskuussa 2024 astui voimaan uusi "Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa" ja tätä tukeva "Sisäisen valvonnan ohje" hyväksyttiin lokakuussa 2024. Edeltävät periaatteet olivat vuodelta 2015, joten päivityksen tarve oli merkittävä kaupunkikonsernin organisaatiomuutosten takia, ja sisäisestä valvonnasta ei ole aiemmin ollut ohjetta.

Periaatteissa otettiin myös ensimmäistä kertaa kantaa korruption ennaltaehkäisyyn, joka on julkiselle sektorille ominainen operatiivinen riski. Korruption katsotaan estävän yhteiskunnan kehityksen ja heikentävän demokratiaa ja oikeusvaltiota sekä muodostavan uhan poliittisen järjestelmän oikeudellisuudelle. Korruption kautta yhteiskunnan instituutioiden tehokkuus kärsii ja vastuullisuus kansalaisille heikenee. Korruptiota voi olla yhtä hyvin lahjonta, virka-aseman väärinkäyttö kuin petoskin. Kaupungilta edellytetään laillisuutta ja eettisyyttä kaikessa toiminnassa, jonka takia Vantaan kaupunki ei hyväksy minkäänlaista väärinkäyttöä tai lahjontaa. Vantaa noudattaa kaupungin toimintaa ohjaavaa lainsäädäntöä ja muita kaupunkitasoisia ohjeistuksia, joissa on huomioitu väärinkäytösten ja korruption estäminen. Erilaiset riskiarviot ja sisäinen valvonta ovat yksi käyttökelpoinen korruption ja epäeettisen toiminnan kokonaisvaltainen seurantamenetelmä.

Riskianalyysin kautta tehdyssä kirjallisessa selonteossa ei sisäisen valvonnan osalta löytynyt suuria puutteita ja havaitut kehityskohteet on korjattu tai prosesseja muutettu. Huomioita on tullut linjausten ja ohjeistuksien hallinnan haastavuudesta, koska tietoa on välillä vaikea löytää.

Johtopäätöksinä Vantaan kaupungin tulee varautua taloudellisen tilanteen tiukentumiseen, joka heijastuu moneen palveluun ja kuntalaisten avun tarpeen kasvuun. Samalla kaupungin on hyvä varautua nyt pitkäkestoisilla päätöksillä segregaatiokehitykseen ja polarisaation kasvamiseen, jotta voidaan taata kaikille kuntalaisille turvallinen asuinympäristö. Globaalilla tasolla ilmastonmuutos ja sään ääri-ilmiöt voimistuvat ja niiden riski kasvaa myös Vantaalla, jonka takia nämä ilmiöt huomioon ottavaa suunnitteluosaamista tulee lisätä, ja varata määrärahoja varautumiseen sekä mahdollisia vahinkoja ehkäiseviin kunnossapito- ja rakentamishankkeisiin.

Riskienhallinnan, sisäinen valvonnan ja korruption ehkäisemisen varmistamiseksi, pitää Vantaan kaupungin kehittää prosessejaan näiden osalta. Tämä vaatii niin toimintojen muutosta, tiedon jakamista, koulutuksia ja mahdollisia ohjelmamuutoksia. Kaikkien toimijoiden tulee olla samalla ymmärryksellä liikkeellä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan osalta, jotta ne ovat tehokkaita. Tulevaisuudessa kaupungin riskienhallinta olisi yhteisiin linjauksiin perustuvaa toimintaa, jonka analyysijä käytettäisiin tiedon johtamisen apuna osana normaalia toimintaa. Näin tunnistettuja riskien vaikutuksia ja todennäköisyyksiä saataisiin vähennettyä, kun nähtäisiin toimialojen riskien kytköksiä toisiinsa, jolloin hallintatoimenpiteitä osattaisiin tarkentaa paremmin. Tämä tekisi kaupungista kyvykkäämmän käsittelemään tapahtuvia riskejä, kun toimenpiteet olisivat valmiina.

Tämä vaatii aktiivista koulutusta ja pitkäkestoista kehitystyötä, joka on aloitettu vuoden 2024 aikana.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Vuoden 2024 tilikauden tulos oli -58,8 miljoonaa euroa alijäämäinen. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden alijäämä oli -61,3 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos heikkeni 108,9 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimintatuottojen, verotulojen ja valtionosuuksien yhteenlaskettu lasku vuoteen 2023 verrattuna oli 66,5 miljoonaa euroa. Toimintakulut nousivat vuonna 2024 yhteensä 30 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Rahoitustuotot vähennettynä rahoituskuluilla pienenivät 6,6 miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset kasvoivat 2,4 miljoonaa euroa. Vantaan kaupungin vuoden 2023 tulokseen vaikutti sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuspalveluiden siirtyminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Tuloslaskelma	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
Toimintatuotot	146,2	158,6	285,8
Toimintakulut	- 862,7	- 832,7	- 1 679,8
Toimintakate	- 716,4	- 674,1	- 1 394,0
Verotulot	585,2	638,7	1 203,7
Valtionosuudet	179,1	179,7	287,6
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	18,8	17,9	13,8
Muut rahoitustuotot	15,5	13,8	15,2
Korkokulut	- 23,0	- 14,0	- 2,5
Muut rahoituskulut	- 0,3	- 0,1	- 0,1
Vuosikate	58,8	162,0	123,6
Poistot ja arvonalentumiset	- 114,2	- 111,8	- 110,6
Satunnaiset erät	- 3,4	0,0	0,0
Tilikauden tulos	- 58,8	50,1	13,0
Tilinpäätössiirrot	- 2,5	- 2,5	- 0,9
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 61,3	47,7	12,1

Kunnan tuloslaskelma osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tässä yhteydessä esitetty tuloslaskelma sisältää kaupungin ja rahastojen ulkoiset tuotot ja kulut.

Tuotot

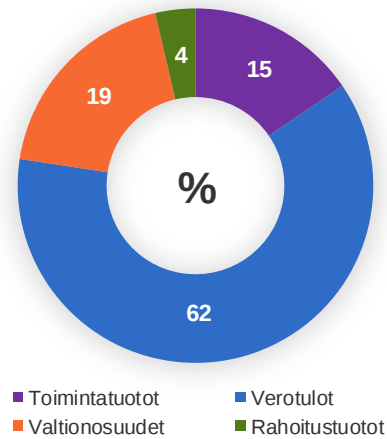
Vantaan kaupungin kokonaistuotot vuonna 2024 olivat 944,9 miljoonaa euroa. Laskua edelliseen vuoteen verrattuna oli 63,9 miljoonaa euroa eli 6,3 prosenttia. Toimintatuotot laskivat edellisestä vuodesta 12,4 miljoonaa euroa.

Verotuloja kertyi yhteensä 585,2 miljoonaa euroa. Vuoteen 2023 verrattuna laskua oli 53,5 miljoonaa euroa eli 8,4 prosenttia. Valtionosuuksia kertyi vuonna 2024 yhteensä 179,1 miljoonaa euroa. Ne laskivat edellisestä vuodesta 0,6 miljoonaa euroa (0,3 prosenttia).

Taulukko. Tuotot v. 2024 – 2023

Tuotot	2024 mili. €	2023 mili. €
Toimintatuotot	146,2	158,6
Verotulot	585,2	638,7
Valtionosuudet	179,1	179,7
Rahoitustuotot	34,3	31,8
Yhteensä	944,9	1 008,8

Kuvio. Vuoden 2024 tuottojen jakautuminen

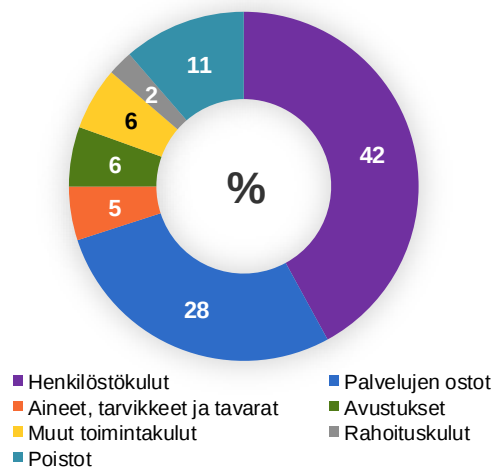
Kulut

Vantaan kaupungin kulujen kokonaismäärä vuonna 2024 oli 1 000,2 miljoonaa euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 41,6 miljoonaa (4,3 prosenttia). Toimintakulut nousivat 30 miljoonaa euroa (3,6 prosenttia) vuodesta 2023. Merkittävin kasvu kuluissa kohdistui rahoituskuluihin ja henkilöstökuuluihin.

Taulukko. Kulut v. 2024 – 2023

Kulut	2024 mili. €	2023 mili. €
Henkilöstökulut	422,9	394,0
Palvelujen ostot	281,3	286,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	44,3	44,3
Avustukset	55,6	56,5
Muut toimintakulut	58,6	51,3
Rahoituskulut	23,4	14,1
Poistot	114,2	111,8
Yhteensä	1 000,2	958,6

Kuvio. Vuoden 2024 kulujen jakautuminen

Toiminta- ja vuosikate

Toimintakulujen ja toimintatuottojen erotuksena muodostuva kaupungin toimintakate osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Vuoden 2024 toimintakate oli – 716,4 miljoonaa euroa. Se heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 42,3 miljoonaa euroa.

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on laskenut edelliseen tilikauteen verrattuna. Toimintatuotot kattoivat vuonna 2024 toimintakuluista 17,0 prosenttia (19,1 prosenttia vuonna 2023).

Tuloslaskelman tunnusluvut	2024	2023	2022
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	17,0	19,1	17,0
Vuosikate/ poistot, %	51,5	144,8	111,7
Vuosikate, euroa/ asukas	234,0	654,6	508,9
Asukasmäärä	251 405	247 443	242 819

Vuosikate kuvaa kokonaistulorahoituksen riittävyttä. Kaupungin vuosikate laski edellisestä vuodesta 63,7 prosenttia ollen 58,8 miljoonaa euroa. Kaupungin tulorahoitus vuosikatteella mitattuna on alijäämäinen.

Asukaskohtainen vuosikate on laskenut vuoden 2023 tasosta 420,6 euroa, ollen 234,0 euroa/ asukas vuonna 2024. Vantaan kaupungin tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso (177,3 miljoonaa euroa) asukasmäärällä, jolloin arvoksi muodostuu 705,2 euroa/ asukas.

Tilikauden tulos ja yli-/ alijäämä

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja arvonalentumiset sekä satunnaiset erät, saadaan tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos. Poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaan. Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 114,2 miljoonaa euroa vuonna 2024. Vuonna 2024 toteutui satunnaisia eriä yhteensä 3,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 satunnaisia eriä ei ollut.

Tilikauden tulos laski edellisestä vuodesta 108,9 miljoonaa euroa, ollen -58,8 miljoonaa euroa alijäämäinen vuonna 2024. Tilikauden alijäämä poistoeron ja varausten muutosten sekä rahastosiirtojen jälkeen oli -61,3 miljoonaa euroa.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Tilinpäätöksen rahoituslaskelma koostuu kaupungin sekä rahastojen varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma johdetaan tilinpäätöksen tuloslaskelmasta ja taseesta.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2024 oli 86,1 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vuonna 2024 investointimenot olivat 149,5 miljoonaa euroa. Investointien omahankintameno, eli investointimenojen ja investointien rahoitusosuuksien erotus, oli 147,5 miljoonaa euroa. Omahankintameno pieneni edellisvuoteen verrattuna 14,9 miljoonaa euroa (9,2 prosenttia).

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirta puolestaan oli 73,0 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Kaupunki otti uutta pitkäaikaista lainaa 194,9 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 105,2 miljoonalla eurolla.

Pitkäaikaisten lainojen nettolisäykseksi muodostui siten 89,7 miljoonaa euroa, kun nettovähennys edellisvuonna oli 5,5 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten lainojen vähennys oli 20,0 miljoonaa euroa.

Rahavarojen muutos

Rahavarojen muutos muodostuu rahoitustoiminnan muutosten nettomäärän sekä tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärän erotuksena. Rahavarat olivat vuoden 2024 lopussa 60,3 miljoonaa euroa. Rahavarat kokonaisuudessaan vähenivät 13,1 miljoonaa euroa vuoden 2024 aikana.

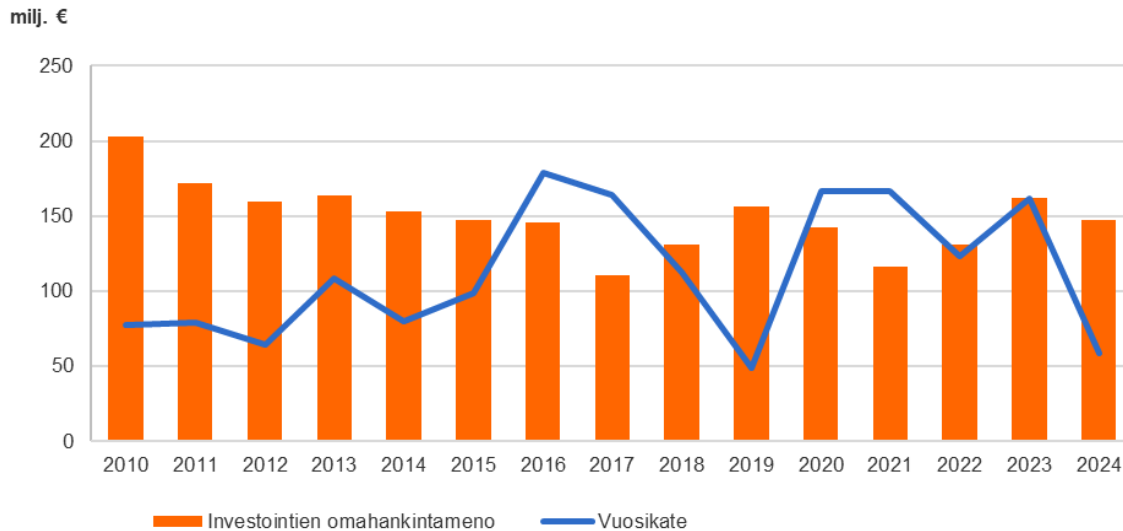
Rahoituslaskelma	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	58,8	162,0	123,6
Satunnaiset erät	-3,4	0,0	0,0
Tulo-rahoituksen korjauserät	- 9,7	- 10,6	- 46,4
Investointien rahavirta			
Investointimenot	- 149,5	- 166,8	- 140,0
Rahoitusosuudet investointeihin	2,0	4,4	8,7
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15,7	13,1	62,2
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 86,1	2,0	8,2
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	- 4,1	- 0,1	- 0,1
Antolainasaamisten vähennys	10,2	12,0	6,3
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	194,9	150,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 105,2	- 155,5	- 71,7
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 20,0	- 10,1	- 11,2
Oman pääoman muutokset	1,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	- 3,8	- 58,1	59,0
Rahoituksen rahavirta	73,0	- 61,8	- 17,9
Rahavarojen muutos	- 13,1	- 59,8	- 9,7
Rahavarat 31.12.	60,3	73,3	133,1
Rahavarat 1.1.	73,3	133,1	142,8

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2024	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	25,3	17,2	22,8
Investointien tulo-rahoitus, %	39,9	99,7	94,1
Lainanhoitokate	0,6	1,0	1,7
Laskennallinen lainanhoitokate	0,6	1,6	1,2
Kassan riittävyys, pv	19,2	22,9	25,6
Asukasmäärä	251 405	247 443	242 819

Investointien tulo-rahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Investointien tulo-rahoituksen tunnusluku oli 39,9 prosenttia vuonna 2024 eli investoinneista pystyttiin kattamaan vain reilu kolmannes tulo-rahoituksella. Vuonna 2023 tulo-rahoitus riitti kattamaan investoinnit 99,7 prosenttisesti ja vuonna 2022 94,1 prosenttisesti.

Vuosikatteen ja investointien omahankintamenon kehitystä vuosina 2010 - 2024 havainnollistetaan alla olevassa kuvassa.

Kuvio. Vuosikate ja investointien omahankintameno 2010 – 2024

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Vantaan kaupungilla lainanhoitokate oli 0,6 vuonna 2024 eli tulorahoitus ei kokonaan riitä lainojen hoitoon. Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Vantaan kaupungin vuoden 2024 lopun rahavaroilla olisi voitu kattaa 19,2 päivän maksut kassasta.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Tase käsittää kaupungin, sekä Vantaan kaupungin kiinteistörahaston ja Vahinkorahaston taseyksiköiden taseet yhdisteltynä. Sisäiset erät, kuten keskinäiset saatavat ja velat, eivät sisälly taseeseen.

Vastaavaa

Pysyviin vastaaviin sisällytetään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotannontekijöinä useana tilikautena sekä toimialasijoittamisen osakkeet, osuudet ja muut sijoitukset. Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintahintaan ja poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman perusteella. Poistosuunnitelmat ja pysyvien vastaavien muutokset on esitetty liitetiedoissa. Pysyvien vastaavien arvo taseessa oli vuoden 2024 lopussa 1 892,3 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien suurin erä on aineelliset hyödykkeet, joita oli 1 374,2 miljoonaa euroa vuoden 2024 lopussa (69,2 prosenttia taseen loppusummasta). Sijoituksia, eli osakkeita ja osuuksia sekä muita saamisia oli vuoden 2024 lopussa 504,2 miljoonaa euroa (25,4 prosenttia taseen loppusummasta), kun vuoden 2023 vastaava summa oli 510,2 miljoonaa euroa.

Toimeksiantojen varat koostuivat välitetyistä valtion asuntolainoista. Toimeksiantojen varat olivat vuoden 2024 lopussa 0,6 miljoonaa.

Vaihtuviin vastaaviin luetaan vaihto-omaisuus, pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Vaihtuvia vastaavia oli vuoden lopussa yhteensä 93,0 miljoonaa euroa (4,7 prosenttia taseen loppusummasta). Vaihto-omaisuuden arvo oli vuoden 2024 lopussa 0,7 miljoonaa euroa. Vaihto-omaisuus koostui varaosavarastoista, sillä hoitotarvikevarasto luovutettiin hyvinvointialueelle.

Saamisia oli vuoden lopussa yhteensä 32,1 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia saamisia ei ollut. Lyhytaikaisia myyntisaamisia oli 10,4 miljoonaa euroa ja lainasaamisia 0,1 miljoonaa euroa. Muita saamisia oli 15,7 miljoonaa euroa ja siirtosaamisia 5,9 miljoonaa euroa. Rahat ja pankkisaamiset olivat vuoden lopussa 60,1 miljoonaa euroa, eli ne olivat vähentyneet 13,1 miljoonaa euroa vuoden 2023 lopun tilanteeseen verrattuna.

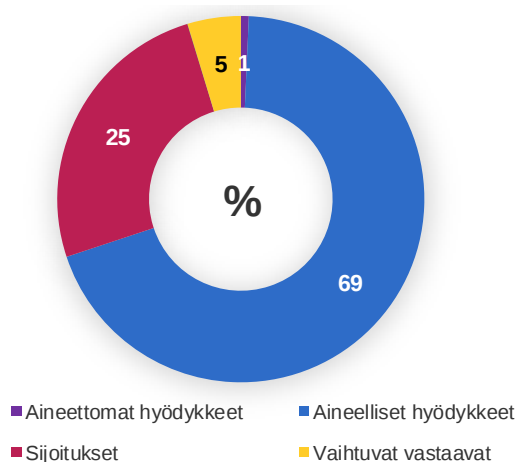
Vastattavaa

Oma pääoma oli vuoden lopussa 974 miljoonaa euroa (46,0 prosenttia taseen loppusummasta). Oma pääoma koostui peruspääomasta 318,0 miljoonaa, muiden omien rahastojen pääomasta 113,1 miljoonaa sekä edellisten tilikausien ylijäämistä 604,2 miljoonaa ja tilikauden alijäämästä 61,3 miljoonaa euroa. Muita omia rahastoja ovat Vantaan kaupungin Kiinteistörahasto sekä Vahinkorahasto.

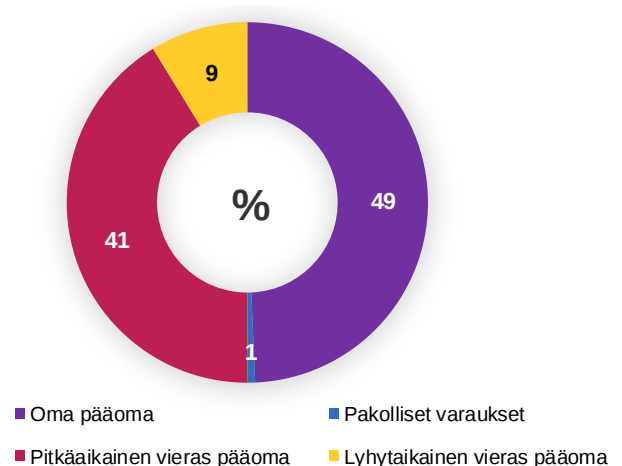
Vapaaehtoisia varauksia ei ollut vuoden 2024 lopussa. Pakollisissa varauksissa oli 0,1 miljoonan euron varaus KuEL:n ulkopuolella tehtyjä eläkesitoumuksia varten ja muita pakollisia varauksia 13,0 miljoonaa euroa. Toimeksiantojen pääomista oli välitettyjä valtion asuntolainoja 0,682 miljoonaa ja lahjoitusrahastojen pääomia 0,7 miljoonaa euroa.

Vieras pääoma oli vuoden lopussa yhteensä 997,5 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta kasvoi vuoden aikana 69,6 miljoonaa euroa ja oli vuoden lopussa yhteensä 861,2 miljoonaa euroa. Muihin lyhytaikaisiin velkoihin kuului siirtovelkoina lomapalkka- ja korkojaksotuksia ja muita tilinpäätösjaksotuksia yhteensä 47,2 miljoonaa, ostovelkoja 54,2 miljoonaa, saatuja ennakoita 13,3 miljoonaa sekä muita velkoja 21,5 miljoonaa euroa.

Kuvio. Taseen vastaavaa

Kuvio. Taseen vastattavaa

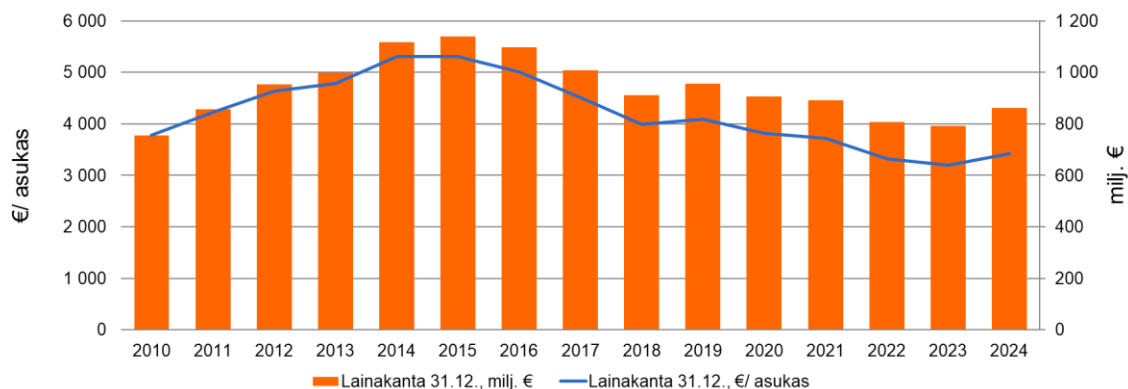
Tase	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	1 892,3	1 867,8	1 890,4
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	13,9	19,8	23,5
Aineettomat oikeudet	0,0	0,0	0,1
Muut pitkävaikutteiset menot	13,9	19,8	23,4
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>	1 374,2	1 337,7	1 293,0
Maa- ja vesialueet	358,8	341,4	318,6
Rakennukset	607,2	620,1	610,0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	317,1	317,5	311,0
Koneet ja kalusto	15,3	14,6	19,7
Muut aineelliset hyödykkeet	0,3	0,3	0,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	75,5	43,6	33,2
<i>Sijoitukset</i>	504,2	510,2	573,9
Osakkeet ja osuudet	228,3	228,2	280,0
Muut lainasaamiset	274,6	280,8	292,8
Muut saamiset	1,2	1,2	1,1
Toimeksiantojen varat	0,6	0,7	0,8
Valtion toimeksiannot	0,6	0,7	0,8
Vaihtuvat vastaavat	93,0	114,8	196,4
<i>Vaihto-omaisuus</i>	0,7	0,2	0,8
Aineet ja tarvikkeet	0,2	0,2	0,7
Muu vaihto-omaisuus	0,5	0,0	0,0
<i>Saamiset</i>			
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>	0,0	0,0	0,3
Lainasaamiset	0,0	0,0	0,3
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	32,0	41,2	62,3
Myyntisaamiset	10,4	13,7	25,9
Lainasaamiset	0,0	0,0	0,2
Muut saamiset	15,7	16,0	20,8
Siirtosaamiset	5,9	11,6	15,4
<i>Rahoitusarvopaperit</i>	0,1	0,1	0,1
Osakkeet ja osuudet	0,1	0,1	0,1
Rahat ja pankkisaamiset	60,1	73,2	133,0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 985,8	1 983,2	2 087,6

Tase	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	974,0	1 031,8	1 011,7
Peruspääoma	318,0	318,0	349,1
Muut omat rahastot	113,1	110,6	110,0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	604,2	555,5	540,5
Tilikauden yli-/alijäämä	-61,3	47,7	12,1
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0,0	0,0	1,0
Poistoero	0,0	0,0	1,0
Pakolliset varaukset	13,1	9,7	9,8
Eläkevaraukset	0,1	0,1	0,1
Muut pakolliset varaukset	13,0	9,6	9,6
Toimeksiantojen pääomat	1,2	1,1	2,2
Valtion toimeksiannot	0,6	0,7	0,8
Lahjoitusrahastojen pääomat	0,7	0,4	1,4
Vieras pääoma	997,5	940,6	1 062,9
<i>Pitkäaikainen vieras pääoma</i>	<i>824,7</i>	<i>666,3</i>	<i>670,4</i>
Joukkovelkakirjalainat	50,0	55,7	131,4
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	774,7	610,6	539,0
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma</i>	<i>172,8</i>	<i>274,3</i>	<i>392,5</i>
Joukkovelkakirjalainat	5,7	95,7	5,7
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	30,8	29,5	101,0
Lainat muilta luotonantajilta	0,0	0,0	30,1
Saadut ennakot	13,3	20,7	33,8
Ostovelat	54,2	60,2	115,8
Muut velat	21,5	23,7	35,3
Siirtovelat	47,2	44,5	70,8
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 985,8	1 983,2	2 087,6

Taseen tunnusluvut	2024	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	49,4	52,6	49,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	108,1	94,2	57,9
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	542,9	603,2	552,6
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	2 159,5	2 437,6	2 275,9
Lainakanta 31.12., milj. €	861,2	791,6	807,2
Lainakanta 31.12., €/ asukas	3 425,7	3 199,1	3 324,3
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., milj. €	1 257,5	1 127,2	1 456,9
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	5 001,7	4 555,4	6 000,1
Lainasaamiset 31.12., milj. €	274,6	280,8	292,8
Asukasmäärä	251 405	247 443	242 819

Omavaraisuusasteella mitataan kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Vantaan kaupungin omavaraisuusaste oli vuoden 2024 lopussa 49,4 prosenttia. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, että Vantaan kaupungin käyttötuloista olisi vuonna 2024 tarvittu 108,1 prosenttia vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi vuoteen 2023 (94,2 %) verrattuna, johtuen kaupungin lainakannan kasvusta. Vantaan kaupungin lainakanta oli 861,2 miljoonaa euroa (791,6 miljoonaa euroa vuonna 2023) eli 3 425,7 euroa asukasta kohti. Kun lainoihin lisätään kaupungin vuokravastuut, vastuita on 1 257,5 miljoonaa euroa eli 5 001,7 euroa/ asukas.

Kuvio. Lainamäärän kehitys 2010 - 2024

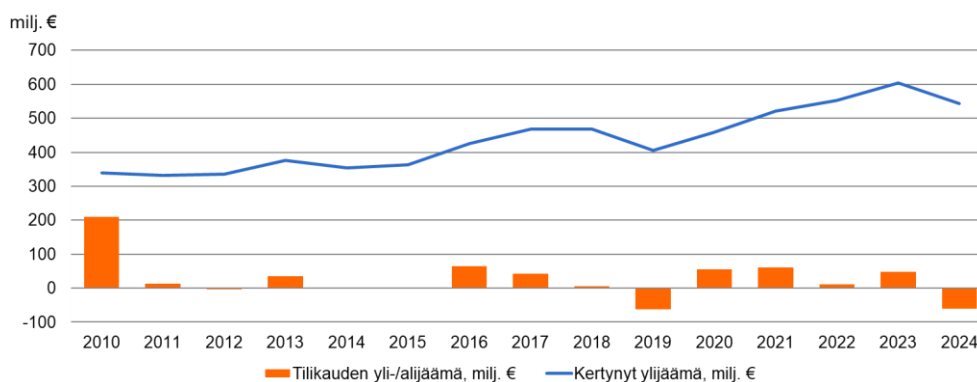
Vantaan kaupungin ylijäämän kehitystä on kuvattu alla olevassa kuviossa. Kaupungin kertyneeseen ylijäämään on vaikuttanut merkittävästi vuoden 2010 tilinpäätöksen ylijäämä (209,2 miljoonaa euroa), joka muodostui erityisesti Vantaan Vesi -liikelaitoksen toimintojen luovuttamisesta perustetulle HSY-kuntayhtymälle. Vuoden 2016 tilikauden ylijäämästä 30 miljoonaa euroa ja vuoden 2017 ylijäämästä 12,4 miljoonaa euroa selittyi Kivistön alueen sopimuskorvauksena saatujen maa-alueiden yhdyskuntarakentamisen tuotoista.

Vuosina 2020 ja 2021 kaupungin ylijäämään vaikuttivat erityisesti valtion myöntämät koronatuet. Vuonna 2020 toteutui noin 90 miljoonan euron suora koronatuki, joka korotti kaupungin saamia valtionosuuksia ja yhteisöverotuloja. Vuonna 2021 valtio myönsi koronatukea yhteensä noin 107 miljoonaa euroa koronakustannusten korvaamiseen myönnettynä tukena sekä yhteisöveron ja valtionosuuksien kautta. Kaupungille kertyi myyntivoittoja vuonna 2021 hoivakiinteistöjen myynnistä VAV Oy:lle ja A-Tulkkaus Oy:n osakkeiden myynnistä (yhteensä n.18,7 milj. euroa) sekä vuonna 2022 Vantaan Työterveys Oy:n osakkeiden myynnistä (n. 15,1 milj. euroa).

Vuoden 2022 kertyneeseen tilikauden ylijäämään vaikuttaa Marja-Vantaan ja keskustojen kehittämisrahaston lakkauttamisen myötä edellisten tilikausien ylijäämään palautunut 18,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 kertyneeseen tilikauden ylijäämään vaikuttaa puolestaan lakkautetun Sosiaalisen luototuksen rahaston peruspääoman, 1,8 miljoonaa euroa, sekä lakkautetun Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen jäljelle jääneen poistoeron, 1,0 miljoonaa euroa siirto kaupungin ylijäämään.

Vuonna 2024 kaupungin kertyneeseen ylijäämään vaikutti vähentävästi tilikaudella syntynyt 61,3 miljoonan euron alijäämä. Kaupungin alijäämään vaikuttavat merkittävimmät erät olivat maanmyyntitulojen alittuminen n. 19 miljoonalla eurolla, varhaiskasvatuksen työvoiman vuokrausmenojen ylittyminen n. 12 miljoonalla eurolla, työmarkkinatuen kuntaosuuden ylittyminen n. 6 miljoonalla eurolla sekä n. 8 miljoonan euron kertaluonteiset alaskirjaukset. Lisäksi kaupungin verotulot laskivat vuonna 2024 27 miljoonaa euroa vuoden 2023 syksyn ennusteesta.

Kuvio. Vantaan kaupungin yli-/alijäämä sekä kertyneen ylijäämän kehitys 2010 – 2024

1.5 Kokonaistulot ja menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma muodostetaan kaupungin tulos- ja rahoituslaskelmista. Siinä otetaan huomioon vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Myös Vantaan kaupungin Kiinteistörahasto sekä Vahinkorahasto on yhdistelty laskelmiin.

Kaupungin kokonaistulot vuonna 2024 olivat 1 156,2 miljoonaa euroa ja kokonaismenot 1 165,5 miljoonaa euroa. Tulojen ja menojen erotukseksi muodostui -9,3 miljoonaa euroa. Kun tähän lukuun lisätään rahoituslaskelmasta Muut maksuvalmiuden muutokset (-3,8 miljoonaa euroa), saadaan kassavarojen muutokseksi -13,0 miljoonaa euroa. Se vastaa rahoituslaskelman kassavarojen vähennystä vuoden 2024 aikana.

Kokonaistulot ja menot	2024 milj. €	2024 %	2023 milj. €	2023 %
Tulot				
Toiminta				
Toimintatuotot	146,2	12,6	158,6	13,5
Verotulot	585,2	50,6	638,7	54,2
Valtionosuudet	179,1	15,5	179,7	15,3
Korkotuotot	18,8	1,6	17,9	1,5
Muut rahoitustuotot	15,5	1,3	13,8	1,2
Satunnaiset tuotot	0,5	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät				
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	- 13,1	- 1,1	- 10,5	- 0,9
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2,0	0,2	4,4	0,4
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15,7	1,4	13,1	1,1
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	10,2	0,9	12,0	1,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	194,9	16,9	150,0	12,7
Oman pääoman lisäys	1,1	0,1	0,0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	1 156,2	100,0	1 177,7	100,0
Menot				
Toiminta				
Toimintakulut	862,7	74,0	832,7	74,6
Korkokulut	23,0	2,0	14,0	1,3
Muut rahoituskulut	0,3	0,0	0,1	0,0
Satunnaiset kulut	3,9	0,3	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät				
Pakollisten varausten muutos				
- Pakollisten varausten lisäys (-), vähennys (+)	- 3,4	- 0,3	0,0	0,0
Investoinnit				
Investointimenot	149,5	12,8	166,8	14,9
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	4,1	0,3	0,1	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	105,2	9,0	155,5	13,9
Oman pääoman vähennys	0,1	0,0	0,0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	20,0	1,7	- 52,4	- 4,7
Kokonaismenot yhteensä	1 165,5	100,0	1 116,8	100,0

Vähennyserinä tuloissa ovat käyttöomaisuuden myyntivoitot ja käyttöomaisuuden myyntitappiot sekä pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikauden aikana muuttunut.

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Konserniyhteisöt

Kuntakonsernin emoyhteisö on konsernitilinpäätöksen laatimiseen veloitettu yhteisö.

Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on määräämisvalta. Kunnalla on määräämisvalta yhteisössä silloin, kun sillä on:

- yli puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai
- yhtiöjärjestyksen, yhtiösopimuksen tai niihin verrattavan sääntöjen nojalla oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksen tai vastaavan elimen jäsenistä tai
- sopimuksen perusteella edellä selostettua vastaava äänivalta.

Yhdistys tai säätiö on kunnan tytäryhteisö, jos:

- kunnalla on oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksesta tai vastaavasta elimestä tai
- sääntöjen mukaan yhdistyksen tai säätiön nettovarallisuus siirtyy purkautuessa kokonaisuudessaan kunnalle tai kuntakonserniin kuuluvalla yhteisöllä.

Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on joko yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta ja merkittävä omistusosuus yhteisössä. Huomattava vaikutusvalta tarkoittaa 20 - 50 prosentin omistusta yhteisön äänimäärästä ja merkittävä omistusosuus vähintään 20 prosentin omistusta osakkuusyhteisön omasta pääomasta. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty ensimmäistä kertaa vuonna 2008.

Kuntayhtymä yhdistellään kunnan konsernitaseeseen siitä riippumatta, mikä on kunnan osuus kuntayhtymän varoista ja velvoitteista. Yhdistely tehdään omistusosuuden mukaisesti.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	19	-
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	10	-
Muut yhtiöt	1	-
Kuntayhtymät	4	-
Kuntayhtymien tytäryhteisöt	4	-
Osakkuusyhteisöt	19	8
Yhteensä	57	8

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvat kaupunki ja ne osakeyhtiöt, säätiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt, joissa kaupungilla yksin tai tytäryhteisöjen kanssa on määräysvalta.

Kaupungin tytäryhteisön strategista suunnittelua ohjaavat valtuustokauden strategia sekä osana strategiaa Vantaan kaupungin yleiset omistajapoliittiset linjaukset. Kaupungin kannalta merkittävien yhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista päättää kaupunginvaltuusto. Merkittäviä yhtiöitä ovat Vantaan Energia Oy, VAV Yhtymä Oy ja Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy. Vuoden 2024 aikana on päivitetty suuri osa tytäryhteisöjen omistajapoliittisista linjauksista. Vantaan Energia Oy:n omistajapoliittiset linjaukset hyväksyttiin 21.10.2024 ja VAV Yhtymä Oy:n 27.1.2025. Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset Kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.11.2022. Lisäksi valtaosalle yhteisöjä kaupunginhallituksen konsernijaosto on hyväksynyt vuoden 2024 aikana päivitettyt yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset, joissa määritetään yhteisön asema kaupungin palvelutuotannon järjestämisessä sekä yhteisön tarkoitus kaupunkikonsernin näkökulmasta. Nykyisen hallintosäännön 8 luvun 4 §:n mukaan konsernijaosto päättää kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhteisöt.

Strategisten tavoitteiden toteuttamisen ensisijainen väline on kaupungin talousarvio, jossa kaupunginvaltuusto asettaa tytäryhteisöille toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Talousarviossa asetettujen tavoitteiden pohjalta tytäryhteisö laatii vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman sekä rahoitus- ja investointisuunnitelman. Yhtiön ei tarvitse laatia rahoitus- ja investointisuunnitelmaa tai pitkän tähtäimen suunnitelmaa, mikäli ne ovat yhtiön toiminnan kannalta tarpeettomia esimerkiksi toiminnan vähäisyyden vuoksi.

Omistajaohjauksen toteuttamiseksi Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tulee noudattaa 19.8.2024 voimaan tullutta konserniohjetta sekä muuta konserniohjauksen ohjeistusta. Konserniohjeella ja muulla omistajaohjauksella luodaan puitteet Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen sekä soveltuvien osin myös osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin asettamien tavoitteiden tehokkaaksi toteuttamiseksi.

Lisäksi tytäryhtiöiden johdon toimintaa ohjataan yhtiöjärjestyksen avulla. Tytäryhtiöiden yhtiöjärjestykset on valtaosin yhdenmukaistettu konsernijaoston 18.1.2021 hyväksymiin malliyhtiöjärjestyksiin perustuen. Malliyhtiöjärjestyksistä poiketaan tarvittaessa niissä yhteisöissä, joissa tulee huomioida mm. muiden osakkaiden oikeudet ja äänivalta tai muita yhtiöön liittyviä erityispiirteitä.

Konserniohjauksen tavoitteena on, että kukin yhtiö ottaa toiminnassaan huomioon omistajan tahdon ja tavoitteet, konsernin kokonaisedun sekä asemansa osana kaupunkikonsernia. Kunkin yhtiön toiminnallisen strategian ja tavoitteet määrittelee yhtiön hallitus ottaen kuitenkin huomioon kaupunginhallituksen yhtiölle asettaman yhtiökohtaisen omistajapoliittisen linjauksen ja kaupungin talousarviossa yhtiölle asetetut tavoitteet. Konserniohjeessa määritellään myös ne asiat, joita varten yhteisön on hankittava kaupungin näkemys asiaan ennen omaa päätöksentekoaan. Ennakkosuostumuksen antaa kaupunginhallituksen alaisuudessa toimiva konsernijaosto sekä tietyissä tilanteissa viranhaltija, jolle konsernijaosto on delegoinut päätösvaltaansa.

Kuntalain mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat. Tällaisia viranhaltijoita ovat konsernipalvelujohtaja sekä rahoitusjohtaja.

Omistajaohjausta on toteutettu tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden välityksellä, konserniohjeistuksella sekä näiden lisäksi aktiivisella kaupungin ja tytäryhteisöjen välisen keskustelun kautta. Tytäryhteisöt Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, Mercuria kauppapaoppilaitos Oy, VAV Yhtymä Oy, VTK Kiinteistöt Oy, Vantaan Energia Oy sekä kuntayhtymistä ja muista omistetuista yhtiöistä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä sekä Uudenmaan liitto -kuntayhtymä ovat olleet konsernijaoston kokouksissa selostamassa yhteisön toimintaa, taloutta ja tavoitteiden saavuttamista, mikäli Vantaa on sellaisia yhteisölle asettanut. Jokaisen tytäryhtiön kanssa on käyty myös omistajaohjauskeskustelu, jotta kaupungin strategiset tavoitteet välittyisivät tehokkaasti tytäryhteisöihin. Omistajaohjauskeskustelujen tavoitteena on myös luoda luottamuksellinen ja rakentava vuoropuhelu kaupungin ja tytäryhteisöjen välillä.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuosi 2024 oli konserniyhteisöille vakaamman kehityksen aikaa. Lähimenneisyyttä varjostavat geopoliittiset epävarmuudet, voimakas hintojen nousu ja ohjaukorkojennostot. Hyvinä uutisina vuonna 2024 olivat erityisesti inflaation hidastuminen ja ohjaukorkojen laskeminen huipputasoiltaan. Nämä toivatkin odotettua helpotusta yhtiöiden kustannuksiin ja korkomenoihin. Vaikka taloudellinen tilanne on edelleen haastava, on havaittavissa merkkejä talouden elpymisestä. Huolimatta haastavasta taloudellisesta tilanteesta, konserniyhteisöt onnistuivat saavuttamaan suuren osan niille asetetuista tavoitteista ja edistämäänsä toimintaansa niin taloudellisilla kuin toiminnallisilla luvuilla mitattuina.

Vantaa konserniin kuuluvien suurimpien yhtiöiden osalta yhtiökohtaisesti toimintaympäristön muutoksista ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyvistä riskeistä sekä tulevaisuuden näkymistä kerrotaan yhtiökohtaisesti luvussa 1.6.4.

Kaupungin yleiset omistajapoliittiset sekä yhtiökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset päivitettiin suurimman osan yhtiöistä osalta 2024 aikana. Omistajapoliittisissa linjauksissa yksilöitiin omistajan näkökulmasta keskeisiä tavoitteita yhtiöiden toiminnassa tulevalle neljälle vuodelle. Myös yhtiöiden hallitusten osaamisvaateisiin tehtiin tarvittavia täsmennyksiä ja muutoksia. Omistajapoliittisten linjausten hallituskokoonpanoja tarkasteltiin siten, että asiantuntijajäseniä lisättiin suurten yhtiöiden hallituksiin.

Konsernirakenteen tarkasteluun ja selkeyttämiseen liittyvät toimet sekä kaupungin tuottavuus- ja kasvuhjelman toteuttaminen jatkuivat tilikauden 2024 aikana. Konsernijaosto hyväksyi konserniohjauksen ja -valvonnan yksikön laatiman konserniomistusten kokonaisuutta tarkastelevan suunnitelman noudatettavaksi ohjeellisena toimenpidesuunnitelmana vuonna 2022. Suunnitelma on luonteeltaan kokonaistarkastelu konsernin omistuksista ja sen tarkoituksena on ohjata jatkovalmistelua. Suunnitelman mukaiset yhtiöjärjestelyjä koskevat päätökset tuodaan yhtiökohtaisesti hallintosäännön osoittamien toimielinten päätettäväksi. Ohjelmassa on ennakoitu myyntivoittoja konserniyhtiöiden myynneistä myös lähivuosille, mutta myyntien toteutuminen on riippuvainen rakentamisen suhdannekehityksestä. Lisäksi ohjelman toimenpiteiden toteutumista on vaikeuttanut pitkäaikaisten vuokrasopimusten tekemisen viivästyminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.

Kaupunginhallitus päätti 11.12.2023 myydä Asunto Oy Vantaan Sepänpuiston koko osakekannan VAV Yhtymä Oy:lle kauppahintaan 2,01 milj. euroa. Kauppa toteutettiin 31.1.2024.

VTK-konsernin yritysjärjestely, jossa muille kuin kaupungille vuokrattavat toimitilat sekä isännöinti ja muu liiketoiminta siirtyivät perustetulle Vivamus Kiinteistöt Oy:lle valmisteltiin vuoden 2023 aikana. Toiminta on käynnistynyt konsernissa uudessa rakenteessaan vuoden 2024 alussa.

Muut olennaiset tapahtumat konserniyhteisöissä raportoidaan yhteisökohtaisesti luvussa 1.6.4.

1.6.4 Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden vuosikooste ja tavoitteiden toteutuminen

Vantaan Energia Oy (konserni)

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vantaan Energian tavoitteena on olla Pohjoismaiden johtava kierrätysenergiayhtiö vuonna 2035, ja välitavoitteena on luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä normaalissa energiantuotannossa vuonna 2026. Yhtiö rakentaa korkealämpötilalaitosta jätevoimala-alueelle ja suunnittelee uusia hiilinegatiivisuuteen tähtääviä investointeja. Yhtiö on tehnyt investointipäätöksen lämmön kausivaraston eli Varannon toteuttamiseksi. Lisäksi Martinlaaksoon toteutetaan sähkökattila ja siihen liitetty lämpöakku. Nämä ovat yhtiölle erityisen tärkeitä mahdollistaen sekä maakaasun käytön lopettamisen normaalissa energiantuotannossa että pääkaupunkiseudun edullisen, vakaahintaisen ja yhä vähäpäästöisemmän lämmön myös tulevaisuudessa.

Yhtiön omistaman tuulivoiman tuotantokapasiteetti kasvaa ja yhtiö on mukana kehittämässä teollisen mittakaavan aurinkosähkön tuotantoa sekä sähkön varastointia.

Palvelukehitykseen ja asiakastyöhön tehtyjen lisäpanostusten mahdollistamana yhtiö solmi asiakkaiden kanssa ennätysmäärän energiakumppanuussopimuksia ja -palvelusopimuksia, jotka sisältävät energiantoimituksen ohella muun muassa energiankäytön tehostamisen ja optimoinnin mahdollistavia palveluita.

Tuloskehitys ja investoinnit

Toteutunut liikevoitto ylitti budjetin. Keskeisinä tekijöinä tähän ovat olleet sähkön siirtotulojen kasvu ja säästöt ulkopuolisissa palveluissa. Myös oman sähköntuotannon myyntihinta on toteutunut budjetoitua korkeampana. Investointien alhaisempi taso johtuu pääasiassa tuotannollisten hankkeiden ajoituksesta (korkealämpötilalaitos ja lämmön kausivarasto).

Vaasan hallinto-oikeus päätti kesäkuussa 2024 kumota aluehallintoviraston Vantaan Energian korkealämpölaitokselle myöntämän ympäristöluvan ja palauttaa asian uudelleen käsittelyyn lupaviranomaiselle. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä on jätetty kaksi valituslupahakemusta ja valitusta korkeimpaan hallinto-oikeuteen heinäkuussa 2024. Vantaan Energian hallitus päätti 27.8.2024, että yhtiö tulee jättämään kokonaan uuden ympäristölupahakemuksen. Lupahakemus on toimitettu aluehallintovirastolle 2.9.2024. Raportointihetkellä ympäristölupa on edelleen aluehallintoviraston käsittelyssä.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto	273 468	290 612
Liikevoitto	49 663	57 501
Tilikauden tulos	36 761	46 853
Taseen loppusumma	877 525	877 488
Henkilöstön lkm	388	381
Bruttoinvestoinnit	151 800	131 200
Quick ratio	0,81	0,54
Omavaraisuusaste	34,7 %	34,2 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	415 070	351 859
Leasingvastuut	185 000	196 189

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Konsernin toimintaan kohdistuu riskejä, joista tärkeimmät on määritetty avainriskeiksi ja niille on laadittu hallintasuunnitelmat.

Riskienhallinnassa on erityisesti kiinnitetty huomiota huoltovarmuuteen ja turvallisuustason parantamiseen. Konsernin keskeiset avainriskit ovat polttoaineiden saatavuuteen ja hintatasoon liittyvät riskit ja muut huoltovarmuutta uhkaavat riskit, tietoturvariskit sekä muut taloudelliset riskit. Fyysisen turvallisuuden kehittämiseen toimipaikoilla kiinnitetään erityistä huomiota.

Monipuolinen ja kustannustehokas energiantuotantorakenne on Vantaan Energian vahvuus. Voimalaitosten käytettävyyttä on varmistettu hankkimalla riittävästi niin varsinaisia kuin varapolttoaineita sekä kriittisiä varaosia. Kyberturvallisuuden parannustoimia tehdään aktiivisesti.

Konsernissa tai toimialalla yleisesti voi toteutua myös riski suuresta häiriöstä energian tuotannossa tai toimituksessa asiakkaille. Häiriöiden juurisyynä voi olla esim. luonnontapahtuma, konerikko, suuronnettomuus tai inhimillinen virhe. Riskien hallinnan keinoina ovat tehokkaat kunnossapito-ohjelmat ja varautumissuunnittelu sekä erilaisten kriisitilanteiden harjoittelu. Paloturvallisuuteen ja työturvallisuuteen on lisätty uusia riskienhallintatoimenpiteitä.

Vantaan Energia on kierrätysenergiayhtiö, joka pyrkii omilla toimillaan vauhdittamaan vihreää siirtymää. Tuotannolliset kehityshankkeet ovat tässä avainasemassa. Menestyäkseen energiamarkkinan suuressa murroksessa Vantaan Energian on oltava innovatiivinen, rohkea ja ketterä. Yhtiö on määrittänyt toiminnassa ratkaisevat strategiset kyvykkyudet, joita vahvistetaan. Tulevaisuuden osaamistarpeisiin vastataan niin nykyisen henkilöstön osaamista kehittämällä kuin uusien osaajien rekrytoinneilla. Menestymiseen tarvitaan myös vahva kumppaniverkosto.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Omistajana kaupunki odottaa saavansa Vantaan Energia Oy:ltä tuottoa sijoittamalleen pääomalle ennakoitavan ja kasvavan osinkotuoton muodossa. Osinkoa Vantaan Energia maksoi vuoden 2023 tuloista 21 miljoonaa euroa. Vantaan Energia -konsernin liikevoitto vuodelta 2024 on noin 57,5 miljoonan euron tasolle ja sijoitetun pääoman tuotto on noin 8 prosenttia.

Vantaan Energia -konserni tukee toiminnassaan Vantaan kaupungin hiilineutraalisuustavoitetta, mikä tarkoittaa fossiilittomiin ja hiilidioksidittomiin energiantuotantotapoihin tähtääviä toimia. Yhtiön sähkön- ja lämmön tuotanto osakkuusyhtiöissä on jo nykyisellään päästötöntä. Koko energiantuotannon sisältämät hiilidioksidin ominaispäästöt laskivat tasolle 115 g/kWh vuonna 2024. Vuoden 2023 hiilidioksidin ominaispäästöt olivat tasolla 126 g/kWh.

Vantaan Energia Oy:n investointiohjelman tarkoituksena on, että yhtiö luopuu fossiilisten tuotantopolttoaineiden käytöstä vuoteen 2026 mennessä ja tavoittelee jätteen lämpökäsittelystä syntyvän hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia vuoteen 2035 mennessä. Turpeen ja kivihiilen käyttö lopetettiin jo kertaalleen vuonna 2021, mutta huoltovarmuussyistä niiden käyttöä on jouduttu jatkamaan. Kivihiilen ja turpeen käytön lopettamisen jälkeen tavoitteena on luopua maakaasun käytöstä normaalissa energiantuotannossa vuonna 2026. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi yhtiö on jo toteuttanut Martinlaakson geotermisen maalämpölaitoksen sekä jätevoimalan laajennuksen, ja lisäksi jätevoimalatontille on rakenteilla korkealämpötilalaitos ja Martinlaaksoon sähkökattila ja lämpöakku, joiden tuotantokäyttö alkaa 2025. Toteuttamisvaiheessa on lämmön kausivarasto, ja suunnitteluvaiheessa ovat sekajätteen lajittelulaitos sekä ratkaisuvaihtoehdot hiilidioksidin talteenotolle ja varastoinnille.

Yhtiön toteuttamat investoinnit tehokkaaseen ja hiilidioksidipäästöjä vähentävään energiantuotantoon näkyvät vantaalaisille asiakkaille pääkaupunkiseudun edullisimpana lämpönä. Suunnitteilla olevat energiantuotannon kehityshankkeet mahdollistavat edullisen lämmön ja hintavakauden myös jatkossa.

Vantaan Energia sitoutuu asettamaan tieteeseen perustuvan ilmastotavoitteen Science Based Targets Initiative (SBTi) -organisaation mallin mukaisesti ja raportoimaan julkisesti tavoitteen edistymisestä. Yhtiö sitoutuu myös noudattamaan ympäristöministeriön Kiertotalouden Green deal -mallia.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n sähkötoimituksen laatu toteutui 2024 erinomaisella tasolla ja sähkönsiirron hinnoittelu on Suomen edullisimpia. Sekä sähkönsiirron että kaukolämmön asiakastyytyväisyys sekä yritys- että yksityisasiakkaissa oli huippuluokkaa (EPSI rating).

Hallituksen osaamiseen ja kokoonpanoon liittyvät tavoitteet toteutuivat linjausten mukaisina.

Toimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista ja poikkeuksellisista energiamarkkinaolosuhteista huolimatta Vantaan Energia -konsernin toimintakyvyn odotetaan edelleen säilyvän hyvänä.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tuloksellisuus: Konsernin liikevoitto M€	67,3 M€	49,7 M€	57,5 M€	Toteutuu täysin
	Pääomatehokkuus: Konsernin ROIC	9,1 %	7,2 %	8,1 %	
	Osingonjakotavoite: %-osuus tilikauden tuloksesta	50 %	50 %	>50 %	
	Vakavaraisuus: Omavaraisuusaste	30,3 %.	>30 %	34,2 %	
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Työturvallisuus	Tapaturmia miljoonaa työtuntia kohti	3,1	2	2,8	Toteutuu osittain
Tietojohtamisen ja data-analytiikan kehittäminen	Kyvykkyyksien ja optimoinnin kehittäminen		Kaukolämpöverkon optimoinnin kehittämisen digital twin -projekti	Digital Twin -projekti valmistui 30.8.2024.	Toteutuu täysin
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstötyytyväisyys	Kysely, asteikko 1–5 Vaihdettu tutkimus Great Place to Work -kokonaisuuteen	4,0	4,0	82 % Great Place to Work-henkilöstötutkimukseen osallistuneista on sitä mieltä, että Vantaan Energia on kokonaisuudessaan todella hyvä työpaikka	Toteutuu täysin

Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Ilmastomuutoksen hillintä (Ympäristövastuu)	Tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta, g/ kWh	126 g/kWh	111 g/kWh	115 g/kWh	Toteutuu osittain
SDG tavoite 13 - Ilmastotekoja ja SDG tavoite 9- kestävä teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja	Fossiilista osto- polttoaineista luopuminen mahdollisimman nopeasti. Hiilinegatiivisuus 2030 ohjelman toteuttaminen.	Jätevoimalan laajennus toiminnassa kokonaisen vuoden, Geoterminen laitos käyttöönotettu, Korkealämpötilalaitos (HWP) rakenteilla	Toimenpiteet fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi ja ohjelman toteuttamiseksi.	HWP etenee aikataulun mukaisesti. Sähkökattila ja lämpöakku etenee aikataulussa. Molempien käyttöönotto v. 2025 Korkealämpötilalaitos (HWP) rakenteilla	
Materiaalitehokkuus (ympäristövastuu) SDG 12 -vastuullista kuluttamista	Kaukolämmön lisäveden käytön vähentäminen Oman energiakulutuksen vähentäminen (vuotuinen polttoainekäyttö v.2022 2590 GWh)		Lisävettä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus (verkon tilavuus 2023 44022 m3) Energiatehokkuussopimuksen mukainen vähennys 50 GWh vuosittain	Lisävettä meni 83 211 kuutiota. Toteutunut kerroin 1,9 Energiatehokkuustavoite on saavutettu. Tehdyistä parannustoimista syntyy säästöjä 84,3 GWh vuosittain.	Toteutuu osittain
Edullinen, vähäpäästöinen ja luotettava energia (sosiaalinen ja taloudellinen vastuu) SDG 7 -edullista ja puhdasta energiaa ja SDG 11 -kestävät kaupungit ja yhteisöt	Vähäpäästöisempi ja edullisempi lämmitys kuin suurissa suomalaisissa kaupungeissa keskimäärin Energiatoimituksen luotettavuus Biodiversiteettitavoitteet		Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m2 Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi Biodiversiteettitavoitteiden seuranta	Päästölaskenta valmistuu myöhemmin Kiinteistöliiton indeksitalo 2024 vertailusta 6 suurimman kaupungin keskiarvo oli 1,64 €/m2 ja Vantaan Energian 1,56 €/m2. Sähkön toimitushäiriöt 0,041 h/asiakas/vuosi Lämmön toteutunut keskeytysaika lämmityskaudella 0,52 h/asiakas/vuosi Biodiversiteettitiekartta on luotu ja olemme tehneet alustavan arvioinnin aihealueista, joissa toiminnallamme on merkittävin vaikutus luonnon monimuotoisuuteen. Syvennämme tulevana vuosina kuvaamme siitä, minkälaisia vaikutuksia näillä alueilla on ja kuinka voisimme torjua haitallisia vaikutuksia ja vahvistaa myönteisiä vaikutuksia	Toteutuu osittain

VAV Yhtymä Oy (konserni)

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Osittaisjakautuminen toteutui suunnitelmien mukaisesti 31.12.2023 ja sen myötä VAV Asunnot Oy:stä on siirtynyt kahdeksan ARA-rajoituksista vapaata kohdetta VAV Yhtymä Oy:öön 1.1.2024 alkaen vahvistamaan Yhtymän taloudellista tilaa. Yhtymän asuntokanta lisääntyi lisäksi Vantaan kaupungilta ostetulla As Oy Sepänpuistolla, josta tehtiin kaupat tammikuussa 2024. As Oy Sepänpuisto tullaan fuusioimaan Yhtymään vuoden 2025 aikana.

Kuluttajahintojen nousu on näkynyt VAV:n asukkaiden vuokranmaksuvaikeuksina, ja vuokrasaamiset ovat viime aikoina nousseet. Saamisten määrä on noususta huolimatta pysynyt tilikaudella tavoitteiden mukaisena. Vuokrasaatatavat suhteessa liikevaihtoon oli 1,0 %, joka oli tavoitteen, alle 1,2 %, mukainen. Kuitenkin asumistukien leikkausten myötä VAV:lla ennustetaan saatavien kasvavan entisestään. Vuokranmaksuvaikeudet näkyivät myös kasvaneena häätöjen määränä. Tänä vuonna vuokravelkahäätöjä on toteutunut yhteensä 53 kpl, kun se edellisenä vuonna oli 41 kpl. VAV ja Vantaa-Kerava hyvinvointialue ovat tiivistäneet yhteistyötä häätöjen ehkäisemiseksi.

Vuonna 2024 VAV:n ympäristöohjelma sai Suomen Luonnonsuojeluliiton Ekokompassi-sertifikaatin. Tilikauden aikana yhtiö loi ilmastotiekartan, jonka ohjaamana se tavoittelee merkittäviä päästövähennyksiä vuoteen 2030 mennessä. Olennainen osa VAV:n vastuullisuustyötä on vuonna 2024 aloitettu valmistautuminen vuodesta 2025 aloitettavaan CSRD-kestävyysraportointidirektiivin vaatimustason mukaiseen kestävyysraportointiin.

VAV:n toimitilojen kohennushanke valmistui syyskuussa 2024. Sen myötä henkilöstö pääsi käyttämään aiempaa paremmin nykypäivän työelämää palvelevia tilojamme. Lisäksi yhtiö vuokraa osan aiemmin käyttämistä toimitiloista ulkopuolisille toimijoille.

Yhtiön vakaa taloudellinen tila varmisti syksyllä vuodelle 2025 tehtyjen vuokrankorotusten maltillisuuden. Keskimääräinen vuokrankorotustarve vuodelle 2025 oli ARA-kohteissa ainoastaan 1,8 %.

Tuloskehitys ja investoinnit

Käyttöasteessa on tapahtunut notkahdus ja se on pudonnut alle budjetoidun tason (budjetti 98,5 %). Yhtiössä on ryhdytty toimenpiteisiin käyttöasteen parantamiseksi ja tilikauden lopulla vuokrausastetta on saatu parannettua 98,0 %:iin. Kasvaneet vuokrasaamiset ja erityisesti häätöjen suuri määrä johtavat todennäköisesti ennakoitua suurempiin luottotappioihin kuluvalle vuodelle.

Tuloskehitys alkuvuodesta on ollut suunnitelmien mukaista. Tilikaudelle on budjetoitu aikaisempien vuosien ylijäämien käyttöä vuokrankorotuspaineiden tasaamiseksi. Aikaisempien vuosien ylijäämien käyttö ei näy raportoidussa kirjanpidollisessa tilikauden tuloksessa, jonka vuoksi talousarvion 2024 tilikauden tulos näyttää lähes 10 miljoonan euron tappiota. Toteuma vuoden 2024 tulokseksi osoittautui talousarviota noin 8 miljoonaa euroa paremmaksi johtuen perusparannushankeen lykkääntymisestä sekä varovaisuuden periaatetta noudattaen budjetoimattomista rahoitustuotoista.

Uusi ARA-kohde, Retiisikuja 2, on valmistunut kesällä 2024 ja kohde on vuokrattu täyteen. Rakenteilla olevat ARA-kohteet, Lipstikkakuja 2 ja Myyrmäentie 2 c, etenevät aikataulun mukaisesti samoin kuin palvelukotikohde Tikkurilan asumiskeskus.

Pysäköintihalleihin liittyvät ongelmat ovat aiheuttaneet paljon selvittelyjä muun muassa arvonnalisäverotukseen ja ARA-rahoitukseen liittyen. Myyrmäentie 2 c kohteen etenemiselle on aiheutunut haasteita pysäköintiratkaisusta johtuen.

Vuodelle 2024 suunniteltu Kannuskuja 5:n perusparannushanke ei toteudu liian suuren hinnan vuoksi. Tähän tarkoitukseen budjetoiduille varoille on löydetty korvaavia kylpyhuone- ja keittiökorjauksia kuluvalle vuodelle. Korjaustoiminta etenee hyvässä vauhdissa tilikauden aikana, ja urakoihin saadaan hyvin tarjouksia. Todennäköisesti kuitenkin jäädytään PTS-tavoitteesta mm. viranomaiskäsittelyn aiheuttamien aikatauluviiveiden vuoksi.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto	111 189	110 738
Liikevoitto	1 294	6 270
Tilikauden tulos	-9 669	-1 518
Taseen loppusumma	762 000	726 719
Henkilöstön lkm	60	62
Bruttoinvestoinnit	38 000	36 888
Quick ratio	2	2,1
Omavaraisuusaste	20	23,3
Pitkäaikainen vieras pääoma	500 000	488 985
Leasingvastuut	0	0

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Uudisrakentamisessa yhtiöstä riippumattomat ongelmat osaltaan hidastavat uusien kohteiden aloitusta, vaikka VAV on uudisrakentamisessaan tällä hetkellä kohtuullisessa vauhdissa. Yhtiö on käynyt tonttiohjelman läpi yhdessä kaupungin edustajien kanssa. Asuntotuotantotavoitetta ei tulla saavuttamaan vielä tilikaudella 2024.

Yhtiön taloudellinen tila ja maksuvalmius ovat hyvällä tasolla, ja yhtiö saa suunnitelmallisia korjauksia etenemään talousarvion mukaisesti. Vuokranmaksuvelasta johtuvien häätöjen määrä on kuitenkin ollut nousussa, ja häätöjen toimeenpanojen aiheuttamat kustannukset ovat olleet nousussa.

VAV:lla ja Vantaa-Kerava hyvinvointialueella on ollut tiivistä yhteistyötä vuokratantaan liittyen. Keskusteluissa on ilmennyt huomattava ristiriita omakustannusperiaatteella vuorattavien kohteiden vuokrissa suhteessa hyvinvointialueen kustannussäästöpainaisiin. Hyvinvointialueelle vuokratusta kannassa on merkittäviä irtisanomispaineita. Toisaalta läpikäynti on poikanut myös kehityshankkeen yhden kohteen muuttamiseksi yhteisöllisen asumisen kohteeksi. Hyvinvointialue on käynyt läpi palveluverkokuunnitelmaansa, jonka myötä yksi kohde on irtisanottu. Lisäksi HUS:lle vuokrattu Palvelukotikohde on irtisanottu, joka on sittemmin haettu myös ARA-rajoituksista vapaaksi. Kyseisen kohteen myyntineuvottelut ovat käynnissä.

Valtion tukeman asuntorakentamisen työryhmä päätti vuodenvaihteessa työnsä, jonka tuloksena ehdotettiin kavennuksia valtion tukeman rahoituksen saatavuuteen. Tällä tulee olemaan luonnollisesti vaikutuksia myös VAV Asunnot Oy:öön. Yhtiön vakaan taloudellisen tilan myötä tätä ei kuitenkaan nähdä riskinä liiketoiminnallemme. Kesällä tiedotettiin, että Ara lakkautetaan virastona ja toiminnot siirretään osaksi ympäristöministeriötä. Lisäksi valtion asuntorahasto (VAR) lopetetaan. Näillä muutoksilla on todennäköisesti jonkinlaisia vaikutuksia kaikkeen valtion tukemaan asuntotuotantoon.

Strategisena riskinä yhtiössä on tunnistettu kiinteistöomaisuuteen kohdistuvat vahingot, jonka myötä turvallisuus ja asumisviihtyvyys voisivat vaarantua. Näihin riskeihin varaudutaan kiinteistöjen kunnosta huolehtimalla sekä opastamalla asukkaita asumisturvallisuudessa.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Vuotuisesta 360 asuntotuotantotavoitteesta jäätin selvästi. ARA-kantaa valmistui yhteensä 62 kpl. Asuntotuotannon tavoitejättämään vaikutti erityisesti tonttien niukkuus. Taloudelliset tavoitteet täyttyivät, sillä omavaraisuusastetavoite saavutettiin selvästi. Lisäksi kohtuuhintaisuuden vuokratason tavoite saavutettiin hyvin vuokrankorotustarpeen vuodelle 2025 ollessa vain 1,8 %. VAV:ssa yleinen asukkaiden asumismenojen kehitys on ollut jo pitkään vakaata ja ero markkinavuokriin on edelleen selkeä. Aktiivisella asumisneuvonnalla ja mahdollisimman aikaisessa vaiheessa asukkaiden vuokra-velkoihin puuttumalla saatiin osaltaan ehkäistä asunnottomuutta. Tilikauden aikana on luotu ilmasto-tiekartta, jonka ohjaamana tavoitellaan merkittäviä päästövähennyksiä vuoteen 2030 mennessä. Olen-naisena osana vastuullisuustyötä on aloitettu valmistautuminen vuodesta 2025 aloitettavaan CSRD-kestävyystraportointidirektiivin vaatimustason mukaiseen kestävyystraportointiin.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuulli-nen taloudenpito	Keskivuokra suhteessa markkinavuokraan (VAV Asunnot Oy) Omavaraisuusaste, kon- serni		Vähintään 30 % alle mark- kinavuokran 20 %	Alle 32 % markki- navuokran 23,3 %)	Toteutuu täysin
Asuntotuotanto	Asuntotuotanto (360 as./v)	115	360	62	Toteutuu osittain
Ylläpidon hoitokulu- jen muutos	Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksi (2015 =100)	Pienempi kuin indeksin nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Suurempi kuin in- deksin nousu	Ei toteudu lainkaan
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyminen	PTS:n toteuttaminen Toteutuneet kustannuk- set suhteessa budjetoit- tuun (%)	95 %	95–105 %	77,5 % (Budjetoitua Kannuskujan pe- rusparannusta ly- käTTY. Ilman Kan- nuskujan peruspa- rannusta toteuma 95 %)	Toteutuu osittain
	Laajuus asuntolina: to- teutuneet suhteessa budjetoituun (%)	95 %	95–105 %	87 %	
Asiakastytyväisyys	NPS (Net Promote Score)	29,6	38,5	32,8	Toteutuu osittain
Paloturvallisuus	Kaupungin ja kaupunki- konsernin omistamissa asunnoissa tehdään palo- turvallisuuskartoitus sekä vahvistetaan asukkaiden ohjausta ja paloturvalli- suustyötä		Palovaroitinten asentami- nen jokaiseen asuntoon saunallisista asunnoista. Saunalliset asunnot tarkas- tetaan paloturvallisuuden näkökulmasta. Asukasaktii- veita informoidaan painote- tusti paloturvallisuudesta ja viestinnässä huomioidaan paloturvallisuuskartoitus. Kohdekohtainen paloturvalli- suuskartoitus hankitaan ulkopuoliselta konsultilta.	Paloturvallisuuskar- toitus tehty syksyllä 2024, jonka tulosten mukaisesti infor- moitu asukkaita. Pa- lovaroitinasennus- työt on aloitettu.	Toteutuu täysin

Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Työtyytyväisyys	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailun keskiarvon	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	4,01 (Kiinteistötoimialan vertailuarvo 3,83)	Toteutuu täysin
Terveysperusteiset poissaolot	%:a henkilöstöstä/v	2,0	3,5	2,7	Toteutuu täysin
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
SDG-tavoite 10: Eriarvoisuuden vähentäminen Torjumme segregatiota, tarjoamme kohtuuhintaista asumista ja tuemme asumisen haastavissa tilanteissa	VAV Asunnot Oy:n keski vuokra suhteessa markkinavuokraan		Vähintään 30 % alle markkinavuokran	Alle 32 % markkinavuokran	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja	Hiilineutraali VAV 2030		Ilmastotiekartta valmis	Ilmastotiekartta valmis	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja	Lämmitysenergian kulutus, kWh/m3		39,7	37,5	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 17: Yhteistyö ja kumppanuus	VAV kehittää vastuullisia hankintoja yhdessä kumppaniverkostonsa kanssa		Vastuullisuuskriteeri käytössä kaikissa hankinnoissa	Vastuullisuuskriteeri käytössä kaikissa hankinnoissa	Toteutuu täysin

VTK Kiinteistöt Oy (konserni)

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

1.1.2024 toteutettiin yritysjärjestely, jossa VTK Kiinteistöt Oy:n vapailla markkinoilla tapahtuva toiminta siirrettiin liiketoimintasiirrolla VTK Kiinteistöt Oy:n tytäryhtiölle Vivamus Kiinteistöt Oy:lle. VTK Kiinteistöt Oy:lle jäivät kaupungin peruspalveluiden käyttöön vuokratut kohteet, kuten koulut, päiväkodit ja urheilukiinteistöt.

Järjestelyn jälkeen VTK-konsernin emoyhtiön VTK Kiinteistöt Oy:n tase oli n. 87 milj. euroa, josta lainojen osuus oli 40,3 milj. euroa. VTK Kiinteistöt Oy uudelleen rahoitti lainojaan huhtikuussa 2024 18 milj. eurolla ja uutta lainaa uudishankkeisiin nostettiin 62 milj. euroa Kuntarahoitukselta. Lisäksi joulukuussa nostettiin 60 milj. euron laina Kuntarahoitukselta. VTK Kiinteistöt Oy toimii jatkossa kaupungin sidosyksikkönä ja on hankintalakia sekä hankintaohjetta noudattava hankintayksikkö.

Vivamus Kiinteistöt Oy:lle siirtyvä alkava tase oli 82 milj. euroa, josta lainojen osuus oli 40,6 milj. euroa. Ko. lainakannasta uudelleen rahoitettiin tammikuussa 2024 39,4 milj. euroa. Omistajapoliittisten linjausten mukaisesti Vivamus Kiinteistöt Oy on markkinaehtoinen yhtiö, johon ei sovelleta hankintalakia tai kaupungin hankintaohjetta. Vivamus Kiinteistöt Oy ei osallistu sellaiseen kiinteistökehitystoimintaan tai rakennuta sellaisia uudishankkeita, joihin liittyy merkittäviä liiketoiminnallisia riskejä.

Tuloskehitys ja investoinnit

VTK-konsernin liikevaihto toteutui 2,7 milj. euroa budjetoitua suurempana, sillä pääomavuokriin sisältyvä korko toteutui ennakoitua suurempana. Konsernin tulos toteutui n. 0,9 milj. euroa budjetoitua parempana.

Omistajapoliittisten linjausten mukaisesti VTK rakennuttaa taseeseensa kaupungille vuokrattavaksi toisen asteen oppilaitokset sekä liikuntahallit (pl. uimahallit). VTK:n keskeneräiset investoinnit taseessa olivat 31.12. n. 62 milj. euroa, josta merkittävimmän 5/2023 aloitetun Varia Vehkala -hankkeen (arvo n. 86 milj. euroa) kumulatiivinen kustannuskertymä 31.12. oli 59 milj. euroa (josta vuonna 2024 toteutui n. 44 milj. euroa). Varia Vehkala -hanke valmistuu 8/2025. Lisäksi Tikkurilan osaamiskampuksen kortteli 1:sen (arvo n. 104 milj. euroa), Aviapoliksen lukion (arvo n. 38 milj. euroa) ja Koillis-Vantaan liikuntahallin (arvo n. 10 milj. euroa) suunnittelutyöt ovat meneillään.

Avainluvut (Kons.) 1000 €	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto	36 737	39 403
Liikevoitto	8 933	10 142
Tilikauden tulos	3 375	4 244
Taseen loppusumma	270 424	292 002
Henkilöstön lkm	12	12
Bruttoinvestoinnit	59 900	51 076
Quick ratio	1,8	8,4
Omavaraisuusaste, sis. leasingvastuut	29	24
Pitkäaikainen vieras pääoma	189 465	192 401
Leasingvastuut	26 266	27 643

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiö saavutti sille asetetut tavoitteet.

Konsernin vanha kiinteistökanta on jo saavuttanut yli 20 vuoden iän, minkä vuoksi tulevana vuosina on varauduttava merkittäviin korjausinvestointeihin, jotta erityisesti tavanomaisten toimitilakohteiden arvot pystytään säilyttämään. Muuntojoustamattomat ja ikääntyvät toimitilat tulevat olemaan yhtiön kiinteistöomaisuuden arvon säilyttämisen kannalta ongelmallisia, mutta eivät kuitenkaan muodosta erityistä riskiä. Rakennusten ikääntymisestä johtuvia ennakoimattomia korjaustarpeita hallitaan ennakoivalla PTS-suunnitelman mukaisilla kiinteistöjen vuosi- ja peruskorjauksilla, huollolla ja ylläpidolla sekä kiinteistön täysarvovakuutuksilla.

Lainojen korkotasot laski vuonna 2024 vuoden 2023 takaisesta ja sen ennustetaan laskevan yhä vuonna 2025. Kuitenkin uudishankkeiden ja euromääräisesti suurten peruskorjausten rahoitus muodostaa edelleenkin VTK:lle rahoitusriskin. Vuodenvaihteessa 2023–2024 toteutettu yritysjärjestely antaa VTK Kiinteistöt Oy:lle sidosyksikköaseman nojalla mahdollisuuden edullisempaan ja ennakoitavampaan varainhankintaan Kuntarahoitukselta.

Joukontie 42:n kaavamuutos on meneillään. Kaava valmistunee vuoden 2026 aikana. Kiinteistö Oy Myyrinselkä hakee yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa asemakaavan muutosta kiinteistölleen. Kivistön Putkijäte Oy:n koonta-aseman laajennus noin 6 milj. eur on siirtynyt tuleville vuosille. Varia Vehkalan urakassa on avoimia asioita mm. lisä- ja muutostöihin liittyen, joita ei ole saatu vielä ratkaistua urakoitsijan kanssa.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Vuonna 2023 toteutetusta konsernijärjestelystä johtuen VTK-konsernin uudet omistajapoliittiset linjaukset hyväksyttiin konsernijaostossa 23.10.2023. Yhtiön johdon näkemys on, että omistajapoliittiset linjaukset ovat toteutuneet täysin vuonna 2024.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen tilinpito	Konsernin omavaraisuusaste %	40	> 20	24	Toteutuu täysin
	Konsernin tulos, milj. eur	vertailukelpoinen tulos 3	2,0	4,2	
	Outhouse-yhtiö: Ulkoisten vuokrakohteiden vuokrausaste (%)	93	93	96	
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisältäen sisäilmaparanukset)	Konsernin liikevaihdosta vähintään n. 10 % käytetään peruskorjauksiin	12 %	10 %	10 %	Toteutuu täysin
Asiakastyytyväisyys, konserni	Asteikko 1–5	3,6		Seuraava kysely 2025	Ei tietoa
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Konsernin henkilöstön hyvinvointikysely	Asteikko 1–5	4,4	vastausten keskiarvo yli 4,0	4,5	Toteutuu täysin
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Konsernin vastuullisuusohjelman laatiminen	Vastuullisuusohjelman laatiminen 2024 -> Vastuullisuusohjelman toteutus	Ohjelma hyväksyttiin hallituksessa 12/2023	Toteutus	Viitekehys käsitelty hallituksessa 11/2024	Toteutuu osittain
SDG-tavoite 11 Kestävät kaupungit ja yhteisöt	Syksyllä 2023 päivitettyjen energiakatselmusten mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen (%)		Ko. vuodelle ajoituksista toimenpiteistä toteutettu 100 %	100	Toteutuu täysin

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vantin tuottamien aula- ja turvapalveluiden tuotanto Vantaa Kerava hyvinvointialueelle loppui 1.1.2024 alkaen. Muutoksen yhteydessä Vantista siirtyi vuoden 2024 alussa 23 henkilöä Securitas Oy:n palvelukseen, joka tuottaa jatkossa palvelut Vantaa-Kerava hyvinvointialueelle.

Helmikuussa 2024 Kilpailu- ja kuluttajavirasto vaati Vantilta lisäselvitystä Vantaan kaupungin sisäisen tarkastuksen raporttiin liittyen. Vantti antoi vastauksensa KKV:n esittämiin kysymyksiin 13.3.2024 ja uudelleen esitettyihin lisäkysymyksiin 23.4.2024. Kilpailu- ja kuluttajaviraston päätös asiaan tuli 20.8.2024. KKV antoi Vantille huomautuksen hankintalain noudattamatta jättämisestä. Vantti on kor

jannut havaittuja puutteita hankintakäytäntöjen osalta jo vuodesta 2023 lähtien. Useita kilpailutuksia on käynnistetty sekä Vantin että Vantaan kaupungin toimesta. Sen lisäksi Vantin sisäisiä sekä Vantaan kaupungin prosesseja on tarkennettu ja hankintojen valvontaa on lisätty.

Vantaan kaupungin päiväkotien pyykkihuoltoon liittyvä pesulatoiminta käynnistyi Vantaan kaupungin varikolta vuokratuissa tiloissa vuoden helmikuussa.

Vantaan kaupungin keittiöiden palveluverkkotyöryhmä määritteli periaatteet, joiden perusteella Vantaan tuleva keittiöverkko tullaan suunnittelemaan. Vantaan kaupunginhallitus hyväksyi työryhmän esityksen suunnittelun periaatteista loppuvuonna. Keittiöverkko tulee jatkossa olemaan osa kaupungin palveluverkkosuunnitelmaa.

Yhtiön palvelutuotanto organisoituu uudelleen vuoden 2025 alussa. Uuden organisaation henkilövalinnat tehtiin toukokuun 2024 loppuun mennessä. Vuoden aikana koulutettiin henkilöstöä ja päivitettiin HR:n, talouden ja muiden järjestelmien tiedot vastaamaan uutta organisaatiota. Muutosprojekti on edennyt suunnitellusti.

Tuloskehitys ja investoinnit

Vantin tilikauden tulos on 702 000 €, kun budjetoitu tulos on 514 000 €. Yhtiön kassan määrä oli noin 5,9 M € 31.12.2024 (5,6 M € 31.12.2023).

Vantin investoinnit olivat 441 000 € vuonna 2024. Vuoden 2024 investointibudjetti oli 525 000 €.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto	51 171	52 903
Liikevoitto	561	714
Tilikauden tulos	514	702
Taseen loppusumma	12 600	12 978
Henkilöstön lkm	915	907
Bruttoinvestoinnit	525	441
Quick ratio	1,32	1,40
Omavaraisuusaste	29 %	36 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Leasingvastuut	917	971

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiö saavutti suuren osan sille asetetuista tavoitteista. Talouden osalta yhtiön tilikauden tulostavoite on 1 % liikevaihdosta ja toteuma oli 1,3 %, joten tavoite saavutettiin. Myös toiminnallisuuteen liittyvät kehittämisohjelmien tavoitteet saavutettiin. Vuonna 2024 asiakastutkimuksen suosittelemaksi tulos oli 5 tavoite oli 3. Ateriapalveluiden tulos oli 8, kun tavoite oli -30. Puhtauspalveluiden kustannustehokkuuden tulos oli 1,12 % ja tavoitetaso oli 1 %.

Henkilöstöön liittyvät tavoitteet kohdistuvat sairauspoissaolojen ja henkilöstötyytyväisyyden positiiviseen kehittymiseen. Sairauspoissaoloprosentin toteutuma oli 5,67 % ja tavoite 5,60 %. Henkilöstötyytyväisyyden toteuma asteikolla 1–5 oli 4,11 ja tavoite oli 4,20 %.

Vastuullisuuteen liittyvien tavoitteiden osalta kokonaisbiojätteen määrä grammaa per ruokailija tulos oli 43 ja tavoite 49,5, joten tavoite saavutettiin. Alkuvuoden aikana biojätteen seuranta on siirretty Aromi 14 -tuotannon ohjausjärjestelmään. Biojättemäärän laskutapa on tarkentunut ja on nyt aikaisempaa oikeampi, joka näkyy biojätteen tavoitetason poikkeuksellisenä laskuna seurannassa. Ruokatuotannon hiilijalanjäljen mittarin käyttöönotto tapahtuu vuonna 2025, koska valtakunnallinen laskentadatan julkaisu tapahtui syksyllä 2024. Laskentadata ladataan Aromi 14 järjestelmään kevään 2025 aikana ja ensimmäisiä raportteja saadaan kevään aikana.

Aiheutetut CO₂ päästöt (t) / tuotantoauto tulos 0,53, kun tavoite oli 0,50. Vantin autoilla ajatut kilometrit ovat lisääntyneet verrattuna viime vuoteen kuljetusliiketoiminnan kasvun vuoksi, joka näkyy mittarissa hiilidioksidipäästöjen lisääntymisenä. Autokannan uusimista sähköisemmäksi on hidastanut autojen saatavuus ja latauspisteiden vähyys.

ENPS eli henkilöstön suositteluindeksin tulos oli 8 ja tavoite oli 8. Suositteluindeksin kehittymistä seurataan kuukausittain ja annettu palaute huomioidaan toiminnan kehittämisessä ja viestinnässä.

Vuoden 2024 aikana toteutettiin myös runsaasti henkilöstön ammatillisia lisäkoulutuksia. Vantti valmistautui monin keinoin kokonaispalvelumalliin ja tähän liittyen asiakaslähtöiseen malliin on panostettu vahvasti. Yhteensä 93 henkilöä suoritti 6.6.2024 päättyneen asiakkuusvalmennuksen, ja 146 henkilöä suoritti 16 tunnin asiakaspalvelukoulutuksen. Ammatillisia tutkintoja tai osatutkintoja suoritettiin 46 kpl.

Riskien ja tulevaisuuden näkymien osalta yhtiön tulevaan toimintaan liittyvä merkittävin muutos on 2025 alussa tapahtuva palvelutuotannon uudelleen organisoituminen. Muutosprojekti eteni suunnitellusti vuoden 2024 aikana.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Kehittämishojelmien toimenpiteet ovat edistyneet suunnitellusti vuoden 2024 aikana.

Ateriapalvelujen laadulliset toimenpiteiden osalta on siirrytty 6 viikon ruokalistasta pysyvästi 5 viikon ruokalistaksi. Lisäksi sisäistä laadun valvontaa on lisätty palkkaamalla lisäresurssi, joka on aloittanut helmikuussa. Valvonta ja kohdistettu perehdytys näkyy parannuksina kriittisissä kohteissa. Oppilaille on otettu käyttöön toiveruokakysely, joka järjestetään 2 kertaa vuodessa. Edellinen kysely tehtiin alkusyksystä 2024. Asiakastytyväisyyskysely valituille luokka-asteiden oppilaille (4lk, 8lk, lukio ja Varia) tehtiin syksyllä 2024. Tulos vuoden 2024 kyselyssä oli 1,73 (asteikko 1–3).

Asiakaskokemuksen parantaminen toimenpiteiden osalta asiakaskyselyn tulos (NPS) joulukuussa oli 5, kun tavoitetaso oli 3.

Kustannustehokkuuden tavoitetta arvioidaan vertaamalla kustannushintojen ja myyntihintojen välistä muutosta. Vuoden 2025 kustannushintojen muutoksen on arvioitu olevan 6,67 %, jonka vaikutus Vantin palveluhintoihin asiakkaalle tulee olemaan 5,54 %. Merkittävin osuus hinnankorotuksesta tulee Ateriapalveluiden raaka-aineiden hinnan noususta ja palkkakehityksestä.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tilikauden tulos vähintään 1 % liikevaihdosta.	0,40	1,00	1,30	Toteutuu täysin
Toiminnan laatuun liittyvät tavoitteet					
Asiakastyytyväisyyden parantaminen (NPS)	NPS pisteluku	-9	3	5	Toteutuu täysin
Kehittämishjelma: Ateriapalveluiden asiakastyytyväisyyden positiivinen kehittyminen	Ateriapalveluiden NPS Pisteluku	-5	-30	8	Toteutuu täysin
Kehittämishjelma: Puhtauspalveluiden kustannustehokkuus	Kustannustehokkuus vähintään 1 % (Hinnan- korotus alittaa yleisen kustannustason nousun)		1,00 %	1,12 %	Toteutuu täysin
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstötyytyväisyys	Numeerinen 1-5	4,15	4,20	4,11	Toteutuu osittain
Sairauspoissaolot %	%	5,90	5,60	5,67	Toteutuu osittain
Ympäristövastuuseen liittyvät tavoitteet					
SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Kokonaisbiojätteen määrä grammaa/ruokailija	51,0	49,5	43	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus) LUKEN ruokatuotannon hiilijalanjäljen mittari	LUKEN ruokatuotannon hiilijalanjäljen mittarin käyttöönotto vuoden 2024 aikana		Käyttöönotto vuoden 2024 aikana	Käyttöönotto 2025	Ei toteudu lainkaan
SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Aiheutetut CO2 päästöt (t) / tuotantoauto	0,50	0,50	0,53	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 3. Terveystä ja hyvinvointia (sosiaalinen vastuullisuus)	eNPS (työntekijöiden nettosuositteluindeksi)	11	8	8	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 8. Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua (hyvä hallintotapa ja organisaation johtaminen)	Henkilöstön ammatillisen kehittymisen lisäkoulutukset vuodessa (kpl määrä)		90	285	Toteutuu täysin

Mercuria kauppaoppilaitos Oy

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vuosi 2024 oli ensimmäinen yhtiön uudella strategiakaudella. Yhtiön saavuttamat toiminnan tulokset pysyivät korkealla tasolla ja osin jopa parantuivat. Erityisen ilahduttavaa oli opiskelijatytyväisyyden lisääntyminen lukuisten yhteisöllisyystoimenpiteiden tuloksena. Kevään 2024 yhteishaussa tehtiin myös ennätys, kun ensisijaisia hakijoita oli 270 ja aloituspaikkoja 192.

Liiketoiminnan perustutkinnon perusteet uudistuivat 1.8.2024. Uudet perusteet vastaavat paremmin nykyisiin työelämän tarpeisiin. Mercuriassa suoritettiin yhteensä 412 tutkintoa vuonna 2024. Eniten suoritettiin Liiketoiminnan perustutkintoja, yhteensä 247. Toiseksi eniten suoritettiin Lähiesihenkilötyön ammattitutkintoja, yhteensä 90. Kaksoistutkintojen suosio on kasvanut ennätyslukemiin, kun syksyllä 2024 aloittaneista oppivelvollisista peräti 60 % aloitti sekä ammatilliset opinnot että lukio-opinnot. Mercurian kaksoistutkintomalli on erittäin opiskelijalähtöinen. Lukio-opinnot järjestään lukujärjestyksen mukaisesti Mercurian tiloissa. Onnistumisesta kertoo myös se, että Vantaan ammatillisissa oppilaitoksissa kaksoistutkinnon suorittaneista yli 90 % tulee Mercuriasta.

Maan hallitus kohdisti 120 miljoonan euron leikkaukset ammatilliseen aikuiskoulutukseen vuodelle 2025. Joulukuussa 2024 OKM:n antamassa suorituspäätöksessä yhtiön valtionosuusrahoitus väheni vuodelle 2025 noin 350 000 euroa. Opiskelijavuosissa vähennys oli yhteensä 46 vuotta. Eduskunnassa on käsiteltävänä myös rahoituslain uudistus, jossa mm. eri alojen rahoituskertoimia esitetään muutettaviksi. Mikäli liiketoiminnan alan tutkintojen kustannuskerroin alenee merkittävästi, se tulee heikentämään yhtiön tulokertymää. Lisäksi rahoituslaissa käynnistetään toiminnanohjauksen kokeilu, johon valitaan yhteensä 40 koulutuksen järjestäjää. Kokeilu kestää kahdeksan vuotta. Myös oppimisen tukeen tulee suuria muutoksia, kun erityisen tuen päätöksen saaneiden opiskelijoiden nykymuotoinen tukeminen loppuu.

Yhtiön sijaintitontin nykyinen maanvuokrasopimus on voimassa vuoteen 2033 saakka. Yhtiön päivitettyjen omistajapoliittisten linjausten mukaan yhtiön on selvitettävä tulevia sijoittumismahdollisuuksiaan toiminnan kehittämisen sekä tulevaisuuden tarpeiden näkökulmasta. Yhtiön on osana tätä arvioitava myös mahdollisuudet saavuttaa synergioita opetustoiminnassa sekä tilaratkaisuissa sijoittumalla Metropolian lähistölle Myyrmäkeen. Nykyinen toimintamalli, jossa yhtiön omistamassa koulurakennuksessa toimii myös kaksi lukiota, on yhtiön kannalta kustannustehokas. Yhtiön velattomuus ja vuokratulot tasapainottavat taloutta, millä on erityisen suuri merkitys nyt, kun valtionosuusrahoitus on vähentymässä.

Tuloskehitys ja investoinnit

Yhtiön liikevaihto jatkoi kasvua edellisen vuoden tavoin. Merkittävin syy liikevaihdon kasvuun oli valtionosuusrahoituksen lisääntyminen. Yhtiölle myönnettiin vuodelle 2024 varsinaisessa suorituspäätöksessä valtionosuusrahoitusta 870 opiskelijavuoden perusteella. Tämän lisäksi Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi ylitetyistä vuosista lisärahoitusta yhden opiskelijavuoden, joka vastasi 5 459 euroa. Opiskelijavuosien ylitys oli reilusti saatua rahoitusta suurempi. Rahoitus kasvoi vuodesta 2023 noin 9 %. myös liiketoiminnan muut tuotot nousivat edellisestä vuodesta. Muiden tulojen kasvu selittyi apurahojen tuloutuksen kausittaisella vaihtelulla.

Myös kustannukset ovat nousseet vuodesta 2023. Yhtiön maksamat palkat ja palkkiot kasvoivat noin 6 %. Tähän ovat vaikuttaneet sekä henkilöstömäärän kasvu, että vuoden aikana tehdyt palkkojen indeksikorotukset. Liiketoiminnan muut kulut nousivat edellisestä vuodesta noin 480.000 eurolla (+15 %). Kulut ovat kasvaneet tasaisesti kaikissa kululuokissa. Muut kulut ovat nousseet tuloja nopeammin ja tilannetta tulee seurata tulevaisuudessa erityisesti, mikäli rahoitus edelleen laskee vuoden 2025 tasosta.

Yhtiön taloudellinen tulos säilyi merkittävästi ylijäämäisenä. Tilikauden 1.1.2024-31.12.2024 tulos oli 1 033 394 euroa. Budjetoitu tulos ylitettiin noin 200 000 eurolla.

Vuodelle 2024 suunniteltiin noin 700.000 euron investointiohjelma. Vuoden 2023 aikana toteutettu aurinkovoimalahanke valmistui alkuvuodesta 2024 ja on tuottanut jo yli 90 MWh sähköenergiaa kiinteistön käyttöön. Tämä vastaa noin 15 % koko Mercuria-talon sähkön kulutuksesta. Kesän aikana toteutettiin Mercuria-talon opiskelijaravintolan kunnostushanke, jonka yhteydessä uusittiin ikääntyneet tarjoilulinjastot sekä lisättiin ravintolan asiakaspaikkojen määrää sekä yleistä viihtyvyyttä. Uudistuksella helpotetaan lisääntyneen opiskelijamäärän tuomia ruuhkahuippuja. Ravintolamuutoksen lisäksi toteutettiin luokkien korjauksia edellisen vuoden malliin. Kesälle suunniteltu pysäköintialueiden asfaltointikorjaus toteutettiin hieman aikataulusta myöhässä lokakuussa. Investointeja aktivoitiin taseeseen yhteensä 829.808 euroa sisältäen vuodelle 2023 budjetoidun aurinkovoimalan kustannukset. Yhtiön maksuvalmius ja vakavaraisuus ovat säilyneet erinomaisella tasolla.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto	9 354	9 489
Liikevoitto	680	759
Tilikauden tulos	846	1 033
Taseen loppusumma	22 700	23 250
Henkilöstön lkm	63	66
Bruttoinvestoinnit	700	830
Quick ratio	11	13
Omavaraisuusaste	95	96
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Leasingvastuut	250	318

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Ammatilliseen koulutukseen kohdistuvien valtionosuusrahoitusleikkausten rinnalla valmistellaan ammatillisen koulutuksen uutta rahoitusjärjestelmää. Uudessa rahoitusmallissa perusrahoituksen määrää tulitisiin laskemaan ja vastaavasti suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksen osuudet nousisivat. Uudistukset ovat pääosin kannatettavia, mutta malliin liittyy vielä useita epävarmuustekijöitä, jotka saattavat vaikuttaa myös Mercurian rahoitustilanteeseen negatiivisesti. Tarkempia simulaatiolaskelmia uudesta rahoitusmallista on luvattu kevääksi 2025.

Suuri opiskelijamäärä antaa kuitenkin hyvät toimintaedellytyksen myös vuodelle 2025. Edelleen kasvanut kaksoistutkintojen suosio merkitsee todennäköisesti myös motivoituneita ja opintoihin sitoutuneita opiskelijoita.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Omistajapoliittisissa linjauksissa omistuksellaan Mercuriasta Vantaan kaupunki haluaa varmistaa erityisesti kaupan alan perus- ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutuksen palvelut Vantaalla. Tämä on toteutettava hyvässä yhteistyössä erityisesti Martinlaakson lukion ja Vantaan aikuislukion kanssa. Vantaan aikuislukio on Mercurialle strategisesti erittäin tärkeä kumppani. Kaksoistutkintokoulutus järjestetään kiinteässä yhteistyössä aikuislukion henkilöstön kanssa Mercuria-talon tiloissa. Tulokset ovat maan huipputasoa. Yhteistyö Martinlaakson lukion kanssa on joustavaa ja yhteiskäyttötilat tuovat kustannustehokkuutta.

Linjauksissa edellytetään yhtiötä selvittämään tulevia sijoittumisvaihtoehtoja tontin vuokrasopimuksen päättyessä 2033. Selvitystyö on käynnissä. Samanaikaisesti yhtiö selvittää myös Martinlaakson koulurakennuksen tulevia korjaustarpeita sekä tontin vuokrasopimuksen jatkoedellytyksiä.

Yhtiölle on asetettu tavoitteeksi varautua ammatilliseen koulutukseen kohdistuviin muutoksiin lainsäädännössä ja rahoitusjärjestelmässä ylläpitämällä hyvää taloudellista asemaa. Yhtiön talouden tulokset ovat pysyneet erinomaisella tasolla ja ensimmäisen vaiheen rahoitusleikkaukset eivät aiheuta välittömiä sopeuttamistarpeita. Kustannusten nousu on pidettävä kuitenkin kurissa.

Omistajapolitiittisissa linjauksissa yhtiön ydintehtäväksi mainitaan opiskelijoiden kouluttaminen osaviksi ja työllistyviksi ammatillaisiksi. Tavoitteisiin yhtiö tähtää päivitetyn strategian avulla. Yhtiön nykyinen strategiakausi on voimassa vuoteen 2027 asti. Strategisten painopisteiden alle on rakennettu osahankkeita, joiden avulla haluttua suuntaa viedään eteenpäin. Osahankkeilla varmistetaan esimerkiksi monipuolinen pedagogiikka ja oppimisympäristöt, työllistyminen, henkilöstön hyvinvointi jne. Strategiaassa otetaan huomioon myös vastuullisuus, digitalisuus ja monikulttuurisuus läpileikkaavina teemoina. Vastuullisuuden toimenpiteitä ohjaa lisäksi erillinen vastuullisuussuunnitelma, joka on voimassa strategiakausittain. Yhtiön johto arvioi strategian onnistumista vuosittain seuraamalla mm. opiskelijoiden työllistymistä ja jatko-opintoihin siirtymistä sekä muita avainmittareita.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Nettotulos, Euroa Tulokseen vaikuttavat valtionrahoituksen mahdolliset maksu- ruseiden muutokset ja maksuaikataulu	1 062 530	300 000	1 033 394	Toteutuu täysin
Rakennuksen PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla huomioiden rakennuksen tuleva käyttöikä	Toteutusaste %	100	100	100	Toteutuu täysin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Tavoitteelliset opiskelijavuodet	kpl	855 + 16 lisäsuoritepäätöksellä	860	870 + 1 lisäsuoritepäätöksellä	Toteutuu täysin
Opiskelijapalaute (amis-palaute, päättökysely)	nps-indeksi	67	58	66	Toteutuu täysin
Työelämäpalaute työpaikkaohjaajakysely	Tyytyväisyys 1–5	4,4	4,2	4,5	Toteutuu täysin
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstön työfiilis	Tyytyväisyys 1-5	4,2	4,1	4,1	Toteutuu täysin

Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
SDG-tavoite 4 "Hyvä koulu"	Opiskelijapalaute, (amispalaute) tyytyväisyys koulutukseen, kokonaisarvosana 1–5		4,4	4,6	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 3 "Terveystt ja hyvinvointia"	Vuotuinen opiskelijakysely, keskiarvo osiosta ilmapiiri ja hyvinvointi 1–5		4,2	4,3	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 5 "Sukupuolten tasa-arvo"	Vuotuinen opiskelijakysely, tasa-arvoa koskeva kysymys 1–5		4,1	4,4	Toteutuu täysin
SDG-tavoite 12 "Vastuullista kuluttamista"	Mittari kehitteillä hiilijalanjäljen laskennan yhteydessä (VASKI-HANKE: Vastuullinen ja kestävä ammatillinen koulutus)		Mittari tulossa	Hiilijalanjäljen laskentamittarin kehitystyö jatkuu. Tavoitteena on vakiintunut laskentatapa vuoteen 2030 mennessä.	Toteutuu osittain

1.6.5 Kiinteistöyhtiöiden tavoitteiden toteutuminen

Kiinteistöyhtiöille asetettiin tavoitteiksi kiinteistöjen ylläpitokustannusten hillitseminen siten, että ylläpitokustannusten suhteellinen nousu on pienempi kuin Tilastokeskuksen julkaiseman kiinteistön ylläpidon kustannusten vertailuindeksin muutos. Tilastokeskuksen mukaan, kiinteistön ylläpidon kustannukset nousivat 0,1 % vuoden 2024 kolmannella neljänneksellä vuoden 2023 vastaavasta ajanjaksosta. Kiinteistön ylläpidon kulueristä eniten kasvoivat jätehuollon kustannukset 5,3 %. Sähkön kustannukset laskivat 13,3 %. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksistä 2021=100. Raportointihetkellä ei ollut vielä tiedossa indeksin kehitystä koko vuoden osalta. Verrattessa kiinteistöyhtiöiden ylläpitokustannusten kehitystä viimeisimpään julkistettuun tietoon kuudessa kiinteistöyhtiössä ei saavutettu tavoitetta eli ylläpidon kustannukset nousivat indeksiä enemmän.

Toiseksi kiinteistöyhtiöiden yhteiseksi tavoitteeksi asetettiin PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöiän huomioiminen PTS:ssa. yhtä yhtiötä lukuun ottamatta kaikki yhtiöt saavuttivat kyseisen tavoitteen.

Kolmantena tavoitteena oli sähköautojen latausinfraan käyttötarpeen kartoitus niissä yhtiöissä, joissa se oli vuonna 2023 tehdyn kartoituksen mukaan järkevää. Elinkaaren loppuvaiheessa oleville kiinteistöyhtiöille on asetettu oma soveltuva vastuullisuustavoite seuraavista: Kiertotalouden edistäminen kestävän purkamisen elementein: purkumateriaalien uudelleenkäyttö ja kierrättäminen; Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta; Rakennuksen elinkaaren loppuajan PTS:n toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla. Tietyissä kiinteistöyhtiöissä sähköautojen latausinfraan toteuttaminen ei ole tehdyn kartoituksen mukaan järkevää, vaikka ne eivät ole elinkaaren loppuvaiheessa. Niiden kiinteistöyhtiöiden toiminnassa vastuullisuustavoite huomioidaan hiilineutraalin ja resurssiviisaan PTS:n avulla.

Tavoitteiden toteutuminen	Ylläpidon kustannusten hillitseminen	PTS:n mukaisen vuosittaisen toimenpiteiden toteuttaminen	Sähköautojen latausinfraan toteutus	Selite
K Oy Tiedepuisto 100 %	Ei asetettu	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Yhtiölle asetetut tavoitteet toteutuvat. Yhtiössä jatketaan ylläpitoon liittyviä korjaushankkeita, jotka toteutetaan tulorahoituksella.
K Oy Tikkurilan Terveysasema 62,2/73,8 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Muut tavoitteet: Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta: Toteutuu osittain Kiinteistön kaavoitusprosessi edellyttää rakennushistoriaselvityksen tekemistä. Tarjoukset olemassa.
Ratakujan Pysäköinti Oy 100 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Muut tavoitteet: Kestävä ja vastuullinen taloudenhoidto: Voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään suunnitellun kauden loppuun mennessä: Ei toteudu lainkaan Yhtiö ei saavuta voitollista tulosta tilikaudella 2024.
K Oy Korson Toimistokeskus 77,1 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu.	Ylläpitokustannukset ylittivät tavoitteen, sillä kuluvan vuoden aikana tehtiin enemmän huolto- ja korjaustöitä kuin vuonna 2023. Näistä esimerkkinä ilmanvaihdon huolto ja säätötyöt.
K Oy Lehdokkitien Viirastalo 85/100 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Muut tavoitteet: Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta: Ei toteudu lainkaan Kiinteistön kaavoitusprosessi edellyttää rakennushistoriallista selvitystä. RHS tehdään vuonna 2025.
As Oy Vant. Katriinanrinne 100 %	Toteutuu täysin 	Ei toteudu lainkaan 	Ei asetettu	Yhtiön ylläpitokustannukset toteutuivat tavoitteen mukaisesti, mutta budjettivarausta kylpyhuoneremontteihin ei käytetty, sillä yhtiön kassatilanne ei sitä mahdollistanut.
Korson Pienteollisuustalo Oy 83,1 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Ylläpitokustannukset toteutuivat edellisvuotta n. 30 t eur alempana, johtuen alemmista käytön ja huollon kustannuksista sekä korjauskustannuksista. Muut tavoitteet: Rakennuksen elinkaaren loppuajan toteuttaminen resurssivisaalla tavalla: Toteutui täysin

Tavoitteiden toteutuminen	Ylläpidon kustannusten hallitseminen	PTS:n mukaisen vuosittaisen toimenpiteiden toteuttaminen	Sähköautojen latausinfraan toteutus	Selite
Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy 100 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Syynä yhtiön kiinteistön hoitokulujen kasvuun on erityisesti nosto-oveen törmäyksestä, ulko-ovien murroista ja sprinkleriputkivuodon takia kasvaneet ennakointimattomat korjauskulut (noin 33.000 euroa). Lisäksi talouspalveluiden kustannukset kasvoivat aiemmasta vuodesta. Muut tavoitteet: Kestävä ja vastuullinen taloudenpito: Voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään 2024 loppuun mennessä: Ei toteudu lainkaan
K Oy Vantaan Helikopteritukikohta 100 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Ei toteudu lainkaan 	Ylläpitokustannukset toteutuivat 14 t eur alempana edellisvuoteen nähden. Sähköautojen latausinfraan toteuttamisen suunnittelu on kesken.
K Oy Vantaan Maakotikantie 10 33,1/88,3 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Yhtiön ylläpitokustannukset toteutuivat 6 t eur edellisvuotta korkeampana.
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy 52,4 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Ylläpitokustannusten osalta tavoite ei toteutunut, sillä yhtiössä tehdään kustannuksia aiheuttavia remontteja. Yhtiön rakennuksen on tarkoitus säilyä toistaiseksi, mutta on huomioitava, että rakennuksen tekniikka ikääntyy, joka aiheuttaa kustannuspaineita tulevaisuudessa.
Ruukkukujan Autopaikat Oy 87,2/88,3 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Ylläpidon kustannukset nousivat mm. ulkoalueiden hoidon ja lämmön osalta, joka vaikutti tavoitteiden toteutumiseen.
Hakopolun Liikekiinteistö Oy 88,44 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Muut tavoitteet: Rakennuksen elinkaaren loppuajan toteuttaminen resurssivisaalla tavalla: Toteutui täysin
K Oy Hakucenter 59,2 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Muut tavoitteet: Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen: Toteutui täysin Selvitys asemakaavamuutoksesta käynnissä.

1.6.6 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin strategian mukaan omistusten kokonaisuutta arvioidaan jatkossa siten, että se on kaupungin palvelutuotantoa tukeva. Yhteisökohtaiset vaikutukset kartoitettiin vuonna 2022 aikana laatimalla suunnitelma konserniomistusten kokonaisuudesta ja toimenpiteistä kuhunkin konserniyhtiöön liittyen. Suunnitelma ohjaa ohjeellisesti konsernirakenteen kehittämistä ja sen mukaiset toimenpiteet toteutetaan strategiakauden aikana. Vuonna 2025 konserniomistusten kokonaissuunnitelma päivitetään.

Vantaan kaupunkikonsernin rakenteen tarkastelua ja organisointia tullaan edelleenkin jatkamaan. Tavoitteena on toimintojen keskittämisen myötä tytäryhtiöiden lukumäärän vähentäminen. Uusia yhtiöitä perustetaan vain, jos perustettavan yhtiön toimintaa ei voida keskittää jo olemassa oleviin yhtiöihin tai on jokin muu perusteltu syy yhtiön perustamiselle tai jakamiselle. Hyvinvointialueen käytössä olevat kiinteistöt yhtiöitetään sekä erikseen linjatut kohteet myydään vuosien 2025–2026 aikana. Myynnit edellyttävät, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue tekee pitkän vuokrasopimuksen kohteisiin.

1.6.7 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Lisäksi konsernivalvonnalla tarkoitetaan konserniohjeen noudattamisen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden seuranta.

Ohjeiden anto kunnan edustajille kaupunkikonsernin yhtiöissä

Konsernijaosto antoi vuonna 2024 menettelyohjeita kaupunkikonsernin yhtiöiden ja muiden yhteisöjen yhtiökokouksissa sekä kuntayhtymien ylimmissä päättävissä toimielimissä päätettävistä asioista. Lisäksi kaupunginjohtaja ja henkilöstö- ja konsernijohtaja / konsernipalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättivät kiireellisissä tapauksissa menettelyohjeen antamisesta ja kaupungin edustajan määräämisestä yhteisöjen kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava.

Menettelyohjeita annettiin mm. yhtiöjärjestysten ja toimintasääntöjen muuttamisesta, yhtiö- ja omistusjärjestelyistä, taloussuunnitelmien hyväksymisestä, tilinpäätösten vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä sekä yhtiövastikkeista, edustajavalinnoista ja palkkioista.

Lisäksi konsernijaosto antoi tilikauden aikana kaksi konserniohjeen mukaista ennakkosuostumusta tytäryhtiöilleen. Ennakkosuostumus annettiin VAV Yhtymä Oy:lle tytäryhtiön perustamista varten sekä VAV Yhtymä Oy:n toimenpiteelle sulauttaa As Oy Vantaan Sepänpuisto osaksi VAV Yhtymä Oy:tä. Mikäli toimenpide on hyväksytty kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen tai konsernijaoston jo tekemällä päätöksellä, ei konserniyhtiön tarvitse hyväksyä erillistä ennakkosuostumusta.

Ennakkosuostumuksia on annettu myös kaupunginjohtajan toimesta. Kaupunginjohtaja on antanut suostumuksen Tikkuparkki Oy:n, Ratakujan Pysäköinti Oy:n ja VTK Kiinteistöt Oy:n toimitusjohtajien valinnoissa. Lisäksi kaupunginjohtaja on antanut ennakkosuostumuksen Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n toimitusjohtajasopimuksen pidentämiseksi.

Kaupunginhallitus teki vuonna 2024 konserniyhtiöihin liittyviä päätöksiä koskien mm. osakekauppoja. Lisäksi konsernijaosto antoi lausuntoja kuntayhtymien talous- ja toiminta suunnitelmaluonnoksista.

Tytäryhteisöjen toiminnan ohjeistus ja taloudellisen aseman seuranta

Tytäryhteisöjen seuranta toteutettiin vuonna 2024 siten, että yhteisöt raportoivat toiminnastaan, taloudestaan ja tavoitteiden toteutumisen näkymistään vuosikolmansittain. Sen lisäksi tytäryhtiöt antoivat

selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä: suuret yhtiöt puolivuositain ja kiinteistöyhtiöt kerran vuodessa vuoden lopussa. Palvelualue teki tytäryhtiöiden osavuositiedon perusteella konserniraportin tiedoksi konsernijaostolle.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan osalta konserniyhtiöiden selonteot toimitettiin kaupungin riskienhallinnan asiantuntijalle edelleen analysoitavaksi. Vantaan kaupungin konsernijaosto päätti 7.12.2021 § 4 konsernijaoston ja konserniohjauksen toiminnan kehittämisestä. Yksi päätetyistä kehittämiskohteista on konserniyhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuudesta raportointi konsernijaostolle. Yhtiöille toimitetulla itsearviointikyselyllä selvitettiin kolmatta kertaa vuonna 2024 Vantaan konserniyhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa. Kyselyn perusteella tytäryhteisöjä ohjataan kehittämään sisäisen valvonnan järjestämistä.

Kunkin tytäryhteisön kanssa käytiin omistajaohjauskeskustelu, jolla varmistettiin omistajanäkökulman välittyminen tytäryhteisön toimintaan osana konserniohjausta ja -valvontaa. Omistajaohjauskeskustelujen tavoitteena on myös saavuttaa luottamuksellinen ja keskusteleva yhteys kaupungin ja tytäryhteisön välillä. Merkittävimmät yhteisöt saapuivat kutsusta myös konsernijaoston kokouksiin selostamaan yhteisöjen toimintaa, taloutta ja tavoitteiden saavuttamisen tilannetta.

Tytäryhteisöille tiedotettiin ajankohtaisista konserniohjaukseen liittyvistä asioista säännöllisin väliajoin ja lisäksi niille pidettiin tilikauden aikana kaksi webinaarikoulutusta, joiden aiheina olivat rahoitus ja sopimushallinta.

Keskitettyjen konsernipalveluiden käyttö

Vantaan kaupunki tuottaa tytäryhtiöilleen tukipalveluita pääasiassa hankintoihin, tietohallintoon ja talouspalveluihin liittyen. Jokaisella tytäryhtiöllä on tukipalvelusopimus kaupungin kanssa, joka kattaa kaikki kaupungin yhtiölle tarjoamat tukipalvelut. Kaupungissa on käytössä konsernitilijärjestelmä, johon tytäryhteisöjä voidaan konsernijaoston päätöksellä liittää.

Riskienhallintajärjestelmien ja sisäisen valvonnan toimivuus tytäryhteisöissä

Hallintosäännön 3 luvun 1 § mukaan konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala huolehtii konserniohjauksesta ja valvonnasta. Vantaan kaupungin ja tytäryhteisöjen riskienhallinta järjestetään noudattaen yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa. Toimialat ja tytäryhteisöt raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskienhallinnan järjestelyistään osana talouden seuranta ja raportointia noudattaen Vantaan kaupunginvaltuuston hyväksymää (19.8.2024) ohjetta riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteista Vantaan kaupunkikonsernissa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 22.1.2018 § 15 kaupunkikonsernin vakuutuspolitiikan, joka astui voimaan 1.2.2018. Vakuutuspolitiikan tavoitteena on ohjata vakuuttamista keskitetysti ja varmistaa, että vakuuttaminen toimii kassavirtaa ja tulosta tasoittavana keinona vahingon tapahduttua. Vantaan kaupunki käyttää vakuutusmeklaria vakuutusten kilpailuttamisessa, hankinnassa ja hoidossa. Vakuutusmeklari toimii vakuutusyhtiöstä riippumattomana asiakkaan valtuuttamana edustajana vakuutus- ja vahinkoasioissa ja asiakasta avustavana asiantuntijana. Vantaan kaupungin ja kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden (pl. Vantaan Energia Oy) vakuutukset on kilpailutettu vuoden 2024 aikana. Kilpailutuksen perusteella hankitut uudet vakuutussopimukset ovat voimassa 1.1.2025 alkaen.

Sisäinen valvonta on osa hyvän johtamisen ja hallinnon periaatetta. Yhteisön hallituksen tehtävänä on järjestää yhteisön sisäinen valvonta tarkoituksenmukaisella ja toimivalla tavalla. Tytäryhtiöissä sisäisestä valvonnasta vastaavat yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja. Kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus kaupunginjohtajan toimeksiannon mukaisesti tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa. Sisäinen tarkastus suorittaa työohjelmansa tai erillispäätöksen mukaisia tarkastuksia sekä raportoi havainnoista ja johtopäätöksistä konsernijohtolle. Tarkastusta varten tytäryhteisöjen tulee antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa tietojen saamisessa.

1.6.8 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
Toimintatuotot	767,9	780,6	1 195,6
Toimintakulut	- 1 291,3	- 1 254,9	- 2 389,7
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	7,6	8,4	9,5
Toimintakate	- 515,8	- 465,9	- 1 184,5
Verotulot	578,6	634,3	1 199,2
Valtionosuudet	187,7	187,5	295,0
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	21,8	16,4	10,5
Muut rahoitustuotot	3,8	5,7	5,1
Korkokulut	- 61,0	- 46,4	- 20,2
Muut rahoituskulut	4,0	1,1	46,5
Vuosikate	219,0	330,4	258,6
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	- 222,2	- 217,2	- 218,9
Omistuksen eliminointierot	- 0,4	- 0,2	0,0
Arvonalentumiset	- 0,5	- 1,6	- 2,0
Satunnaiset erät	- 3,4	0,0	0,0
Tilikauden tulos	- 7,6	111,5	37,7
Tilinpäätössiirrot	- 2,4	- 2,4	- 1,2
Tilikauden verot	- 9,0	- 13,5	- 8,7
Laskennalliset verot	- 0,9	- 3,0	- 3,7
Vähemmistöosuudet	- 18,4	- 17,3	- 0,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 38,3	75,2	23,9

Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2024	2023	2022
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	59,5	62,2	50,0
Vuosikate/ poistot, %	98,3	151,0	117,0
Vuosikate, euroa/ asukas	871,2	1 335,5	1 064,9
Asukasmäärä	251 405	247 443	242 819

Konsernin rahoituslaskelma	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	219,0	330,4	258,6
Satunnaiset erät	-3,4	0,0	0,0
Tilikauden verot	- 9,0	- 13,5	- 8,7
Tulorahoituksen korjauserät	- 13,2	- 9,6	- 11,4
Investointien rahavirta			
Investointimenot	- 579,0	- 420,5	- 428,2
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2,4	4,6	7,1
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	195,4	110,5	203,1
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 188,0	2,1	20,5
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	- 0,3	0,1	0,3
Antolainasaamisten vähennys	5,3	3,3	2,6
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	528,5	199,6	78,3
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 224,4	- 241,7	- 159,8
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 86,1	- 50,7	194,1
Oman pääoman muutokset	- 6,4	- 8,9	- 7,7
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiant. varojen ja pääomien muutokset	0,2	1,0	1,2
Vaihto-omaisuuden muutos	- 6,5	7,7	17,9
Saamisten muutokset	32,8	143,2	99,6
Korottomien velkojen muutos	24,7	- 114,4	20,8
Rahoituksen rahavirta	267,8	- 62,8	9,2
Rahavarojen muutos	79,8	- 60,7	29,7
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	277,9	198,1	280,4
Rahavarat 1.1.	198,1	280,4	250,7

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2024	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	- 164,0	- 39,7	- 84,9
Investointien tulorahoitus, %	38,0	79,5	61,4
Lainanhoitokate	1,0	1,3	1,5
Laskennallinen lainanhoitokate	4,6	1,3	1,0
Kassan riittävyys, pv	46,9	36,6	33,5

Konsernitase	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	3 749,4	3 582,7	3 689,7
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	28,7	35,4	55,0
Aineettomat oikeudet	8,5	7,7	6,1
Muut pitkävaikuttiset menot	19,0	26,2	47,6
Ennakkomaksut	1,3	1,5	1,2
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>	3 314,5	3 143,3	3 224,5
Maa- ja vesialueet	460,8	441,4	431,4
Rakennukset	1 400,6	1 445,4	1 531,6
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 009,6	1 000,2	970,7
Koneet ja kalusto	94,6	95,4	111,9
Muut aineelliset hyödykkeet	6,1	7,1	8,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	342,8	153,8	170,7
<i>Sijoitukset</i>	406,1	404,0	410,2
Tytäryhtiöosakkeet	0,7	0,0	0,0
Osakkuusyhteisöosuudet	104,3	101,0	108,8
Muut osakkeet ja osuudet	119,8	116,7	111,6
Muut lainasaamiset	176,7	181,8	184,2
Muut saamiset	4,6	4,5	5,5
Toimeksiantojen varat	3,0	3,7	2,9
Vaihtuvat vastaavat	434,1	381,8	653,7
Vaihto-omaisuus	31,4	24,9	38,4
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset	2,4	3,3	15,1
Lyhytaikaiset saamiset	122,5	155,6	319,7
Rahoitusarvopaperit	19,6	33,2	37,9
Rahat ja pankkisaamiset	258,3	164,9	242,5
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 186,5	3 968,1	4 346,3

Konsernitase	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	1 390,2	1 424,8	1 380,6
Peruspääoma	318,0	318,0	349,1
Muut omat rahastot	161,2	159,0	160,2
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	949,3	872,5	847,4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 38,3	75,2	23,9
Vähemmistöosuudet	163,1	153,2	143,2
Pakolliset varaukset	23,2	22,2	30,3
Eläkevaraukset	0,1	0,1	0,2
Muut pakolliset varaukset	23,2	22,1	30,1
Toimeksiantojen pääomat	3,7	4,1	4,3
Vieras pääoma	2 606,3	2 363,9	2 787,8
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	1 940,6	1 565,2	1 717,0
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	220,8	218,6	211,9
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	160,4	317,8	371,3
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	284,5	262,3	487,6
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 186,5	3 968,1	4 346,3

Konsernitaseen tunnusluvut	2024	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	37,2	40,0	35,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	168,8	145,9	101,9
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	911,0	947,8	871,3
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	3 623,5	3 830,2	3 588,4
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	2 101,0	1 883,0	2 088,3
Konsernin lainakanta 31.12., €/ asukas	8 357,0	7 609,8	8 600,2
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., milj. €	2 417,8	2 261,2	2 514,1
Lainat ja vuokravastuut, €/ asukas	9 617,2	9 138,4	10 353,8
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj. €	176,7	181,8	184,2
Asukasmäärä	251 405	247 443	242 819

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely

Vantaan kaupungin tilikauden 2024 tulos ennen varausten ja rahastojen muutosta on -58 792 640,39 euroa alijäämäinen. Tulokseen sisältyvät kaupungin rahastojen tulokset, jotka käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa kirjanpidoissa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden 2024 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Vantaan kaupungin kiinteistörahaston ylijäämä 2 907 086,12 euroa kirjataan rahaston liisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.
- Vahinkorahaston alijäämä 446 337,31 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.

Tilikauden tuloksen käsittelyn jälkeen:

- Kaupunginhallitus esittää, että Vantaan kaupungin tilikauden alijäämä 61 253 389,20 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Vuodelle 2024 valtuusto asetti sitovia tavoitteita yhteensä 45 kappaletta. Tavoitteista 11 toteutui täysin, 28 osittain ja 6 ei lainkaan.

Yleisen taloustilanteen heikko kehitys ja asuntorakentamisen seisahtumisen kuntatalousvaikutukset vaikuttavat kaupungin talouteen siten, että tuottavuus- ja kasvuohjelman tavoitteisiin ei päästä vuosien 2024 ja 2025 osalta. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä vuosikate oli 59 milj. euroa. Toimintakate heikkeni 11,1 prosenttia suhteessa talousarvioon 2023.

Maankäytön nettotulot olivat noin 15,9 milj. euroa (2023: n. 16,4 milj. euroa). Vuonna 2024 asuntoja on valmistunut 901 kpl (v. 2023: 3115). Pientaloasuntoja valmistui 178 kpl (v. 2023 452).

Luonnon monimuotoisuutta on edistetty resurssiviisauden tiekartan monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla. Kaukolämmön päästöt ovat jääneet tavoitteesta ja ne ovat kasvaneet vuodesta 2020 (noin 25 %). Ne laskivat kuitenkin edelliseen vuoteen verrattuna. Sähkön päästöt ovat alentuneet huomattavasti (lähes 30 %). Myös liikenteen päästöt ovat laskeneet, (11 %), mutta eivät ole tavoitteessa (25 % laskua 2020–2023).

Joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvoi edellisestä vuodesta nousijamäärän ollessa 146 406 nousua/arkipäivä (v. 2023: 133 218). Tämä on samalla kaikkien aikojen suurin nousijamäärä Vantaalla.

Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee. Keskustojen kehittämissuunnitelmien toteutusta on jatkettu. Seurannasta on vastannut kaupunkikeskustoille nimetyt seurantaryhmät, jotka ovat kokoon-tuneet vuoden aikana kolmesti.

Vantaan osallistuvan budjetoinnin äänestysprosentti koko kaupungin osalta oli 3,2. Äänestäjiä oli yhteensä 6 686. Saatujen ideoiden määrä oli 2080, joista äänestykseen eteni 349. Näistä rahoituksen sai 66 hanketta, jotka on tarkoitus toteuttaa vuosien 2024 ja 2025 aikana. Vantaan osallistuvaan budjetoinnin eri vaiheisiin on osallistunut tähän mennessä noin 12 000 vantaalaista eli 5 prosentin tavoite on saavutettu.

Vantaan 50 -juhlavuoden tapahtumat toteutuivat suunnitellusti kaikilla suuralueilla. Asukkaiden kuulu-vuoden tunne Vantaaseen on osallisuuskyselyn mukaan 2024–25 vuodenvaihteessa 41,9 prosenttia. Jokaiselle suuralueelle on kartoitettu sopiva paikka ulkoilmatapahtumien järjestämiseen.

Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi verrattuna vuoden 2023 lopun tilanteeseen nähden. Pitkäaikais-työttömien määrä vuoden lopussa oli 6539 (2023: 5049). Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä oli vuo-den lopussa 3978 (2023: 3580) ja vieraskielisten työttömien määrä 8240 (2023: 7232).

Perusopetuksen oppilaiden lukutaitoa arvioitiin Lukuseula-testillä (2. ja 7. lk): Tavoitteena oli, että tu-lokset ovat parantuneet neljä prosenttiyksikköä lähtötasosta. Lukuseulan tulokset olivat laskeneet 2. luokan osalta, mutta parantuneet 7.luokkalaisilla.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman tavoitteena vuosille 2023–2025 on alueiden ja asukkai-den hyvinvointierojen kaventaminen. Ohjelma on toteutunut enimmiltä osin vuoden 2024 aikana. Oh-jelman toimenpiteistä arviolta 13 toteutui täysin (n. 81 %) ja 3 toteutui osittain (19 %).

Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät -tavoitteen osalta sairauspoissaoloissa (6,02 %) ei saavutettu tavoitetasoa (4,3 %), mielenterveyspe-rusteiset sairauspoissaolot (0,97 %) puolestaan vähenivät.

Sitovat tavoitteet TP 2024 (Tavoitteet, joilla on useampi mittari, mittarikohtainen arvio: TT: toteutui täysin, TO: toteutui osittain ja ET: ei toteutunut.)

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuushenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2024	Tavoitteen toteutuminen
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki							
Valtuustokauden tavoite 1. Varmistetaan pitkäjänteisesti taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni							
1.1 Käyttötalouden menojen kehitys toteutuu hallitusti	Toimintakateen muutos-%	Toimintakate heikkeni 11,9 %	Talusarvion 2024 mukainen, -6,9 % vrt. TA 2023	Kaupunginjohtaja Raportointivastuu: Matti Ruusula	Valtuustokauden strategian, talusarvion 2024 sekä tuottavuus- ja kasvuhajonnan mukaiset kehittämistoimenpiteet.	Toimintakate heikkeni 11,1 % suhteessa TA 2023.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
1.2 Tuottavuus- ja kasvuhajonnan kehitys toteutuu suunnitellusti	Vuosikatteen toteutuminen kaupungin tuotoksessa	Vuosikate 123,6 milj. euroa	Vuoden 2024 vuosikate kaupungin tuotoksessa vähintään 110 milj. euroa Vuoden 2025 talusarviossa vuosikate on vähintään 130 milj. euroa.	Kaupunginjohtaja Raportointivastuu: Matti Ruusula	Ohjelman toimenpiteitä toteutettiin osana vuoden 2024 käyttösuunnitelmaa. Ohjelma toimi vuoden 2025 talusarviovalmistelun pohjana.	Yleisen talustilanteen heikko kehitys ja asuntorakentamisen vaikutukset kaupungin talouteen siten, että tuottavuus- ja kasvuhajonnan tavoitteisiin ei päästä vuosien 2024 ja 2025 osalta. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä vuosikate oli 59 milj. euroa. Vuoden 2025 talusarviossa vuosikate on 70 milj. euroa.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
1.3 Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot vuodelle 2024 32,5 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maankäyttösopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	Nettotulot yhteensä: 44,7 milj. euroa	Nettotulot yhteensä 32,5 miljoonaa euroa vuonna 2024. Arvioidut maanmyyntivoitot vuodelle 2024 ovat noin 24,5 milj. euroa, maanvuokratulot noin 6,6 milj. euroa ja maankäyttösopimuskorvaukset noin n. 13,5 milj. euroa.	Tero Anttila	Tuottajamuotoisia asuntotontteja luovutettiin vuokraamalla yksi kappale ja myymällä yksi kappale. Lisäksi vuokrattiin yksi erityispalvelutontin määräala. Jatkuessa haussa tontteja myytiin neljä kappaleta, joiden lisäksi myytiin 17 kpl omaksi lunastettavia vuokratontteja. Vuonna 2024 asuntotonttien myyntineistä saadut voitot olivat noin 4,5 milj. euroa. Yritystontteja on vuoden 2024 aikana myyty 5 kpl ja vuokratuotto kaksitoista tonttia, joista toiseen sisältyy osto-optio. Maankäyttösopimuksia on saatu päätöksentekoon 8 kpl, ja sopimusten yhteenlaskettu sopimuskorvaussumma on noin 31 milj. euroa.	Maankäytön nettotulot mittarin laskentaperiaatteen mukaisesti olivat noin 15,9 milj. euroa. Maanmyyntivoittoja on saatu vuoden loppuun mennessä 11,7 milj. euroa ja maanvuokratuloja on toteutunut noin 8,46 milj. euroa. Maankäyttösopimuskorvaus on kertynyt noin 13,2 milj. euroa. Maanhankintoihin käytettiin noin 14,7 milj. euroa, ja tonttien luovutuskuntoon laittamiseen 2,77 milj. euroa.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.

1.4 Sote- ja Pela -kiinteistöjen, asunto-omaisuuden sekä ulkopaikkakunnilla sijaitsevien kiinteistöjen myynnit etenevät markkinatilanne huomioon ottaen	Tehdään kiinteistöjen myynnit taloudellisesti kannattavasti ja pääsääntöisesti myyntisuunnitelman mukaisesti.	Sote- ja Pela -myyntikoh- teiden pitkäaikaisista vuokrasopimuksista neuvotellaan edelleen Van- taan ja Keravan hyvin- vointialueen kanssa.	Sote- ja Pela -kiinteistöt on myyty. Ensimmäiset asuntokohteet ja vähin- tään kaksi ulkopaikka- kunnilla sijaitsevaa kiin- teistöä on myyty.	Tero Anttila	As Oy Sepänpuisto, 41 asuntoa, on myyty VAV Yhtymälle. Myyntiin va- pautuista noin 150 yksittäisestä asunnosta myytiin vuoden 2024 ai- kana yhteensä 11 asuntoa. Loppu- salkun myyntihinnan maksimoi- miseksi on tehty toimenpiteitä asun- tojen käyttöasteen nostamiseksi. Si- poon Mölandetin saaren kiinteis- töistä on myyty 3 kesällä 2024. Yksi on edelleen kaupungin omistuk- sessa. Kirkkonummen Vetokangas nimisestä tilasta on myyty Suomen valtiolle noin 149 ha määräraja luon- nonsuojelualueeksi. Tilasta noin 3 ha on yleiskaavan mukaista kyläkes- kuksen aluetta, joka on edelleen Vantaan omistuksessa.	As Oy Sepänpuisto, 41 asuntoa, on myyty VAV Yhtymälle. Myyntiin va- pautuista noin 150 yksittäisestä asunnosta myytiin vuoden 2024 ai- kana yhteensä 11 asuntoa. Loppu- salkun myyntihinnan maksimoi- miseksi on tehty toimenpiteitä asun- tojen käyttöasteen nostamiseksi. Si- poon Mölandetin saaren kiinteis- töistä on myyty 3 kesällä 2024. Yksi on edelleen kaupungin omistuk- sessa. Kirkkonummen Vetokangas nimisestä tilasta on myyty Suomen valtiolle noin 149 ha määräraja luon- nonsuojelualueeksi. Tilasta noin 3 ha on yleiskaavan mukaista kyläkes- kuksen aluetta, joka on edelleen Vantaan omistuksessa.	Tavoite to- teutui osittain.
1.5 Konserniomistusten ko- konaissuunnitelman edistä- minen konsernirakenteen tiivistämisen osalta markki- natilanne huomioiden	Kaikki vuodelle 2024 ajoitetut myynti- ja muut toimenpiteet toteutettu	Konserniomistusten ko- konaissuunnitelma hy- väksytty konsernijaos- tossa ja vuoden 2022 toi- menpiteet toteutettu	Kaikki vuodelle 2024 ai- kataulutetut myynti- ja muut toimenpiteet to- teutettu	Konsernipalve- luoja	Hyvinvointialueen käytössä olevien kaupungin omistamien yhtiömuo- toisten kohteiden myyntiprosessia edistetty mm. due diligence aineis- ton koonnilla ja NDA-sopimuspojan laatimisella sekä K Oy Helikopteritu- kikohdan osalta kauppaneuvotte- luilla.	K Oy Korson toimistokeskuksen myyntiprosessia ei ole päästy aloittamaan, koska hyvinvointi- alue on ilmoittanut, ettei tee kohteeseen pitkäaikaista vuok- rasopimusta. K Oy Helikopteritu- kikohdan myynnistä käyty neu- votteluja, joissa ei vielä saavu- tettu yksimielisyyttä mahdolli- sen ostajan kanssa. Kohteen myynti toteutunee aikaisintaan vuonna 2025. As Oy Katriinan- rinteen myyntiä ei ole käynnis- tetty v. 2024 aikana, koska kohde osa Katriinebergin suun- nittelukäpäläaluetta ja markki- natilanne on heikko. As Oy Sepänpuisto myytiin VAV:lle 01/2024.	Tavoite to- teutui osittain.

Valtuustokauden tavoite 2. Vahvistetaan osaamista ja työllisyyttä elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi						
2.1 Työttömyys vähenee taloussuunnitelmakaudella 2024-2027 koronaa edeltävälle vuoden 2019 tasolle	Pitkäaikaistyöttömien määrä ja osuus työvoimasta	5237 pitkäaikaistyöttömää (12/2022), 4,1 % (12/2021 työvoima)	4500, 3,5 %	Susanna Taipale-Vuorinen	Yli 300 päivää työttömänä olleisiin on oltu yhteydessä ja työllistymissuunnitelmat tai sitä vastaavat suunnitelmat on päivitetty siten, että päivitettyjen suunnitelmien suunnitelma-aste on 58 %. Suh-danne on todella hyvin haastava työmarkkinoilla ja TE-palveluihin ilmoitettuja avoimia työpaikkoja oli joulukuun 2024 lopussa Vantaalla 545, 75 % vähemmän kuin joulukuussa 2023.	6539 (12/2024), 5,0 % (12/2022 työvoimasta) (ET)
	Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä ja osuus alle 30-vuotiaasta työvoimasta	2852 alle 30-vuotiaasta työttömää (12/2022), 10,2 % (12/2021 työvoima)	2300, 8,2 %		Alle 30-vuotiaita työnhakijoita on kontaktoitu aktiivisesti ja työttömänä olleisiin on oltu yhteydessä ja työllistymissuunnitelmat tai sitä vastaavat suunnitelmat on päivitetty siten, että päivitettyjen suunnitelmien suunnitelma-aste on 58 %. Suh-danne on todella hyvin haastava työmarkkinoilla ja TE-palveluihin ilmoitettuja avoimia työpaikkoja oli joulukuun 2024 lopussa Vantaalla 545, 75 % vähemmän kuin joulukuussa 2023.	3978 (12/2024), 14,2 % (12/2022 työvoimasta) (ET)
	Vieraskielisten työttömien määrä ja osuus vieraskielisistä työvoimasta	5885 vieraskielistä työttömää (12/2022), 19,6 % (12/2021 työvoima)	5500, 18,4 %		Vieraskielisiä työnhakijoita on kontaktoitu aktiivisesti ja työllistymissuunnitelmat tai sitä vastaavat suunnitelmat on päivitetty siten, että päivitettyjen suunnitelmien suunnitelma-aste on 58 %. Suh-danne on todella hyvin haastava työmarkkinoilla ja TE-palveluihin ilmoitettuja avoimia työpaikkoja oli joulukuun 2024 lopussa Vantaalla 545, 75 % vähemmän kuin joulukuussa 2023.	8240 (12/2024) 24,6 % (12/2022 työvoimasta) (ET)
					Tavoite ei toteutunut lainkaan.	

2.2 Yritysten palkkasummaa kasvava	Yritysten palkkasummaindeksi	126 (2022 Q2, 2015 = 100)	132	Tommo Koivusalo	Tuettu yritysten kasvua eri toimien mm. sijoittumispalveluiden, klusteritoiminnan sekä rekrytoinnin tuen kautta.	120,5 (10/2024) (Indeksi muutunut, vanhalla indeksillä arvio 131)	Tavoite toteutui osittain.
2.3 Työpaikkamäärään merkittävien (>50 työpaikkaa) yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätöksiä määrää kasvaa	Sijoittumis- tai laajentumispäätöksiä määrää (>50 työpaikkaa)	4	8	Tero Anttila ja Tommo Koivusalo	Käyty aktiivisia keskusteluja noin 50 toimijan kanssa sijoittumisesta. Haastavassa taloustilanteessa suurten investointien ja sijoittumisten läpivieminen on pitkittynyt.	Sijoittumispalveluiden kautta läpikäydyt sijoittumiset (yli 50 työpaikkaa): 6. Yritystontteja on vuoden 2024 aikana myyty 5 kpl ja vuokrattu 2 kpl. Näiden tuleva työpaikkamäärä on noin 250 hlö.	Tavoite toteutui osittain.
2.4 Uusi vahvistettu yritysmyyntin ja investointien houkuttelun palvelu on käytössä vuoden loppuun mennessä	Sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvitystyö ja kehittämissuunnitelman toteutus	Sijoittumispalveluiden kehittämisen taustaselvitys on tehty ja toiminta on organisoitu sekä vastuutettu.	Toimintamalli on vakiintunut ja sille on asetettu konkreettiset tavoitteet. Sijoittumislaidien määrä on kasvanut 50 %.	Tero Anttila, Tommo Koivusalo ja Mari Kalmari	Elinvoimapaalveluiden uusi asiakkuusjohtaja aloitti elokuussa. Uusi toimintamalli rakennettiin toimialat ylittävänä yhteistyönä syksyn aikana.	Selvitystyö ja toimintamallin valmiina.	Tavoite toteutui täysin.
2.5 Tunnistetaan paremmin potentiaaliset kasvuyritykset	Luodaan malli tunnistaa potentiaaliset kasvuyritykset.	Malli puuttuu.	Malli on luotu.	Tommo Koivusalo	Organisoitu tiimi ja aloitettu mallin rakentaminen.	Organisoitu elinvoimapaalveluissa uusi tiimi keskittymään tämän tehtävän toteuttamiseen.	Tavoite toteutui täysin.
Valtuustokauden tavoite 3. Vantaa on vetovoimainen asumisen kaupunki							
3.1 MAL-tavoitteet toteutuvat	MAL-suunnitelman 2023 mukainen kokonaistavoite on 2 720 asuntoa. Valtion tukemien pitkäaikaisen vuokra-asuntojen tavoite on 544 asuntoa. Asumisoikeusasuntojen ja lyhyen kirkotuen mallilla rahoitettujen asuntojen tavoite on yhteensä 272 asuntoa.	Asuntoja valmistui vuonna 2022 yhteensä 3304 asuntoa. Pitkään kirkotuen vuokra-asuntotuotantona valmistui 480 asuntoa. Asumisoikeusasuntoja ja lyhyen kirkotuen asuntoja valmistui yhteensä 35 asuntoa.	2720 asuntoa vuosittain (MAL2023-suunnitelmaluonnos)	Tero Anttila	Tehtiin aktiivista asiakasyhteistyötä rakennuttajien kanssa, jotta hankkeita saataisiin käynnistymään. Heikon asuntokysynnän vuoksi monen hankkeen toteuttaminen on kuitenkin siirtynyt tulevaisuuteen. ARA-tuotannon osalta hankkeiden edistymistä ollaan pyritty varmistamaan myös yhteistyöllä ARA:n suuntaan.	Vuonna 2024 asuntoja on valmistunut 901 kpl. Valtion pitkään kirkotuen vuokra-asuntoja on valmistunut 164 kpl. (ET)	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
	Asemakaavatuotanto k-m2 uutta asuntokerrostaloa vuodessa	142 000 k-m2 uutta asuntokerrostaloa vuodessa	247 300 k-m2 uutta asuntokerrostaloa vuodessa	Tero Anttila	Asemakaavahankkeita edistetään pääosin kaavoitusohjelman mukaisesti. Merkittävä määrä ohjelmoiduista asuntokaavoista on hidas- tai keskeytynyt rakentamisen matalasuhdanteen takia. Vuoden 2024 aikana on lisäksi priorisoitu kiireisiä palvelukaavoja.	31.12.2024 mennessä on kaavoitettu 197 954 k-m2 uutta asun- mista. (TO)	

3.2 Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 600 asuntoa	Vantaalle valmistuu 600 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vantaalle valmistui 2022 yhteensä 652 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vantaalle valmistuu 600 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Tero Anttila	Aktiivista asiakastyötä ja neuvontaa on tehty niin rakennusvalvonassa kuin asumistiimissä. Kaupungilla on jatkuvassa myynnissä sekä omakotitalotontteja että yhtiömuotoisia pien- ja rivitalotontteja. Yhtiömuotoisten pientalotonttien kilpailuja järjestettiin Keimolanmäessä (AP- ja ATR-tonttien hintakilpailu) ja Varistossa Luhtitellä (AP-tonttien laatukilpailu). Kaksi tuottajamuotoista pientalokohdetta asetettiin suoraan ilman kilpailua jatkuvaa hakuun. Rakentamisen matalasuhdanne näkyy vahvasti myös pientaloasuntojen rakentamisessa ja tonttien kysynnässä.	Vuonna 2024 pientaloasuntoja on valmistunut 178 kpl.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
	Asukkaiden kuuluvuuden tunne Vantaaseen kasvaa.	42,8 %	45 %	Riikka Åstrand	Juhlavuoden tapahtumatutanto on toteutunut suunnitellusti.	Asukkaiden kuuluvuuden tunne Vantaaseen on osallisuuskyselyn mukaan 2024-25 vuodenvaihteessa 41,9 %. (ET)	Tavoite toteutui osittain.
3.3 Vantaan 50 v. juhlavuosi kirkastaa vantaalaista kaupunki-identiteettiä	Vantaan juhlavuosi näkyy koko kaupungin alueella. Suuralueilla (7) järjestetään juhlavuoden päätapahtumia ja asuinalueilla järjestöjen organisoimia juhlavuositapahtumia.	Suunnitelman vuoden 2024 alueelliseen näkyyteen valmis	Tapahtuma kaikille asuinalueille		Vantaan 50 -juhlavuoden päätapahtumia oli suunniteltu kaikille suuralueille. Tapahtumat etenivät suunnitellusti.	Tapahtumat toteutuivat suunnitellusti kaikilla suuralueilla. (TT)	
	Vantaa 50 -ohjelma	Toimenpidesuunnitelma laadittu	Toimenpiteet toteutettu suunnitelman mukaisesti		Vantaa 50 -juhlavuoden tapahtumia ja toimenpiteitä on toteutettu suunnitellusti.	Toimenpiteet on toteutettu suunnitelman mukaisesti. (TT)	

3.4 Vantaa tapahtumien kaupunkina vahvistuu	Laaditaan tapahtumien luokitteluun ja vaikutavuuden arviointiin työkalu.	Tapahtumien luokittelua ja vaikuttavuuden arviointia ei tehdä systemaattisesti.	Tapahtumien luokitteluun ja vaikutavuuden arviointiin on laadittu työssä, jota hyödynnetään systemaattisesti kaupungin tapahtumatuotannossa.	Rikka Åstrand	Kulttuuri: Mm. kulttuurin vetovoimatapahtumiin (5 kpl) sekä Vantaa 50- juhavuoden kahteen tapahtumaan on tekeillä vaikuttavuuden arviointi ja tapahtuma-analyysi (Salmi Eventlizer).	Kulttuuri: Salmi eventlizerin kanssa on toteutettu tapahtumien vaikutusten arviointi ensimmäistä kertaa vuonna 2024 ja yhteistyötä jatketaan. (Salmi Platform Oy:n kehittämä Salmi Eventlizer on digitaalinen tapahtuma-analyysi tapahtumien tiedolla johtamisen ja tapahtumien vaikutusten arvioinnin työkaluksi.) (TT)	Tavoite toteutui osittain.
	Vantaa tapahtumien kalenterin käyttäjämäärä kasvaa.	233 000 käyntikertaa kalenterin etusivulla	250 000 käyntikertaa kalenterin etusivulla		Tapahtumakalenteriin tehtiin koko vuoden ajan kuukausittaisia some-mainontaa. Lisäksi yksittäisten tapahtumien kampanjoista ohjattiin ihmisiä tapahtumakalenteriin.	Kalenterin kävijämäärä 1.1.-31.12.2024 on 304 136 kävijää. Tavoitteeseen, joka oli 250 000 kävijää, päästiin selkeästi. HUOM. Mittaamisessa ei otettu järkeväksi mitata vain etusivun kävijämääriä, vaan koko kalenterin kävijämääriä. Yksittäisen tapahtumasivun tai kategorian käyntikerta ei ole vähemmän, kuin etusivun käyntikerta. Markkinoinnissa ohjaamme usein tarkempaan kohteeseen. (TT)	
	Tapahtumapaikkakortit ja -kartta tapahtumien järjestäjille laadittu	Suunnitelma laadittu	Tapahtumapaikkakortit ja -kartta julkaistu vantaa.fi -sivustolla		Jokaiselle suuralueelle on laadittu sopiva paikka/paikat ulkoilmatapahtumien järjestämiseen ja tapahtuma-aluekortit on laadittu neljälle seitsemältä suuralueesta (Tikkurila, Myyrmäki, Korso, Hakunila). Loput ovat prosessissa ja valmiit keväällä 2025.	Myös Koivukylässä, Aviapoliksessa, Hakunilassa ja Kivistössä on järjestetty ulkotapahtumia muutamissakin eri paikoissa. Näiden suuralueiden tapahtuma-aluekorttien laadinta aloitetaan syksyllä 2024. (TO)	

3.5 Vantaan maine ja vetovoima paranee sekä tunnettuus lisääntyy	Mainetutkimus	Mainetutkimus	Mainetutkimus + 0,1	Mari Kalmari	Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2024 toimintasuunnitelmia.	Kaupunkien vetovoima- ja pitovoimatutkimuksen tulokset - helmikuu 2025: Vantaan vetovoima 3,13 (tavoitetaso 3,19) Vantaan pitovoima 3,41 (tavoitetaso 3,58) Vantaan maine 3,06 (tavoitetaso 3,04) (TO)	Tavoite toteutui osittain.
		Alueen elinvoima: Veto-voima 3,09 (potentiaaliset asukkaat), Pitovoima 3,48 (asukkaat)	Alueen elinvoima: Veto-voima 3,19 (potentiaaliset asukkaat), Pitovoima 3,58 (asukkaat)				
		Organisaation maine: Maine 2,94 (potentiaaliset asukkaat), Luottamus 3,10 (asukkaat)	Organisaation maine: Maine 3,04 (potentiaaliset asukkaat), Luottamus 3,20 (asukkaat)				
		Vantaa tunnetaan vain niimeltä tai ei ollenkaan 42 % (Erittäin hyvin, melko hyvin, kohtalaisesti 58 %)	Vantaan tunnettuus Mainetutkimuksen osa-alueilla erittäin hyvin, melko hyvin ja kohtalaisesti (kasvaa 10 %).				
	Mainetutkimus	Vantaa tunnetaan vain niimeltä.	Vantaa tunnetaan viihtyisinä asuinkaupunkina sekä mm. tapahtumistaan ja yrittäjystävällisyydestään.		Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2024 toimintasuunnitelmia.	Asukkaiden ja potentiaalisten asukkaiden mielikuva muuttunut positiivisemmaksi markkinoinnin pääkampanjan Vantastic podcast-sarjan tulosten myötä. Kuuntelijat pitävät Vantaata yrittäjystävällisenä kaupunkina. Vantasticin kuuntelukerrat yhteensä 71 000 ja sarja nousi Spotifyn podcastsarjan sijalle 42. (TT)	
	Maksetun mainonnan tulokset (esim. sitoutuminen)	Markkinoinnin mittarit					
	Media- ja some seuranta	Positiivisten mainintojen määrä ja potentiaalinen tavoitettavuus	+10 %		Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2024 toimintasuunnitelmia. Jatkuva media- ja some seuranta ja -analyysi.	Positiivinen medianäkyvyys kasvanut vuodesta 2024. (ET)	
Hyvät asukaslähtöiset palvelut							
Valtuustokauden tavoite 4. Sujuvat hyvinvointia rakentavat palvelut							
4.1 Kaupunkitasoinen asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on kuvattu Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmatyön tavoitteiden mukaisesti	Kaupunkitasoinen asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on kuvattu.	Asiakaspalvelun johtamisjärjestelmää ei ole.	Asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on määritelty.	Susanna Taipale-Vuorinen	Asiakaspalvelun kaupunkitasoisen kehittämisen tueksi asetetut ohjaus- ja projektiyhtymät ovat asetettu ja ryhmät ovat toiminnassa. Kaupunkitasoisesta asiakaspalvelun laadun mittaristosta ja yhteiskehittämisen jatkosta on sovittu.	Ohjaus- ja projektiyhtymät ovat toiminnassa.	Tavoite toteutui täysin.

4.2 Van- taalaisten fy- sien ak- tiivisuus lisääntyy	Työikäisten, ikäänty- neiden sekä liikunta- ja toimintaesteisten liikunta-aktiivisuus Valmistella olevan soveltavan liikunnan strateginen suunnit- telma ja sen mittarit	Aikuisväestön liikunta- ja terveystoimukset ky- sely 2023. Terveysliikun- tasuosuusten mukaan tarpeeksi liikkuvien %- osuus (Finsote 2020): 20-54 v 36 %, 55-74 v 31 %, 75+ v 18 % Suunnitelma seurannan toteuttamiseen luotu.	Terveysliikuntasuosituksot täyttävien %-osuus nousee. Työikäisten, ikääntyneiden sekä lii- kunta- ja toimintaesteisten liikunta-ak- tiivisuus vuonna 2024 tunnetaan. Ak- tiivisuutta voidaan jatkossa seurata vuositasolla.	Riikka Åstrand	TerveSuomi-tutkimuksen kaupunki- kohtaisen otannan hankintaa on ar- vioitu vuoden 2025 osalta ja se on toimialan talousarviossa. Soveltavan liikunnan työkirja tavoitteineen ja toimenpiteineen valmistuu keväällä 2025.	Vertailutietoa ei ole saatavilla täysi-ikäisten osalta. Kaupungilla ei ole käytettävissään Terve- Suomi-tutkimuksen kaupunki- kohtaisia tuloksia. (TO)	Tavoite to- teutui osittain.
	Fyysisen aktiivisuus- den lisääminen kai- kissa ikäryhmissä. 1. Mittaristona voi- daan hyödyntää liik- kumisojelmassa käyttöön otettavia mittareita 2. Ikäryhmittäin: Lapset, nuoret: Move! -mittaukset, työikäiset, ikäänty- neet: TerveSuomi- hyvinvointialueen data	Move!: Fyysisen toiminta- kyvyn kokonaistulos 5. Ik tyt. 40.9 % poj. 37,2 % 8. Ik tyt. 49,6 % poj. 41,4 % (Tulos ilmaisee prosentti- osuuden oppilaista, joi- den fyysinen toiminta- kyky on mahdollisesti ter- veyttä ja hyvinvointia ku- luttavalla tai haittaavalla tasolla) Terveysliikuntasuositus- ten mukaan tarpeeksi liik- kuvien %-osuus: 20-54 v: 36 % 55-74 v: 31 % 75+ v: 18 % (Finsote 2020)	Move! -mittauksen toimintakyvyn %- kokonaistulos paranee (laskee). Ter- veysliikuntasuosituksot täyttävien %- osuus nousee.		Opettajien osaamista tuetaan Move!-koulutuksilla. Kouluissa har- joitellaan oppilaiden kanssa Move!- mittausten toteuttamista. 1.8.2024 käynnistetty hanke välituntiliikun- nan ja koulumatkapyöräilyn lisää- miseksi sekä yläkoulussa koulu-pt toiminnan tarjoamiseksi erityisesti heikon Move!-tuloksen saaneille op- pilaille.	Move!: Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos 5. Ik tyt. 39,6 % poj. 32 % 8. Ik tyt. 54 % poj. 39,3 % 5. Ik oppilaiden sekä 8. Ik poi- kien tulos on parantunut ja 8. Ik tyttöjen tulos huonontunut ver- rattuna Move!-mittaukseen 2022. Vertailutietoa ei ole saatavilla täysi-ikäisten osalta. Kaupungilla ei ole käytettävissään Terve- Suomi-tutkimuksen kaupunki- kohtaisia tuloksia. (TO)	
4.3 Harrastus- paikkojen ke- hittäminen	Harrastuspaikoilta kerätään käyttöäpa- lautetta ja kehittä- miskeitoja.	Vanha palautejärjestelmä käytössä ja Osallistuva Vantaa -alusta käytössä.	Uusi palautejärjestelmä käytössä, pa- lautteen ja kehittämiskeitojen jättämi- nen on mahdollista suoraan harrastus- paikoilta.	Riikka Åstrand	Pilotoitiin Kuusijärvellä matalan kyn- nyksen palautteen jättämistä har- rastuspaikoilta. Opit pilotista kerätty talteen ja viedään jatkokehittelyyn, jatko vielä avoimena.	Pilointi tehty, mutta uusi pa- lautteenkeruutapa vaatii vielä jatkokehittelyä.	Tavoite to- teutui osittain.

Valtuustokauden tavoite 5. Hallittu siirtymä hyvinvointialueelle					
5.1 Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on sujuvaa, molemmat organisaatiot toteuttavat yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia	Yhdyspintasuosittelien ja -sopimusten sekä yhteisten tavoitteiden ja strategisten linjausten toteuttamisen seuranta	Osa merkittävistä tunnistetuista yhdyspintasuosittelista tai -sopimuksista, yhteiset tavoitteet ja strategiset linjaukset on laadittu.	Kaikkien yhdyspintasuosittelien ja -sopimusten toteuttamista on seurattu ja kaikki mahdolliset ongelmat kohdat on käsitelty johdon forumeilla sekä kaikkia yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia on käsitelty johdon forumeilla.	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat	Kajo: Johtoryhmät ja poliittinen johto on kokoontunut yhteistyösopimuksen mukaisesti. Turvallisuussuunnittelun ohjausryhmä kokoontunut säännöllisesti ja mm. evästänyt segregaatioriskien ohjelman valmistelua. Substanssin tavoitteet toimivat aktiivisesti. Kaku: Vantaa on osallistunut lakisääteisiin hyte-neuvotteluihin kaksi kertaa sekä pitänyt tiivistä yhteyttä hyvinvointialueeseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyen. Yhdyspintasopimuksia on laadittu tarpeen mukaan. Pääosin yhdyspinnat toimivat hyvin, eikä tarveta erillisille yhdyspintasopimuksille ole. Työnjaoita on jatkettu ja niitä jatketaan myös 2025. Kaso: Työryhmä, jossa mukana edustajat Vantaa-Kerava-VAKE on kartoittanut yhdyspintasuosittelien, -sopimusten ja yhteistyöryhmiä ja rakenteita. Työryhmä on esitellyt selvitystään maaliskuussa -24 pidetyssä Vantaan KASO:n ja VAKE:n LA-NUPE johtoryhmien miniseminaarissa, jossa mm. hyväksyttiin rakenne yhteistyöryhmille. Vantaan ja VAKE:n yhteistyön tiivistäminen on käsitelty myös mm. Vantaan ja Keravan luottamushenkilöiden tapaamisessa 19.4. Kato: Toimiva yhteistyörakenne on luotu ja kaikki ryhmät ovat kokoontuneet vuoden 2024 aikana. Hankeyhteistyöryhmän tehtävänä on mm. palveluverkkosuunnitelman ja hankkeiden yhteensovittaminen ja pitkän aikavälin tilatarpeet. Uudishankkeiden valmistelu on keskitetty uudishankkeiden kaavoitukseen ja tontinluovutukseen. Toimitilojen valmistelu on keskitetty mm. hyvinvointialueelle vuokratujen, kaupungin omistamien tilojen vuokrasopimuksiin ja tilamuutoksiin.
					Kajo: Johtoryhmät ja poliittinen johto on kokoontunut yhteistyösopimuksen mukaisesti. Turvallisuussuunnittelun ohjausryhmä kokoontunut säännöllisesti ja mm. evästänyt segregaatioriskien ohjelman valmistelua. Substanssin tavoitteet toimivat aktiivisesti. Kaku: Vantaa on osallistunut lakisääteisiin hyte-neuvotteluihin kaksi kertaa sekä pitänyt tiivistä yhteyttä hyvinvointialueeseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyen. Yhdyspintasopimuksia on laadittu tarpeen mukaan. Pääosin yhdyspinnat toimivat hyvin, eikä tarveta erillisille yhdyspintasopimuksille ole. Työnjaoita on jatkettu ja niitä jatketaan myös 2025. Kaso: Yhteistyön rakenteet on luotu yhdessä Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen opetus- ja nuoriso- ja nuorisotyön kanssa. Lakisääteiset yhteistyöryhmät ovat toiminnassa. On sovittu yhteisestä tavoitteesta vuodelle 2025 sekä yhteisen strategisen tavoitteen asettamisesta tulevalle strategiakaudelle. Yhteistä kehittämistyötä tehdään yhdessä sovitussa rakenteissa sekä keskenään sovituissa tavoitteissa. Kato: Toimialalla ei ole nähty tarvetta erillisille yhdyspintasuosittelille tai -sopimuksille. Kato on aloittanut yhteistyön hyvinvointialueen kanssa kolmessa yhteistyöryhmässä vuoden 2024 aikana. Nämä ovat 1. hankeyhteistyöryhmä, 2. uudishankkeiden valmistelu- ja 3. toimitilojen valmistelu- ja 4. ryhmissä on seurattu tavoitteiden strategisten linjausten toteuttamista.

Valtuustokauden tavoite 6. Tuetaan oppijan tarpeisiin pohjautuvaa oppimista ja mahdollisuuksia edetä omien edellytystensä mukaan					
6.1 Kaikkien perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat	Lukuseula-testi (2. lk ja 7 lk.)	Lukuseula-testin tulokset lv 21-22: 2 lk (mittaus kevät 22): - Suomi äidinkielenä oppimäärä 24 % - oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % - Suomi toisena kielenä oppimäärä 61 % - oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % 7 lk (mittaus syksy 2021): - Suomi äidinkielenä oppimäärä 29,6 % - oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % - Suomi toisena kielenä oppimäärä 74,2 % - oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 %	Lukuseula-testin tulokset paranevat lukuvuositain 2 %-yksikköä edellisestä mittauksesta. Täten vuonna 2024 lukuseulan tulokset paranevat 4 %-yksikköä lähtötasosta.	Katri Kalske	Lukuseula toteutettiin 2.-luokkalaisten helmikuuhuhtikuun aikana. Lukuseulassa on otettu MPASS-kirjautuminen käyttöön, mikä helpottaa seulan käytännön toteuttamista. Sähköinen tulospalvelu helpottaa tulosten tarkastelua ajantasaisemmin.
					Lukuseulan loppuraportti lukuvuodelta 2023-2024 ilmestyi elokuussa. Loppuraportin mukaan keväällä 2024 2.lk S1-oppilaista 32 % kuului alimpaan 20 % ja S2-oppilaista 80 % kuului alimpaan 20 %. Näin ollen S1-oppilaiden tulos on heikentynyt 8 %-yksikköä mittauskauden lähtötasosta ja S2 -oppilaiden tulos on heikentynyt 19 %-yksikköä mittauskauden lähtötasosta. Loppuraportin mukaan syksyllä 2023 7.lk S1-oppilaista 23 % kuului alimpaan 20 % ja S2 -oppilaista 68 % kuului alimpaan 20 %. Näin ollen S1-oppilaiden tulos on parantunut 6,6 %-yksikköä mittauskauden lähtötasosta ja S2 -oppilaiden tulos on parantunut 6,2 %-yksikköä mittauskauden lähtötasosta. Ruotsinkieliset tulokset eivät ole saatavilla. (TO)
	Funa -matemaattisen osaamisen testi 3.lk ja 7.lk	Matematiikan arvioinnin yhteistulos, että vantaalaisten oppilaiden matematiikan perustaitojen hallinta on valtakunnallista keskitasoa ja osittain jopa sitä parempaa.	Matemaattinen osaaminen on parantunut verrattuna 2023		FUNA-arviointiväline on todettu toimivaksi ja koulut ovat hyödyntäneet syksyn 2023 oppilaskohtaisia tuloksia. Vuonna 2024 Funa-arviointia ei toteutunut. (ET)

6.2 Peruskoulun TET-jakson ja toisen asteen opiskelijoiden harjoittelupaikkatakuu	Kaupunki takaa jokaiselle peruskoululaiselle ja toisen asteen opiskelijalle tarvittavan harjoittelupaikan joko yrityksessä/yksityisellä sektorilla, kaupungin pääosin omistamassa yhteisössä tai kaupungin omassa yksikössä. Jokaisen toimialan palvelualueille sekä niiden yksiköille kiintiöidään vuosittainen harjoittelupaikkamäärä kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä elinvoimapaalveluiden kanssa käydyn yhteissuunnittelun avulla.	Vantaalla vuosittain 2700 nuorta tarvitsee työelämäharjoittelupaikan. Tälle henkilällä virallista tilastointia ei ole. Epävirallisessa tilastoinnissa Vantaan kaupungin työelämäharjoittelupaikkoja on noin 5 %. Jatkossa Vantaan kaupungin toimialat sitoutuvat tarjoamaan palvelualueillaan sekä yksiköissään peruskoulun oppilaille aiempaa enemmän työelämäntutustumispaikkoja TET- tai TEPPO-jaksolla. Toimialojen tarjoamien TET- tai TEPPO-paikojen toteutumista seurataan työelämäntutustumisopimusten perusteella yhteistyössä oppilaanohjaajien kanssa.	100 % perusopetuksen oppilaista löytää itselleen TET- tai TEPPO-jaksolle työelämäntutustumispaikan. Näistä työelämäntutustumispaikoista vähintään 10 % on kaupungin toimialoilta. Jotta oppilas saa tarvitsemansa tuen TET- tai TEPPO-paikan löytymistä varten, tulee hänen saada riittävä oppilaanohjausta peruskoulussa.	Katri Kalske ja Tommo Koivusalo	Perusopetuksen oppilaanohjaajat ohjaavat 9. luokan oppilaita opetussuunnitelman mukaiselle työelämäntutustumisjaksolle. Lisäksi nuorella on tehostetun oppilaanohjauksen myötä mahdollisuus osallistua TehoTET-jaksolle. Jokainen TEPPO-oppilas saa tehostettua oppilaanohjausta. Toimialat ovat kuulleet erilaisista perusopetuksen työelämäntutustumismahdollisuuksista ja pohtivat, missä omissa yksiköissään perusopetuksen työelämäntutustumismahdollisuuksia voisi lisätä. Jokaisesta työelämäntutustumisjaksosta tehdään työelämäntutustumisopimus, joiden perusteella toteutuneet työelämäntutustumiset voidaan tilastoida.	Jokaista työelämäntutustumisjaksosta tehdään työelämäntutustumisopimus, joiden perusteella mitataan tavoitteeseen toteutumista. Toimialat ovat tietoisempia perusopetusikäisten työelämäntutustumispaikkojen tarpeesta, yhteistyötarpeesta sekä työelämäntutustumisen käytännöistä. Peruskoulujen oppilaanohjaajat ovat tilastoineet toteutuneita työelämäntutustumisjaksoja tehtyjen työelämäntutustumisopimusten avulla (sis. 8. ja 9. luokan TET-jaksot, TEPPO-jaksot sekä tehostetun oppilaanohjauksen TehoTET-jaksot). Lähes 100 % 9.-luokkalaisista on osallistunut työelämäntutustumisjaksolle. Noin 10 % työelämäntutustumispaikoista on ollut Vantaan kaupungilla. Näistä suurin osa on ollut vantaalaisessa päiväkodissa tai koulussa. Riittävä oppilaanohjaajien määrä (keskimäärin 220 oppilasta/opo) peruskoulussa mahdollistaa oppilaiden riittävän ohjauksen saannin.	Tavoite toteutui osittain.
---	--	---	--	---------------------------------	---	--	----------------------------

Valtuustokauden tavoite 7. Eri-ikäisten kuntalaisten jatkuvan oppimisen ja koulutuksen tarpeisiin panostetaan					
7.1 Toisen asteen koulutuksen tuen rakenne vastaa oppivelvollisuuden pidentämiseen	Oppimisen tuen kehittämissuunnitelma	Oppimisen tukitoimia vahvistettu ja kehitetty korona-avustuksella	Laadukas toisen asteen koulutuksen oppimisen tuen kehittämissuunnitelma laadittu 3/2024 ja toteuttaminen alkaa 8/2024	Katri Kalske	Oppimisen tukitoimien vaikuttavuuden arviointi on aloitettu. Suunnitelma oppimisen tuen kehittämisestä on laadittu oppimisen tuen kehittämissuunnitelman muodossa. Lukiokoulutuksen oppimisen tuen kehittämissuunnitelma on laadittu kesäkuuhun 2025 saakka osana hanketta. Suunnitelman mukainen kehittäminen on aloitettu. Ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen kehittämissuunnitelma on laadittu joulukuuhun 2025 saakka osana avustushakua, josta on saatu myöntöinen päätös 16.5. Suunnitelman mukainen kehittäminen on alkanut elokuussa 2024. Valtakunnallista oppimisen tuen säädösalmistelua on seurattu aktiivisesti ja Vantaan kaupunki on lausunut sekä lukiolain että ammatillisen koulutuksen lain muutosesityksistä. On tehty yhteistyötä Helsingin ja Espoon kanssa uudistuksiin valmistautumiseen liittyen. Valtakunnalliset uudistukset tulevat voimaan 1.1.2025 (lukio) ja 1.1.2026 (ammatillinen).

7.2 Monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksien ja suomenkielen (ruotsinkielen) osaamisen parantamisen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma on laadittu ja kehitetty palvelualueilla, mutta yhtenäisen toimialatasoinen jatkumo jäsentymätön	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma on laadittu ja se on esitelty kasvatukseen ja oppimisen lautakunnalle. Varhaiskasvatuksesta kieli-, kulttuuri- ja kasvatuksesta toiselle asteelle laadittu 3/2024 mennessä ja sen pohjalta aloitettu kehittämistoimet Monikielisten lasten osallistumisaste varhaiskasvatuksen eri palveluissa kasvaa Monikielisten oppijoiden oppimisen toiminnan vakiinnuttaminen osaksi jokaisen opettajan työskentelyä Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuurikoordinaattorit mallintavat ja opastavat henkilöstöä kielitietoisin menetelmiin ja välineisiin. Perusopetus järjestää kielitietoista opetusta ja S2-opetusta tukevaa lisäkoulutusta opettajille.	Katri Kalske	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma on laadittu ja se on esitelty kasvatukseen ja oppimisen lautakunnalle. Varhaiskasvatuksesta kieli-, kulttuuri- ja kasvatuksesta toiselle asteelle laadittu 3/2024 mennessä ja sen pohjalta aloitettu kehittämistoimet Monikielisten lasten osallistumisaste varhaiskasvatuksen eri palveluissa kasvaa Monikielisten oppijoiden oppimisen toiminnan vakiinnuttaminen osaksi jokaisen opettajan työskentelyä Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuurikoordinaattorit mallintavat ja opastavat henkilöstöä kielitietoisin menetelmiin ja välineisiin. Perusopetus järjestää kielitietoista opetusta ja S2-opetusta tukevaa lisäkoulutusta opettajille.	Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma on laadittu ja kehitetty toimitusten pohjalta ovat käynnissä. Varhaiskasvatuksen tavoitteiden mukainen toiminta on käynnissä. Vieraskielisten lasten osallistumisaste on 76 %: Alle 3v. 47 %, 3-5 v. 87 %, esiopetusikäiset 97 %. Suomen-/ ruotsinkielisten lasten osallistumisaste on 83 %: Alle 3 v. 68 %, 3-5v. 93 %, esiopetusikäiset 98 %.	Tavoite toteutui osittain.
7.3 Tikkurilan osaamiskampushankkeessa yhteiskehitetään uusia jatkuvan oppimisen palveluita	Tikkurilan osaamiskampuksen koulutusyhteistyön liitettävien yhteisöjen yhteistyön kehittäminen eteenpäin pilotointivaiheeseen.	Koulutusyhteistyön palveluoperointimallia ei ole määritelty.	Koulutusyhteistyön palveluoperointimalli on valmis pilotointivaiheeseen.	Katri Kalske	Palveluoperaattorin toiminnallisuutta, eri kehitysvaiheisiin sopivinta juridista tuotosta ja yhteisen palvelutarjottimen alhiota. Palveluoperaattorin rooli ja tehtävät ovat täsmennyneet kehittämisprosessin aikana. Yhteiskehittäminen valmistui marraskuussa 2024 ja palveluoperointimalli on nyt valmis pilotointivaiheeseen.	Palveluoperaattorin kehittäminen on saatu valmiiksi yhteistyössä aiesopimuksen allekirjoittaneiden koulutustoimijoiden kanssa. Palveluoperointimalli on valmis pilotointivaiheeseen ja kehittämiseen osallistuneiden koulutustoimijoiden kanssa on laadittu aiesopimuksia palveluoperointimallin pilotointiin liittyen.	Tavoite toteutui täysin.

7.4 Vantaalaisten osaaminen vahvistuu	Osaamisen vahvistamiseksi tehtävät toimenpiteet.	Mittareita koulutustason seuraamiseksi ei ole.	Vuoden 2023 aikana laadittujen mittareiden pohjalta ja niitä seuraten tehdään toimenpiteitä, jotka vahvistavat vantaalaisten osaamista.	Katri Kalske	Toisen asteen opintojen suorittaminen: Perusopetuksen ja toisen asteen yhteistyönä on kehitetty toisen asteen opintoihin siirtymisen käytänteitä. Vantaan aikuislukio ja Sotungin etälukio ovat aloittaneet yhteistyön liittyen kaksoistutkintopintoihin Varja Vehkalassa elokuusta 2025 alkaen. Korkeakoulututkinon suorittaminen: Joustavia oppimisen polkuja kehittämällä pyritään vahvistamaan toisen asteen lukio-opiskelijoiden korkeakouluun siirtymistä. On laadittu yhteistyöopimus ammattikorkeakoulu Metropolian kanssa väyläopintoihin liittyen (sairaanhoidtajainopinnot sekä tradenomiopinnot). Ammatillisessa koulutuksessa on seurattu ja arvioitu väyläopintojen suorittamista. Opetuskeha-asteen opintoihin sijoittumistiedot. Työllistymistä tukeva osaaminen: Osana TE2025 - uudistusta toisella asteella on suunniteltu pilottikoulutuksia tarjottavaksi TE-asiakkaille (ravitsemissala, varastoala, talotekniikka, kiinteistöpalveluala, kone- ja tuotantotekniikka ja rakennusala)	Vantaalaisten koulutustasoa seurataan useilla mittareilla: perusopetuksen päättäneiden sijoittuminen toisen asteen koulutukseen, toisen asteen suorittaneiden sijoittuminen korkeakouluopintoihin, vantaalaisten koulutustaso.	Tavoite toteutui täysin.
Valtuustokauden tavoite 8. Digitaalisuus tukee palvelujen kehittämistä							
8.1 Oppimista ja opetusta tukevaa DigiOnen palvelualustaa on pilotoitu ja pilottikouluissa käyttöön ottaa valmistehtu. Lukiossa on aloitettu DigiOnen pilotointi	Koulujen ja lukioiden määrä, jossa pilotoitu. Koulujen määrä, jossa käytettyön ottaa valmistehtu.	Koulujen ja lukioiden henkilöstöä on osallistunut osakokouksien määrättyihin, tutustuttuun tuleviin palveluihin ja valmistautunut pilotointiin DigiOnen palvelualustaa.	Kahdeksan koulua ja yksi lukio on pilotoinut DigiOne-palvelua	Katri Kalske	Vantaan edustajat ovat osallistuneet aktiivisesti DigiOnen kehittämisyhtymien toimintaan. Kahdeksan peruskoulun opettajat ovat pilotoineet DigiOnen kokonaisuuksia keväällä 2024 ja pedagogiset henkilöt ovat valmistautuneet DigiOnen pedagogisen käyttöönoton tukemiseen. Hankkeessa on käynnissä arkkitehtuuripe- rustan selvitys, jotta voidaan varmistaa hankkeen aikataulussa ja budjetissa pysyminen. Hankkeen eteneminen ja aikataulu tarkentuvat arkkitehtuuriselvityksen jälkeen syksyllä 2024.	Vantaan edustajat ovat osallistuneet DigiOnen kehittämisyhtymien toimintaan. Seitsemän suomenkielisen ja yksi ruotsinkielisen peruskoulun opettajaa on ollut mukana testaamassa ja pilotoimassa DigiOne-palveluja vuonna 2024. Seitsemän suomenkielisen ja yksi ruotsinkielisen peruskoulun pedagogista tukihenkilöä on valmistautunut DigiOnen käyttöönoton tukemiseen. Lukiokoulutuksen ei ole ollut mahdollista pilotoida DigiOnea, sillä järjestelmän kehitystyö ei ole valtakunnallisesti edennyt siihen vaiheeseen. Lukiokoulutus on osallistunut kehitystyöhön ja hyväksyntätestauksiin hankkeen tarjoamien mahdollisuuksien mukaisesti.	Tavoite toteutui osittain.

Eriarvoistumisen estäminen					
Valtuustokauden tavoite 9. Syrjäytyminen- ja eriarvoistumiskehitys katkaistaan					
School Day ja kouluterveyskysely:	Kouluterveyskysely:	Katri Kalske	Kouluterveyskysely:	Kouluterveyskysely:	Tavoite toteutui osittain
9.1 Lasten ja nuorten sosiaaliset ja tunnetaidot paranevat ja kiusaamisten väheneminen. Opiskelijoiden hyvinvointi parane yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.	School Day ja kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 2021 tulokset: 4-5 lk: 9 % 8-9 lk: 5 % Kouluterveyskysely: Kokenut häiritsevää seksuaalista häiritsevää seksuaalista ehdoteltua tai ahdisteltua vuoden aikana 2021: lukio: 37,4 % ammatillinen: 35,2 % School Day: En ole nähnyt kiusaamista: 4 lk: 72 % 7 lk: 65 % Koulussani puututaan kiusaamiseen: 4 lk: 82 % 7 lk: 66 %	Katri Kalske	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 4-5 lk: 7 % 8-9 lk: 4 % Kouluterveyskyselyn tulokset 2025 "Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdoteltua tai ahdisteltua" paranevat väh. 2 % edellisestä mittauksesta lukio ja ammatillinen	Jokaisella perusopetuksen koululla on hyvinvoinnin vuosikello, jonka pohjalta pidetään vähintään kerran kuukaudessa tunne- ja vuorovaikutustunneita kaikille 1.-9.-luokan oppilaalle. 8/24 lähtien jokaisella 7. ja 8.-luokan oppilaalla on 0,5 vuorovaikutustunne- ja vuorovaikutustaitojen opetusta. Opetajille tarjotaan koulutusta tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetukseen yhteistyössä Mieli ry:n kanssa. Niille perusopetuksen kouluille, joissa kiusaamista on kouluterveyskyselyn mukaan ollut enemmän kuin Vantaalla keskimäärin, on järjestetty kohdennettua tukea. Kehittämisen prosessi jatkuu lukuvuoden 2024-2025 ajan. Syyslukukaudella 2024 järjestettiin koulutus koulujen kiusaamisen vastaisille tiimille. Pitkittyneiden kiusaamislähtöjen selvittämiseksi on käynnistetty K-O-toiminta vuoden 2024 alusta ja toimintamalli on päätetty vakiinnuttaa. Kiusaamistapausten kirjaamisen toimintatapoja on kehitetty syksyllä 2024 pilotimalla sähköistä kirjaamisen lomaketta. Pilotoinnista saatu palaute on ollut myönteistä ja lomakkeen kehittämistä jatketaan keväällä -25. School Day -palvelun tulosten mukaan kiusaaminen on 4.luokkalaisten osalta hieman lisääntynyt vuoden 2023 syksyn verrattuna, 7. luokkien osalta pysynyt ennallaan. Kokemus kiusaamiseen puuttumistaan on hieman parantunut vuoden takaiseen verrattuna molempien ikäryhmien osalta. Toisen asteen koulutuksen palvelualueella on toteutettu koulutuksia tunne- ja vuorovaikutustaidoista syyslukukaudella 2024. Varian työnohjaaja on koulutettu tunne- ja vuorovaikutustaidoista kesäkuussa 2024.	Kouluterveyskysely 2023: Kokenut kiusaamista vähintään viikoittain: 10,8 % 4.-5.-lk, 8,2 % 8.-9.-lk, 2,1 % lukio, 2,3 % ammatilliset oppilaitokset. SchoolDay: Luokassani ei ole kiusaamista: 4. lk: Syksy 2024 65 % (+4 % -yksikköä syksyn -22 mittaukseen verrattuna) Kevät 2024 69 % (-3 % -yksikköä kevään -22 mittaukseen verrattuna) 7. lk: Syksy 2024 70 % (+1 % -yksikköä syksyn -22 mittaukseen verrattuna) Kevät 2024 64 % (-1 % -yksikköä kevään -22 mittaukseen verrattuna) Koulussani puututaan kiusaamiseen: 4. lk Syksy 2024: 78 % (-2 % -yksikköä syksyn -22 mittaukseen verrattuna) Kevät 2024: 75 % (-7 % -yksikköä kevään -22 mittaukseen verrattuna) 7. lk Syksy 2024: 68 % (+2 % -yksikköä syksyn -22 mittaukseen verrattuna) Kevät 2024: 60 % (-5 % -yksikköä kevään -22 mittaukseen verrattuna) Tavoitteen saavuttaminen: Vuoden -22 mittaukseen verrattuna ei pääsääntöisesti saavutettu tavoitetta 2 %-yksikön parannuksesta mittauksissa. Tavoite saavutettiin vain kahden mittauksen osalta: "Luokassani ei ole kiusaamista", 4. lk, syksy 2024 sekä "Koulussani puututaan kiusaamiseen", syksy 2024, 7. lk. Monista yrityksistä huolimatta School Day -palvelua ei ole saatavilla ruotsinkielellä palvelun tuottajasta johtuvista syistä. Kouluterveyskysely 2023: Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdoteltua tai ahdisteltua vuoden aikana: lukio: 31,2 % ammatillinen: 21,0 % Seuraava kouluterveyskysely toteutetaan keväällä 2025 ja tulokset saadaan syksyllä 2025.

9.2 NEET-nuorien määrä vähenee	NEET-nuorien määrä	NEET-nuoria ei ole tunnistettu Toimenpideohjelman määrän vähentämiseksi ei ole laadittu Seurantamallia nuoren tilanteesta ei ole laadittu	NEET-nuoret on tunnistettu Toimenpideohjelman määrän vähentämiseksi on laadittu Seurantamalli NEET-nuorten tilanteen seuraamiseksi laadittu	Riikka Åstrand	Toimenpideohjelman hyväksytty laus- takunnassa ja esitelty valtuustolle. Järjestäytytty toimenpideohjelman toteuttamisen suunnittelua varten.	Erlaiset NEET -nuorten ryhmät tunnistettu ja Vantaan NEET -ti- pideohjelma laadittu toimiala- ratamalli NEET -nuorten tilan- teesta valmis.	Tavoite to- teutui täysin.
9.3 Kaupunki luo ohjelmako- naisuuden ja mittariston jengitysmiseksi ja ennaltaehkäise- miseksi. Toimenpiteiden vai- kutuksia seurataan.	Ohjelmakokonai- suus ja mittaristo laadittu, toimenpi- teiden vaikutuksia seurataan	Mittaria ei ole	Ohjelmakokonaisuus ja mittaristo laadittu, toimenpiteiden vai- kutuksia seurataan	Leena Rusanen ja Riikka Åstrand	Ohjelmakokonaisuus nuorisokoli- suuden ja jengikehityksen ennalta ehkäisyyn on laadittu kaupungin, hy- vinvointialueen, poliisin ja seurakun- tayhtymän kesken. Ohjelma on käsi- teily turvallisuusyhteistyön johto- ryhmässä kesäkuussa 2024. Mitta- risto laaditaan turvallisuusykselyn pohjalta.	Tilanteen kehitystä seurataan aktiivisesti. Toimenpideohjelman on tehty ja sen toteutuksesta on sovittu organisaatioiden ylim- män johdon (kaupunginjohtaja, poli- hyvinvointialueen johtaja, poli- sipäällikkö, pelastuslaitoksen johtaja ja seurakuntayhtymän johtaja) kesken. Toimenpideo- hjeelman toteutus aloitetaan vuoden 2025 alussa.	Tavoite to- teutui osittain.
Valtuustokauden tavoite 10. Eriytymiskehityksen alla olevien alueiden kiinnostavuus ja vetovoima kasvaa asuntorakentamisen, palveluiden ja investointien osalta							
10.1 Laaditaan eriytymisen ehkäisyn tiekartta kaupun- kiympäristön toimialalle seuraavaa valtuustokautta varten	Tiekartta laadittu	Eriytymiskehityk- sen ehkäisyn toi- menpiteet ovat hajallaan ja niiden vaikuttavuuden ymmärrys on epä- selvä.	Eriytymiskehityksen ehkäisyn toi- menpiteet sekä niiden vaikutta- vuus ja priorisointi ovat selkeitä. Näin varmistetaan, että päätök- set ovat vaikuttavia ja resurssit kohdennetaan mahdollisimman oikein.	Tero Anttila	Laaditaan kaupunkiympäristön toi- mialalle eriytymiskehityksen tie- kartta. Aluekohteena on Havukoski, mutta tiekartan toimenpideohjelman on tarkoitus määrittää siten, että se on sovellettavissa myös muille alu- eille.	Tiekartan työpajat on pidetty, konsulttivä on valmistunut ja toimenpiteiden määrittelyä on jatkettu toimialalla konsulttivä- tulosten pohjalta. Toimialalla on pidetty yksi työpaja, jossa toi- menpiteitä on määritetty. Työ vaatii tarkennusta vuoden 2025 puolella pienemmissä työpa- joissa.	Tavoite to- teutui osittain.
Valtuustokauden tavoite 11. Alueiden eriytymiskehityksen seuranta jatkuu							
11.1 Uusi malli eriytymis- seurannan kehitykseen (kor- vaa sosioekonomisen indek- sin)	Segregaation seurantajärjestelmä	Segregaation seu- ranta perustuu in- deksihin, jotka ei- vät ole kovin infor- mativisia.	Uusi segregaation seurantajär- jestelmä käytössä.	Matti Ruusula	Uudet mittarit on laadittu ja esitelty MEK:n ohjausryhmässä.	Mittarit on laadittu ja esitelty MEK:n ohjausryhmässä. Lin- jausta ei kuitenkaan ole siitä, mitkä mittareista valitaan segre- gaation seurantaan.	Tavoite to- teutui osittain.

Valtuustokauden tavoite 12. Jatketaan alueellista myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa							
12.1 Asuinalueiden eriarvoistuminen hidastuu	MEK-ohjelman mukaiset toimen- piteet	Toimenpidesuun- nitelma laadittu	Suunnitelman mukai- set toimenpiteet to- teutettu	Riikka Åstrand	Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman (MEK, ts. Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategia- teema) tavoitteena vuosille 2023–2025 on alueel- den ja asukkaiden hyvinvointierojen kaventami- nen. Ohjelman avulla on saatu aikaan uusia avauksia, konkreettisia päätöksiä, pystytty vai- kuttamaan keskeisiin prosesseihin kaupungilla, kehitetty yhteistyönmalleja niin kaupungin si- sällä kuin yli organisaatioarajojen sekä edistetty hankeportfoliota ja kokeiluja.	Ohjelma on toteutunut enimmiltä osin vuoden 2024 aikana. Ohjelman toimenpiteistä arviolta 13 toteutui täysin (n. 81 %) ja 3 toteutui osittain (19 %). Ohjelman tuloksia raportoidaan tarkemmin strategiateemojen kautta (lisätietoja <a href="http://www.van-
taa.fi/MEK">www.van- taa.fi/MEK).	Tavoite to- teutui osit- tain.
Valtuustokauden tavoite 13. Yhteisöllisen ja toimintatiedon illytyksiä tukevan kulttuurin rakentaminen							
13.1 Demokra- tia vahvistuu	Osallisuuskysy- selyyn vastanneet	Osallisuuskyselyyn vastanneiden määrä 350 - 400	Osallisuuskyselyyn vas- tanneiden lukumäärä kasvaa.	Riikka Åstrand	Vuoden 2023 osallisuuskysely oli auki ajalla 28.11.2023–7.1.2024. Kyselyyn vastasi yhteensä 884 vantaalaista. Heistä 402 oli valittu vastaajiksi satunnaisotoksen kautta ja 482 vastasi kyselyyn avoimen kyselylinkin kautta. Aiempiä vuosina kyselyn vastaajat oli valittu ainoastaan otoksen perusteella, joten avoin kyselylinkki lisäsi vastaa- jamäärää merkittävästi. Myös otoksen kautta vastanneiden osuus kasvoi verrattuna edelliseen vuoteen. Molempien vastaajajoukkojen vastauk- set olivat hyvin samankaltaisia. Vuoden 2024 osallisuuskysely oli auki ajalla 18.11.-15.12.2025. Kyselyyn vastasi 1800 henkilöä, joista 362 otok- sen kautta ja 1438 avoimen kyselyn kautta. Vuo- den 2022 osallisuuskyselyn vastaajamäärä oli 367 henkilöä.	Osallisuuskysely 2022 vastaajia 367 Osallisuuskysely 2023 vastaajia 884 Osallisuuskysely 2024 vastaajia 1800 (TT)	Tavoite to- teutui täysin.
	Toteutetaan pilot- tikokeiluja äänes- tysaktiivisuuden kasvattamiseksi.	Suunnitelma val- mis	Kuntavaalien äänestys- aktiivisuuden paranta- miseen tähtäävät pilo- tit toteutettu.		Pilottikokeilut toteutettiin eurovaalien yhtey- dessä. Alueiksi valittiin Mikkola, Estepeusto ja Laajavuori, joissa äänestysaktiivisuus oli matala vuoden 2022 aluevaaleissa. Tavoitteena lisätä tietoisuutta EU-vaaleista ja ennakoäänestämi- sestä. Kohderyhmänä olivat nuoret aikuiset (1991 ja jälkeen syntyneet) sekä vieraskieliset vantaalaiset. Toimenpiteet: Kohdennettu mai- lonta somessa valituilla alueilla, vaalimainokset kaupungin infonäyttöillä, selkokielinen uutinen ennakkoäänestyksestä ja äänestyspaikoista, vaa- leja mainostettiin alueellisesti uutiskirjeissä.	Pilotit toteutettu. (TT)	

13.1 Demokra- tia vahvistuu	Osallistuvan budjetoinnin toimenpiteisiin osallistuneet	Uusi mittari, ei lähtötasotietoa	Osallistuvan budjetoin- nin prosessiin osallis- tuneiden lukumäärä 5 % suuralueiden asuk- kaiden lukumäärästä	Ideoiden käsittelyvaihe päättyi maaliskuussa. Asuk- kaat pääsivät äänestämään suosikkinsa 1.4.- 28.4.2024. Äänestämisen oli mahdollista digitaali- sesti ja paperilla kirjastoissa. Yhteiskehittämisen vaihe käynnistyi äänestyksen jälkeen ja saatiin pää- osin valmiiksi kesän 2024 aikana. Yksittäisissä hank- keissa yhteiskehittämistä on tehty vuoden 2024 loppupuolella osassa jatkuen vielä 2025 puolella. Hankkeiden toteuttamissuunnitelmat on tehty 31.8. mennessä ja hankkeiden suunnittelu ja toteu- tus on käynnissä. Osa hankkeista on toteutettu jo vuoden 2024 aikana ja loppujen on tarkoitus val- mistua vuoden 2025 loppuun mennessä. Hank- keista raportoidaan kolmesti vuodessa mm. kau- punkikeskustojen kehittämissuunnitelmien seuran- taryhmille. Toimintamallin raportointi, arviointi ja kehittämistarpeiden kartoittaminen on käynnisty- nyt syksyllä 2024.	Vantaan osallistuvan budjetoinnin äänestyspro- senti koko kaupungin osalta oli 3,2 %. Alueelli- sesti äänestysprosentti jakautui seuraavasti: Aviapolis 5,7 %, Hakunila 2,6 %, Kivistö 4,5 %, Koivukylä 2,1 %, Korso 4,2 %, Myyrmäki 2,2 % ja Tikkurila 3,2 % alueen äänestysikäisistä asuk- kaista. Äänestäjiä oli yhteensä 6 686. Saatujen ideoiden määrä oli 2080, joista äänestykseen eteni 349. Näistä rahoituksen sai 66 hanketta, jotka on tarkoitus toteuttaa vuosien 2024 ja 2025 aikana. Vantaan osallistuvaan budjetoin- nin eri vaiheisiin on osallistunut tähän men- nessä noin 12 000 vantaalaista eli 5 % tavoite on saavutettu. Vantaalaiset ovat olleet mukana ideoinnissa, asukasvuorovaikutuksen tilaisuuks- sissa, äänestäneet suosikkejaan, vastanneet pa- lautekyselyihin tai osallistuneet hankkeiden yh- teiskehittämiseen. Vielä vuoden 2025 alkanakin asukkaat voivat olla mukana, sillä yksittäisissä hankkeissa on tiedossa mm. yhteiskehittämistä ja vapaaehtoistoimintaa. Lisäksi on huomioi- tava, että edellä mainituista luvuista puuttuvat kouluissa ja oppilaitoksissa opittunneilla ide- ointiin osallistuneet lapset ja nuoret, sillä hei- dän osallistumistaan ei kirjattu erikseen. Vai- kuttajapäivän muiden vuosien osallistujamää- rien perusteella voidaan arvioida, että kouluissa ja oppilaitoksissa olisi osallistunut noin 3 000 lasta ja nuorta ideointiin ja he olisivat tuotta- neet noin 150–200 ideaa saaduista 2080 ide- asta. (TT)	Tavoite to- teutui täy- sin.
--------------------------------	--	-------------------------------------	---	---	---	------------------------------------

Valtuustokauden tavoite 14. Kotoutumisessa onnistuminen monialaisena yhteistyönä (myös työllisyysnäkökulma)							
14.1 Kaikki kaupungin palvelut ja toimialat toteuttavat kotoutumista	Kotoutumishjelma hyväksytty	Toteutetaan vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet	Ohjelman vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet on toteutettu.	Susanna Taipale-Vuorinen	Yhteistyötä on tiivistetty toimialojen välillä, ja valmista ohjelmaa on esitelty eri toimialojen johtoryhmissä. Seuranta jatkuu kansainvälisyysstrategiateeman johtoryhmissä, jossa on määritelty seuranavan vastuutahot. 1.1.2025 voimaan tulevan kotoutumislain mukainen kotoutumishjelma valmisteluun laajan asiantuntijaryhmän ja kaupunkitasoisen ohjausryhmän tuella.	Kotoutumishjelma (vanhan lain mukainen kotouttamishjelma) on hyväksytty. Vuodelle 2024 suunnitellujen toimenpiteiden toteuttamista seurataan poikkialillisesti kansainvälisyys-strategiateeman johtoryhmissä. Raportointia on täsmennetty syksyn 2024 aikana ja rakennettu seurannan tueksi liikennevalomalli. Vuoden 2024 aikana on rakennettu tulevan lain mukainen kotoutumishjelma, joka tulee voimaan 1.1.2025. Yhteistyötä koordinaation kehittämiseksi jatketaan 2025. (TO)	Tavoite toteutui osittain.
	Kotoutumishjelman mittarit, lisäksi selvitykset ja toimenpidesuunnitelmat	Maahanmuuttajien kotoutumista vahvistavaa toimenpidesuunnitelmaa ei ole. Maahanmuuttajien palveluiden käyttöönotosta ei ole tietoa.	Toimenpidesuunnitelma kotoutumisen tukeen laadittu. Muuttoilmoituksen Vantaalle tehneille maahanmuuttajille luotu tervetulo-malli. Muuttoilmoituksen Vantaalle tehneiden uusien asukkaiden kaupunkikulttuurinottoon luotu seuranta-malli.	Riikka Åstrand	Yhteistyötä on tiivistetty kaupungin eri toimialojen välillä päällekkäisyyksien välttämiseksi. Kaku kotouttamistyöryhmä osallistui tykon koordinoiman kotoutumisen asiantuntijatyöryhmän työhön. Kaupungin koko palvelutarjontaa selkeytetään ja saatavuutta varmistetaan kotoutumista tukevana toimenpiteenä. Osana kotoutumistoimia S2-opetuksen ja maahanmuuttajakoulutuksen saatavuutta parannetaan. Tervetulo-malli sisältää selkeät palvelut sekä tervetulotekoja, joiden suunnittelussa huomioidaan mm. Vantaan luonto- ja kulttuurikohteita ja jo olemassa olevia kulttuuritapahtumia.	Toimenpidesuunnitelman ja tervetulo-mallin laatiminen edistyy suunnitelmallisesti tykon koordinoimana. Palveluiden käyttöönoton seuranta-malli vaatii täsmennyksiä. (TO)	

Resurssiviihis ja hiilineutraali Vantaa							
Valtuustokauden tavoite 18. Vantaa edistää hiilineutraalisuutta yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa							
18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkaluiden jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt. Seuranta Resurssiviihsin tiedetään kokonaispäästöjen ja hiilibudjetin yhteydessä. Edellisen vuoden päästötieto saatavana kesäkuun alussa.	Kokonaispäästöt - 15 % vuodesta 2020. Vuonna 2022 päästöt olivat laskeneet vain 7,2 % 939 kt CO2-ekv	Kokonaispäästöt ovat laskeneet keskimäärin 7,5 %/vuodesta verrattuna vuoden 2020 lähtötasoon. Sektorikohtaiset päästöt raportoidaan hiilibudjetin perusteella. Kokonaispäästötavoite 609 kt CO2-ekv	Tero Anttila	Yhdyskuntarakenne tiivistyi: tiiviisti asuttujen alueiden asukasmäärä kasvoi ja uusista asumisen kaavoista runsas 96 prosenttia sijoittui kestävän kasvun vyöhykkeelle. Kaavojen ilmastovaikutusten arviointi otettiin käyttöön. Aviapolikseen suunnitellaan energiapositiivista aluetta ja tuetaan alueen energiasiiirtymää. Liikemistutkimuksen mukaan vantaalaisten henkilöautolla liikkuminen vähentyi ja kävely liikemistuotona kasvoi neljän vuoden aikana. Kaupungin omista ajoneuvoista yhä useampi on täyssähköauto ja latauspisteitä on rakennettu useisiin toimipisteisiin. Uusiutuvaa energiaa on lisätty aurinkosähkövoimaloilla. Öljylämmityksestä luopumiseksi kaupungin kiinteistöissä on siirrytty lämpöpumppuratkaisuihin. Kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuutta on parannettu LED-valaisinvaihdoin. Tikkurilan Osaamiskampukselle on kehitetty energiapalvelumallia ENPA-hankkeen avulla. Vantaan energia julkaisi hiilinegatiivinen kiertotalousyhtiö vuonna 2030 -tavoitteen.	Vuoden 2023 päästölaskenta (HSY) valmistui kesäkuussa 2024. Päästöt olivat laskeneet 7,8 % (2020-2023) (vähennystavoite 22,6 %)	Tavoite toteutui osittain.
Valtuustokauden tavoite 20. Huolehditaan Vantaan luonnon monimuotoisuuden säilymisestä							
20.1 Edistetään luonnon monimuotoisuutta Resurssiviihsin tiedetään Monimuotoisuuden luonto -toimenpiteitä toteuttamalla	Ympäristövahdista toteutuksessa olevien (toimien) jatkuvuus, valmius, jatkuvuus käytännössä toimenpiteiden osuus kaikista toimenpiteistä Lumo-kaistalla	Kaupunginvaltuusto hyväksyi tiekartan 28.2.2022 ja toimialat laativat omat toteutussuunnitelmansa keväällä 2022, jossa on esitetty 41 toimenpidettä lumo-kaistan toteuttamiseksi. Toimenpiteiden määrä voi muuttua toteutussuunnitelmien päivityksien yhteydessä.	50 % toimenpiteistä edennyt Ympäristövahtissa toteutuksessa olevaksi, valmiiksi tai jatkuvaksi käytännössä. Luonnon monimuotoisuuden kokonaisarvio on sisällytetty osaksi tiekarttaa ja toteutussuunnitelmia (Ympäristövahti).	Tero Anttila	Vehkalammalle avattiin uusi luontopolku. Vantaan luontopolun laskenta tehtiin ensimmäisen kerran. Uusi luontoasiantuntija aloitti huhtikuussa ympäristökeskuksessa. Vihreä ja virtaava Vantaa -viikkokirjeen kehitys hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 13.8. Esitettiin Elylle perustettavaksi n. 50 ha uutta luonnonsoijelualueita. Luontokartoitukset ovat edenneet suunnitellusti ja niitä tehtiin Kivistön alueelle. Vantaan kokonaiskehitysmittomyyden malli valmistui vuoden 2024 aikana. Luonnon monimuotoisuutta edistävien maanhankintoja on toteutunut noin 39 ha.	Tilanne 24.1.2025: Toimenpiteitä on lisätty ja nyt yhteensä 48 kpl, josta mittarin mukainen toteuma 91 % (ei huomioitu uusia). Toimenpiteet ovat hyvin edenneet vähintään toteutusvaiheeseen. Valmiita on 5, toteutusvaiheessa 9 ja jatkuvaa käytäntöä 18. Ei aloitettuja 3 kpl. Ei raportoituja on 13 kpl, jotka ovat uudet, jotka tuotiin luontoposiivisuuspalveluksesta.	Tavoite toteutui täysin.

Valtuustokauden tavoite 22. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa							
22.1 Vantaan ratikakkaupungin toteuttamisen etenee konkaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti	Raitiotieinfran rakentamisen allianssipartnerien valinta, ratikakatuojen esirakentamistoimien aloitus.	Allianssikilpailutusta ei aloitettu, rakentamista ei aloitettu.	Allianssipartnerit raitiotieinfran rakentamiseen valittu. Ratikakatuojen esirakentamistoimet aloitettu.	Tero Anttila	Vantaan ratikan allianssit kilpailutettiin keuhkautella 2024. Päätös allianssipartnerista tehtiin syyskuussa 2024. Allianssin kehitysvaiheen sopimukset allekirjoitettiin lokakuussa 2024. Allianssit aloittivat toiminnan allekirjoittamisen jälkeen. Vantaan ratikan rakentaminen sisältyy MAL-sopimukseen. MAL-sopimus allekirjoitettiin joulukuussa 2024. Vantaan ratikan rahallinen valtiontuki on 144,1 milj. euroa.	Vantaan ratikan allianssikumppaneista tehtiin päätös syyskuussa 2024 ja allianssin kehitysvaiheen sopimukset allekirjoitettiin lokakuussa 2024. Vantaan ratikan valmistelevia töitä ei ole aloitettu vuonna 2024.	Tavoite toteutui osittain.
	Joukkoliikenteen matkustajamäärä palaa koronaa edeltävälle tasolle vuoteen 2025 mennessä.	Jkl nousijamäärä: 126 000 nousua / arkipäivä	Jkl nousijamäärä: 135 000 nousua / arkipäivä	Tero Anttila	Joukkoliikenteen toimivuutta seurataan jatkuvasti yhteistyössä HSL:n kanssa. Suunnitellaan joukkoliikenteen sujuvuutta parantavia toimenpiteitä sekä parannetaan vaihtopaikkojen ja pysäkkien olosuhteita.	146 406 nousua. Joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvoi edellisestä vuodesta jopa 10 %. Tämä on samalla kaikkien aikojen suurin nousijamäärä Vantaalla ylittäen vuoden 2019 luvut 6 %:lla. (TT)	Tavoite toteutui osittain.
22.2 Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Pyöräilijöiden määrän mittauspisteissä kasvaa 4 % vuodessa. (Lähtötasona vuoden 2017 indeksiluku 1000)	Pyöräilyindeksi: 964	1316		Pyöräilyä edistetään monipuolisesti pyöräliikenteen edistämisohjelman ja tavoiteverkon pohjalta kehittämällä erityisesti pyöräilyn infraa ja pysäköintiä. Pyöräilyn mittarointia on tarkoitettu myös kehittää.	Pyöräilijämäärä kasvoi 4 % vuodesta 2023. Pyöräilyindeksi 1015. Pyöräilijämäärä kasvoi vaatimattomasti edellisvuodesta eikä täyttänyt tavoitteita. Mittarin toimivuus kaiken kaikkiaan on kyseenalainen harvasta mittausverkosta ja säävaihteluista johtuen. (TO)	
	Pyöräliikenteen tavoiteverkon kriittiset täyttävät pyörätiet (km)	Baanoiksi ja pääpyöräreiteiksi luokiteltuja reittejä on yhteensä 12,5 kilometriä (2022).	16 km		Lahdentien pyörätien parantaminen yhteistyössä ELY:n kanssa, 5,7 km (Kyytiie – Kuusijärvi pääreitti I 3,5 km + Kuusijärvestä pohjoiseen pääreitti II 2,2 km). Edistetty seuraavien vuosien kohteiden rakentamissuunnittelua.	Pyöräliikenteen tavoiteverkon mukaisia baanoja ja pääreittejä on 21,9 km. Pyöräilyn tavoiteverkon mukaisia pyöräteitä toteutettiin reilusti yli tavoitteen. (TT)	

Kukoistavat kaupunkikeskukset							
Valtuustokauden tavoite 24. Toteutamme kaupunkikeskukset viihtyisinä, turvallisina ja toimivina							
24.1 Vantaalaisen tunne asuinalueensa turvallisuudesta paranee	Turvallisuuden tunne -mittari mukaan turvallisuuskyseleyn.	Turvallisuuskyselely on toteutettu edellisen kerran 2017 ja 2021, joiden tuloksia hyödynnetään turvallisuuden tunteen lähtötason mittaamisessa.	Turvallisuuskyselely on toteutettu, turvallisuuden tunne on kehittynyt ja paranee. Yhteistyö kaupungin sisällä ja kumppaneiden kanssa vahvistuu.	Riikka Åstrand	Turvallisuuskyseleyn suunnittelu ja valmistelu edistyi suunnitellusti. Turvallisuuskyseleyn toteutukseen valittiin kumppani ja yhteistyö toteutettiin suunnitellusti. Turvallisuuskyselely toteutettiin lokakuussa 2024. Kyselelyssä huomioitiin turvallisuuden tunnetta kuvaavat kysymykset.	Turvallisuuskyselely toteutettiin lokakuussa ja turvallisuuden tunteen mittaamista kehitettiin. Turvallisuuden tunne jonkin verran heikentynyt edelliseen kyselelyyn verrattuna. Yhteistyötä kaupungin sisällä ja kumppaneiden kanssa tiivistetty mm. ohjelmavalmistelun kautta. (TO)	Tavoite toteutui osittain.
	Kaupunkitasoinen turvallisuuskyselely toteutetaan vuonna 2024 yhteistyössä järjestöjen, kokemus- asiantuntijoiden, koulujen ja oppilaitosten, asukas- ja nuorisotilojen, aluetyöntekijöiden ja yritysten kanssa.	Alueiden välillä on aloitettu yhteistyö turvallisuu- den tun- teen parantamiseksi.	Turvallisuussuunnitelman ja hyvinvointisuunnitelman vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet ja teot on toteutettu ja arvioitu.				
	Turvallisuuskyseleyn tulosten analyysin perusteella tehdään toimintaympäristönarvio laadittavan uuden turvallisuussuunnitelman pohjaksi ja hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden arvioimiseksi.	Turvallisuussuunnitelman ja hyvinvointisuunnitelman teemoilla ja toimenpiteillä tehdään konkreettisia turvallisuu- den parannustoimia, joilla parannetaan myös turvallisuuden tunnetta.	Turvallisuussuunnitelman ja hyvinvointisuunnitelman vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet ja teot on toteutettu ja arvioitu.		Hyvinvointisuunnitelman ja turvallisuussuunnitelman toimenpiteitä on toteutettu ja arvioitu.	Hyvinvointisuunnitelman ja turvallisuussuunnitelman toimenpiteitä on toteutettu ja arvioitu. Kartoitus toimintaympäristöstä ja sen analysointi selkeytti kuvaa turvallisuudentunnetta heikentävistä juurisyistä. (TT)	
			Toimintaympäristöarvio on tehty ja turvallisuudentunnetta heikentävät juurisyistä on selvitetty.				

Valtuustokauden tavoite 27. Hyvät toiminnalliset kehittämisedellytykset palveluille ja yrityksille						
27.1 Kaupunkikeskustojen houkuttelevuus parane	Jokaisen suuralueen keskuksen kehittämissuunnitelma on toteutuksessa.	Kehittämissuunnitelmat valmistelussa.	Kehittämissuunnitelmat ja niiden toteutusta seurataan keskuksittain seurantaraportissa.	Tero Anttila	Kehittämissuunnitelmat on julkaistu ja löytyvät kaupungin nettisivuilta.	Tavoite toteutui täysin.
	Keskustojen kehittämissuunnitelmat on julkaistu verkossa tarinakartana.	Kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmiin tarinakarttoja ei ole.	Tarinakarttojen sisältöjä täydennetään tarvittaessa tulostiedoilla sekä päivitetään tarpeen mukaan.		Kehittämissuunnitelmat on julkaistu tarinakartan muodossa. Tarinakarttoja päivitetään tarvittaessa. (TT)	
	EKK:n kaupunkikeskustamittari	EKK-aineisto tilattu	EKK-aineisto käytössä keskuksittain seurannassa.		EKK-mittarin tuloksen tilataan ja raportoidaan vuosittain. Raportti julkaistaan mm. kehittämissuunnitelmien osana.	
	Sopivia paikkoja tapahtumaolosuhteille ja -tiloille kaupunkikeskustoissa kartoitetaan.	Martinaaaksossa kiinteänä Martinus backstage. Muilla keskusta-alueilla sijoituspaikkaa ei ole kartoitettu.	Jokaiseen kaupunkikeskustaan on kartoitettu sopiva paikka ulkoilmatapahtumien järjestämiseen.	Riikka Åstrand yhteistyössä KATOn kanssa	Kartoitus on aloitettu ja seitsemästä suuralueesta neljälle on laadittu tapahtuma-aluekortit.	
	Asukastiloja toteutetaan investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Asukastiloja on toteutettu investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Asukastiloja toteutetaan investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Riikka Åstrand	Vuoden aikana suunniteltu Aviapoliksen asukastila, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalohankkeen osana asukastila, Tikkurilan osaamiskampanin osana asukastila sekä Leinelän asukastupaa.	
	Asukastiloja toteutetaan investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Asukastiloja on toteutettu investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Asukastiloja toteutetaan investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Riikka Åstrand	Vuoden aikana suunniteltu Aviapoliksen asukastila, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalohankkeen osana asukastila, Tikkurilan osaamiskampanin osana asukastila sekä Leinelän asukastupaa.	
27.2 Aviapolis 2040 -vision valmistelu nimettyjen sidosryhmien kanssa	Visiotyöryhmä 2040, sekä kumppanuusryhmä nimetty.	Erikseen määritellyjä tavoitteita ei ole tuotettu poikkeuksellisuudessa yhteistyössä.	Valmistelun toimenpiteet käynnissä.	Tero Anttila	Aviapolis Visio 2040 -toimitilaselvitys ja työpaikkojen tulevaisuuskuva laadittu. Aviapolis Visio 2040 alueen toimijoiden ja maanomistajien haastattelututkimus käynnissä. Vision raporttiluonnos valmistunut.	Tavoite toteutui täysin.

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella							
Valtuustokauden tavoite 28. Valmentavan johtamisoaamisen syventäminen							
28.1 Valmentavan johtamisen syventäminen ja vahvistaminen	Valmentavan johtamisen summamittari (Kunta 10 tutkimuksessa = kolmen mittarin keskiarvo) (Tavoitetaso las- kettu merkittä- väliä muutoksella (tilastollisesti merkittävä, on suhteessa henki- löstömäärään) suhteessa lähtö- tasoon tai strate- gisella tavoit- teella.)	Kajo: 72,7 % Kaso: 76,7 % Kaku: 77,9 % Kato: 72,6 %	Kajo: 76 % (strategi- nen) Kaso: 79,2 % (strategi- nen) Kaku: 80,5 % (merkit- tävä muutos) Kato: 76,0 % (merkit- tävä muutos)	Kaupunginjohtaja ja apulais- kaupunginjohtajat, rapor- tointivastuu: Tiina Harju- Kukkula	Kaupunki- ja toimialatasoisia johtamisen valmennuksia ja ryhmäcoachingia toteutettu. Valmentava johtaminen läpileikkaavana teemana eri valmennusohjelmissa, esihenkilöiden HR-verkkoperehdytyksessä sekä uusien työntekijöiden verkkoperehdytyksessä.	Kajo: 74,7 % Kaso: 80,37 % Kaku: 78,5 % Kato: 76,83 %	Tavoite toteutui osittain

Valtuustokauden tavoite 29. Henkilöstön pito- ja vetovoiman parantaminen							Tavoite toteutui osittain
29.1 Työhyvinvointi paranee	Työn mielekkäys (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella (tilastollisesti) merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään) suhteessa lähtötasoon tai strategisella tavoitteella.)	Kajo: 72,2 % Kaso: 72,8 % Kaku: 72,3 % Kato: 69,4 %	Kajo: 73,6 % (strateginen) Kaso: 77,5 % (strateginen) Kaku: 76,43 % (merkittävä muutos) Kato: 74,6 % (strateginen)	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	Hyvä lähijohtaminen ja työyhteisöjen toiminta ja sujuva työ. Johtamisen rakenteet: Vaikuttavaa työtä keskustelut, työ- ja tiimipalaverit, asiakaslauteet jne.	Kajo: 73,6 % Kaso: 76,6 % Kaku: 74,3 % Kato: 73,1 % (TO)	
	Koko kaupunki: 72,5 % Kajo: 71,5 % Kaso: 73 % Kaku: 73,6 % Kato: 68,9 %	Koko kaupunki: 73,48 % Kajo: 75,42 % Kaso: 74,14 % Kaku: 76,41 % Kato: 72,48 %	Koko kaupunki: 73,48 % Kajo: 75,42 % Kaso: 74,14 % Kaku: 76,41 % Kato: 72,48 %	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	Hyvä lähijohtaminen ja työyhteisöjen toiminta ja sujuva työ. Työyhteisöjen kehittämispäivät, työnhaukset, saatavuusohjelman rahoituksella toteutetut kehittämisprosessit.	Vantaa: 75,5 % Kajo: 72,8 % Kaso: 76,2 % Kaku: 76,5 % Kato: 72,4 % (TO)	
	Palautuu hyvin työpäivän aiheuttamasta rasituksesta (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella (tilastollisesti) merkittävä, on suhteessa lähtötasoon (tilastollisesti) merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään))	Koko kaupunki 36,1 % Kajo: 40,8 % Kaso: 32 % Kaku: 43,8 % Kato: 51,3 %	Koko kaupunki: 37,16 % Kajo: 45,07 % Kaso: 33,5 % Kaku: 46,97 % Kato: 55,17 %	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	Hyvä lähijohtaminen ja itsensä johtaminen, työyhteisöjen vastuullinen työkäyttäytyminen ja työnjako. Mielen voimainja – varhaisen vaiheen työväline sekä kykyvalmentaja-palvelu koko henkilöstölle käytössä vuoden 2024 ajan. Break Pro -hyvinvointisovellus, E-passi -edut liikuntaan, kulttuuriin ja hyvinvointiin, erilaiset muut liikuntaedut mm. vapaasti käytettävissä on Online-palvelu, joka tarjoaa mahdollisuuden ohjattuun liikkumiseen omatoimisesti.	Vantaa: 40,7 % Kajo: 53 % Kaso: 36,2 % Kaku: 44,8 % Kato: 56 % (TO)	

29.2 Saatavuuden toimenpideohjelman toteutus vuoden 2024 toimenpiteet on toteutettu	Toimenpideohjelman toteutuminen	Toimenpideohjelma laadittu ja hyväksytty sekä ohjelman toimenpiteet käynnistetty	Kh:n hyväksymässä ohjelmassa olevat toimenpiteet on toteutettu vuoden 2024 osalta.	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	HR:lle toimenpideohjelmassa linjatut toimenpiteet tehty. Rekrytointi: Varhaiskasvatuksen opettajien, sosionomien ja erityisopettajien massahaku vakiinnut käyttöön. Ympärivuotinen keskitetty haku yksittäisten hakujen rinnalla käytössä. Vuosisuunnitelma rekrymarkkinointiin sisältäen oppilaitosten työkalut sekä erilaisiin tapahtumiin/messuille osallistumisen. Sovitut yhteistyösuhteet palvelualueen kanssa jatkuvat saatavuusohjelman jälkeen. Oppilaistoyhteistyötä tiivistetty, vakintuneet käytännöt ja yhteistyö sovitut. Kestävän työkyvyn tuki toteutettu ja työkyvyn tiedolla johtamisen kehittäminen käynnistetty. Keskitetty työyhteisöjen ja esihenkilöstön kehittämisrahaa toteutettu 41 kehittämishanketta eri toimialoille. Kaupunkitasoinen koko henkilöstön verkkoperehdytys ja vertaismentoriointi tuotannossa. Omaehtoisen koulutuksen taloudellinen tuki varhaiskasvatukseen jatkuvana.	Saatavuusohjelma toteutunut HR:n toimenpiteiden osalta.	Tavoite toteutui osittain.
Valtuustokauden tavoite 30. Kestävän työkyvyn vahvistaminen							
30.1 Sairauspoissaolot kokonaisuuksien ja erityisesti mielenterveyden perusteiden poissaolojen määrä ei kasva	Sairauspoissaolot ja erityisesti Mielenterveyden perusteiden poissaolojen määrä ei kasva	Sairauspoissaolo- ja erityisesti Mielenterveyden perusteiden poissaolojen prosentti: 5,02 %	Sairauspoissaolo- ja erityisesti Mielenterveyden perusteiden poissaolojen prosentti: 4,3 % ja mielenterveyden perusteiden poissaolojen prosentti: 1,3 %	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	Esihenkilöstö, työterveyshuolto, esihenkilökoulutukset	Sairauspoissaolo- ja mielenterveyden perusteiden sairauspoissaolo- ja mielenterveyden prosentti 0,97 %	Tavoite toteutui osittain.

2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

10

Yleishallinto

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 050	0	1 050	1 909	-859
Menot	-21 182	2 836	-18 345	-16 172	-2 173
Toimintakate	-20 132	2 836	-17 295	-14 264	-3 032

Toiminta ja keskeiset muutokset 2024

Yleishallinnon talousarvio koostuu muun muassa kunnallisen päätöksentekojärjestelmän ja muiden yleisluonteisten toimintojen ja erien kustannuksista.

Talousarvion toteutuminen 2024

Yleishallinnon toimintatuotot vuonna 2024 olivat 1,9 milj. euroa ja ne toteutuivat 182 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulut olivat 16,2 milj. euroa ja ne toteutuivat 88 prosenttisesti. Yleishallinnon toimintakate toteutui kokonaisuudessaan noin 3 milj. euroa talousarviota parempana.

10 10

Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Nelli Jääskeläinen

Puheenjohtaja: Niilo Kärki

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 050	0	1 050	1 186	-136
Menot	-2 525	0	-2 525	-1 990	-535
Toimintakate	-1 475	0	-1 475	-803	-672

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on toimittaa kuntavaalit, aluevaalit, eduskuntavaalit, tasavallan presidentin vaali ja europarlamenttivaalit. Keskusvaalilautakuntaan kuuluu kaupunginvaltuuston 23.8.2021 § 10 päätöksen mukaisesti toimikaudeksi 2021–2025 valitsemat viisi jäsentä ja 11 varajäsentä. Vuonna 2024 järjestettiin presidentinvaali ja europarlamenttivaalit. Keskusvaalilautakunta koontui yhteensä kymmenen kertaa.

Vaalien järjestämisestä huolehti keskusvaalilautakunnan apuna vaalitoimiston päällikön johdolla vaalitoimisto. Vaalien järjestämisen aikana vaalitoimistossa työskenteli 6–7 henkilöä eri pituisissa työsuhteissa ja ennakkoäänestystoimitsijoina työskenteli noin 80 ihmistä. Vantaalla on kaupunginvaltuuston päätöksen 18.5.2020 § 3 mukaisesti 68 äänestysaluetta.

Presidentinvaalissa äänioikeutettuja oli Vantaalla yhteensä 171 500 henkilöä. Äänioikeutettujen määrä kasvoi 8 500 henkilöllä vuoden 2018 presidentinvaaleista. Vantaan kotimaan äänestysprosentti oli ensimmäisellä kierroksella 72,1. Ennakoon äänesti 38,9 prosenttia ja varsinaisena vaalipäivänä 33,2 prosenttia äänioikeutetuista. Presidentinvaalin toisella kierroksella äänestysprosentti oli 68,7 prosenttia. Ennakoon äänestäneiden osuus oli ensimmäistä kierrosta selvästi korkeampi, 42,7 prosenttia, mutta varsinaisena vaalipäivänä äänestäneitä oli vain 26 prosenttia.

Europarlamenttivaalissa äänioikeutettuja oli Vantaalla yhteensä 172 220. Äänestäneitä oli yhteensä 67 816 ja äänestysprosentti oli 39,4. Ennakoon äänesti 22,8 prosenttia ja varsinaisena vaalipäivänä 16,6 prosenttia äänioikeutetuista.

Talousarvion toteutuminen

Presidentinvaalissa valtio korvasi vaalien järjestämisestä aiheutuvia kuluja kertakorvauksena 2,4 euroa jokaiselta äänioikeutetulta kunnan asukkaalta. Korvaus molemmista vaalikierroksista oli yhteensä 0,8 milj. euroa ja toimintatuotot toteutuivat 113 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulut olivat 1,3 milj. euroa ja ne toteutuivat 75 prosenttisesti talousarvioon nähden. Presidentinvaalien toimintakate oli -0,5 milj. euroa.

Europarlamenttivaaleihin toimittamiseen oli toimintakuluihin varattu 0,8 milj. euroa. Vaalien kokonaismenot olivat 0,7 milj. euroa ja ne toteutuivat 85 prosenttisesti talousarvioon nähden. Europarlamenttivaaleissa valtio korvasi vaalien järjestämisestä aiheutuvia kuluja kertakorvauksena 2,4 euroa jokaiselta äänioikeutetulta kunnan asukkaalta. Korvaus oli 0,4 milj. euroa ja toteutui 113 prosenttisesti talousarvioon nähden. Europarlamenttivaalien toimintakate oli -0,3 milj. euroa.

Keskusvaalilautakunnan toimintatuotot olivat yhteensä noin 1,2 milj. euroa toteuman ollessa talousarvioon nähden 113 prosenttia. Toimintakulut olivat noin 2,0 milj., joten toteuma oli talousarvioon nähden 79 prosenttia.

10 20

Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen

Puheenjohtaja: Sade Tahvanainen

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-1 532	0	-1 532	-1 200	-332
Toimintakate	-1 532	0	-1 532	-1 200	-332

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginvaltuuston kokoukset järjestettiin läsnäkokouksina. Selostustilaisuudet ja iltakoulut järjestettiin hybridikokouksina, jossa valtaosa osallistujista on kokouksessa etäyhteyden avulla.

Kaupunginvaltuustolla oli vuonna 2024 yhteensä 11 kokousta, 8 selostustilaisuutta sekä 6 iltakoulua. Valtuustovalioikunta kokoontui 10 kertaa. Kaupunginvaltuuston kaksipäiväinen seminaari järjestettiin Porvoossa 21.-22.3.2024 ja yksipäiväiset seminaarit Vantaan kaupungintalolla 16.5.2024 ja 22.8.2024. Lisäksi kaupunginvaltuutetut osallistuivat yhdessä Keravan kaupungin sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valtuutettujen kanssa hyvinvointiseminaariin, joka järjestettiin Keravalla 14.2.2024.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuuston toimintakulut olivat 1,2 milj. euroa ja ne toteutuivat 78 prosenttisesti talousarvioon nähden.

10 30

Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Vastuuhenkilö: Sari Hännikäinen

Puheenjohtaja: Tuire Kaimio

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-664	-1	-666	-555	-111
Toimintakate	-664	-1	-666	-555	-111

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tarkastuslautakunta toimii kuntalain 14. luvun mukaan määräytyvien tehtävien sekä toiminta- ja arviointisuunnitelmansa mukaisesti. Tarkastuslautakunnan kokouksia oli vuoden aikana 13. Arviointikertomus vuodelta 2023 hyväksyttiin lautakunnassa 24.4.2024.

Lautakunta käsittelee tilintarkastussuunnitelmaa yhteistyössä tilintarkastajan kanssa. Päävastuullinen tilintarkastaja raportoi tarkastuksista lautakunnalle toukokuussa 2024. Tilintarkastustoiminnassa ei ollut lisätoimeksiantoja vuoden aikana.

Tarkastuslautakuntaan kuuluu valtuustokaudella 2021–2025 yhteensä 13 jäsentä. Lautakunta ei ole jakautunut työryhmiin.

Talousarvion toteutuminen

Tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen toimintakulut olivat 0,6 milj. euroa ja ne toteutuivat 83 prosenttisesti talousarvioon nähden.

10 40

Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen

Puheenjohtaja: Sakari Rokkanen

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	722	-722
Menot	-11 404	2 838	-8 566	-7 754	-812
Toimintakate	-11 404	2 838	-8 566	-7 032	-1 534

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginhallituksen puheenjohtajistossa tapahtui vuoden aikana muutoksia. Ulla Kaukola aloitti varapuheenjohtajana vuoden alusta ja Sakari Rokkanen puheenjohtajana kesäkuussa. Kokoukset järjestettiin kaupungintalolla läsnäkokouksina. Iltakoulut järjestettiin hybridinä siten, että suurin osa osallis-
tujista osallistui kokouksiin etäyhteydellä.

Kaupunginhallituksen kokouksia oli yhteensä 22, minkä lisäksi 4.-5.11.2024 järjestettiin kaupunginhallituksen talousarvioneuvottelut. Iltakouluja järjestettiin yhdeksän. Kaupunginhallitus tapasi Keravan kaupunginhallituksen sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallituksen 1.10.2024. Lisäksi kaupunginhallitus järjesti yhteistapaamiset Espoon kaupunginhallituksen kanssa 11.4.2024 ja 6.11.2024. Kaupunginhallituksen konsernijaosto kokoontui 10 kertaa.

Kaupunginhallitus perusti Vantaa 2025 –toimikunnan päätöksellään 15.1.2024 § 12. Toimikunnan tehtävänä oli arvioida valmisteilla olevan TE2024 -uudistuksen vaikutukset kunnan päätöksenteko- ja organisaatorakenteeseen, arvioida kaupungin poliittisen päätöksentekorakenteen muutostarpeita, arvioida kaupungin viranhaltijaorganisaation muutostarpeita sekä kehittää strategian laadinnan ja toimenpanon prosessia. Toimikunta kokoontui vuoden aikana yhdeksän kertaa.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginhallituksen toimintatuotot olivat 0,7 milj. euroa. Kaupunginhallituksen toimintakulut olivat yhteensä 7,8 milj. euroa ja ne toteutuivat 91 prosenttisesti talousarvioon nähden.

Kaupunginhallituksen käyttövarauksiin sisältyi opiskelijoiden ja koululaisten palkkaukseen kesätyö-
määrärahaa 0,8 milj. euroa ja niiden sivukulut. Määräraha on käytetty kokonaisuudessaan ja se on siirretty käytön suhteessa toimialoille syksyllä 2024. Talousarvioon sisältyi Myönteisen erityiskohtelun (MEK) toimintaohjelman määrärahaa 2,0 milj. euroa. Toimialat ovat käyttäneet MEK toimenpideohjelman toteuttamiseksi määrärahaa 1,9 milj. euroa. Määräraha on siirretty vuoden lopussa toimialoille.

10 50

Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen

Toimielin: Kaupunginhallitus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-5 056	0	-5 056	-4 673	-383
Toimintakate	-5 056	0	-5 056	-4 673	-383

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yhteistoimintaosuuksien ja -avustusten määrärahasta on maksettu kaupungin sopimusten mukaisesti avustus Tiedekeskussäätiölle ja vuotuinen käyttöavustus Suomen kansallisoopperalle. Määrärahasta on maksettu Kaupunkiakatemian, pks-yhteistyön ja Max Planck -keskuksen kustannuksia.

Talousarvion toteutuminen

Toimintakulut olivat 4,7 milj. euroa ja ne toteutuivat 92 prosenttisesti.

11**Kaupunkistrategia ja johto****Vastuuhenkilö: Pekka Timonen****Toimielin: Kaupunginhallitus**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	7 516	0	7 516	8 931	-1 415
Menot	-115 005	-1 299	-116 303	-109 388	-6 916
Toimintakate	-107 489	-1 299	-108 788	-100 457	-8 331

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2024

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala (vuoden 2025 alusta alkaen Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala) koostuu yleisjohdosta, talouden ja strategian, henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, elinvoimapalveluiden, työllisyys ja kotoutumispalveluiden sekä kuntademokratian palvelualueista. Lisäksi toimialalle kuuluvat viestinnän ja sisäisen tarkastuksen palveluyksiköt.

Talousarvion toteutuminen 2024

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintatuotot olivat 8,9 milj. euroa ja ne toteutuivat 119 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintamenot olivat 109,4 milj. euroa ja ne toteutuivat 94 prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden.

11 10**Yleisjohto**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	-13	13
Menot	-6 189	3 465	-2 724	-1 174	-1 550
Toimintakate	-6 189	3 465	-2 724	-1 187	-1 537

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yleisjohto sisältää kaupunginjohtajan ja toimialan yhteiset sekä kehitysprojektien toimintakulut.

Talousarvion toteutuminen

Yleisjohdon toimintatuotot olivat -0,01 milj. euroa ja toimintakulut 1,2 milj. euroa. Toimintakulut toteutuivat 43 prosenttisesti muutettuun talousarvioon verrattuna.

Yleisjohtoon tehtiin talousarviossa 2024 koko kaupunkia koskeva keskitetty määrärahavaraus liittyen kunnallisen palkkaratkaisuun. Varausta purettiin osittain talousarvioprosessin edetessä, mutta keskitetyksi varaukseksi kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon jäi vielä paikallinen järjestelyvaraerä sekä kehittämisohjelmaerä, joiden kohdentumisesta päätettiin vasta vuoden 2024 aikana. Keskitettyä määrärahavarausta jaettiin talousarviomuutoksena toimialoille 3,5 milj. euroa vuoden 2024 aikana.

11 40**Talous ja strategia**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	338	0	338	455	-117
Menot	-6 471	-155	-6 626	-6 253	-373
Toimintakate	-6 134	-155	-6 289	-5 798	-491

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousohjauksen johdolla valmisteltiin talousarvio ja –suunnitelma 2025–2028, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa marraskuussa 2024. Vuoden 2025 alussa astui voimaan TE-uudistus, jossa työllisyyden ja kotoutumisen toiminnot siirrettiin kuntien vastuulle ja jossa tuloja, menoja ja henkilökuntaa siirtyi valtiolta kaupungille. Valtakunnallinen kuntien rahoitusjärjestelmän uudistustyö on ollut käynnissä syksystä 2023 alkaen ja sen on määrä astua voimaan vuoden 2027 alussa. Vuonna 2021 hyväksytty Vantaan talouden tasapainottamisohjelma on voimassa vuoteen 2025 saakka, mutta sen tavoitteista jäätii vuoden 2024 osalta yleisen taloustilanteen heikentyessä. Vuoden 2025 aikana osana tulevan strategian valmistelua toteutetaan menojen ja tulojen rakennetarkastelu, jossa tarkastellaan tekeekö kaupunki oikeita asioita oikeilla painotuksilla.

Vuoden aikana Talouspalveluissa valmistauduttiin 2025 vuoden alussa tulevaan TE-uudistuksen mukaiseen työllisyydenhoidon palveluiden siirtoon talouteen liittyvien toimintojen osalta. Talouspalveluilla toimii oma projektiryhmä, jonka tehtävänä on varmistaa talouspalveluiden järjestelmien toimivuus palveluiden siirryessä. Vantaan kaupungin sanomavälitysoperaattorin tulevan kilpailutuksen valmistelutyöt etenivät syksyn aikana suunnitellusti ja kilpailutus julkaistaan tammikuun alussa. Vantaan kaupungin konsernin talousjärjestelmien yhtenäistäminen eteni uuden konserniyhtiön siirrolla SAP-järjestelmään vuoden 2024 alussa ja kesällä perustetun yhtiön siirto tapahtuu vuoden 2025 alussa. Talouspalvelut huolehti osaltaan talousjärjestelmien valmiuden yleisen arvonlisäverokannan noustessa 25,5 prosenttiin 1.9.2024 alkaen. Muutos vaati laajaa toimintojen testaamista haastavassa aikataulussa, mutta saatiin toteutettua ongelmitta sovitussa aikataulussa. Tulevaan taloushallinnon järjestelmähankkeeseen valmistautuminen on aloitettu resurssikartoituksella ja hankkeen tarkempaa aikataulutusta sekä hankkeen kustannushyötyanalyysia valmistellaan.

Vantaan kaupungin pitkäaikainen lainakanta nousi lähes 90 milj. eurolla vuonna 2024 ja kaupungin ja konsernin kassatilanne pysyi vakaana edelliseen vuoteen verrattuna. Yhteensä uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin lyhennykset mukaan lukien n. 195 milj. euroa. Lainat nostettiin korkotasosta ja –odotuksista johtuen edelleen vaihtuvakorkoisina. EKP aloitti odotetusti ohjauskorkojensa laskun, ja laskujen odotetaan jatkuvan myös vuoden 2025 aikana. Kaupungin lainasalkkuun tehdyt korkosuojaukset vähenevät ajan kuluessa, koska kaupunki ei ole tehnyt uusia suojauksia kuluneena vuonna korkotasosta johtuen, mutta aiemmin tehdyt suojaustoimenpiteet ovat pitäneet edelleen lainasalkun korkokulut kohtuullisina. Lisäksi rahoitus käynnisti neuvottelut uusista rahoituslimiiteistä erityisluottolaitosten kanssa.

Vahinkorahaston prosessit muutettiin siten, että jatkossa toimialat ja niiden lautakunnat käsittelevät omien toimialojensa vahinkorahastoon kohdistuvat päätökset ja niiden mahdolliset oikaisuvaatimukset. Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialalla rahoitus vastaa ko. toimialan päätöksistä ja mahdolliset oikaisuvaatimukset käsittelee kaupunginhallitus. Myös vahinkorahaston sääntö päivitettiin vastaamaan uusia prosesseja.

Strategian ja tutkimuksen palveluyksikössä aloitettiin vuonna 2024 uuden strategiakauden valmistelu. Tämä on tarkoittanut muun muassa toimintaympäristöanalyysin syventämistä ja työskentelyä johtoryhmän ja toimialojen kanssa. Vuoden aikana syntyi ensimmäinen luonnos strategian painopisteistä

toimialojen työskentelyä varten. Tutkimuksessa aloitettiin Helsingin yliopiston kanssa hanke, joka tutkii Kivistön alueen kehitystä. Tutkimusyksikön rakennetta muokattiin vastaamaan paremmin tiedolla johtamisen tarpeita. Yksikköön palkattiin tiedolla johtamisen päällikkö, joka toimii tietopalvelutiimin lähiesihenkilönä. Hänen vastuullansa on myös kehittää kaupunkitasoisen tiedolla johtamisen organisointia.

Talousarvion toteutuminen

Talouden ja strategian palvelualueen toimintatuottojen toteuma oli noin 0,5 milj. euroa ja toimintatuotot toteutuivat 135 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteuma oli noin 6,3 milj. euroa ja toimintakulut toteutuivat 94 prosenttisesti.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – palvelukeskus	36 970	36 553	39 169
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – koko kaupunki	8 913	7 865	10 585
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – palvelukeskus	37 447	38 615	38 512
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – koko kaupunki	20 156	20 362	22 958
Kirjanpitoitehtäviin sitoutuneet htv:t – koko kaupunki	7,2	8,0	8,0

11 50

Henkilöstöpalvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 277	0	1 277	1 653	-376
Menot	-12 212	69	-12 143	-11 155	-988
Toimintakate	-10 935	69	-10 866	-9 502	-1 365

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimialojen hr-palveluissa kehitettiin hr-raportointia ja valmisteltiin ensimmäisiä Power BI –raportteja vuoden aikana. Tietoalustan teknisen toteutuksen viivästymisen vuoksi raportit eivät ennättäneet suunnitellusti tuotantoon vuonna 2024. Power BI raporttien myötä toimialojen esihenkilöt saavat jatkossa itsekin tuotettua hr-tietoa johtamisensa tueksi. Kehitystyö jatkuu uusien raporttien valmistelulla myös vuonna 2025. Hertan käytettävyyttä ja ohjauvuutta ei onnistuttu edistämään tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä järjestelmätoimittajan kanssa. Toimialojen hr-palveluissa käynnistyi vuonna 2024 operatiivisten hr-asioiden kumppanuustapaaminen toimialojen palveluyksikköpäälliköille. Tapaamisessa keskitytään erityisesti palkkapalvelujen sekä hr-asiakaspalvelun ajankohtaisiin asioihin vuosikellon mukaisesti. Liukuvan työajan seurannan järjestelmäksi otettiin käyttöön Aikajana vuoden 2024 aikana. Tätä muutosta ja uuden järjestelmän käyttöönottoa tuettiin hr:n toimesta koko vuoden ajan. Muutos mahdollisti samalla myös mobiilileimauksen hybridityöskentelyn tueksi.

Lisäksi hr valmistautui yhteistyössä Työllisyys- ja kotoutumispalvelujen kanssa valtiolta kunnille siirtyvän henkilöstön vastaanottamiseen sekä perehdytyksen tukeen. Lisäksi hr varmisti jo ennakoon siirtyvän henkilöstön palkanmaksuprosessin jatkuvuuden muutostilanteessa työnantajan vaihtuessa. Hr oli myös mukana rakentamassa muutostukea koko palvelualueelle.

Kehittämispalveluissa kehittämiskumppaneiden ja toimialojen yhteistyö henkilöstökoulutuksen sekä osaamisen ja johtamisen kehittämisessä on toteutunut sopimusten mukaisesti nykyisten sopimuskumppaneiden kanssa. Työyhteisösovittelupalvelu otettiin palveluvalikkoon vuoden alussa. Saatavuusohjelman kaupunkitasoisen kehittämisrahan hakuprosessi toimi vuoden ajan ja kehittämisrahan tuella toimialoilla toteutettiin vuoden aikana 41 kehittämisprosessia työyhteisöjen toiminnan sekä johtamis- ja esihenkilötyön kehittämiseksi. Kaupunkitasoisia perehdytysohjeita päivitettiin ja kaupunkitasoinen verkkoperehdytys on koko henkilöstölle käytössä. Omaehtoisen koulutuksen jatkuva haku on vakiintunut käyttöön varhaiskasvatuksen pätevyitysmiskoulutuksiin. Työkyvyn varhaisvaiheen tukipalveluita on jatkettu työterveyshuollon palveluina osana Saatavuusohjelmaa.

Työkykyraportoinnin tarkastelu on osa hr-tiedon kokonaisuutta Power BI -portaalin kehittämisessä. Tämän lisäksi työhyvinvointitiimi on yhdessä Kevan ja varhaiskasvatuksen kanssa rakentanut palvelualueen työkyky-vuosikelloa, jonka varhaiskasvatus ottaa käyttöönsä vuoden 2025 alussa. Jatkossa vuosikellomalli työkykytiedolla johtamisessa laajenee muille palvelualueille. Tiivis yhteistyö Kevan kanssa on jatkunut myös ennakoituvuuskalun ja Pulssi työhyvinvointityökalun kokeiluna. Tutkassa on käyttöön otettu kaksi uutta ominaisuutta: työolojen haittojen ja vaarojen arviointiin uusi sisäilmasto-osio sekä epäasiallisen kohtelun ilmoituslomake (EKI). Lisäksi on valmisteltu työolojen haittojen ja vaarojen arviointipohjan uudistaminen etenkin henkisen kuormittumisen ja psykososiaalisten kuormitustekijöiden arvioinnin osalta vastaamaan nykyisiä työelämätarpeita. Vaikuttavaa työtä keskustelujen kirjaus on otettu käyttöön kaupunkitasoisesti Osumassa.

Aikajana -työajanseurantajärjestelmään on vuoden aikana rakennettu uusi Työnseuranta -toiminnallisuus. Uuden työkalun tarkoituksena on, että työyksiköt voivat halutessaan seurata valitsemistaan projekteista, hankkeista tai työkokonaisuuksista niihin käytettyjä työtunteja. Työkalu on vapaasti käytettävissä ja linjajohto tekee päätöksen, otetaanko työkalu käyttöön. Työnseuranta -työkalu on käytettävissä kaikissa aikajana-ympäristöissä.

Vuoden 2024 aikana on valmisteltu verkkokoulutuspalveluiden hankintaa. Tarkoituksena on, että vuoden 2025 alusta kaikilla Vantaan kaupungin työntekijöillä on käytössään verkkokoulutuspalvelut, jossa on tarjolla valmiita verkkokoulutuksia ja webinaareja.

Kehittämispalvelut yksikkö toimii erilaisissa HR-verkostoissa ja benchmarking on tullut arjen työskentelytavaksi. Keväällä 2024 Vantaan Kehittämispalvelut -yksikkö järjesti suurten kaupunkien yhteisen HRD-tapaamisen, jossa alan ammattilaiset eri kaupungeista esittelivät parhaita käytänteitään työkykyjohtamisen ja osaamisen kehittämisessä.

Työnantajapalveluissa käytiin henkilöstöjärjestöjen kanssa neuvottelut sopimusaloittain kunnalliseen virka- ja työehtosopimusratkaisuun 2022–2025 sisältyneiden paikallisten palkkaerien jakamisesta. Neuvotteluissa henkilöstöjärjestöjen kanssa saavutettiin yksimielinen neuvottelutulos kaikilla sopimusaloilla. Palkantarkistuksilla parannettiin henkilöstön pito- ja vetovoimaa kehittämällä voimakkaasti palkkausjärjestelmiä ja korottamalla tehtäväkohtaisia palkkoja. Lisäksi osa eristä suunnattiin kannustus-elementtinä henkilökohtaisiin lisiin työn tuloksellisuuden näkökulman tärkeyttä painottaen.

Rekrytointiin liittyvää hakijaviestintää kehitettiin aktiivisesti ja esihenkilöiden käyttöön lisättiin avuksi hakijaviestipohjia rekrytointiprosessin eri vaiheisiin. Muunkielisille hakijoille saatiin käyttöön ruotsin ja englanninkielisiä käännöksiä. Hakijaviestinnän merkitystä ja positiivisen hakijakokemuksen luomista korostettiin esihenkilöille suunnatuissa koulutuksissa. Anonyymien rekrytointien osuus kasvoi edellisvuoteen verrattuna 125 prosenttia (135 rekrytointia vuonna 2024). Oppilaitos- ja opiskelijajärjestöyhteistyötä tiivistettiin sekä neuvottelut laajemmasta yhteistyöstä oppilaitosten kanssa aloitettiin. Tavoitteena on parantaa edelleen Vantaan kaupungin tunnettavuutta työnantajana opiskelijoiden keskuudessa muun muassa jalkautumalla ja lisäämällä näkyvyyttä sinne, missä opiskelijat liikkuvat. Erityisesti kasvatuksen ja oppimisen toimiala tehtävänimikkeisiin kohdistuva näkyvyystyö oli vuonna 2024 monipuolista ja mittavaa.

Talousarvion toteutuminen

Henkilöstöpalveluiden toimintatuotot olivat vuonna 2024 noin 1,7 milj. euroa ja toimintakulut noin 11,2 milj. euroa. Talousarvioon nähden tuotot ylittyivät noin 0,4 milj. eurolla, eli toteuma oli talousarvioon nähden 130 prosenttia. Kulut puolestaan alittivat talousarvion noin 1,0 milj. euroa, eli toteuma talousarvioon nähden oli 92 prosenttia.

Toimintatuottojen ylitys talousarvioon nähden johtuu arvioidusta kelakorvauksen suuruudesta. Toimintakulujen alitus johtuu useasta tekijästä, mm. henkilöstökulujen, palveluostojen sekä henkilöstöetujen alittumisesta.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstöhallinto			
Kaupunkistrategia ja johto toimialan prosenttiosuus koko kaupungin henkilöstöstä (poislukien työllisyyspalvelut)	5,2 %	4,4 %	4,4 %
Työterveyshuollon kustannukset, euroa / työntekijä	389	393	369
Palkkalaskelman hinta			
Kaikki sopimusalat	15,8	16,9	18,1
Tikettimäärä			
- keskimäärin kuukaudessa	4 136	4 427	3 823

11 55

Konsernipalvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 524	0	1 524	1 633	-109
Menot	-37 837	-156	-37 993	-34 955	-3 038
Toimintakate	-36 313	-156	-36 469	-33 322	-3 146

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hankinnoissa tehtiin tiivistä yhteistyötä työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen kanssa liittyen työllisyyspalveluiden hoidon siirtoon valtiolta kunnille. Voimassa olevien hankintasopimusten kokonaisuuden siirto valtiolta Vantaalle onnistui hyvin. Jatkossa työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden hankintoja tullaan tekemään osittain yhteistyössä Helsingin ja Espoon kanssa. Tätä varten on laadittu PKS-yhteistyösopimus ja luotu toimintamallit. Työperäisen hyväksikäytön ehkäisemiseen liittyvä kaupunkitasoinen ohjeistus on laadittu ja jalkautusta jatketaan. Ensimmäinen yritysauditointi on toteutettu puhtauspalveluiden toimialalla. Auditointeja jatketaan vuonna 2025. Keittiöiden palveluverkkosuunnitelmaa koskevat periaatteet linjattiin loppuvuodesta kaupunginhallituksen päätöksellä.

Konserniohjaus ja -valvonta yksikkö päivitti vuoden 2024 aikana yleiset ja yhtiökohtaiset omistajapolitiittiset linjaukset. Päivittämiseen liittyen käytiin lähete keskustelu maaliskuun 2024 konsernijaoston kokouksen yhteydessä. Yleiset omistajapolitiittiset linjaukset hyväksyttiin valtuustossa 19.8.2024. Yhtiökohtaiset omistajapolitiittiset linjaukset valmisteltiin puolestaan konsernijaoston päätöksentekoon.

koreittain syksyn 2024 aikana. Konserniohjeessa yksilöityjen merkittävien yhtiöiden (Vantaan Energia Oy, VAV-konserni ja Vantaan Tilapalvelut Vannti Oy) omistajapolitiittiset linjaukset hyväksyy valtuusto. Suuret yhtiöt valmistautuivat CSRD-raportointiin valmistelemalla raportointiin liittyvän viitekehyksen vuoden 2024 aikana. Suurista yhtiöistä Vantaan Energia, VAV ja Vannti raportoivat CSRD-standardien mukaisesti ensimmäisen kerran tilinpäätöksissään 2025.

Vuonna 2024 tietohallinnon toiminnassa on tapahtunut merkittäviä uudistuksia, jotka ovat parantaneet kaupungin teknologista infrastruktuuria ja valmiuksia. Iso osa kaupungin työasemista on päivitetty Windows 11 -käyttöjärjestelmään, mikä on parantanut suorituskykyä ja tietoturvaa. Lisäksi perustietotekniikkapalveluiden kilpailutus on saatu loppusuoralle, ja käyttöönotto on suunniteltu vuodelle 2025. Vantaan tietoaallas on rakennettu tuotantokäyttöön, mikä on luonut edellytykset tiedon hyödyntämiselle ja Vantaan strategian toteuttamiselle. Kaupungin aineettoman investointiohjelman projektit ovat edistyneet vauhdikkaasti ja tekemisen tavassa on jatkuvasti tehty pienkehitystä.

Talousarvion toteutuminen

Konsernipalveluiden toimintatuottojen toteuma oli noin 1,6 milj. euroa ja toimintatuotot toteutuivat 107 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteuma oli noin 35 milj. euroa ja toimintakulut toteutuivat 92 prosenttisesti.

Kokonaisuudessaan konsernipalveluiden toimintatuottojen toteuma ylitti talousarvion 0,1 milj. euroa ja toimintakulujen toteuma alitti talousarvion 3,0 milj. euroa.

Tietohallinnon osalta keskeisimmät syyt käyttötalouden kustannusten alitukseen olivat perustietotekniikan kilpailutuksen jatkuminen vuoden 2024 loppuun saakka, jolloin varsinainen muutosprojektin aloitus kustannuksineen siirtyi vuodelle 2025. Muita merkittäviä syitä oli opetuksen laiteostojen merkittävä alitus sekä joidenkin järjestelmäkustannusten alittuminen neuvotteluiden tuloksena.

Hankinnan toimintakulujen alitus johtui toteutumattomista palveluostoista ja henkilöstöruokailun kulujen alittumisesta.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Tietohallinto			
Työasemamäärä hallinto			
- kannettavat ja työasemat, kpl	3 865	4 400	4 319
Työasemamäärä opetus			
- kannettavat ja työasemat, kpl (Chromebookit laskettu mukaan)	43 869	39 800	49 531
Asiakastyytyväisyys			
- Tukepyynnöt (4–10)	8,6	8,5	9,0
Tikettimäärä			
- keskimäärin kuukaudessa	4 304	4 200	3 423
IT-investointien onnistunut läpivienti			
- budjettitoteuma	76 %	100 %	71 %

11 60**Elinvoimapalvelut**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 581	0	1 581	985	596
Menot	-4 890	-15	-4 905	-3 684	-1 222
Toimintakate	-3 309	-15	-3 324	-2 699	-626

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Elinvoimapalvelut on edistänyt yritysmyönteisen toimintaympäristön kehittymistä Vantaalla, jonka osina on muun muassa osallistuttu Aviapoliksen alueen sekä Tikkurilan osaamiskampuksen kehitystyöhön yhdessä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Elinvoimapalvelut on mukana Tikkurilan asemakeskuksen viereen rakentuvan Tikkurilan osaamiskampus -hankkeen valmistelussa ja edistämisessä. Ensimmäiset pilotointikohteet tulevalle osaamiskampuksen Business Vantaa Hub -palvelukonaisuudelle on tunnistettu.

Elinvoimainen ja osaava Vantaa strategiateemaan liittyen elinvoimapalvelut on koordinoanut kasvu- ja elinvoimaohjelman toteuttamista. Ohjelman puitteissa on käynnistynyt lukuisia toimenpiteitä, joista elinvoimapalveluiden vastuulla on ollut muun muassa startup- ja kasvuyritystoiminnan vahvistaminen, yrittäjyyden edistäminen maahanmuuttajien keskuudessa, osaamisen ennakkoinnin vahvistaminen, pk-yritysten osaamisen kehittäminen, klusteritoiminnan vahvistaminen sekä 48 tunnin palvelulupaus yrityksille. Elokuussa 2024 avattiin Vantaa Startup Runway -yhteistyötila lentoaseman lähelle, ja uusia ulkomaisia startup-yrityksiä on saatu sijoittumaan Vantaalle. Lisäksi uusi logistiikka-alan kehittämis-klusteri käynnistyi vuoden 2024 lopulla.

Kaupunkitasoisesti palvelevaa projektitoimistoa on vahvistettu. Se rakentaa hankkeilla tapahtuvaa kaupunkikehittämistä muun muassa edistämällä EU-rahoitteisten hankkeiden käynnistymistä Vantaalla. Projektitoimisto vahvistaa sisäisiä verkostoja ja sisäistä yhteistyötä sekä välittää tietoa toimialojen ja kaupungin ulkopuolisten sidosryhmien välillä.

Yritysten asiakkuuksien hallintaa on kehitetty ja tavoitteena on vuoden loppuun mennessä nykyistä tehokkaampi ja kattavampi yritysasiakkuuksien hoito ja sitä kautta elinkeinoelämän tukeminen uuden asiakkuusyksikön saavuttaessa suunnitellun toimintavolyyminsä. Kaupunkitasoisen CRM-järjestelmän hankinta on käynnistetty tavoitteena ensimmäisen vaiheen käyttöönotto vuoden 2025 aikana. Lisäksi kehitystyö laajemman elinvoiman tiedolla johtamisen kokonaisuudesta on käynnistetty. Sen ensimmäiset tulokset, muun muassa elinvoiman tilanteen kokoava mittaristo, valmistuivat joulukuussa 2024.

Elinvoimapalveluille rakennettiin alkuvuodesta uusi johtamisjärjestelmä ja organisaatio, joka astui voimaan 1.5.2024. Osana organisaatiouudistusta nykyisiä toimintoja on vahvistettu ja uusia palveluita käynnistetty. Organisaatio on kokonaisuudessaan toiminnassa vuoden 2025 alkupuolella TE-uudistuksen astuttua voimaan. Uudistukseen liittyviä rekrytointeja on valmisteltu vuonna 2024 ja ne toteutetaan alkuvuodesta 2025. Muun muassa uusien yritysten neuvontapalvelut siirtyvät Vantaan uusyrityskeskuksesta Vantaan kaupungille. Lisäksi otetaan käyttöön uusi asiakkuudenhoitomalli sekä perustetaan osaamisen ennakkointitoimisto.

Talousarvion toteutuminen

Elinvoimapalvelun palvelualueen toimintatuottojen toteuma oli noin 1,0 milj. euroa ja toimintatuotot toteutuivat 62 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteuma oli noin 3,7 milj. euroa ja toimintakulut toteutuivat 75 prosenttisesti. Kokonaisuudessaan elinvoimapalveluiden toimintatuottojen

toteuma alitti talousarvion 0,6 milj. euroa ja toimintakulujen toteuma alitti talousarvion 1,2 milj. euroa.

Talousarvion alittumisen selittää pääosin uusien projektien alkamisen viivästyminen, eräiden suunniteltujen uusien projektin peruuttaminen saamatta jääneen ulkoisen rahoituksen vuoksi, sekä suunniteltujen rekrytointien harkittu viivästyminen. Elinvoimapalveluiden projektisalkun volyymi kasvaa vuonna 2025, valtaosan projekteista ollessa käynnissä koko kalenterivuoden ajan.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
YritysVantaan kautta perustetut yritykset	529	580	486
Yritysneuvonnan asiakaskäynnit	2 283	2 200	1 830
Yritysten palkkasumman kehitys Vantaalla (vuoden loppuun)	120	116 *	120 **

* Muuttunut indeksointi (2021=100), TA2024 alkuperäinen 130 (2015=100).

** Tilanne lokakuu 2024.

11 65

Työllisyys ja kotoutumispalvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 796	0	2 796	4 189	-1 392
Menot	-40 524	-4 407	-44 931	-45 351	420
Toimintakate	-37 728	-4 407	-42 135	-41 162	-972

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Työllisyyspalveluissa työllisyyden kuntakokeilu Keravan kanssa päättyi 31.12.2024, jolloin työvoimapalveluiden pysyvä siirto työllisyysalueille toteutui. TE2024-uudistuksen valmistelua ohjasi kaupunginjohtajan nimeämä TE2024-valmisteluryhmä ja sen perustamat 11 toimialaryhmää. Tehtävään nimetyt TE2024- ja KOTO24 -projektiorganisaatiot valmistelivat työvoimapalveluiden ja kotoutumisen palveluiden pysyvää siirtoa toimialaryhmien kanssa siten, että vantaalaisten työvoimapalveluiden asiakkaiden ja henkilöstön siirto toteutui hallitusti 1.1.2025 haastavassa suhdanteessa.

Valtiolta siirtyvän henkilöstön määrän varmistuessa päästiin työllisyyspalveluissa loppuvuodesta palkkaamaan uusiin virkoihin 24 määräaikaista työllisyysasiantuntijaa, kahdeksan vakituista työllisyysasiantuntijaa, kolme vakituista asiakkuuspäällikköä ja yksi vakituinen palveluesihenkilö. Tämä myös kuormitti ennestään valmistelua ja kasvavan asiakasmäärän kanssa työskentelevää henkilöstöä.

Vantaan, Espoon ja Helsingin keväällä 2023 perustama yhteinen PKS-projektitoimisto hankinta- ja työnantajapalveluyhteistyön määrittelemiseksi päätti toimintansa ja määrittelyn pohjalta PKS-kaupunkien kaupunginhallitukset hyväksyivät hankinta- ja työnantajapalveluyhteistyö -sopimuksen.

Työttömien työnhakijoiden eli työttömien ja lomautettujen asiakkaiden määrä kasvoi vuoden 2024 aikana Vantaalla. Työttömiä työnhakijoita oli joulukuun 2024 lopussa 11,6 prosenttia (1 847 henkilöä) enemmän kuin vuotta aiemmin (joulukuu 2024: 17 767; joulukuu 2023: 15 920). Näistä kuntakokeilussa Vantaalla oli 14 543 henkilöä (joulukuu 2023: 12 891).

Erityisesti pitkäaikaistyöttömien määrä on jatkanut nousuaan ja oli 29,5 prosenttia suurempi kuin vuoden 2023 joulukuussa. Eniten kasvoi 1–1,5 vuotta työttömänä olleiden määrä. Suhteellisesti eniten pitkäaikaistyöttömyys kasvoi alle 30-vuotiailla (+47 prosenttia, +272).

Vieraskielisten työttömyys kasvoi joulukuussa 2024 14 prosenttia vuoden takaisesta, enemmän kuin suomen- ja ruotsinkielisten työttömyys, joka kasvoi 9 prosenttia. Myös vieraskielisten pitkäaikaistyöttömyys kasvoi kotimaankielisiä voimakkaammin, vieraskielisiä pitkäaikaistyöttömiä oli 41 prosenttia (+805) joulukuuta 2023 enemmän. Pitkäaikaistyöttömistä kuitenkin enemmistö (57 prosenttia) on suomen- tai ruotsinkielisiä.

Työttömyyden kasvua selittää erityisesti heikko suhdanne. Työttömyys kasvoi eniten palvelu- ja myynti-työntekijöillä, erityisasiantuntijoilla ja rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöillä. Rakennusalan työttömyys kääntyi keväällä 2024 laskuun, mutta lähti viimeisen vuosineljänneksen aikana jälleen jyrkkään nousuun. Lomautettujen rakennustyöntekijöiden määrä kohosi joulukuussa 2024 jo alkuvuoden tasolle, ja työttömiä rakennustyöntekijöitä oli joulukuussa 2024 eniten vuoden tarkastelujaksolla.

TE-palveluihin ilmoitettuja avoimia työpaikkoja oli joulukuun 2024 lopussa Vantaalla 545, joka on 75 prosenttia vähemmän kuin joulukuussa 2023.

Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksut kasvoivat edelleen edellisvuodesta (kokonaiskertymä vuonna 2024 oli 29,6 milj. ja vuonna 2023 29,2 milj.).

Asiakaspalvelu 2030-ohjelmatyössä asetettiin kaupunkitasoinen ohjausryhmä seuraamaan ja ohjaamaan kaupungin asiakaspalvelun yhtenäistämistä sekä nimettiin projektiryhmä vastaamaan kehittämistyön toteuttamisesta. Asiakaspalvelulle laadittiin kaupunkitasoinen laadun mittaristo, jota pilotoidaan vuoden 2025 aikana. Laadun seurannassa keskitytään erityisesti asiakaspalvelun sujuvuuteen. Myös muusta yhteiskehittämisen jatkosta on sovittu, ja projekti- ja ohjausryhmät jatkavat työtään myös vuonna 2025.

Tikkurilan ja Myyrmäen asiointipisteissä pilotoitiin mobiilijonotusjärjestelmä osana Vantaa TestBed -hanketta. Vuoden 2024 aikana Vantaa-info osallistui etäasiakaspalvelun pilotointiin, jossa asiakkaille tarjottiin palvelua etänä kirjastojen tiloissa olevan robotin kautta.

Digituen saatavuutta lisättiin luomalla kohdennettu kurssi palvelun tueksi työllisyyspalveluiden asiakkaille sekä päivystävä digitukipiste alueellisena yhteistyönä. Kaupunkitasoista digitukea kehitettiin toteuttamalla verkkokoulutus digituen antajille ja lisäämällä verkostoviestintää. Kuntalaisten digituen tarpeita kartoitettiin verkkokyselyn avulla ja digitukea koskevan tietoisuuden lisäämiseksi toteutettiin kaksi digituen markkinointikampanjaa.

Kuntalaispalvelut toteutti TE2024-uudistuksesta johtuvia asiakaspalvelujärjestelmän muutoksia perustamalla uusia palvelunumeroita, valmistelemalla koulutuksia ja tilaamalla sekä uusia käyttäjätunnuksia että uusia liittymiä.

Kansainvälisten asiakkaiden palveluissa valmisteltiin työllisyyspalveluiden kanssa tiiviissä yhteistyössä siirtymää TE2024- ja KOTO24-uudistuksiin. Syksyn aikana on valmisteltu osaamiskeskustoinnin, monikielisen neuvonnan sekä kotoutumisen johdantojakson pilotin (yhteiskuntaorientaatiot) juurruttamista perustoiminnaksi 1.1.2025 alkaen. Toiminnot siirtyvät asiakkuuspäällikköiden vastuualueille, osaamiskeskuspalveluiden sekä kotoutumisen palveluiden alle.

Syksyn aikana varmistui, että suurin osa valtiolta siirtyvästä henkilöstöltä tulisi sijoittumaan työllisyyspalveluiden yksikköön. Lisäksi osa tehtävistä oli uusia 1.1.2025 voimaan tulevan kotoutumislain mukaisia tehtäviä. Näiden syiden vuoksi kansainvälisten asiakkaiden palveluissa jouduttiin palkkaamaan huomattavasti enemmän henkilöstöä tuleviin tehtäviin. Palveluyksikössä palkattiin uusiin virkoihin loppuvuodesta 2024 26 työllisyysasiantuntijaa (määräaikaista 13), 19 kotoutumisen asiantuntijaa, kuusi palveluasiantuntijaa, seitsemän vakituista vastaavaa asiantuntijaa, kolme vakituista palveluesihenkilöä sekä kaksi vakituista asiakkuuspäällikköä.

Vanhan kotoutumislain mukaisen kotouttamisohjelman seuranta toteutettiin kansainvälinen Vantaa –strategiateeman johtoryhmässä. Seurantaan luotiin liikennevalomalli, jolla seurataan eri palvelualueiden ja toimialojen vastuiden toteutumista ohjelman osalta.

Tulevan lain mukaisen kotoutumisohjelman valmistelu aloitettiin huhtikuussa 2024 ja valmistelun tueksi asetettiin sekä asiantuntija / kehittämissyöryhmä että kaupunkitasoinen ohjausryhmä. Kotoutumisohjelman ensimmäinen versio valmistui joulukuussa 2024, ja tiedot vietiin Vantaa.fi -sivuston uudistamisen yhteydessä verkkosivuilla. Kotoutumisohjelman sisältöjen kehittäminen jatkuu vuonna 2025.

Talousarvion toteutuminen

Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden toimintatuotot olivat vuonna 2024 noin 4,2 milj. euroa, noin 150 prosenttia talousarviosta. Toimintatuottojen talousarvion ylitys johtui pääosin valtiolta joulukuussa saapuneesta noin 1,2 milj. euron TE-uudistukseen liittyvästä laskennallisesta korvauksesta.

Toimintakulut olivat noin 45,4 milj. euroa, noin 101 prosenttia muutetusta talousarviosta. Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden menoihin tehtiin 4,0 milj. euron talousarviomuutos liittyen työmarkkinatuen kuntaosuuteen.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Työllisyyspalvelut			
Ohjaukset kuntouttavaan työtoimintaan (uudet asiakkaat)	1 340	1 500	1 056
Työllisyysuunnitelmien voimassaolo	57 %	60 %	57 %
Virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen (kaikki työttömät)	53 %		55 %
Pitkäaikaistyöttömyys	5 049	4 500	6 539
Vieraskielisten työttömyys	7 232	5 600	8 240
Kuntalaispalvelut			
Sähköisen asiainnin tuen ja digituen osuus Vantaa-infon palvelukontakteista (%)	12 %	10 %	10 %
Vantaa-infon asiakaskontaktien määrä / vuosi	163 700	190 000	142 300

11 80

Kuntademokratia

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	29	-29
Menot	-3 655	-66	-3 721	-3 712	-8
Toimintakate	-3 655	-66	-3 721	-3 683	-38

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuosi 2024 oli kiireinen vaalivuosi. Sunnuntaina 28.1.2024 järjestettiin ensimmäinen vaali ja 11.2.2024 toinen presidentin vaali. Vantaan kotimaan äänestysprosentti oli ensimmäisellä kierroksella 72,1 ja toisella 68,7 prosenttia. Pian näiden jälkeen kesäkuussa 2024 järjestettiin europarlamenttivaalit, jossa äänioikeutetuista 39,4 prosenttia käytti äänioikeuttaan.

Heti europarlamenttivaalien jälkeen aloitettiin seuraavan vuoden kevään 2025 alue- ja kuntavaalien valmistelu. Valmistelussa on kiinnitetty huomioita kahden samanaikaisesti pidettävien vaalien erityiskysymyksiin, mutta myös äänestysaktiivisuutta nostaviin toimenpiteisiin.

Toimialatasoinen PR- ja assistenttitiimi on tuottanut johdon tuen palveluita. Osana kaupungin 50-vuotisjuhlavuotta toteutettuja edustustilaisuuksia järjestettiin onnistuneesti pitkin vuotta. Luottamushenkilöiden palkkiomaksatusprosessia on kehitetty ja sen toimintavarmuutta on parannettu.

Kaupunkiturvallisuuden tiimi on jatkanut kaupungin kokonaisturvallisuuden edistämistä vuonna 2024. Kaupunkitasoinen valmiussuunnitelma on laadittu kaupungin toimialarajat ylittävästi yhteistyössä konserniyhtiöiden ja hyvinvointialueen kanssa. Uusi valmiussuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 16.12.2024. Valmiussuunnitelmaa tarkentavien suunnitelmien ja toimintakorttien laatiminen jatkuu vuonna 2025.

Varautumisen yhteistyötä on vahvistettu Vantaan kaupungin, Keravan kaupungin ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen välisellä yhdyspintasopimuksella. Kaupungin johtamisedellytysten varmistaminen häiriötilanteissa on vahvennettu varavoiman rakentamisella kaupungintalolle. Varautumisen yhteensovittaminen on myös jatkunut alueellisissa verkostoissa.

Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 19.8.2024 ja sisäisen valvonnan ohje on hyväksytty kaupunginhallituksessa 21.10.2024. Kaupunkitasoista riskienhallintaa on vahvistettu kaupungin johdon koulutuksella syksyllä 2024.

Vantaan kaupunki on myös ottanut käyttöön henkilöturvallisuusselvitykset Suojelupoliisin kanssa sovitulla tavalla. Henkilöturvallisuusselvityksellä tarkoitetaan henkilön nuhteettomuuden tai luotettavuuden varmistamiseksi laadittavaa selvitystä henkilön taustasta.

Vantaan kaupungin turvallisuuskysely on toteutettu lokakuussa 2024. Turvallisuuskyselyn tuloksia käytetään kaupungin turvallisuussuunnitelman päivityksen pohjana vuonna 2025.

Kaupungin turvallisuustyötä on vuoden 2024 aikana varjostanut vakavat väkivallanteot, kuten Viertolan kouluampumistapaus, ja kansainvälisen turvallisuustilanteen kiristyminen entisestään.

Lakiasioden ja päätösvalmistelun palveluyksikön toiminnassa keskeistä vuonna 2024 on ollut Vantaa 2025 –toimikunnan toimintaan osallistuminen ja hallintosäännön perusteellisempi uudistaminen. Uusi hallintosääntö astui voimaan 1.1.2025, uudet luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia koskevat luvut astuvat voimaan 1.6.2025. Kehittämisen kohteena on ollut myös kaupungin edustusohje, josta on tarkoitus saada päätös vuoden 2025 alkupuolella. Toimielinpäätösten valmistelijoille on järjestetty kaksi koulutustilaisuutta, joista jälkimmäinen on tallennettu ja valmistelijoiden käytössä kaupungin intrasivuilla.

Tiedonhallinta-palveluyksikkö ja tiedonhallintapäällikön virka perustettiin vuoden 2024 alussa. Vuonna 2024 rakennettiin yksikön sisäistä ja kaupunkitasoista yhteistyötä, kartoitettiin tehtäväkenttää, päivitettiin tehtäväkuvauksia, viestittiin yksikön roolista kaupunkitasoisen tiedonhallinnan suunnittelussa ja ohjauksessa, kurottiin kiinni resurssipulan vuoksi muodostunutta kehitysvelkaa ja järjestettiin kaivattuja koulutuksia. Tunnuslukuissa on kerrottu kaupunkitasoisten koulutusten määrät ja lisäksi on järjestetty koulutuksia pienemmille kohderyhmille. Yksikön asiantuntijat ovat osallistuneet toimialojen projekteihin - kuten DigiOne - nostaen esille tiedonhallinnan vaatimuksia toiminnalle ja järjestelmille.

Yksikön lakisääteiset tehtävät kirjaamon ja arkiston palveluissa on saatu hoidettua. Asianhallintajärjestelmään on rekisteröity noin 8 700 uutta asiaa ja reilu 88 000 asiakirjaa vuonna 2024. Arkistossa on kuitenkin kertynyt työjonoa, koska yksi tekijä puuttui ison osan vuotta ja toimitilamuuttojen vuoksi toimialoilta siirrettiin noin 395 hyllymetriä aineistoa kaupunginarkistoon. Ulkoisilta toimijoilta vastaanotet-

tiin aineistoluovutuksia 4,5 hyllymetriä. Arkistosta tehtiin vuosisuunnitelman mukaisia asiakirjahävityksiä 10,2 hyllymetriä. Arkisto vastasi vuoden aikana 1 385 tietopyyntöön, joista suurin osa (666) koski kasvatuksen ja sivistyksen asiakirjoja.

Talousarvion toteutuminen

Kuntademokratian palvelualueen toimintatuotot olivat noin 0,03 milj. euroa ja toimintakulut noin 3,7 milj. euroa. Toimintakulut toteutuivat talousarvioon nähden suunnitellusti, toteuma oli 100 prosenttia.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettävien koulutusten lukumäärä	82	40	182
Osallistujamäärä luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettäviin koulutuksiin	1 300	1 300	4 705
Käännöstyöt	3 400	3 500	3 490

Osa koulutuksista siirtyi sähköiseen Oppiva-portaaliin itseopiskeluna suoritettavaksi.

11 70

Viestintä

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-2 802	-32	-2 834	-2 691	-143
Toimintakate	-2 802	-32	-2 834	-2 691	-143

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Viestinnän vuoden 2024 toimintasuunnitelma toteutui pääosin suunnitellusti. Vantaan kaupungin maine työ jatkui kaupunkitasoisen viestinnän ja markkinoinnin maineohjelman toteutuksella. Tämä pitkäjänteinen työ jatkuu myös vuonna 2025 erityisesti viestinnän ja markkinoinnin toimenpiteiden vaikuttavuutta parantamalla. Myös kaupungin työnantajamielikuvaa kehitettiin saatavuusohjelman viestinnällä sekä työnantajamielikuvan markkinointikampanjoilla.

Vuoden aikana viestinnässä valmistauduttiin työllisyys- ja kotoutumispalvelujen uudistukseen ja palveluviestinnän käynnistämiseen. Vuodenvaihteen sisäinen ja ulkoinen muutosviestintä onnistui hyvin. Työllisyys- ja kotoutumispalvelujen viestinnän kehittäminen jatkuu vuonna 2025.

Vuonna 2024 vietettiin Vantaa 50 -juhlavuotta, jota viestittiin ja markkinoitiin laajasti koko vuoden ajan. Juhlavuoden aikana viestinnässä tuotettiin juhlavuoden sisältöjä ja kampanjoita sekä koordinoitiin juhlavuoden visuaalisen ilmeen näkyvyyttä eri kanaviin ja tapahtumiin.

Vantaan verkkosivujen kävijämäärä kaksinkertaistui edellisvuodesta ja oli vuoden loppuun mennessä lähes kaksi miljoonaa. Vantaa 50 -juhlavuoden sisältösivuilla oli vuoden aikana yli 100 000 sivukatselua ja juhlavuoden pääsivulla vieraili noin 50 000 kävijää. Kesällä vantaa.fi:hin avattiin mediaa ja muita sidosryhmiä palveleva Uutishuone. Uutishuoneessa voi seurata päätöksentekoa, kaupunkistrategian toteutusta ja kärkihankkeiden etenemistä.

Vantaan työ kaupungin selkokielen viestinnän kehittämiseksi palkittiin kuntaviestinnän SM-kilpailussa toukokuussa. Vantaa muun muassa tukee Vantaan Sanomien Selkovantaalaisen julkaisua ja on julkaissut omat selkokielen verkkosivut. Lisäksi viestintä järjestää selkokielen koulutusta kaupungin työntekijöille. Selkokielen viestinnän laajentaminen ja kehittäminen jatkuu myös vuonna 2025.

Vuonna 2023 julkaistu Vantastic-podcastsarja sai jatkoa vuonna 2024. Sarja jatkaa Vantaan mielikuvan rakentamista kehittyvänä, vihreänä kaupunkina, josta jokaiselle löytyy koti. Samalla sarja murtaa ennakkokäsityksiä ja monipuolistaa mielikuvia Vantaasta. Vantastic-podcastsarja tukee Vantaan kaupungin strategiaa sekä maineohjelmaa. Vantasticin kuuntelukerrat nousivat vuoden aikana yli 70 000 ja se paransi tutkitusti kuuntelijoiden mielikuvia Vantaasta.

Talousarvion toteutuminen

Viestinnän käyttösuunnitelma toteutui pääosin suunnitellusti kulujen ollessa 2,7 milj. euroa. Toteuma jäi noin 0,14 milj. euroa alle budjetoidun. Merkittävimmät poikkeavat olivat suunniteltua suuremmat henkilöstökulut ja pienemmät palveluostot.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Viestinnän ja markkinoinnin nettokustannukset €/ asukas	9,6	11 *	11

* Uusi tunnusluku sisältää viestinnän, aluemarkkinoinnin ja matkailun menot ja tulot.

11 30

Sisäinen tarkastus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-425	-2	-427	-413	-14
Toimintakate	-425	-2	-427	-413	-14

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Sisäinen tarkastus avusti kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja. Vuosisuunnitelma toteutui lähes suunnitellusti.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tarkastustyön lisäksi käsitellä lakisääteiseen väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset. Ilmoitukset on käsitelty määräaikaisten mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen

Sisäisen tarkastuksen toimintakulut olivat 0,4 milj. euroa. Toimintakulujen toteuma oli 97 prosenttia.

13

Kasvatus ja oppiminen

Vastuuhenkilö: Katri Kalske

Toimielin: Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta
Puheenjohtaja: Paula Lehmuskallio

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Kasvatus ja oppiminen yhteensä					
Tulot	33 274	976	34 250	37 974	-3 724
Menot	-560 749	-21 452	-582 202	-578 063	-4 138
Toimintakate	-527 476	-20 476	-547 952	-540 090	-7 862
Kasvatus ja oppiminen bruttoyksiköt					
Tulot	32 117	976	33 093	34 937	-1 844
Menot	-484 513	-19 682	-504 195	-500 043	-4 153
Toimintakate	-452 396	-18 706	-471 102	-465 106	-5 996

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2024

Vantaan kaupunki sai Suomen UNICEFin myöntämän Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen vuoden 2024 alussa. Vantaa on onnistunut edistämään lapsioikeusperustaista työtä ja sitoutunut jatkamaan kehittämistyötä.

Kiusaamisen vastaista työtä kehitettiin kaikilla palvelualueilla. Varhaiskasvatuksessa nostettiin kiusaaminen ilmiönä useassa alueellisessa yhteisöllisten hyvinvointiryhmien tapaamisessa. Perusopetuksessa vahvistettiin kiusaamisen ennaltaehkäisyä interventioilla ja webinaareilla sekä kouluttamalla jokaisen koulun kiusaamiseen puuttumisen tiimiä. Toisella astella pidettiin turvallisuuskoulutus kaikissa oppilaitoksissa.

Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen opiskeluhoitopalvelujen kanssa on yhdessä luotu yhteistyön rakenteet. Lakisääteiset yhteistyöryhmät ovat toiminnassa. On sovittu yhteisestä tavoitteesta vuodelle 2025 sekä yhteisen strategisen tavoitteen asettamisesta tulevalle strategiakaudelle. Yhteistä kehittämistyötä tehdään yhdessä sovitussa rakenteissa.

Espoo ja Tampere päättivät poistua seitsemän kaupungin ja Tiera Oy:n yhteisestä perusopetuksen ja lukiokoulutuksen uuden digitaalisen oppilas- ja opiskelijahallintojärjestelmän DigiOnen kehittämishankkeesta. Hankkeessa mukana olleet muut viisi kaupunkia (Jyväskylä, Lahti, Oulu, Turku ja Vantaa) sekä kuntien Tiera päättivät jatkaa kehittämishanketta, ja Tiera Oy otti poistuvien kaupunkien tulevat rahoitusosuudet rahoittaakseen.

Englanninkielisen palvelun laajentamisen valmistelussa käynnistyi suomalaiseen opetussuunnitelmaan perustuva englanninkielisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen suunnittelu Muuraan. IB-jatkumon osalta lautakunnan päätöksen myötä käynnistettiin myös varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelua kattavien Primary Years- ja Middle Years Program –ohjelmien mukaisen toiminnan valmistelu. Ammattiopisto Variassa valmisteltiin alkuvuodesta International Baccalaureate-ohjelman hakemusta ja 27.5.2024 päivätyllä kirjeellä ammattiopisto Varialle myönnettiin IB World School status. IB Career Related –ohjelma on mahdollista suorittaa osana tieto- ja viestintätekniikan perustutkintoa.

Talousarvion toteutuminen 2024

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan sitovat määrärahat vuodelle 2024 päätettiin kaupunginvaltuuston 13.11.2023 § 10 hyväksymässä talousarviossa. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan määrärahoja

korotettiin vuoden 2024 aikana valtuuston päätöksillä 17.6.2024 §12 sekä 16.12.2024 §14. Ensimmäinen lisätalousarvio koski sisäisiin vuokriin tehtyjä korotuksia. Toisessa lisätalousarviossa toimialan tuloja lisättiin 0,9 milj. euroa ja menoja lisättiin 16,1 milj. euroa. Lisäksi toisessa talousarviossa siirrettiin keskitetty palkkavaraus toimialoille. Tämän vaikutus oli toimialalle 2,5 milj. euroa.

Toimialan bruttoyksiköiden yhteensä sitova toimintakulujen määräraha alittui 4,2 milj. euroa ja toimintatuotot ylittivät 1,8 milj. euroa. Toimialan nettoyksikön toimintakatetavoite saavutettiin. Irtaimen omaisuuden talousarvio alittui 0,4 milj. euroa.

13 10

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-100	0	-100	-119	19
Toimintakate	-100	0	-100	-119	19

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta kokoontui 14 kertaa. Lautakunnan ruotsinkielinen jaosto kokoontui 10 kertaa, yksilöasioiden jaosto 4 kertaa ja opiskelijan oikeusturvatoimielin kerran. Vaikuttamistoimielin Svenska kommittén kokoontui 7 kertaa.

Talousarvion toteutuminen

Lautakunnan talousarvio ylittyi toteumaprosentin ollessa 119. Ylitystä selittää osaltaan lautakunnan tutustumismatka Ruotsiin, Huddingeniin, jossa perehdyttiin siihen, miten segregatiohaasteisiin on vastattu palveluiden järjestämisessä.

13 20

Yhteiset palvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	420	420	614	-194
Menot	-5 896	-1 339	-7 234	-5 958	-1 277
Toimintakate	-5 896	-919	-6 815	-5 344	-1 471

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tikkurilan osaamiskampushankkeessa saatiin päätökseen kampuksen koulutuspalveluiden yhteiskehittämismalli, johon osallistui 12 koulutustoimijaa eri koulutusasteilta. Kehittämistyön tuloksena syntyi vuonna 2025 pilotointiin etenevä uudenlainen osaamisen kehittämisen palvelukonsepti, jonka tavoitteena on tarjota helpommin ja nopeammin ennakoivia ratkaisuja yritysten osaamistason nostamiseksi. Palvelut ja toiminta perustuvat koulutusorganisaatioiden yhteistyöhön yhdistäen ainutlaatuisella tavalla eri koulutusasteita ja muita koulutustoimijoita. Palvelut yhdistetään yhtenäiseksi palvelupaketiksi, joka perustuu ennakointitietoon ja asiakkaille tehtyyn tarvekartoitukseen.

Vuoden 2024 aikana kasvatuksen ja oppimisen toimialalla keskityttiin voimakkaasti dialogisten menetelmien lisäämiseen. Dialogeja järjestettiin erityisesti liittyen Vantaan tulevaan kaupunkistrategiaan ja niissä osallistettiin erityisesti lapsia ja nuoria, mutta myös huoltajia ja henkilöstöä. Vaikuttajapäivän ennakkotehtävänä toimialan yksiköissä käytiin dialogeja ja koottiin yhteen lasten ja nuorten ajatuksista teemalla Täydellinen kaupunki - Kestävän tulevaisuuden Vantaa. Samoista teemoista järjestettiin alueellisia dialogeja perusopetuksessa, yksikkökohtaisia dialogeja varhaiskasvatuksen yksiköissä, dialogeja toisen asteen opiskelijoiden tapahtumissa sekä dialogeja huoltajien ja henkilökunnan kanssa. Dialogeja järjestettiin yhteensä 168 ja niihin osallistui 3 737 lasta, nuorta, huoltajaa ja henkilökunnan edustajaa. Dialogisiin menetelmiin koulutettiin tämän lisäksi yhteensä 59 kasvattajaa.

Yhteisöllisen opiskeluhoollon kehittämishankkeessa on vahvistettu yksikkökohtaisten opiskeluhoitoryhmien (YHR) toimintaa ja rakennetta eri asteilla. Tämä on saavutettu kehittämällä kaupunkitasoista rakennetta, tarjoamalla koulutuksia ja valmennuksia sekä pilotoimalla uusia tehtävänkuvia, kuten kouluvalmentajan, opiskeluvalmentajan ja monikulttuurisuusasiainkoordinaattorin rooleja. Kokemukset hankkeen tehtävänkuvapiloteista ovat olleet myönteisiä, ja niiden on koettu parantavan oppilaiden hyvinvointia ja oppilaitosten ilmapiiriä. Kouluvalmentajan työnkuva vakinaistetaan lukuvuodesta 2025–2026 alkaen. Perusopetuksessa pilotoitu Aseman lasten K-O-toiminta, joka keskittyy pitkittyneisiin ja haastaviin kiusaamistapauksiin, jatkuu hankkeen jälkeen.

Yhteisten palvelujen sisäistä organisointia kehitettiin tehtäväalojen välisillä muutoksilla tavoitteena haakea synergiaa tehtävien välillä ja tasoittaa esihenkilöiden vastualueiden laajuutta.

Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän sekä oppilashallintojärjestelmän tukimallia on arvioitu ja laadittu suunnitelma tukimallin kehittämiseksi. Vahvistettu osaamista sovellus- ja järjestelmätiimissä sekä luotu rakenteita osaamisen jakamiseen sekä tiedon dokumentointiin. Valmistauduttu uuden oppilashallintojärjestelmän käyttöönottoon lukuvuonna 2025–2026.

Päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten käyttäjäprofiilit, laitetarpeet ja niiden sovellusten määrittelyä on tarkennettu yhteistyössä tietohallinnon kanssa. Koulutusta tekoälyn käyttöön kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on järjestetty laajasti niin hallinnon henkilöstölle kuin opetus- ja kasvatushenkilöstölle.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tietoaalustatyön projekti käynnistyi keskittyen projektin tavoitteiden määrittelyyn, lähtötilanteen selvittämiseen, palvelualueiden ja johtoryhmän tarpeiden kartoitukseen. Lisäksi aloitettiin roolien ja työnjaon määrittelyä tietohallinnon kanssa. Toimialatasoisen tiedolla johtamisen ryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti.

Vuoden 2024 aikana tehtiin nykytilaselvitys toimialan toimipisteiden jätehuollosta. Selvityksessä havainnollistettiin nykyisiä puutteita jätehuollon osalta sekä tehtiin toimenpide-ehdotuksia jätehuollon ja kierrätyksen parantamiseksi. Kehitystoimenpiteet ovat kaupunkitasoisia ja työ niiden parissa jatkuu yhteistyössä muiden toimialojen kanssa.

Talousarvion toteutuminen

Johdon ja yhteisten palveluiden tulot ylittivät talousarvion 0,2 milj. euroa. Toimintamenot alittivat muutetun talousarvion muutetun talousarvion 1,3 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,6 %	0,6 %	0,6 %

13 30**Perusopetus**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	18 390	2 255	20 645	22 170	-1 525
Menot	-244 913	-5 500	-250 413	-252 900	2 487
Toimintakate	-226 523	-3 245	-229 768	-230 730	962

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Perusopetuksessa valmistaudutaan oppilaan tuen lakimuutoksen aiheuttamiin toimenpiteisiin koulutamalla rehtoreita ja erityisopettajia sekä luomalla rakenteita ja seurantamalleja vaikutusten arviointiin ja rahoituksen toteutumiseen. Yhteisopettajuus korostuu uudessa laissa, minkä vuoksi useita satoja vantaalaisia opettajia on koulutettu tähän.

Vammaisopetuksen määrien kasvu jatkuu yhä, mikä tuo haasteita palveluverkon riittävyyden ja toimivuuden sekä rekrytoinnin näkökulmasta. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa päivä- ja lomatoiminnan järjestämiseksi on haastavaa henkilöstövaihdosten ja hyvinvointialueen säästöpainaineiden takia. Vammaisopetuksen asiakasmäärät kasvavat, mutta päivä- ja lomatoiminnan lapsimäärät vähenevät. Vahvaa tukea tarvitsevien lasten iltapäivätoiminnan järjestelyitä on jatkossa kehitettävä palvelutarpeita vastaavaksi.

Lasten ja nuorten osallisuuteen on kiinnitetty kaikessa toiminnassa aiempaa enemmän huomiota. Dialogimenetelmiä on edistetty kaikissa kouluissa ja lapset ja nuoret on otettu tällä tavoin mukaan strategiatyöhön. Tunnetaitokasvatus on laajentunut 7. luokkalaisista 8. luokkalaisiin. Erilaisten hyvinvointimittausten näkökulmasta on syytä olettaa tällä olleen positiivinen vaikutus tuloksiin.

Vuoden 2024 aikana on panostettu laajasti koulujen henkilöstön digiosaamiseen toimivan laitekannan lisäksi. Tällä ennakoidaan osaltaan DigiOnen käyttöönottoa vuonna 2026.

Talousarvion toteutuminen

Perusopetuksen toimintatuottojen toteuma vuonna 2024 oli 107,4 prosenttia eli 1,5 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa. Tuloihin vaikutti valtion maksama laskennallinen korvaus pakolaisista, joka oli vuonna 2024 vajaa 2 milj. euroa enemmän verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoden 2024 aikana perusopetuksen menojen määrärahaa korotettiin 5,5 milj. euroa ja tuloja 2,3 milj. euroa.

Toimintamenojen toteuma vuonna 2024 oli 101 prosenttia, ylityksen ollessa noin 2,5 milj. euroa. Suurin yksittäinen ylitys johtui kouluateriamenoista noin 1,2 milj. euroa. Lisäksi mm siivouskulut ylittyivät noin 0,3 milj. eurolla. Ennakoitua suurempi maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrän kasvu on syy seuraaviin talousarvion ylityksiin: valmistavan opetuksen kasvu 0,4 milj. euroa, pienryhmäisten uskontojen opetus ja oman äidinkielen opetus yhteensä 0,2 milj. euroa ja suomi toisena kielenä opetus 0,1 milj. euroa. Asiakaspalveluiden ostojen ylitys 0,4 milj. euroa johtuu ennakoitua suuremmista viittomakielen tulkkauskuluista ja valtion koulukotimaksuista.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	24 052	24 052	24 070
Käyttömenot euroa/oppilas	10 004	10 183	10 507
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	57 %	56 %	56 %
Huoneistoneuliot/oppilas *	10,2	10,2	10,2
Keskimääräinen ryhmäkokoo, 1–9 luokat	16,5	16,5	16,5
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, tutkintokoulutukseen valmistavaan koulutukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	100 %	100 %	99,9 %

* Sis. keittiövuokrat, ilman näitä 9,7. Vuodesta 2023 lähtien ei sisällä opiskeluhuollon tiloja.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 620	2 620	2 588
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloittaneiden määrä	31 %	31 %	31 %
Oppilaita/oppilaanohjaaja	210	210	210

13 50**Varhaiskasvatus**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	13 131	-1 584	11 547	11 663	-116
Menot	-218 141	-12 760	-230 900	-225 773	-5 127
Toimintakate	-205 010	-14 344	-219 353	-214 110	-5 244

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varhaiskasvatuksessa edistettiin lautakunnan edellyttämän toimenpideohjelman toimia henkilöstömenojen hillitsemiseksi. Vuokratyövoiman tilauksia saatiin vähennettyä 42 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Varhaiskasvatuksen tuen lakimuutokseen liittyen perustettiin 8 erityisopettajan ja 7 avustajan vakanssia. Keskimäärin varhaiskasvatuksessa oli 161 lasta enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Suuri osa lapsista oli alle 3-vuotiaita, mikä lisäsi entisestään henkilöstötarvetta. Kotihoidon tuella olevien lasten määrä väheni 360 lapsella, joista osa tuli varhaiskasvatukseen ja osa oli kotona vanhemman ollessa perhevapaalla. Tähän vaikutti osaltaan 2023 voimaan tullut perhevapaauudistus.

Vuoden 2024 alkupuolella avautui neljä uutta päiväkotia: Latupuisto, Kelokuusi, Ruusupuu ja Pesäpuu.

Asiakastietojärjestelmä VaSan käyttöönotto eteni uusilla toiminnallisuuksilla. Opetushallituksen kehittämän arviointityökalu Valssin käyttöönotto alkoi piloteilla, ja se sai hyvää palautetta henkilöstöltä ja päiväkodin johtajilta. Kaikki yksiköt olivat mukana Pro-vaka –toimintamallissa (vuorovaikutus- ja tunteaitojen kehittäminen) syysystä 2024 alkaen. Pääkaupunkiseudun asiakaskysely toteutettiin syksyllä

2024. Vantaalla kyselyyn tuli 3 040 vastausta ja yleisarvosanaksi 9,01. Perheet ovat erittäin tyytyväisiä lapsen viihtymiseen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

Talousarvion toteutuminen

Varhaiskasvatuksen toimintatuottojen toteuma oli 11,6 milj. euroa (101 %), josta varhaiskasvatusmaksujen osuus oli 8,5 milj. euroa. Maksutuottojen tulotavoitetta alennettiin 1,58 milj. euroa lisätalousarvion käsittelyn yhteydessä. Hankerahoitusta käytettiin 0,7 milj. euroa. Valtiolta saatuja korvauksia ja avustuksia kirjattiin 1,5 milj. euroa sekä korvauksia kunnilta saatiin 0,7 milj. euroa. Muita toimintatuottoja kertyi 0,2 milj. euroa.

Varhaiskasvatuksen toimintakulujen toteuma oli 225,7 milj. euroa. Alkuperäiseen talousarvioon nähden toimintakulut ylittyivät 7,6 milj. euroa. Valtuusto myönsi tilikauden aikana lisämäärärahaa yhteensä 12,6 milj. euroa. Lisätalousarvio kohdistui Seuren sijaiskustannuksiin ja palvelusetelikustannuksiin. Lisätalousarviokäsittelyn yhteydessä kotihoidontuen määrärahaa alennettiin 2,8 milj. euroa palvelujen alhaisen käyttäjämäärän vuoksi. Lisätalousarvioon nähden toimintakulut alittuivat 5,1 milj. euroa.

Henkilöstökulut ml. Seuren henkilöstövuokraus olivat yhteensä 127,2 milj. euroa. Henkilöstökulut oman henkilöstön osalta alittuivat alkuperäiseen talousarvioon nähden 2,4 milj. euroa. Henkilöstöpalvelu Seuresta ostettu vuokratyövoima sisältäen lyhyt- ja pitkäaikaiset sijaiset sekä Seuren avustajaostot olivat yhteensä 14,4 milj. euroa. Henkilöstövuokraukseen kohdistetusta määrärahasta säästyi 0,9 milj. euroa.

Palvelusetelillä tuotettavan varhaiskasvatuksen kustannukset olivat yhteensä 19,9 milj. euroa, josta tukea tarvitsevien lasten kustannusten osuus oli 0,9 milj. euroa. Palvelusetelikustannuksiin tarvittiin 1,9 milj. euron lisätalousarvio. Kustannukset toteutuivat korotetun talousarvion mukaisesti.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Lasten määrä eri varhaiskasvatuspalveluissa keskimäärin kuukaudessa:			
Kunnallinen varhaiskasvatus	10 642	10 825	10 802
Yksityinen varhaiskasvatus	2 068	2 440	2 226
Kerhotoiminta	170	200	160
Kotihoidon tuki	2 410	2 800	2 051
Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatusikäisistä *	80,1 %**	85,0 %	80,6 %
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	16,3 %	18,4 %	17,9 %
Rakenteellisten tukitoimien piirissä olevat lapset (kunnallinen varhaiskasvatus)	12,8 %	13,0 %	11,6 %
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	13 880	13 169	14 815

* Suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä.

** Laskentatavan muutos perhevapaaudistuksen vuoksi 2023 lähtien.

13 90**Svenskspråkiga servicen**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	597	-115	482	490	-8
Menot	-15 464	-84	-15 548	-15 293	-255
Toimintakate	-14 867	-199	-15 066	-14 803	-263

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

ProSmå ja ProSkolan toimintamalli pilotoitiin yhdessä päiväkodissa ja yhdessä koulussa lukuvuonna 2023–2024. Syksyllä 2024 toimintamalli otettiin käyttöön kaikissa päiväkodeissa ja kouluissa, joissa on vuosiluokat 1–6. ProSmå ja ProSkola on toimintamalli, jossa kehitetään inklusiivista toimintakulttuuria vahvistamalla henkilökunnan ammatillista osaamista sekä lasten ja oppilaiden käyttäytymisen ohjaamista. Aikuisten toimintamalleja kehittämällä rakennetaan lasten sosiaalisia taitoja systemaattisesti ja johdonmukaisesti tukeva toimintakulttuuri.

Suomen- ja ruotsinkieliset nuorisopalvelut ovat Vantaan kaupungin vuoden 2020–2024 organisaatiossa kuuluneet eri toimialoille. Tämän seurauksena ruotsinkielisiä nuorisopalveluja ei ole kehitetty samassa määrin kuin suomenkielisiä. Ruotsinkielisistä nuorisopalveluista teetetyin laajan selvityksen tulosten perusteella ruotsinkieliset nuorisopalvelut päätettiin siirtää vuoden alusta 2025 kasvatuksen ja oppimisen toimialalta ruotsinkielisistä palveluista nuorisopalveluihin kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle.

Ruotsinkielisen perusopetuksen vuosiluokille 6–9 päivitettiin sekä B1-suomen kielen opetussuunnitelma että tuntijako, jotta ne vastaavat kansallista opetussuunnitelmaa. Samanaikaisesti päätettiin milloin B1-kielen opiskelun voi aloittaa ruotsinkielisissä peruskouluissa ja millä perusteilla B1-kielen voi valita.

Dickursbyn förskola siirtyi elokuun alussa Urheilutieltä tiloihin Veturikujalle. Veturikujan tilojen odotetaan olevan väliaikainen ratkaisu, kunnes sisäilmaongelmat on ratkaistu.

Palvelualueella työryhmä, johon on kuulunut edustajia varhaiskasvatuksesta, perusopetuksesta ja toiselta asteelta, on luonut Google sites –sivuston yksiköiden kielitietoista työskentelyä varten. Sivusto tarjoaa kattavan katsauksen käytännöistä ja menetelmistä, joilla tuetaan kielen oppimista ja käyttöä eri koulutusasteilla.

Palvelualueella on kehitetty strategiaprosessia, jotta voidaan paremmin huomioida kentän tarpeita ja työskennellä oikeanlaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi on luotu arviointiraportti, johon kerätään materiaalia tiedolla johtamisen tueksi.

Talousarvion toteutuminen

Ruotsinkielisen palvelualueen toteuma jää alle talousarvion, toimintakulujen toteuman ollessa noin 98 prosenttia. Toimintakulut alittuivat noin 0,25 milj. euroa. Toimintatuottojen toteuma oli 104 prosenttia, joka oli 20 000 euroa arvioitua enemmän. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintakulujen toteuma oli 98 %. Toimintakate jäi näin ollen 0,27 milj. euroa ylijäämäiseksi.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa *	286	300	281
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	54	57	53
Lapsia esiopetuksessa	69	70	69
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	728	735	734
Käyttömenot euroa/ oppilas	11 409	12 155	11 917
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	56 %	58 %	57 %
Huoneistoneliöt/ oppilas	13,5	13,4	13,4
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1–9 luokat **	14,4	16	16
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	100 %	100 %	100 %
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	127	130	126
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	160	163	162
Käyttömenot euroa/ opiskelija	9 531	9 135	9 431
Huoneistoneliöt/ lukio-opiskelija	8,1	8,0	8,0

* Ruotsinkieliset lapset yksityisessä varhaiskasvatuksessa ovat osa varhaiskasvatuksen tunnuslukuja.

** Laskentatapaa yhdenmukaistettu suomenkielisen perusopetuksen kanssa.

137

Toisen asteen koulutus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 157	0	1 157	3 036	-1 880
Menot	-76 236	-1 770	-78 006	-78 021	14
Toimintakate	-75 079	-1 770	-76 850	-74 984	-1 865

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelualueen nelivuotinen strateginen toimenpideohjelma ja siitä johdetut tavoitteet ohjasivat vahvasti toimintaa. Toisen asteen koulutuksen strategista kärkeä - joustavia oppimisen polkuja – yhteiskehitettiin edelleen oppilaitosten henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa palvelumuotoilun keinoin. Lukiokoulutuksessa jatkettiin pienryhmäopetusta pajaluokalla Vaskivuoren lukion yhteydessä ja aloitettiin uutena tukimuotona opiskelijavalmentajien toiminta Tikkurilan ja Sotungin lukioissa sekä Varian Hiekkaharjun toimipisteessä. Toisen asteen koulutukseen laadittiin oppimisen tuen kehittämissuunnitelma ja sen toteuttaminen aloitettiin niin lukioissa kuin ammattiopisto Variassa. Toisella asteella on tunnistettu segregaatien erityispiirteitä ja resurssoinnin tueksi on kerätty ja määritelty tietopohjaa tiedolla johtamisen toteuttamiseksi. Monikielisten oppijoiden kehittämisohjelmaa on laadittu yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa. Tikkurilan ja Lumon lukiossa on pilotoitu S2-opiskelijoiden kielitestiä.

Varian opiskelijavuosimäärä ylitti opetus- ja kulttuuriministeriön Varialle myöntämän tavoitteellisen määrän. Suurin osa ylityksestä johtuu oppisopimuskoulutuksen kysynnän lisääntymisestä. Hakijapalveluiden kehittäminen Variassa on edennyt strategian mukaisesti. Kaikkien alojen hakuprosessit on siirretty hakijapalveluiden hoidettavaksi ja valmisteltu yhtenäiset valintakriteerit ja kielitestaus jatkuvalle haulle.

Varialla on ollut merkittävä rooli TE2024 –uudistuksen valmistelussa erityisesti osaamisen kehittämisessä. Koulutusratkaisuja on kehitetty yhdessä TE-palveluiden kanssa.

Ammattiopisto Variassa valmisteltiin alkuvuodesta International Baccalaureate-ohjelman hakemusta ja 27.5.2024 päivättyllä kirjeellä ammattiopisto Varialle myönnettiin IB World School status. IB Career Related –ohjelma on mahdollista suorittaa osana tieto- ja viestintätekniikan perustutkintoa. Ohjelmassa aloittaa vuonna 2025 noin 10 opiskelijaa.

Vehkalan kampuksen rakentaminen on pysynyt aikataulussa, ja varialaiset ovat olleet kiinteästi mukana erilaisissa suunnittelu- ja valmistelutehtävissä sekä eri alojen muuttojen suunnittelussa. Myös Aviapoliksen lukion ja osaamiskampuksen tilanhankkeita edistettiin vuoden aikana. Sotungin lukion yhteydessä toimiva paviljonki valmistui elokuussa ja opiskelijamäärä kasvoi sen myötä 50:llä. Toisen asteen koulutuksen palvelualueella on ollut merkittävä rooli Tikkurilan osaamiskampustyössä. Vuonna 2024 yhteiskehitettiin palveluoperaattorimallia yhdessä koulutuskumppaneiden kanssa ja malli on valmis pilotoitavaksi.

Talousarvion toteutuminen

Toisen asteen koulutuksen palvelualue on nettobudjetissa. Talousarvio toteutui suunnitellusti toimintakatteen ollessa 97,6 prosenttia. Lukiokoulutuksessa toimintakate oli 95,8 prosenttia ja ammatillisessa koulutuksessa 98,9 prosenttia. Toimintatuottojen toteumaprosentti toisella asteella kokonaisuudessaan oli 262,5, lukiokoulutuksessa 359,5 ja ammatillisessa koulutuksessa 185,6.

Varialle myönnettiin OKM:n toisella lisäsuoritepäätöksellä (VN/25783/2024) 70,2 opiskelijavuotta (479 070 euroa) lisää.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Lukiokoulutus			
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 785	3 792	3 914
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo	757	758	783
Aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	323	250	320
Keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot)	5,7 %	4,5 %	5,0 %
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	88,3 %	90,0 %	87,2 %
Kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,34	1,36	1,22
Käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	8 204	8 356	8 476
Huoneistonieliöt/opiskelija (päivälukiot)	7,4	7,3	7,1
Ammatillinen opetus			
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta %	32 %	40 %	32 %
Ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste	100 %	100 %	100 %
Käyttömenot euroa/opiskelijavuosi (ammattillinen koulutus yhteensä)	11 880	11 893	12 293
Huoneistonieliöt/opiskelijavuosi	13,4	13,3	13,3
Alle 20-v perustutkintoa suorittavien keskeyttämisprosentti Variassa	9,6 %	8,0 %	8,9 %

16

Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi

Vastuhenkilö: Riikka Åstrand

Toimielin: Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Kähärä

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Kaupunkikulttuuri yhteensä					
Tulot	11 120	0	11 120	12 368	-1 248
Menot	-85 235	-4 291	-89 526	-88 114	-1 412
Toimintakate	-74 116	-4 291	-78 406	-75 746	-2 660
Kaupunkikulttuuri bruttoyksiköt					
Tulot	9 752	0	9 752	10 989	-1 237
Menot	-79 301	-4 257	-83 558	-82 361	-1 197
Toimintakate	-69 549	-4 257	-73 807	-71 372	-2 434

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2024

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan toimintaympäristöanalyysissä palveluiden taustalla vaikuttaviksi ilmiöiksi tunnistettiin kasvava ja monimuotoinen kaupunki, koronapandemian jälkivaikutukset,

hyvinvointierojen kasvu ja ylisukupolvinen syrjäytyminen. Väestö kasvaa ja monimuotoistuu Vantaalla nopeasti, mikä voi tuoda kaupungille menestystä mutta haastaa palvelutuotantoa.

Vuosi 2024 oli Vantaan 50-vuotisjuhlavuosi, mikä näkyi koko toimialan toiminnassa laajasti. Juhlavuosi kirkasti kaupunki-identiteettiä, toi Vantaata tutuksi ja vahvisti Vantaata tapahtumien kaupunkina. Juhlavuosi näkyi myös järjestöavustuksissa, kun juhluvuoden kunniaksi järjestöille jaettiin juhluvuoden tapahtumiin enemmän rahaa. Toimiala osallistui myös kaupunginvaltuuston juhlapäätösten valmisteluun laajasti. Osana juhlapäätöksiä päätettiin pysyvästä historianäyttelystä kaupunginmuseoon, uusien kohtaamispaikkojen mahdollistamisesta sekä lasten ja nuorten juhlarahaston perustamisesta.

Toimialalla tehtiin yhteistyötä järjestöjen kanssa ja seurakuntien kanssa. Toimiala osallistui kaupunkitasoisen valmiussuunnitelman valmistelemiseen ja valmistautuu jatkamaan valmiustyötä toimialatasoisesti. Vuoden aikana käynnistettiin kaupunkiorganisaation sisäinen uudistamistyö palveluverkon suunnittelemiseksi ja tässä toimiala on aktiivisesti mukana. Yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa on edistetty ja kaupunki on osallistunut lakisääteisiin hyvinvointialueen vetämiin hyte-neuvotteluihin vuoden aikana.

Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo –hankkeen tarveselvitys käynnistyi ja tilasuunnittelun tarkentamiseksi toteutettiin asukkaille ja henkilöstölle palvelumuotoiluprojekti. Vuoden 2024 alusta Kuusijärven palvelujen järjestäminen ja hallinnointi siirtyi kaupunkiympäristön toimialalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvointin toimialalle. Vuonna 2024 saatiin valmiiksi kulttuuritehdas Vernissan peruskorjaus ja avaamiseen tähtääviä töitä tehdään edelleen niin, että Vernissa aukeaa asukkaiden käyttöön syksyllä 2025. Håkansbölen kartanon korjaukset jatkuivat. Elmon uimahallin suunnitteluvaihe saatiin päätökseen. Myyrmäen uimahallin peruskorjauksen ja laajennuksen tarveselvitys päätettiin lautakunnassa. Kaupungin investointiohjelmaan saatiin mukaan Pointin kirjaston siirto kauppakeskus Jumboon vuokratiloihin.

Toimialan valmistautumista seuraavalle strategiakaudelle käynnistettiin toteuttamalla toimintaympäristöhaastatteluja toimialan asiakkaita kohtaavissa toimipisteissä. Toimialan johto ja kuluvan strategiakauden avainasiantuntijat kokoontuivat pohtimaan toimialan roolia tulevassa strategiassa loppuvuodesta.

Talousarvion toteutuminen 2024

Talousarvioon verrattuna toimialan bruttoyksiköiden toimintatuotot toteutuivat 1 240 000 euroa talousarviota parempana. Tuotot ylittyivät erityisesti budjetoimattomien hanketulojen vuoksi sekä aikuisopiston budjetoitua korkeampien maksutuottojen johdosta, mikä oli seurausta kurssien suuresta suosiosta kuluneena vuonna.

Toimialan bruttoyksiköiden toimintamenot alittivat lopulta talousarvion 1 206 000 eurolla. Menojen talousarvioon tehtiin vuoden aikana useita muutoksia. Kesäkuussa menoja korotettiin toimitilavuokrien nousun vuoksi 946 000 euroa ja joulukuun lisätalousarviossa kasvatettiin toimintamenoja 1 220 000 euroa. Sisäisinä määrärahasiirtoina toimialan budjettiin lisättiin joulukuussa palkankorotuksia ja kesätyömäärärahoja vastaava summa 337 000 euroa sekä MEK-toimintaohjelman menoja vastaava summa 1 345 000 euroa.

Nettoyksiköiden eli Musiikkiopiston ja Kuvataidekoulun toimintakatteen toteuma oli -4 373 000 euroa ja se oli 226 000 euroa talousarviota parempi.

Palvelualueiden talousarvion toteutuminen on raportoitu tarkemmin palvelualueita koskevissa osioissa.

Vuodesta 2025 alkaen kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaa käsitellään yhtenä bruttositovana tasona talousarviossa.

16 10**Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-110	0	-110	-120	10
Toimintakate	-110	0	-110	-120	10

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden aikana kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta kokoontui 11 kertaa. Maaliskuussa lautakunta teki kolmipäiväisen opintomatkan Kööpenhaminaan. Opintomatkan teemoina olivat harrastaminen, nuoret, turvallisuus ja kulttuuri. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta kokoontui keväällä puolipäiväiseen talousarvion kehysinfoon Håkans kahvila-ravintolassa ja alkusyksystä järjestettiin kaksipäiväinen talousarvioseminaari Hotelli Korpilammella.

Vuoden aikana toimi kaksi lautakunnan työryhmää, liikkumishjelman poliittinen ohjausryhmä sekä asukas- ja järjestötilojen kehittämisen työryhmä.

Talousarvion toteutuminen

Lautakunnan budjetti ylittyi hieman johtuen matkakustannuksista.

16 21**Yhteiset palvelut**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	45	0	45	115	-71
Menot	-3 737	-1 363	-5 100	-4 891	-209
Toimintakate	-3 693	-1 363	-5 055	-4 776	-280

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden aikana pilotoitiin Kuusijärvellä matalan kynnyksen palautteen jättämistä harrastuspaikoilta. Pilotista saadut opit on kerätty talteen ja viedään jatkokehittelyyn vaikka jatko on vielä avoimena. Lisäksi Kuusijärven hallintomalliuudistuksen mukaiset vastuut on siirretty yksikölle ja palveluiden kehittämiseen uusien saunojen myötä on varauduttu uudistamalla hinnoittelua. Vuoden aikana käynnistettiin Vantaan kaupungin avustusten ja apurahojen yleisten myöntämisperiaatteiden päivitystyö. Tämä on osa laajempaa järjestöavustusten uudistustyöstä, jonka tavoitteena on tehdä avustusprosessista hakijaystävällisempi ja saavutettavampi. Näiden lisäksi jatkettiin järjestötiloihin kohdistuvaa uudistustyötä.

Ensimmäinen kaupunkitasoinen osallistuva budjetointi toteutetaan vuosina 2023–2025. Osallistuvan budjetoinnin rahoitus 1,2 milj. euroa jakautuu asukasluvun perusteella Vantaan seitsemälle suuralueelle. Osallistuva budjetointi käynnistyi marraskuussa 2024 ideointivaiheella. Asukkaat saatiin hyvin mukaan jokaiselta suuralueelta ja heiltä saatiin yhteensä reilut 2 000 ideaa. Vuoden vaihteessa ideat käytiin läpi ja niistä muodostettiin ehdotuksia. Vantaalaiset äänestivät 349 ehdotuksesta suosikkinsa

1.-21.4.2024 välisenä aikana. Ääniä kertyi yhteensä 6 686 kappaletta. Osallistuvan budjetoinnin äänestysvaiheen medianäkyvyys jäi odotettua heikommaksi. Äänestysvaiheen perusteella valikoitiin 66 hanketta, joista on tehty suunnitelmat ja osa toteutuksista käynnistettiin syksyn 2024 aikana. Hankkeet on tarkoitus toteuttaa vuoden 2025 loppuun mennessä.

Toimialan kärkihankkeista Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hankkeen tarveselvitys käynnistyi ja sen tueksi toteutettiin asukkaita ja henkilöstöä vahvasti osallistava palvelumuotoiluprojekti. Hankkeeseen rekrytoitiin hankepääällikkö vuoden alusta, jonka jälkeen käynnistyi myös ohjausryhmätyöskentely.

Kuusijärven palvelujen järjestäminen ja hallinnointi siirtyi kaupunkiympäristön toimialalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle vuoden 2024 alusta. Kuusijärvellä järjestettiin kaksi uudenlaista luontotapahtumaa osana Vantaan 50-vuotisjuhlavuoden ohjelmaa: valtakunnallinen Metsähotelli-tapahtuma yhdessä Suomen Ladun kanssa ja luontokonsertti. Kesällä käynnistyi uusien savusaunojen rakentamistyö. Palvelut olivat suljettuja marraskuun ajan remontti- ja rakennustöiden vuoksi.

Toimialan muista toimitilahankkeista Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalon peruskorjauksen tarveselvityshankesuunnitelma hyväksyttiin ja rakentamisen olisi tarkoitus alkaa vuonna 2026. Lautakunta hyväksyi myös Myyrmäen uimahallin ja Ojahaan liikuntahallin tarveselvitykset.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä (hyte) tehdään Vantaalla Hyvinvointia rakentava Vantaa -strategiateeman alla. Vuonna 2024 jatkettiin yhteistyön rakentamista ja tiivistämistä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen suuntaan yhteisillä hyte-neuvotteluilla, yhdyspintatyöllä sekä hanketyöllä kuten Hyvähyte-hankkeella. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valtuutetuille järjestettiin yhteinen hyvinvointiseminaari teemalla mielen hyvinvointi. Syksyllä 2024 käynnistyi laajan hyvinvointikertomuksen valmistelu. Kaikilla toimialoilla on toteutettu voimassa olevan hyvinvointisuunnitelman 2023–2025 toimenpiteitä ja tekoja. Lisäksi strategiateeman alla on työstetty vammaispoliittista ohjelmaa 2025.

Osana Sosiaalisesti kestävä Vantaa –strategiateemaa valmisteltu Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma vuosille 2023–2025 toteutui suunnitellusti. Ohjelma on jatkanut uudenlaisen yhteistoiminnan kulttuurin rakentamista, jolla eriytymiseen liittyviä haasteita voitaisiin ratkaista. Ohjelman tiimoilta on osallistettu kaupungin työntekijöitä muun muassa segregatioverkoston strategia työpajoissa. Vuoden 2024 toimenpiteistä arviolta 81 prosenttia toteutui täysin ja 19 prosenttia toteutui osittain. Strategiateeman kärjet ja niiden keskeisimmät toimenpiteet olivat:

1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella: mm. tutkimusyhteistyö, Puhti-hanke, segregatioverkosto, tilannekuva ja tietomallit
2. Lapsikeskeinen investointistrategia: mm. koulunuorisotyö, nuorisotyö raiteilla sekä Tempo-orkesteri, Yhteinen koulu -hanke, OKM-tasa-arvon raha
3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä: mm. S2-kieliopetus, Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään -hanke, yhteisöllisen kielenoppimisen kirjastonhoitaja, Lähiöt liikkeessä
4. Kukoistavat kaupunkikeskukset: mm. Yhteisökehittäjämalli, taloyhtiöklubi, kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmat, maa- ja asuntopolitiikka, KATOn kanssa yhteinen ERKKO-työ (Eriytymisen ehkäisyn tiekartta)

Talousarvion toteutuminen

Yhteisten palveluiden toimintatuotot toteutuivat 71 000 euroa budjetoitua parempana johtuen järjestötilojen vuokrista. Toimintamenot alittivat budjetin 209 000 euroa. Toimintamenojen alitus oli seurausta palveluiden ostojen sekä henkilöstökulujen alittumisesta.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kaupunkikulttuurin yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan henkilöstö %	3,2	3,3	3,4
Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin tyytyväisten osuus, % *	37	39	43,7

* Kuntalaiskyselyn tuloksista saatava tunnusluku.

16 33**Kulttuuri- ja kirjastopalvelut**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	472	0	472	886	-414
Menot	-21 424	-882	-22 306	-22 027	-279
Toimintakate	-20 951	-882	-21 834	-21 141	-693

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousarviokauden keskeiset tavoitteet palvelevat kaupungin strategian, kulttuurilinjausten ja elinvoimaohjelman toteutumista. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhtenä vaikuttavuustavoitteena on, että suuret tapahtumat tuovat kaupunkiin elinvoimaa. Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue ylläpitää ja kehittää vantaalaisten mahdollisuuksia sisältörikkaaseen hyvinvointiin, sivistykseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen sekä asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamiseen. Palvelualue vastaa Vantaalla kuntalaisten pääsystä tietoon, aineistoihin ja kulttuurisisältöihin sekä monipuolisen lukutaidon ja kirjallisuuden edistämisestä.

Vantaasta tuli kaupunki 1.1.1974. Vantaan juhlavuotta juhlittiin koko kaupunkiorganisaation voimin ja kaikilla suuralueilla teemalla Kotona Vantaalla. Juhlavuosi tehtiin yhdessä kaupunkilaisten, kaupungin toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Juhlavuodesta rakennettiin asukaslähtöinen, yhteisöllinen, monikielinen ja osallistava juhla. Juhlavuoden keskeisiä tavoitteita toiminnalle oli yhdessä tekemisen ja osallistamisen lisäksi mm. kiinnostava ja tapahtumarikas sekä moninaisuutta edistävä juhluvuosi. Kulttuurin myöntämien avustusten tasoa nostettiin ammattimaisesti toimivien valtionosuutta saavien VOS-kulttuurilaitosten toimintaedellytysten vahvistamiseksi 200 000 eurolla.

Kirjasto edisti monilukutaitoa ja lukuintoa innostamalla erityisesti monikielisiä ja monikulttuurisia lapsiperheitä kirjallisuuden pariin: neuvolatoiminnan kanssa käynnistetyssä yhteistyössä luotiin rakenteet alle 1-vuotiaiden lukutaitotyön edistämiseen neuvolan ja kirjaston yhteistyönä. Vantaadu lukemiselle -hankkeessa kirjasto jalkautui varhaiskasvatukseen yksiköihin ja tavoitti erityisesti monikielisiä ja monikulttuurisia perheitä. Monikielisille vantaalaisille pilotoitiin etäasiakaspalvelua etäläsnälorobotin avustuksella, ja kirjaston käytöstä tehtiin tietopaketti kymmenellä Vantaalla puhutuimmalla kielellä.

Varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen kanssa tehtiin monipuolista lukuintotyötä, ja demokratia- ja osallisuustyötä kirjasto kehitti muun muassa järjestämällä presidentinvaalien yhteyteen lasten osallisuustapahtumakokonaisuuden "Pehmopresidentinvaalit". Uuden kirjasto- ja kulttuuriauton käyttöön-otto mahdollisti uudenlaisten liikkuvien kirjasto- ja kulttuuripalveluiden ulottamisen uusille

asiakasryhmille. Vantaan kirjasto liittyi kuntien yhteinen E-kirjastoon, joka antaa kaikille suomalaisille tasa-arvoisen mahdollisuuden käyttää kirjastojen digitaalisia sisältöjä. Muun kuin suomen- ja ruotsinkielisen aineiston hankinta kasvoi 12,5 prosenttia. Sekä lainaus- että kävijämäärät kasvoivat.

Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus alkoi syksyllä 2024. Päärakennus kartanomuseona avataan yleisölle kesällä 2026. Avaamiseen liittyvä suunnittelu ja valmistelutyö eteni suunnitlusta. Kaupunginmuseon kokoelmatilojen tarpeesta valmisteltiin tarveselvitystä. Tavoitteena on löytää kokoelmalle uudet, turvallisemmat tilat.

Vantaalla on parhaillaan menossa ja suunnitteilla merkittäviä julkiseen taiteen hankkeita, yhtenä suurimmista ratikan taiteen kokonaisuus. Julkisen taiteen prosesseja ja koordinaatiota kehitetään julkisen taiteen ohjausryhmän avulla. Vantaa50-juhlavuosi näkyi Artsissa ja kaupunginmuseossa kohonneina kävijälukuina. Yksi juhlavuoden päätapahtumista oli Suomen Kotiseutuliiton kanssa järjestetyt Kotiseutupäivät 30.8.-1.9.2024.

Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut järjesti vuonna 2024 tapahtumia kaupungin seitsemälle suuralueelle. Omien toimipisteittensä (Lastenkulttuurikeskus Toteemi Myyrmäessä, Pessi Tikkurilassa ja Pyykkityö Hakunilassa) lisäksi ohjelmistoa tuotettiin myös kouluille ja varhaiskasvatukseen sekä muihin kaupungin toimipisteisiin. Vantaa järjesti vuonna 2024 valtakunnallisen Lastenkulttuurifoorumin teemalla "Kotona lastenkulttuurissa" 31.10.-1.11.2024.

Vuonna 2023 alkanut Vantaan kulttuurilapset -toiminta jatkui ja vuoden lopussa kulttuurilapiseksi oli ilmoitettu yhteensä noin 1 700 lasta. Tapahtumia oli vuoden aikana yhteensä 243 ja niissä osallistujina noin 3 000 lasta ja 4 000 aikuista.

Tempo-orkesteritoiminnan avulla toteutettiin saavutettavan musiikin harrastustoimintaa koulupäivän yhteydessä seitsemässä peruskoulussa. Orkesteri esiintyi aktiivisesti ja esiintymisiin otettiin mukaan myös uudet oppilaat varhaisesta vaiheesta lähtien. Toimintaa suunnattiin myös vanhemmille ja senioreille. Perheilloissa aloitettiin TempoParents-toiminta, jossa vanhemmat saavat kokeilla soittamista.

Talousarvion toteutuminen

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden menojen talousarviossa säästyi 281 000 euroa muutettuun talousarvioon nähden. Tulotavoitteet saavutettiin toimintatuottojen ollessa 415 000 euroa talousarviota paremmat.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kulttuuripalvelut			
Kaikkien kulttuuritapahtumien yleisömäärä	333 543	350 000	349 324
Kulttuuripalveluiden bruttoyksiköiden tulot (euroa) / asukas	1,77	1,25	2,09
Avustukset, euroa/asukas ***	4,96	5,82	5,67
Kävijämäärä kaupunginmuseossa *	25 907	25 000	30 979
Kävijämäärä taidemuseossa + Galleria K	12 238	20 000	17 663
Käyttömenot euroa/asukas **	36,48	39,68	40,93
Kirjastopalvelut			
kävijät	1 651 234	1 900 000	1 823 105
aineistolainojen määrä	2 502 965	2 900 000	2 708 851
aineistolainaus/asukas	10,2	11,5	10,8
aineistomääräraha euroa/asukas	5,00	6,00	5,32
toimintamenot/ asukas	42,00	47,00	46,80

* Luku sisältää kaupunginmuseon pop up -näyttelyiden kävijämäärän sekä Håkansbölen kartanon päärakennuksessa opastettujen määrän.

** Kulttuuripalvelut, Musiikkiopisto ja Kuvataidekoulu yhteensä. 2023 alkaen ilman Musiikki- ja Kuvataidekoulua.

*** 2023 alkaen uuden organisaation mukainen, ilman taiteen perusopetuksen avustuksia.

16 34

Liikunta

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 563	0	5 563	5 522	41
Menot	-30 501	-1 360	-31 860	-31 781	-79
Toimintakate	-24 938	-1 360	-26 297	-26 259	-38

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupungin kiivas kasvutahti on edellyttänyt palveluiden saavutettavuuden parantamista, sillä liikunta- ja palveluiden resurssit eivät ole kasvaneet samassa suhteessa. Tästä syntynyt tehostamistarve on aiheuttanut kuormittumista ja palveluiden saatavuuden heikkenemistä.

Olemassa olevia palveluita on kehitetty elämänkaariperiaatteen mukaisesti, jotta entistä useammalla vantaalaisella olisi mahdollisuus fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan kaikissa elämänkaaren vaiheissa. Elämänkaariperiaate nousee vahvasti esille liikuntapoliittisissa linjauksissa sekä kaupungin liikkumishjelmassa, jonka toimeenpano käynnistyi keväällä 2024. Nämä asiakirjat ohjaavat palvelualueen ja koko kaupungin fyysisen aktiivisuuden edistämisen tavoitteita ja toimenpiteitä lähitulevaisuudessa. Liikuntapalvelut on koordinoitunut kaupunkitasoisesti liikkumishjelmassa määritettyjen toimenpiteiden edistämistä muun muassa auttamalla muita palvelualueita konkretisoimaan omia tavoitteitaan.

Liikuntapalveluiden tarjoamassa koululaisten uinninopetuksessa toteutettiin kattava uudistustyö, jolla saavutetaan noin 30 prosentin lisäys opetustuntien määrään. Tämä mahdollistaa haasteellisten ope-

tusryhmien ryhmäkokojen pienentämisen ja tätä kautta oppimistulosten paranemisen. Uinninopetuksen uudistustyöhön kuulunut hallinnointijärjestelmä Vellamon kehitystyö aloitettiin ja sen ensimmäinen versio valmistui käyttöön otettavaksi vuodesta 2025 alkaen.

Liikunnallisten päiväleirien määrää lisättiin tarjoamalla leiritoimintaa 12 leiripisteellä koululaisten kesäloman lisäksi myös talvilomalla ja syyslomalla. Kaupungin ryhmäliikunnan uudistettua ilmoittautumisjärjestelmää käytettiin alkuvuoden ilmoittautumisissa.

Liikkuva päiväkotitoimintaa toteutettiin yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa varhaiskasvatuksen henkilöstölle suunnattujen työpajojen, koulutuksien sekä aktivoivien oppimisympäristöjen kehitysprojekteina. Toiminnassa kokeiltiin jalkautumista entistä vahvemmin ja pitkäkestoisemmin valikoitujen varhaiskasvatustyökalujen arkeen.

Liikkuva koulu -ohjelmassa toteutettiin aktiivisia oppimisympäristöjä sekä koulujen pihalle että luokkatiloihin. Liikkuvan koulun työntekijät vastasivat oppilaiden osallistamisesta myös muissa koulutiloissa koskevilla uudistuksilla. Koulujen oppilashuollon kanssa luotua Sporttikaveri-toimintaa järjestettiin jälleen osana ohjelmaa. Yläkoulujen PT-toimintaa laajennettiin ja sen osalta käynnistettiin kehitystyö Move!-tulosten hyödyntämiseksi PT-toimintaan ohjautumisessa.

Liikkuva opiskelu -ohjelmassa jatkettiin koulutusten järjestämistä toisen asteen oppilaitosten henkilökunnalle sekä hyvinvointivalmennuksen, pienryhmäohjausten ja liikuntaneuvonnan tarjontaa. Toisen asteen opiskelijoille tarjotaan myös uimahallien ja kuntosalien maksuton käyttö ennen kello 16:ta.

Liikuntaseurojen toimintaa tuettiin avustuksin sekä jakamalla käyttövuoroja kaupungin ylläpitämiin liikuntapaikkoihin. Harrasteliikunnan kohdeavustusta kohdistettiin kahteen isompaan kokonaisuuteen: Sporttia kaikille -ryhmien toimintaan ja yläkoululaisten Urhea-valmennukseen. Matalan kynnyksen maksutonta tai hyvin edullista harrastustoimintaa tuetaan tilojen maksuttomalla käytöllä ja harrasteliikunnan kohdeavustuksella. Liikunnan avustusperiaatteiden sekä liikuntatilojen käyttövuoro- ja maksuperiaatteiden kehitystyötä tehtiin koko vuoden ajan ja sitä jatketaan tulevina vuosina. Kaupunkitasoisien tilavarauspalvelujen kehittäminen käynnistyi tavoitteiden määrittelyllä ja työ jatkuu vuoden 2025 aikana.

Liikuntapaikkasuunnitelman laatiminen käynnistyi. Elmon uimahallin rakentaminen käynnistyi. Martinlaakson uimahalli ja kuntosali oli suljettuna kuusi kuukautta pitkittyneen peruskorjauksen vuoksi. Hakunilan uimahallin kuntosali oli suljettuna vesivahingon vuoksi kuusi kuukautta. Hakunilan seniorikuntosali suljettiin elokuusta alkaen hyvinvointialueen sulkiessa terveysasematoiminnan kiinteistössä. Myyrmäen uimahalli oli kesällä suljettuna normaalia pidempään korjaustöistä johtuen. Kenraalipuiston tekonurmen peruskorjaus valmistui ja alueelle toteutettiin ulkokuntosali. Myyrmäen urheilutalon ja Pehtooripuiston lähiliikuntapaikat valmistuivat. Hakunilan lumikontin koekäyttö aloitettiin. Nikinmäen uimarannalle sijoitettiin ulkokuntoilulaitteet. Koivukylän koulun pihalle toteutettiin lähiliikuntapaikka.

Vuonna 2024 Vantaalla järjestettiin erilaisia liikunta- ja urheilutapahtumia, mm. maastohiihdon SM-kilpailut, jääkiekon 18-vuotiaiden poikien MM-kilpailut, sulkapallon suuri kansainvälinen Arctic Open-kilpailu, sulkapallon SM-kilpailut, joukkuevoimistelun tapahtumia, vakio- ja latinalaistanssien GP-kilpailu, Fitness Classic -tapahtuma, futsalin, käsipallon, rugbyyn, jalkapallon ja amerikkalaisen jalkapallon maaotteluita, skeitin ja skuuttauksen SM-kilpailut, pelastuskoirien MM-kilpailut, maastojuoksun PM-kilpailut, Vantaa Triathlon, Vantaa SM-Maraton, eri lajien junioriturnauksia ja tapahtumia sekä School Action Day. Liikuntapalvelut järjesti Euroopan urheiluviikon ohjelmaan kuuluvan School Action Dayn, johon osallistui noin 3 000 oppilasta Helsingin, Espoon ja Vantaan kouluista.

Vuonna 2024 Vantaalla oli 14 kumppaniurheilijaa ja kaksi tukimallin piirissä olevaa edustusjoukkuetta.

Talousarvion toteutuminen

Liikunnan palvelualueen talousarvio toteutui suunnitelman mukaisesti.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kokonaiskulut, euroa/as.	117,34	122,77	126,55
Toimintatuotot, euroa/as.	22,37	22,39	22,00
Avustukset, euroa/as.	5,79	6,10	6,07
– avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	21 %	23 %	18 %
Uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, euroa/käynti	9,90	8,00	9,24
– uimahallien verorahoitusosuus, %	80 %	81 %	81 %
Toimitilaneliöt, m ²	91 893	92 161	92 161
Sisäliikuntatilojen varausaste, %	61 %	66 %	61 %

16 35

Nuoriso- ja yhteisöpalvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 514	0	1 514	1 911	-398
Menot	-15 453	-676	-16 129	-15 609	-520
Toimintakate	-13 940	-676	-14 616	-13 698	-918

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualue on toiminut uudessa rakenteessa nyt kaksi vuotta, ja palvelualueen sisäinen yhteistyö on alkanut vakiintua. Palvelualue on rakentanut tämän vuoden aktiivisesti yhteisiä toimintatapoja ja organisaatiokulttuuria visiotyön merkeissä. Palvelualueen visiota on työstetty yhdessä Gaia Consulting Oy:n sekä asiantuntijoista kootun neuvonantajaryhmän kanssa. Työ on edennyt suunnitelmien mukaisesti ja saatu loppuvuodesta päätökseen. Visiotyön prosessi on ollut erittäin onnistunut, ja siitä eri tahoilta saatu palaute on ollut pääosin myönteistä. Koko henkilöstö on osallistunut kehittämisprosessiin sen eri vaiheissa suunnitelmallisesti.

Vuoden aikana palvelualueella on työstetty aktiivisesti laajaa ympäristöohjelmaa, ja palvelualue on vuoden aikana saanut tavoittelemansa Ekokompassi –sertifiointin. Tässä työssä keskeisimmät haavainnot ovat liittyneet palvelualueella tehtyyn ympäristökasvatustyöhön ja sen merkitykseen osana ympäristöohjelman toteuttamista.

Toiminnallisesti palvelualueella on jatkettu työskentelyä kolmen kriittisen teeman äärellä; nuorisorikollisuuden kasvu kaupungissa, NEET-nuorten tilanne sekä yleisemmin turvallisuustilanteen kehittyminen eri kaupunginosissa. Nuorisorikollisuuteen liittyvä tutkimushanke on edennyt suunnitellusti ja loppuvuodesta on käynnistynyt tutkimuksen kenttävaihe. Tutkimustuloksia siitä saataneen ensi vuoden aikana. Myyrmäessä avautui huhtikuussa nuorisorikollisuuden vähentämiseen tähtäävä Gettogym, jonka ympärille on rakentunut tiivis yhteistyö HelsinkiMission kanssa. Treenisali on löytänyt oman kohderyhmänsä ja toimintaa on tuettu mm. palkkaamalla iltoihin ohjaajaresurssia.

Pääkaupunkiseudun yhteistyöhankkeessa on luotu paikalliseen tarpeeseen perustuva toimintamalli nuorten väkivaltaisen käyttäytymisen vähentämiseksi. Hankkeen toimintaa jatketaan vielä ensi vuosi. Palvelualueella aloitti toukokuussa kohdennetun katutyön yksikössä, jossa on kesän ja syksyn aikana kehitetty uutta toimintamuotoa nuorisorikollisuuden ja jengiytymisen vähentämiseksi. Ensi vuonna toimintaa kehitetään yhdessä Laurea-ammattikorkeakoulun kanssa THL:n rahoituksella.

Yhteistyössä työllisyyspalveluiden ja toisen asteen koulutuksen kanssa valmistui NEET –nuoria koskeva toimenpideohjelma, jonka totuttaminen aloitetaan vaiheittain vuonna 2025. Toimenpideohjelmaan sisältyvästä selvityksessä ilmeni, että NEET –nuorten määrä Vantaalla on pysynyt muihin suuriin kuntiin nähden poikkeuksellisen korkeana. Toimenpideohjelman toteuttamiseksi perustetaan ensi vuonna toimialarajat ylittävä NEET-verkosto. Nuorten työpajatoiminnassa ja etsivässä nuorisotyössä nuorisotyöttömyyden kasvu on näkynyt etenkin loppuvuotena palvelutarpeen kasvuna.

Turvallisuustilanne eri alueilla on selkeästi heikentynyt ja asukkaiden levottomuus on näkynyt erityisesti nuorisotiloilla, jalkautuvassa työssä sekä asukastiloilla, joissa uhka- ja vaaratilanteita on ollut aiempaa enemmän. Asukkaiden monialainen avun tarve on kasvanut selvästi vuoden 2024 aikana, mikä on näkynyt mm. Yhteisen pöydän verkostossa sekä kesällä käynnistyneessä uudessa asumisneuvonnassa. Nuoriso- ja yhteisöpalveluissa on jatkettu turvallisuusteeman käsittelyä kouluttamalla edelleen henkilökuntaa ja päivittämällä yleisiä kriisiohjeistuksia.

Talousarvion toteutuminen

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden käyttötalous alittui vuonna 2024 talousarvioon verrattuna 520 000 euroa, josta hankkeiden osuus on 163 000 euroa. Tulot ylittyivät 399 000 euroa, josta hankkeiden ja sovittelutoimiston valtiokorvauksen osuus 286 000 euroa. Nuorisotyössä palveluiden ostoihin varatut määrärahat ylittyivät, koska nuorisotiloille oli kasvaneen kysynnän vuoksi palkattava väliaikaista lisäresurssia. Erilaisia avustuksia jaettiin järjestöille yhteensä 1 612 000 euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kävijämäärä nuorisotiloissa (kaikki kävijät)	188 984	250 000	196 350
Kävijämäärä nuorisotiloissa (oman toiminnan kävijät)	141 822	160 000	155 342
Majoitusvuorokaudet leirialueilla (Kukkonnotko ja Palajärvi)	6 581	7 500	6 030
Nuorten työpajatoimintaan osallistuneet	258	380	398
Etsivän nuorisotyön asiakkaat	927	800	1 196
Nuorisopalveluiden avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	55	58	54
Käyttömenot/asukas	59,74	61,23	62,00
Avustukset/ asukas	6,44	6,55	6,81
Nuoriso- ja yhteisöpalvelujen toimintatilojen kokonaismäärä	31	31 *	31
Nuoriso- ja yhteisöpalvelujen toimitilojen neliöt, m²	19 777	19 172 *	19 172
Yhteisöpalveluiden avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	122	140	136
Yhteisen pöydän verkoston kautta jaetun ruokahävikin kg	5 500	6 000	5 500

* TA2024 lisätty yhteisöpalvelujen ja sovittelutoimiston tilat uuden organisaation mukaisesti.

16 37**Elinikäinen oppiminen**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 158	0	2 158	2 554	-396
Menot	-8 076	23	-8 053	-7 933	-120
Toimintakate	-5 918	23	-5 895	-5 379	-516

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Elinikäisen oppimisen palvelualueeseen kuuluvat Vantaan aikuisopisto, Vantaan musiikkiopisto, Vantaan kuvataidekoulu sekä Harrastusten Vantaa -toimintamalli. Lisäksi palvelualue vastaa yksityisten taiteen perusopetuksen toimijoiden avustusten valmistelusta. Palvelualue aloitti toimintansa vuoden 2023 alussa, joten se on vielä verrattain uusi.

Vuonna 2024 keskityttiin edelleen johtamis- ja toimintakulttuurin kehittämiseen painottaen erityisesti yhteisohjautuvuuden edistämistä. Kehittämistyön keskeisiä teemoja olivat yhteinen päämäärä ja yhteistyö, johtaminen ja toimintakulttuuri sekä viestinnän parantaminen. Toimintakulttuurin muutos on hidasta ja se vaatii kohtaamisia, dialogia ja aitoa osallistamista, jotta syntyy ymmärrystä yhteisestä suunnasta. Kehitystyölle ja yhteisen ymmärryksen rakentamiselle annettiin aikaa, ja tavoitteena on, että tämä työ jatkuu pitkäjänteisesti.

Palvelualueen talous on sidoksissa asiakasmäärään, ja tavoitteeksi asetettu kasvu saavutettiin palvelualueetasolla. Aikuisopistossa kysyntä ylitti tarjonnan, ja kursseille jonottajien määrä oli poikkeuksellisen suuri. Ratkaisujen etsiminen tähän positiiviseen haasteeseen on käynnissä. Myös Vantaan musiikkiopiston opiskelijamäärä kasvoi, kun taas Vantaan kuvataidekoulun taiteen perusopetuksen oppilasmäärä pysyi ennallaan. Kuvataidekoulun lyhytkurssit sen sijaan lisäsivät suosiotaan. Harrastusten Vantaa -toimintamalli tavoitti hyvin vantaalaisia lapsia ja nuoria, ja erityisenä painopisteenä olivat vaativan erityisen tuen oppilaille suunnatut toiminnot, joissa onnistuttiin erinomaisesti yhteistyössä perusopetuksen kanssa.

Palveluiden saavutettavuuden lisääminen ja eriarvoisuuden ehkäisy olivat keskeisiä strategisia tavoitteita elinikäisen oppimisen näkökulmasta. Maahanmuuttajakoulutuksen ja aikuisten perusopetuksen kehittäminen jatkui. Aikuisten perusopetusta järjestetään Vantaan aikuisopistossa ja Vantaan ammat- tiopisto Variassa, mutta näiden rooleja päätettiin selkeyttää siirtämällä Variassa järjestettävä aikuisten perusopetus Aikuisopistoon 1.8.2025 alkaen. Muutoksen myötä palvelut yhtenäistyvät ja niiden järjestäminen selkeytyy.

Vuoden 2024 alusta Harrastusten Vantaa -toimintamalli liitettiin elinikäisen oppimisen palvelualueeseen, joka on nyt profiloitunut vahvasti harrastusten palvelualueeksi. Tavoitteena on tarjota harrastusmahdollisuuksia kaikille ja edistää harrastusten jatkuvuutta ja sitoutumista. Palvelualueen visiona on: *Elinikäinen oppiminen luo iloa, osaamista, taitoa ja elinvoimaa.*

Lasten ja nuorten harrastustukimallia kehitettiin vuoden aikana aktiivisesti, ja juhlarahastokokonaisuuden valmistelu eteni suunnitelmien mukaisesti. Tavoitteena on luoda uudenlaisia harrastusmahdollisuuksia Vantaalle, rikastaa lasten ja nuorten vapaa-aikaa sekä tukea heidän hyvinvointiaan.

Palvelualue osallistui aktiivisesti tilasuunnitteluhankkeisiin, kuten Tikkurilan Osaamiskampuksen, Tikkurilan kirjastotalon peruskorjauksen ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnitteluun. Näissä projekteissa pyritään rakentamaan uudenlaista, tulevaisuuteen suuntautuvaa toimintakulttuuria ja tiivistä yhteistyötä tilojen kaikkien käyttäjien kesken.

Vuoden aikana järjestettiin myös ensimmäiset kehittämisfooromit vantaalaisille yksityisille taiteen perusopetuksen toimijoille sekä keväällä että syksyllä. Foorumit tarjosivat alustan yhteistyölle ja toiminnan kehittämiseksi, ja ne olivat tärkeä askel kohti vahvempaa vuorovaikutusta ja yhteisiä tavoitteita.

Harrastusten Vantaa siirtyi 1.1.2024 alkaen osaksi elinikäisen oppimisen palvelualueetta.

Vuonna 2024 Harrastusten Vantaa tarjosi harrastusmahdollisuuksia kaikille Vantaan peruskoululaisille yli 70 eri tilassa. Toimintakausi noudattaa kouluvuoden rytmiä, joten vuoden 2024 tilastot kattavat kahden eri toimikauden puolikkaat. Kevät- ja syyskausien aikana harrastustoimintaan osallistui yhteensä noin 6 500 peruskouluikäistä lasta ja nuorta, ja viikoittaisia harrastusryhmiä toimi vuoden aikana yhteensä yli 400.

Keväällä 2024 toteutettiin vuosittainen Harrastustoivekysely, johon vastasi 6 500 Vantaan peruskouluikäistä lasta ja nuorta. Kyselyä pilotoitiin myös osassa esikouluryhmiä. Kyselyn tuloksia hyödynnetään Harrastusten Vantaan toiminnan suunnittelussa tulevaa lukuvuotta varten.

Toimintakaudelle 1.8.2024–31.7.2025 myönnettiin valtionavustusta (AVI) 600 000 euroa. Lisäksi keväällä 2023 Harrastusten Vantaa sai Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustusta erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten harrastustoiminnan ja saavutettavuuden kehittämiseen. Tämän avustuksen turvin kehitettiin verkkokoulutus erityisesti Harrastusten Vantaan harrastusohjaajille ja -toimijoille. Koulutuksen tavoitteena on tukea harrastustoimijoita kohtaamaan erilaisia lapsia ja nuoria, lisäten ymmärrystä heidän tarpeistaan.

Vuoden aikana pilotoitiin harrastustoimintaa kaikissa Paja-, Poli- ja Etappiluokissa. Paja- ja Poliryhmien harrastukset integroitiin osaksi jatkuvaa toimintaa lukuvuoden 2024–2025 alusta alkaen. Etappiluokkien osalta pilotti toteutettiin syksyllä 2024, ja toiminta vakiinnutetaan vuoden 2025 alusta.

Vantaan aikuisopisto toteuttaa kansalaisopisto-opetusta, aikuisten perusopetusta ja kotouttavaa sekä suomi toisena kielenä -koulutusta. Vuotta 2024 leimasivat kansalaisopiston kurssien kysynnän yllättävä kasvu sekä maahanmuuttajakoulutuksen ja aikuisten perusopetuksen kehittäminen.

Kansalaisopiston opiskelija- ja kurssimäärä ylittivät entiset ennätykset, mikä aiheutti kurssi-, opiskelija- ja tuntimäärien voimakkaan kasvun. Tämä näkyi myös talousarvion tulo- ja menotavoitteiden ylittymisenä kansalaisopiston osalta. Aikuisten perusopetuksen kehittämistä ja laajentamista jatkettiin jo neljättä vuotta. Suomi toisena kielenä ja kotouttava koulutus laajenivat ja toteutuivat suunnitellusti.

Opisto osallistui vahvasti Tikkurilan osaamiskampuksen eri osa-alueiden kehittämiseen ja suunnitteluun yhdessä Vantaan musiikkiopiston, Vantaan ammattiopisto Varian ja Tikkurilan lukion kanssa. Myös Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon hankkeen valmistelua jatkettiin aktiivisesti. Vantaan 50-vuotisjuhlavuosi näkyi opiston toiminnassa monin tavoin sekä arjessa että erilaisten tilaisuuksien teemoissa.

Talousarvion toteutuminen

Aikuisopisto kokonaisuutena alitti menokehyksen ja ylitti tulokehyksen. Aikuisten perusopetuksen laajenemista ei tilakysymysten vuoksi pystytty toteuttamaan suunnitellusti, mikä heijastui toimintakulujen alittumisena. Hankkeiden sekä tilatun koulutuksen tulojen ja menojen ennakointi on ollut erityisen haasteellista.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Aikuisopisto			
aikuisopiston opiskelijat (kurseille osallistuneet)	41 626	32 500	45 531
opetustuntien kokonaismäärä	51 143	47 000	56 304
kurssien määrä	2 310	2 050	2 482
kotouttamiskoulutuksen opiskelijat (Starttikurssit)	1 826	1 200	2 148
aikuisten perusopetuksen opiskelijat	177	170	204
kotoutumissuunnitelman mukaisen koulutuksen opiskelijat	191	200	194
oman maksutulon osuus budjetista %	30 %	22 %	31 %
Musiikkiopisto ja kuvataidekoulu			
Taiteen perusopetuksen oppilaat (musiikkiopisto ja kuvataidekoulu) *	2 384	-	-
Taiteen perusopetus euroa/oppilas *	2 377	-	-
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas *	5,43	-	-
Taiteen perusopetus euroa/asukas *	23,03	-	-

* Seurataan vuoteen 2023 asti.

16332

Musiikkiopisto

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 047	0	1 047	1 047	0
Menot	-4 724	-31	-4 755	-4 581	-174
Toimintakate	-3 678	-31	-3 709	-3 534	-175

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Musiikkiopistossa annetaan taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän mukaista musiikinopetusta, joka on suunnattu ensisijaisesti lapsille ja nuorille.

Vuoden alussa käynnistettiin MEK-yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa ”Vantaudu musiikille – musiikista iloa päiväkodeihin” - hankkeella. Kaksi musiikkikasvatuksen koordinaattoria työskentelee hankkeessa MEK-alueiden päiväkodeissa. Tavoitteena on vahvistaa lasten osallisuutta, myönteistä minäkuvaa sekä kielellisiä- ja vuorovaikutustaitoja musiikin keinoin.

Keväällä ei järjestetty valintatestejä, vaan oppilaat valittiin pääosin hakulomakkeissa annettujen tietojen perusteella. Suosituimpiin soittimiin pidettiin valintahaastattelut. Lähes kaikki musiikkiopistoon hakeneet oppilaat saatiin mukaan toimintaan. Lisäksi musiikkiopistoon on avoinna jatkuva täydennys-haku, jossa oppilaita sijoitetaan lukuvuoden aikana mahdollisesti vapautuville oppilaspaikoille. Oppilasmäärää kasvatettiin maltillisesti.

Yleisen oppimäärän mukainen opetus aloitettiin 1.8.2024. Se toi mukanaan uudenlaisia toimintoja. Näitä ovat mm. Kouluissa toimivat kuorot ja erilaiset soitin- ja lauluopetusryhmät. Pilottina laajassa oppimäärässä kokeillaan myös viulunsoiton aloittamista monimuoto-opetuksessa. Kokeilun nimi on ”Vikkelät viulut”.

Vuosi 2024 oli musiikkiopiston 60-vuotisjuhlavuosi. Vuoden aikana järjestettiin yli 300 erilaista konserttia ja tapahtumaa. Vantaan nuorten sinfoniaorkesterilla oli Talven sinfoniaa -konsertti ja VMO:n viihdeorkesterilla Laulu isälle -konsertti. Musiikkiteatteri esitti Sound of Music-musikaalin. Kollegioittain järjestettiin useita yhteisiä konsertteja. Oppilaille pidettiin viikonloppuleirejä ja kansanmusiikkiyhtyeet vierailivat Ruotsissa. Kansanmusiikkiyhtyeet osallistuivat keväällä myös Samuelin poloneesi -tapahtumaan yhteistyössä Taideyliopiston Sibelius akatemian kanssa.

Musiikkiopisto oli mukana Vantaan Kulttuurilapset toiminnassa järjestämällä muskarituokioita Vantaan kulttuurilapsille. Kulttuurilapset toimintaa laajennetaan ja kehitetään edelleen.

Tila-asioita suunniteltiin aktiivisesti Tikkurilan kirjastotalon tulevan remontin, Tikkurilan Osaamiskampuksen ja Myyrmäen "Oivallusten" -talon osalta.

Talousarvion toteutuminen

Talous toteutui suunnitellusti. Toimintakatteen säästö on seurausta yleisen oppimäärän mukaisen opetuksen alkamisesta, jossa muun muassa ryhmäopetus on lisääntynyt.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Taiteen perusopetuksen oppilaat, musiikkiopisto *	-	1 850	1 913
Taiteen perusopetus euroa/oppilas, musiikkiopisto *	-	2 554	2 653
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas, musiikkiopisto *	-	4,21	4,17
Taiteen perusopetus euroa/asukas, musiikkiopisto *	-	19,02	18,15
Opetustuntien määrä *	-	50 000	48 156
Oman maksutulon osuus budjetista % *	-	22	22
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista % *	-	47	47
Tapahtumien määrä *	-	220	231
Tapahtumien kävijämäärä *	-	16 000	16 000

* Seurataan vuodesta 2024 alkaen.

16333

Kuvataidekoulu

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	322	0	322	332	-10
Menot	-1 210	-2	-1 212	-1 172	-41
Toimintakate	-888	-2	-891	-840	-51

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kuvataidekoulu tarjoaa laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille viidessä opetuspisteessä eri puolilla Vantaata. Opetuspisteet ovat Kulttuurikeskus Orvokissa Tikkurilassa, Myyrmäki-talossa, Kartanonkoskella Tiikun koulussa, Korsossa Lumossa sekä Kivistössä Aurinkokiven koulussa. Opetuspisteidensä ja oppilasmääränsä puolesta Vantaan kuvataidekoulu on Suomen toiseksi suurin.

Kuvataidekoulu järjestää myös avoimia viikonloppukursseja. Lyhytkursseilla on merkittävä rooli kuvataidekoulun tunnetuksi tekemisessä ja oppilashankinnassa.

Kuvataidekoulussa kehitetään uusia toimintamalleja ja yhteistyömuotoja Elinikäisen oppimisen palvelualueella sekä taiteen perusopetuksen koko kentällä.

Kuvataidekoulu osallistui jo toisen kerran Vantaan kulttuurilapset toimintaan Taidehuvipuisto-teoksella, joka on saanut erittäin hyvää palautetta. Toimintaa on tarkoitus jatkaa ja laajentaa tulevina vuosina. Tavoitteena on uusien oppilassukupolvien tutustuttaminen toimintaan jo ennen taiteen perusopetuksen aloittamista.

Tila-asioita suunniteltiin aktiivisesti Tikkurilan Osaamiskampuksen ja etenkin Myyrmäen Oivallusten -talon osalta, jossa kuvataidekoululla tulee olemaan merkittävästi toimintaa.

Talousarvion toteutuminen

Talous toteutui talousarvion mukaisena.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Taiteen perusopetuksen oppilaat, kuvataidekoulu *	-	850	742
Taiteen perusopetus euroa/oppilas, kuvataidekoulu *	-	1 424	1 655
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas, kuvataidekoulu *	-	1,29	1,32
Taiteen perusopetus euroa/asukas, kuvataidekoulu *	-	4,87	4,66
Opetustuntien määrä *	-	6 600	6 750
Oman maksutulon osuus budjetista % *	-	30 %	28 %
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista % *	-	30 %	29 %

* Seurataan vuodesta 2024 alkaen.

14

Kaupunkiympäristö

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	289 612	-24 132	265 480	276 281	-10 801
Menot	-248 259	-16 861	-265 120	-261 719	-3 401
Toimintakate	41 353	-40 993	360	14 562	-14 203

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2024

Rakennusalan matalasuhdanne jatkui edelleen vuonna 2024 ja Vantaalla rakennettiin aiempiin vuosiin verrattuna vähän. Matalasuhdanne vaikutti toimialaan laajasti aina kaupunki- ja kaavahankkeiden etenemisestä maanmyyntituloihin ja rakentamiseen liittyvien lupien määrään.

Vuonna 2024 Vantaalle valmistui 901 uutta asuntoa, mikä jäi selvästi kaupungin ja valtion välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimuksen 2 640 asunnon vuositavoitteesta. Valmistuneista asunnoista 178 oli pientaloasuntoja. Vuonna 2024 rakennuslupa myönnettiin 540 asunnolle, kymmenen vuoden keskiarvon ollessa 3 011 rakennuslupaa per vuosi. Hyväksytyissä asemakaavoissa uutta asuntokerrosalaa oli 197 954 k-m², eli 82 prosenttia Vantaalle MAL-sopimuksessa asetetusta tavoitteesta. Kaavoista noin 67 prosenttia sijoittuu kestävän kasvun joukkoliikennevyöhykkeelle.

Vuoden päätteeksi, 13.12.2024, allekirjoitettiin uusi 12-vuotinen MAL-sopimus 2024–35 Helsingin seudulle. Sopimuksessa valtio sitoutuu rahoittamaan Vantaan ratikan rakentamiskustannuksista 30 prosenttia, mikä oli Vantaan kaupunginvaltuuston edellytys ratikan rakentamiselle. Valtion rahoitusosuus koostuu suorasta valtion rahoituksesta sekä valtion maanluovutuksesta Vantaalle. Vantaa puolestaan sitoutuu sopimuksessa noin 1 650 uuteen asuntoon vuodessa. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on kasvattaa määrä 2 720 asuntoon vuodessa.

Vantaan ratikkahankkeessa toteutettiin vuoden 2024 aikana allianssikilpailutus ja solmittiin allianssi-sopimukset. Hankkeessa alkoi kehitysvaihe, jossa tarkennetaan suunnitelmia ja kustannuksia. Tavoitteena on, että rakentaminen voi alkaa kesällä 2025. Ratikalle tilaa katuverkolta tekevät kaavamuutokset ja katusuunnitelmat on pääosin jo hyväksytty ja ratikkalinjaa ympäröivän ratikkakaupungin suunnittelu jatkuu yhtenä kaavoituksen painopisteistä.

Vantaan alueella joukkoliikenteen suosio ylsi vuonna 2024 ennätystasolle, matkustajamäärän ollessa 6 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Koko HSL-alueellakin päästiin jo 90 prosenttiin vuoden 2019 tasosta.

Vantaa 50 -juhlavuotta juhlistettiin kaupunkiympäristön toimialalla muun muassa tarjoamalla maksuttomat kaupunkipyörät sekä valmistelemalla kaupunginvaltuuston juhlapäätöksiksi 50 hehtaaria uutta luonnonsuojelualuetta sekä ensimmäinen ikäystävällinen puisto. Vehkalanmäellä avattiin juhlavuoden kunniaksi uusi luontopolku ja Katrinebergin alueesta järjestettiin kansainvälinen arkkitehtuurikilpailu.

Vuoden 2024 aikana Vantaa liittyi luontoviisaiden kuntien verkostoon ja sitoutui luontokadon pysäyttämiseen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen. Työkaluksi tähän valmistui luonnon heikentymättömyyden malli. Myös ensimmäistä luonnonsuojelulain mukaista ekologista kompensatiota valmisteltiin.

Vuoden 2025 alusta voimaan astuvaan uuteen rakentamislakiin tehtiin vielä vuonna 2024 useita merkittäviä muutoksia, joista osa tulee voimaan vasta 1.1.2026. Uusi laki edellytti monien toimintatapojen uudistamista ja osaamisen kehittämistä, joka jatkuu vielä ensi vuonnakin.

Toimialalla käytössä olevan maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä Matin kehitys jatkui myös vuonna 2024 usein kehityshankkein, jotka liittyivät muun muassa katujen ja puistojen suunnitteluun, rakentamiseen, kunnossapitoon ja omaisuudenhallintaan. Sähköistä asiointia kehitettiin esimerkiksi uuden maaperä- ja pohjatutkimusaineistojen sähköisen tilauspalvelun sekä Matin ja valtakunnallisten tietojärjestelmien (Lupapiste, RYHTI) välisten integraatioiden kehittämisen saralla.

Kaupunkiympäristön toimialan Tikkurilassa toimistotiloissa työskentelevän henkilöstön muuttoa useasta eri toimipisteestä yhteen valmisteltiin aktiivisesti koko vuosi. Noin 500 työntekijää aloittaa työskentelyn uudessa monitilatoimistossa Lauri Korpisen katu 9:ssä 2.1.2025.

Kärkihankkeista Tikkurilan osaamiskampuksen ensimmäisen vaiheen rakentaminen käynnistyi katujen ja infran rakentamisella ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnittelua on edistetty. Kuusijärvellä alkoi uusien savusaunojen ja wc- ja infotilojen rakentaminen.

Vantaan kaikilla seitsemällä suuralueella ja niiden kaupunkikeskustoissa vuoden 2024 aikana etenivät muun muassa seuraavat hankkeet: Tikkurilassa valmistui kulttuuritehdas Vernissan peruskorjaus sekä kaupunginmuseon edustan Carl Albert Edelfeltin aukion 1. vaihe. Värитеhtaan alueella hyväksyttiin kaa-

varunko ja alueen ensimmäinen asemakaavatyö käynnistyi. Aviapoliksessa lukion ja uuden ilmailumuseon kokonaisuus varmistui ja Muuran alueen 1. kaavat vahvistuivat. Koivukylän alueella Elmon uimahallin rakentaminen alkoi. Hakunilassa valmistui kulttuuri- ja urheilupuiston kehittämissuunnitelma ja urheilupuiston lumetuskontti. Håkansbölen kartanon päärakennuksen kunnostus alkoi. Korsossa vahvistui keskusta-alueen kaavarunko. Kivistössä tapahtuma-areena-hanke eteni maanvuokraukseen.

Toimitilahankkeista vuonna 2024 valmistuivat myös kaksi uutta päiväkotia sekä Vaskivuoren lukion laajennus, ja peruskorjauksista muun muassa Jokiniemen koulu ja Leppäkorven puukoulun remontti. Käynnissä olivat muun muassa Kulomäen koulun, Mårtensdals skolan, Kytöpuiston koulun sekä Siimonkallion koulun remontit, Kanniston koulun laajennus sekä Lentolan ja Mårtensdals bildningsumin päiväkotien rakentaminen.

Katuja rakennettiin muun muassa Laurintiellä ja Vihertiellä. Lisäksi valmistui Caravellentien kiertoliittymä, ja Uudenmaan Ely:n kanssa yhteishankkeena Lahdentien kevyen liikenteen väylän parantaminen Kyytitieltä maantielle 152. Ulkoliikuntapaikoista Kenraalinpuiston kenttä, Tammistonmäen rengasreitti ja Hakunilan urheilupuiston frisbeegolf-rata.

Vantaan ensimmäisen kaupunkitasoisen osallistuvan budjetoinnin hankkeista toteutettavaksi äänestettiin keväällä 2024 runsaasti viheralueita ja liikuntapaikkoja koskevia hankkeita, jotka toteutetaan pääosin vuoden 2025 aikana.

Talousarvion toteutuminen 2024

Toimialan alkuperäisen käyttötalouden toimintatuotot alittuivat 13,3 milj. euroa matalasuhdanteen vuoksi. Vuoden aikana tuottotavoitetta laskettiin yhteensä 24,1 milj. euroa, josta maanmyyntivoittojen osuus oli 17,1 milj. euroa. Erityisesti loppuvuoden ennakoitua suurempien maankäyttökorvausten ja maanmyyntivoittojen johdosta käyttötalouden tulot ylittivät muutetun talousarvion 10,8 milj. euroa. Toimialan alkuperäisen käyttötalouden toimintakulut ylittyivät 13,5 milj. euroa, mutta muutetun talousarvion toimintakulut alittuivat 3,4 milj. euroa.

Vuonna 2024 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat talousarviomuutokset kaupunkiympäristön toimialan käyttötalouteen:

- Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueella rakennusvalvonnan tuottoja alennettiin 2,4 milj. euroa. Yleiskaavoituksen ja tietopalvelujen projektien tuottoja korotettiin yhteensä 0,1 milj. euroa ja kuluja 0,2 milj. euroa. Avustusmenoja korotettiin 0,1 milj. euroa.
- Kadut ja puistot -palvelualueen maankäyttökorvauksia ja maanlajitystuottoja alennettiin yhteensä 7,4 milj. euroa. Kunnossapidon toimintakuluja korotettiin 6,0 milj. eurolla. HSY:n tuottoja ja kuluja alennettiin 1,0 milj. euroa.
- Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen bruttoyksiköiden toimintatuottoja laskettiin yhteensä 15,8 milj. euroa. Maanmyyntivoittojen talousarviota laskettiin 17,1 milj. euroa ja mittaus- ja geopalvelujen tuottoja 0,3 milj. euroa. Maanvuokratulojen talousarviota korotettiin 1,6 milj. euroa. Toimitilojen kiinteistönhoidon ja ylläpidon toimintakuluja korotettiin 1,9 milj. euroa.
- Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen nettoyksiköiden toimintatuottoja korotettiin yhteensä 2,3 milj. euroa ja toimintakuluja 9 milj. euroa. Ulkoisia vuokratuottoja korotettiin 4,2 milj. euroa ja sisäisiä vuokratuottoja 3,6 milj. euroa. Lisäksi kiinteistöjen ja asuntojen myyntivoittoja laskettiin 5,5 milj. euroa. Ulkoisia vuokratuloja korotettiin 7,6 milj. euroa VTK:n hinnankorotusten, ylläpituokran tasausmaksun sekä aiemmin budjetoimattomien vuokramuutosten takia. Toimintakuluja korotettiin lisäksi 1,4 milj. euroa lämmityskustannuksia varten.
- Toimialalle kohdistettiin 329 000 euroa määrärahoja kattamaan palkkatarkistuksen vaikutuksia vuodelle 2024.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan käyttötalouteen tehtiin määrärahasiirtoja seuraavasti:

- Vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja siirrettiin 336 485 euroa.
- Myönteisen erityiskohtelun (MEK) määrärahoja siirrettiin 34 220 euroa, josta 30 000 euroa kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueelle ja 4 220 euroa kadut ja puistot -palvelualueelle.

Kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle esitettiin seuraava talousarviopoikkeama kaupunkitalautakunnan alaiseen toimintaan:

- Julkisen käyttöomaisuuden investointituotot alittivat talousarvion 1,5 milj. euroa.

Toimialan investointimenoja toteutui yhteensä 138 milj. euroa ja muutettu talousarvio alittui 46 milj. euroa. Irtaimen omaisuuden investointimenoja korotettiin 0,95 milj. euroa. Investointien muutettu tulotavoite alittui 0,7 milj. euroa.

Vuonna 2024 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat talousarviomuutokset kaupunkiympäristön toimialan investointeihin:

- Irtaimen omaisuuden investointimenoja korotettiin 0,95 milj. euroa. Toimittajien toimitusvaikeuksien vuoksi osa vuodelle 2023 budjetoiduista koneista (taajamatraktori ja kairakone) toimitettiin vasta vuonna 2024. Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan uuden toimitilan kalustamista varten saatiin määrärahaa.
- Kiinteän omaisuuden investointien tuloja laskettiin 3 milj. euroa. Tulotavoite budjetoidaan maa-kauppojen myyntien yhteydessä kirjattaville hankintahinnoille.

14 0

Kaupunkiympäristölautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta
Puheenjohtaja: Anssi Aura

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 976	-2 258	3 718	3 973	-255
Menot	-16 356	-459	-16 815	-16 286	-529
Toimintakate	-10 380	-2 717	-13 097	-12 312	-784

Kaupunkiympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä kaupunkiympäristölautakunta, yhteiset palvelut - palveluyksikkö ja kaupunkirakenne ja ympäristö - palvelualue.

14 10

Kaupunkiympäristölautakunta

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-167	0	-167	-183	16
Toimintakate	-167	0	-167	-183	16

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkiympäristölautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana 12 kertaa ja käsitteli kokouksissaan yhteensä 138 asiaa (keskimäärin 12 asiaa per kokous). Kokousmäärät pysyivät ennallaan suhteessa

aiempiin vuosiin, kun taas kokouksissa käsiteltyjen asioiden määrä laski hieman. Pieni vaihtelu vuosittaisissa asiamäärissä on tavanomaista, mutta asemakaavojen käsittelyyn on vaikuttanut myös rakentamisen suhdannetilanne, joka on viivästyttänyt etenkin kumppanuuskaavoitushankkeita. Varsinaisten kokousten lisäksi kaupunkiympäristölautakunnalle järjestettiin kaupunkilautakunnan kanssa yhteinen seminaari Turussa 29.–30.5.2024. Seminaarimatalla keskusteltiin ajankohtaisista, lautakuntien vastuualueet poikkileikkaavista teemoista ja tutustuttiin Turun kaupungin kaupunkikehityshankkeisiin.

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli vuoden aikana useita merkittäviä kaavahankkeita sekä kaupunkiympäristöön ja kestäväan kehitykseen liittyviä asioita. Vantaan ratikan varren kaavoitus jatkui, ja vuoden aikana hyväksyttäväksi eteni kaksi ratikan katualueen kaavamutosta. Edellisvuoden tapaan ratikan varrelle sijoittuvan Muuran kaupunkikeskustan kehitys eteni, kun ratikan kaavarunkoa toteuttava Muuran kaupunkikylät 2-asemakaavahanke eteni hyväksyttäväksi. Jokiniemen Värtehtaan alueen kaavarungon suunnittelu jatkui ja Korson keskustan kaavarunko eteni hyväksyttäväksi. Lisäksi vuoden aikana toteutettiin Katrinebergin suunnittelukilpailu, jonka tavoitteena oli suunnitella toiminnallisesti monipuolinen ja kestävä Katrinebergin kylä. Monipuolisen asuinrakentamisen mahdollistavien kaavoitushankkeiden lisäksi lautakunta käsitteli useita elinvoimakaavahankkeita, joista merkittävimpiä olivat mm. Aviapoliksen lukio, Tikkurilan terveys- ja perhekeskus sekä Kivistön tapahtuma-areena. Lisäksi kaavoitettiin useampi uusi päiväkotit eri puolille Vantaata.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto kokoontui vuoden 2024 aikana 14 kertaa ja käsitteli kokouksissaan yhteensä 145 asiaa (keskimäärin 10 asiaa per kokous). Lupajaoston käsittelemien asioiden määrässä ei ollut merkittävää muutosta edeltävään vuoteen verrattuna.

Kukoistavien kaupunkikeskusten seurantaryhmät Myyrmäki-Martinlaakso, Kivistö-Aviapolis, Tikkurila, Korso-Koivukylä sekä Hakunila-Länsimäki kokoontuivat kolme kertaa vuoden aikana. Seurantaryhmien tehtävänä on kommentoida kaupunkistrategiassa 2022–2025 edellytettyjen kehittämissuunnitelmien sisältöä sekä seurata niiden etenemistä.

Kaupunginhallituksen perustamat kaupunkikeskusten kehittämissuunnitelmien seurantaryhmät kokoontuivat vuosiseminaariin 28.2.2024. Seminaarissa julkaistiin kaupunkikeskusten valmiit kehittämissuunnitelmat sekä käsiteltiin osallistuvan budjetoinnin määrärahan käyttöä alueittain kaupunginhallituksen seurantaryhmille osoittaman tehtävänannon mukaisesti. Kehittämissuunnitelmien julkaisemisen jälkeen seurantaryhmien työn painopiste on siirtynyt kehittämissuunnitelmien toteutumisen seurantaan kullekin seurantaryhmälle kerran loppukeväästä ja toisen kerran syksyllä järjestetyssä kokouksessa. Kokouksissa on esitetty kehittämissuunnitelmien hanketiedot ja tavoitteille asetettujen mittareiden tulokset. Syksyn kokouksissaan seurantaryhmät saivat myös tilannekatsauksen osallistuvan budjetoinnin määrärahoilla toteutettaviksi valituista ehdotuksista.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkiympäristölautakunnan toimintakulut ylittivät talousarvion noin 16 000 euroa. Kustannusten ylitys aiheutui budjetoitua suuremmista henkilöstökuluista.

14 20

Yhteiset palvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	8	-8
Menot	-2 725	-24	-2 749	-2 516	-233
Toimintakate	-2 725	-24	-2 749	-2 508	-241

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yhteiset palvelut vastasivat toimialan muutosta uusiin toimitiloihin. Myös kaupunkitasoisen valmiussuunnitelman valmistelu jatkui ja uuden valtuustokauden strategiavalmistelu alkoi. Yhteisillä palveluilla on näissä koordinoiva rooli.

Laki- ja valmistelupalvelut tukivat palvelualueita hallinnolliseen muutoksenhakuun sekä yksityisoikeudellisiin riita-asioihin liittyvissä oikeudenkäynneissä. Yhteisissä palveluissa oli hoidettavana tilikauden aikana yhteensä 13 oikeudenkäyntiä, joita käsiteltiin hallintotuomioistuimissa, yleisissä tuomioistuimissa tai erityistuomioistuimissa. Oikeudenkäynnit hoidettiin pääosin toimialan omien lakimiesten toimesta.

Johdon assistenttipalvelut -tiimi työskenteli aktiivisesti johdon tukena, ja kehitti aktiivisesti toimialan tukipalvelu- ja toimintaprosesseja hallinnoiden myös MS Planner-vuosikellotyökalua. Johdon assistenttipalveluiden koordinoiva ja operatiivinen rooli toimialan muuttoprosessissa oli merkittävä loppuvuoden aikana.

Taloustiimi vastasi vuoden aikana sisäisen tarkastuksen kysymyksiin arvonlisäverotuksesta ja rakentamisilmoitusprosessista. MS Planner -suunnitteluohjelma oli talouden vuosikellon käytössä ensimmäistä kertaa koko vuoden.

Viestintä- ja vuorovaikutustiimin painopisteinä olivat muun muassa Vantaan ratikkahankkeen etenemisen ja luonnon monimuotoisuuden teemojen viestintä. Elokuussa tiimissä aloitti täysin ratikkaviestintään keskittyvä viestintäasiantuntija. Lisäksi tiimi tuki Vantaan maineohjelmaa nostamalla esiin kaupungin investointeja ja niiden vaikutuksia asukkaisiin ja yrityksiin sekä osallistui kaupunkikeskusten viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittämiseen. Vuonna 2024 tehtiin noin 200 mediatiedotetta ja uutista sekä ennätyselliset 211 sisäilmatiedotetta. Asukas- ja muita yleisölle avoimia tilaisuuksia toimialalla järjestettiin mm. laajemmista kaavarungoista ja yleissuunnitelmista aina yksittäisiin kaavoihin liittyen noin 30 kpl ja Osallistuvavantaa.fi 24 kpl.

Yhteiset palvelut järjestivät myös yhteistyössä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan kanssa kausilokipailun Tikkurilan suuralueella osana osallistuvan budjetoinnin toteutusta.

Talousarvion toteutuminen

Yhteisten palveluiden toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 0,2 milj. eurolla. Yhteisiin palveluihin kohdistettiin 24 000 euroa vuoden 2024 palkkaratkaisujen vaikutuksiin.

14 40

Kaupunkirakenne ja ympäristö

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 976	-2 258	3 718	3 966	-248
Menot	-13 464	-435	-13 899	-13 587	-312
Toimintakate	-7 488	-2 693	-10 181	-9 621	-560

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelualueen yhteinen tavoite on luoda kestävästä kaupunkia, jossa sen asukkailla on hyvä elää. Vantaan kaupunkistrategian painopisteiden mukaisesti palvelualueen toiminnan tulee mahdollistaa talou-

dellisesti kestäväää ja elinvoimaista kaupunkia sekä hyviä asukaslähtöisiä palveluja, estää eriarvoistumista ja varmistaa hiilineutraalisuutta. Vantaan Yleiskaava 2020 ohjaa kaupunkirakenteen kehitystä strategian tavoitteiden mukaisesti.

Yleinen talouden taantuma ja rakentamisen matalasuhdanteen jatkuminen on yhä vaikuttanut palvelualueen toimintaan ja tulokseen. Asuntorakentamisen puolella kerrostalotyömaiden aloitukset ovat olleet erittäin matalalla tasolla, ja asemakaavoituksen puolella hankkeiden viivästyminen puolestaan on näkynyt kaavoitusprosessien kestossa. Myös luontoarvot ja rakennussuojelu asettavat kaavoitukselle kasvavia vaatimuksia.

Vuoden 2024 aikana merkittäviä kaupunkikehityshankkeita ovat olleet ratikan raiteisiin liittyvät asemakaavamuutokset sekä ratikan varteen rakentuvien alueiden ”ratikkakaupungin” suunnittelu. Vuonna 2024 hyväksyttiin 18 asemakaavaa. Uusia asemakaavahankkeita tuli vireille 28 kpl, ja valmisteltavana oli yli 100 kaavoitushanketta. Merkittäviä asuntokaavoja valmistui Aviapoliksessa Muuran alueella sekä Manttaalitie 1 ja 3, ja Kivistössä Onnenkiven alueella. Kivistössä tapahtuma-areenan asemakaavalla mahdollistetaan Arena 3.3. hankkeen edistymisen. Palvelukaavat etenivät useilla alueilla: Aviapolikseen valmistui lukion ja uuden Ilmailumuseon rakentamisen mahdollistava asemakaavan muutos, Koivuhakaan Puutarhatien päiväkodin kaava ja Korsoon Koillis-Vantaan liikuntahallin kaava. Myös Korson ja Värитеhtaan kaavarungot valmistuivat ja Katrinebergin alueen arkkitehtuurikilpailu ratkesi loppuvuodesta.

MAL-sopimuksen asuntokaavoitustavoitetta 197 954 k-m² ei saavutettu, mutta 82 prosenttia tavoitteesta toteutui. Ratikan kaavoista 81 prosenttia oli hyväksytty vuoden loppuun mennessä. Uudesta asumisesta 67 prosenttia sijoittui joukkoliikennevyöhykkeelle, ja kaupungin maan osuus kaavoitetusta maa-alasta oli 51 prosenttia.

Vuonna 2024 aloitettiin uuden yleiskaavan toteuttamissuunnitelman työstäminen, joka sisälsi muun muassa kaavatalous selvityksen uusista rakentamisalueista. Asuin- ja työpaikkarakentamisen painopistealueet määriteltiin yhdessä asemakaavoituksen kanssa. Yleiskaavan työpaikka-alue selvitystä jatkettiin ja linjausehdotuksia työpaikka-alueiden kehittämiseksi ja toimitilavarannon turvaamiseksi vietään eteenpäin päätöksäksittelyyn yhteistyössä kiinteistöt ja tilat -palvelualueen kanssa. Pientalo-ohjelma jatkui ja yleiskaavan mahdollistamista pientaloalueista laadittiin kartoitus, jossa pientaloaluevausten toteutettavuutta arvioitiin eri näkökulmista.

Viherrakenteen kehityskuva VIVA hyväksyttiin jatkosuunnittelun lähtökohdaksi ja ARVO-hanke käynnistyi, kehittäen vihertehokkuuden laskuria. Tuusulan kanssa tehtiin selvitys Kiila-Ruotsinkylän kierto-alueesta ja jatkotyö käynnistettiin. Petaksen ja Piispankylän skenaarioiden laatiminen jatkui, ja junavarikkoselvitys, jossa tarkastellaan varikon sijoittamismahdollisuuksia Petakseen ja Keimolaan, valmistuu helmikuussa 2025. Yleiskaavoitus antoi 28 lausuntoa maankäyttöön liittyen vuonna 2024.

Vantaalle valmistui 901 uutta asuntoa vuonna 2024. Vuonna 2023 vastaavan luvun ollessa 3 105 asuntoa ja kymmenen vuoden keskiarvo 3 186. Näistä pientaloissa (omakoti-, pari-, erillis- ja rivitalot) oli asuntoja 178 kpl (vuonna 2023: 454 ja kymmenen vuoden keskiarvo 458). Rakennuslupien määrä väheni merkittävästi. Vuonna 2024 rakennuslupa myönnettiin 540 asunnolle. Määrä pieneni edellisvuodesta noin 60 prosenttia (2023: 1 324 kpl, kymmenen vuoden keskiarvo 3 011). Pientalojen (omakoti-, pari-, erillis- ja rivitalot) osalta vastaavat luvut olivat 2024: 138, 2023: 264, ja kymmenen vuoden keskiarvo 453 pientaloasuntoa. Myönnettyjen rakennuslupien kokonaismäärä jäi 36 prosenttia alle 10 vuoden keskiarvon ja rakentamisen syvä taantuma vaikutti rakennuslupahakemuksista riippuviin toimintatuottoihin, joiden tuottotavoitetta laskettiin vuoden aikana. Rakennuslupahakemuksista riippuvat toimintatuotot vuonna 2024 olivat 2,4 milj. euroa. Tämä ylitti muutetun talousarvion 0,2 milj. eurolla, mutta alitti alkuperäisen talousarvion 2,2 milj. eurolla. Toimintakulut alittuivat 0,2 milj. euroa. Rakentamisen volyymin odotetaan elpyvän vuoden 2025 loppupuolella, mutta valmistuvien asuntojen määrä jää matalaksi.

Keskeinen koko palvelualueen työtä ohjaavan lakiuudistuksen valmistelu eteni vuoden 2024 aikana työllistään laajasti. Lakiuudistuksien edellyttämät muutokset näkyvät voimakkaasti koko palvelualueen prosesseissa ja resurssoinnissa lähivuosina. Digitalisaatiota edistävä, rakennetun ympäristön tietojärjestelmää koskeva laki (RYTJ) tuli voimaan 1.1.2024. Uusi rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025, aiheuttaen monia muutoksia toimintatapoihin ja tietojärjestelmiin. Henkilökunnan koulutus ja asiakasohjeiden päivittäminen jatkuu vuonna 2025 ja rakennusvalvonta tekee tiivistä yhteistyötä muiden kuntien, rakennustarkastusyhdistyksen sekä kuntaliiton kanssa lakiin valmistautumisessa. Jäljelle jäävä osuus MRL:sta muuttuu 1.1.2025 alueidenkäyttölaki, joka uudistuu lähivuosien aikana vielä kolmeksi eri laiksi: alueidenkäyttölaki, yhdyskuntakehittämislaki ja yhdyskuntarakentamislaki.

Palvelualueella valmistauduttiin myös valtakunnallisen rakennetun ympäristön RYHTI-tietojärjestelmän vaatimuksiin. Ympäristöministeriön vuonna 2023 myöntämän 200 000 euron hankeavustuksen turvin toteutetaan kumppanitestausta, jolla varmistetaan mm. alueidenkäyttöön liittyvien tietojen siirto Matti-järjestelmästä valtakunnalliseen RYHTI-järjestelmään.

Luontopositiivinen Vantaa 2030 -toimintasuunnitelma hyväksyttiin Kaupunkiympäristölautakunnassa ja KH:ssa. Se ohjaa toimenpiteitä ja resurssitarpeita tuleville vuosille, jotta tavoitteeseen päästään. Suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet vietiin Resurssiviisauden tiekartan Ympäristövahtiin, josta voi seurata toimenpiteiden etenemistä. Resurssiviisauden tiekartan toteuttaminen on edennyt pääosin tavoitteiden mukaisesti. Vantaa liittyi luontoviisaiden kuntien verkostoon. Kaupunginjohtaja allekirjoitti sitoumuksen luontokadon pysäyttämiseksi ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi. Vantaan meluntorjunnan toimintasuunnitelma sekä Vantaan päivitetty ympäristönsuojelumääräykset valmistuivat. Vantaan luonnon heikentymättömyyden malli valmistui ja ensimmäistä luonnonsuojelulain mukaista ekologista kompensatiota valmisteltiin. Myös ilmastobudjetoinnin pilotointia laajennettiin.

Ympäristökeskus toteutti vuonna 2024 kuutta ulkoisen rahoituksen hanketta, joissa kehitettiin Aviapolikseen ilmastopositiivisia alueita (Neutralpath), alueellisia energiapalvelumalleja (ENPA), jossa pilotointikohteena on Osaamiskampus, rakentamis- ja kiinteistöalan siirtymää hiilineutraaliin kiertotalouteen (Kiertotalot), Tuusulan kanssa jatkettiin Kiilan kiertotalousalueen kehittämistä (Kiilan Kiertola II) sekä taloyhtiöiden energiatehokkuutta ja yhteisöllisyyttä (Taloyhtiöklubi II). Osana myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa jatkettiin taloyhtiöklubin toimintaa.

Vantaan 50 -vuotisjuhlavuoden kunniaksi perustettiin noin 50 hehtaaria Linnanmetsän ja Vaskivuoren luonnonsuojelualueiksi, avattiin Vehkalanmäen luontopolku ja toteutettiin kiertävä resurssiviisauden näyttely. Vuoden 2024–2025 luontoteemavuotena on niityt.

Ympäristöterveydenhuollon tarkastuksia jatkettiin suunnitelman mukaisesti, mutta tavoitteisiin ei täysin päästy. Tarkastuksia tehtiin 1 704 kpl (2023: 1 744 kpl). Ilmoituksia ja hakemuksia tuli 449 kpl (2023: 464 kpl), ja lähes kaikki käsiteltiin ajallaan. Pieneläinvastaanotolla potilasmäärä kasvoi 6 743:een (2023: 6 174). Ympäristövalvonnan määräaikaistarkastuksista toteutui noin 70 prosenttia. Lupajaostoon vietiin yksi ympäristölupa, yksi yleisen ilmoitusmenettelyn päätös ja seitsemän hallintopakkoasiaa. Lausuntoja ja vastineita annettiin 26 kpl. Ympäristöhaittailmoituksia kirjattiin lähes 300, noin 20 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Tarkastusten, ilmoitusten ja hakemusten määrät pysyivät edellisen vuoden tasolla, mutta pieneläinvastaanoton potilasmäärä kasvoi lähes 10 prosenttia. Ympäristövalvonnan päätösmäärä pysyi samana, mutta tarkastusten määrä laski hieman.

Kaupunkiympäristön toimialan eriytymisen ehkäisyn tiekartan (ERKKO) laatiminen käynnistyi vuonna 2024. Työn edistämiseksi teetettiin konsulttityö, jonka puitteissa järjestettiin kolme työpajaa. Työ jatkuu omana työnä eriytymisen ehkäisyn toimenpidekokonaisuuksien määrittelyllä vuonna 2025. Työn sisältöjä yhtenäistetään mm. kaupunkitasoisen eriytymisen ehkäisyn toimenpideohjelman kanssa.

Palvelualueella johtamis- ja esihenkilötyötä toteutettiin valmentavan johtamisen -koulutuskokonaisuuden kautta. Kokonaisuudessaan vakanssit saatiin hyvin täytettyä kaikissa yksiköissä. Toimitilojen

sisäilmahaasteet vaikuttivat yksiköiden ja tiimien läsnäytön järjestämiseen. Vuoden alussa Ympäristökeskus muutti väistötiloihin Peltolankadulle. Lisäksi osa asemakaavoituksen tiimeistä siirtyi Kielotieltä Silkin tiloihin. Vuoden aikana valmisteltiin koko toimialan tulevaa muuttoa Lauri Korpisen kadulle.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueen talousarviota alennettiin rakennusvalvonnan tuottoja osalta kesäkuussa 3,2 milj. euroa. Rakennusvalvonnan tuottojen talousarviota korotettiin kuitenkin 0,8 milj. euroa joulukuussa, joten määräraha aleni vuoden aikana 2,4 milj. euroa. Asuntokysynnän lasku on heijastunut välittömästi rakentamiseen. Rakennusluvut, joista rakennusvalvonnan tuotot pääosin muodostuvat, ovat kertyneet epätasaisesti vuoden aikana, mikä teki ennustamisesta vaikeaa. Alkuvuonna useissa hankkeissa hakija ei aktiivisesti edistänyt lupahakemuksia johtuen ilmeisesti epävakaaasta markkinatilanteesta. Kesän ja alkusyksyn kuluessa lupahakemuksissa tapahtui kuitenkin pientä viriämistä, minkä vuoksi talousarviota pystyttiin korottamaan ja lopulta ylittämään. Rakennusvalvonnan tulot kääntyvät nousuun rakentamisen ja erityisesti asuntorakentamisen viritessä.

Talousarvion tuottoja ja kuluja korotettiin 82 000 euroa tietopalvelujen Ryhti-hankkeen vuoksi. Lisäksi tuottoja korotettiin 60 000 euroa ja kuluja 85 000 euroa yleiskaavoituksen ARVO-hankkeen vuoksi. Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy haki vuodelle 2024 vuokra-avustusta toimipisteensä kierrätystoimintaan 0,1 milj. euroa budjetoitua enemmän. Ylittävä osa haettiin määrärahamuutoksena.

Talousarvioon kohdistettiin lisäksi 45 834 euroa vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja, 30 000 euroa myönteisen erityiskohtelun toimenpideohjelman rahoja ja 97 000 euroa vuoden 2024 palkankorotusvaikutuksia kattamaan. Palvelualueen toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion runsaalla 0,2 milj. eurolla johtuen talousarviota suuremmista rakennusvalvonnan maksutuotoista ja ympäristökeskuksen projektituista. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion runsaalla 0,3 milj. eurolla.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Hyväksytyt asemakaavat kpl	28	30	16
Uusi asuntokerrosala k-m ²	151 486	240 000	197 954
Poikkeamispäätökset	39	30	40
Kaikkien rakennuslupien kokonaisala, m ²	272 737	240 000	129 497
Aloitettut asunnot	647	2 000	395
Aloitettut rakennukset, kpl	349	350	325
Luvat ja ilmoitukset (ympäristöterveydenhuolto)	464	300	449
Tarkastusten määrä (ympäristöterveydenhuolto)	1 744	1 800	1 704
Eläinlääkärin potilaat	6 174	5 800	6 743
Ympäristöluvut, -ilmoitukset ja rekisteröinnit	131	130	106

14 5

Kaupunkitilalautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkitilalautakunta
Puheenjohtaja: Kimmo Kiljunen

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Kaupunkitilalautakunta yhteensä					
Tulot	283 636	-21 874	261 762	272 308	-10 546
Menot	-231 903	-16 403	-248 305	-245 433	-2 872
Toimintakate	51 733	-38 277	13 457	26 875	-13 418
Kaupunkitilalautakunta bruttoyksiköt					
Tulot	71 984	-24 200	47 784	58 278	-10 494
Menot	-133 482	-7 394	-140 875	-138 795	-2 080
Toimintakate	-61 498	-31 594	-93 091	-80 517	-12 574

Kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä kaupunkitilalautakunta, kadut ja puistot -palvelualue sekä kiinteistöt ja tilat -palvelualueen bruttoyksiköt. Lisäksi joukkoliikenne on erikseen sitova bruttobudjetoitu yksikkö. Erikseen sitovia nettobudjetoituja yksiköjä ovat kiinteistöt ja tilat -palvelualueen nettoyksiköt sekä varikko.

14 60

Kaupunkitilalautakunta

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-80	0	-80	-72	-8
Toimintakate	-80	0	-80	-72	-8

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkitilalautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana yhteensä 12 kertaa. Lautakunnan käsittelemiä asioita oli vuoden aikana yhteensä 244 eli keskimäärin 20 asiaa kokousta kohden. Edelliseen vuoteen verrattuna käsiteltävien asioiden määrä nousi hieman. Varsinaisten kokousten lisäksi kaupunkitilalautakunnalle järjestettiin toukokuussa 2024 Turkuun suuntautunut seminaarimatka, jolla käsiteltiin kaupunkiympäristön toimialan ajankohtaisia teemoja, kuten rakentamisen suhdannetilannetta, sekä tutustuttiin Turun kaupungin kaupunkikehityshankkeisiin.

Kaupunkitilalautakunta käsitteli vuoden 2024 aikana useita merkittäviä hankkeita, joista yksi merkittävimmistä oli Tikkurilan Jokiniemeen toteutettava osaamiskampus. Valmistuessaan kampus palvelee opiskelijoita, yrityksiä, työnhakijoita ja työnantajia. Huippupaikalle rakentuva kampus on osa uudenlaista vetovoimaista kaupunkia ja tarjoaa tilaa oppimiselle, palveluille, yrityksille ja asumiselle. Alustavan aikataulun mukaan kampuksen rakentaminen ajoittuu vuosille 2024–2032. Lisäksi kaupunkitilalautakunta valitsi syyskuussa 2024 Vantaan ratikan allianssin rakentaja- ja suunnittelijakumppanit. Allianssikumppanien kanssa aloitettiin kehitysvaihe, jonka aikana tarkennetaan aiemmin laadittuja suunnitelmia.

nitelmia sekä tehdään yhteistyötä sen saavuttamiseksi, että hankkeen kustannukset jäävät alle kaupunginvaltuuston hankesuunnitelman yhteydessä asettaman enimmäistason. Tavoitteena on, että Vantaan ratikan rakentaminen käynnistyy vuoden 2025 aikana.

Merkittävistä toimitilahankkeista vuoden 2024 aikana etenivät osaamiskampukselle sijoittuvien hankkeiden lisäksi Muuran yhtenäiskoulu, päiväkotia ja liikuntahalli, Tikkurilan kirjasto- ja kulttuuritalon peruskorjaus sekä Elmon Uimahalli. Elmon uimahalli kuuluu valtakunnallisesti suurimpien uimahallien joukkoon. Hallin pääallas on 50 metriä pitkä ja siihen tulee kymmenen uimarataa. Pääradan lisäksi halliin tulee muun muassa terapia-allas, hyppyallas, kahluaallas, lastenallas, kylmäallas, vesiliukumäki sekä kuntosali ja ryhmäliikuntaan soveltuvia tiloja. Uimahallirakennus toteutetaan energiatehokkaana ja uusiutuvaa energiaa hyödyntäen.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkitalautakunnan talousarvio toteutui lähes budjetoidun mukaisesti. Toimintakulut alittuivat noin 8 000 euroa.

14 50

Kadut ja puistot

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	27 134	-8 400	18 734	23 865	-5 131
Menot	-42 284	-5 311	-47 595	-50 292	2 697
Toimintakate	-15 150	-13 711	-28 861	-26 427	-2 434

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Katujen ja puistojen palvelualueen toiminta jatkui pääosin ennallaan, mutta omaisuudenhallintaa kehitetään edelleen. Matin käyttöä tehostettiin entisestään käynnistämällä laajat kehitystyöt, kuten Kapu-hankkeen kehittäminen, liikenteenohjaussuunnitelma (LOS) prosessien ja liikenneverkon ominaisuustietojen ylläpidon parantaminen sekä kunnossapidon ja omaisuudenhallinnan tietomallien käyttöön-otto. Näiden, edelleen vireillä olevien kehitystöiden tavoitteena on saada muutokset tuotantokäyttöön vuoden 2025 aikana. Valmiiksi saatiin toimialatasoinen kehitystyö 3D-lähtötietoaineistojen automaatiosta suunnittelun pohjatedoksi. Myös useita pienkehitystöitä toteutettiin vuoden 2024 aikana.

Vuoden 2024 aikana valmisteltiin asemakaavoitukseen liittyvää pysäköinnin mitoitusohjetta laajassa vuorovaikutuksessa toimialan kanssa. Ohjeen suurimmat muutokset koskivat ratikan käytävää ja keskustoja, mutta ohje kokoa nyt vihdoin yksiin kansiin myös muiden kuin asuinrakennusten ohjeistuksen. Uutena edelliseen verrattuna tuotiin kaikkein parhaimman jalankulun saavutettavuuden alueelle uusi aiempaa löyhempi pysäköintipaikkavaatimus. Työ tehtiin vuoden 2024 aikana, mutta ohjeen hyväksyntä tapahtuu alkuvuonna 2025 Kaupunkiympäristölautakunnassa.

Vuonna 2024 viimeisteltiin edellisen osallistuvan budjetoinnin (Osbu) kierroksen hankkeita mm. lisättiin roska-astioita Myyrmäen alueelle. Lisäksi Rälssitielle asennettiin kausivalot. Kaupunkitasoisen Osbu-prosessin alkuvaiheessa saatiin katujen ja puistojen palvelualueelle noin 800 uutta ehdotusta, joten suunnittelun ja valmistelun urakka on ollut tuntuva. Uusia Osbu-hankkeita, pääosin viheralueita ja liikuntapaikkoja, on tulossa toteutettavaksi vuoden 2025 aikana noin 510 000 euron edestä. Hankkeiden suuren määrän vuoksi on mahdollista, että osa siirtyy myöhemmäksi. Palvelualue käytti vuoden 2024 aikana uusiin Osbu-hankkeisiin 50 000 euroa, joista suurimpana Lammassillan sillan kunnostus.

Kadut ja puistot -palvelualueella osallistuttiin Vantaa 50 -juhlavuoteen tarjoamalla kaupunkipyörät maksuttomina koko kauden ajan. Lisäksi palvelualueella valmisteltiin myös yksi kaupunginvaltuuston neljästä juhlapäätöksestä, ikäystävälliset puistot, jotka suunnitellaan jokaiselle suuralueelle.

Talousarvion toteutuminen

Palvelualueen tuottojen tavoitetta (ilman HSY:tä) alennettiin yhteensä 7,4 milj. euroa, mutta loppuvuoden maankäyttösopimusten tulouttamisen ansiosta toimintatuotot ylittivät muutetun budjetin noin 6,0 milj. eurolla. Rakennustoiminnan hiipumisen takia maanlajitystuottokertymä 2,3 milj. euroa oli ennätyksellisen vähäinen. Muut palvelualueen tuotot mm. erilaiset lupamaksut sekä asiantuntija- ja rakentamispalvelut puolestaan ylittivät budjetin, mutta niiden vaikutus palvelualueen kokonaisuuteen on vähäisempi kuin sopimus- ja maanlajitysmaksutuotoilla. Tuottoja saatiin yhteensä 21,7 milj. euroa (138,0 %) alennetusta budjetista 15,7 milj. euroa.

Käyttötalouden määrärahoja (ilman HSY:tä) korotettiin yht. 6,0 milj. euroa mm. runsaslumisen ja sääoloiltaan poikkeuksellisen hankalan talvikauden takia, mikä vaikutti suuresti katukunnossapidon palvelu- ja tavarahankintoihin sekä henkilöstökuluihin. Talven rankkuudesta kertoo lähes 28 000 lumen-siirtokuorman määrä, mikä on melko tarkalleen sama kuin edeltävänä talvena, mutta selvästi pitkän ajan keskiarvoa, noin 16 200 kuormaa, suurempi. Kuiva kesä puolestaan pienensi maatalojen viljasatoa ja siitä saatavaa myyntituottoa. Myös asiantuntija- ja muita palveluita käytettiin runsaasti erityisesti suunnittelun ja rakentamisen palveluyksiköissä.

Palvelualueen toimintakulut (ilman HSY:tä) ylittivät muutetun talousarvion lopulta 3,5 milj. eurolla. Tähän syynä olivat pakolliset varaukset (3,4 milj. euroa), joihin päivitettiin ympäristövastuisiin kuuluvien täyttömäkien viimeistelytöiden kustannusarvio. Katujen ja puistojen palvelualueen toimintakate ei ylittynyt.

Investoinnit eivät toteutuneet suunnitelmien mukaan, mikä näkyy myös HSY:lle tehdyn työn määrässä. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle tuotettavien palvelujen talousarviota (4,0 milj. euroa) alennettiin 1,0 milj. eurolla niin tuottojen kuin kulujenkin osalta. Vesihuoltoverkostoa rakennettiin lopulta noin 2,15 milj. eurolla.

Katujen ja puistojen palvelualueelle kohdennettiin 96 100 euroa kaupungin määrärahoja kattamaan palkkaratkaisun vaikutusta. Lisäksi palvelualueelle siirrettiin vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja 210 651 euroa ja myönteisen erityiskohtelun määrärahaa 4 220 euroa investoinnit mukaan lukien.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liikenneväylien ylläpito (€/m ²)	2,20	2,20	2,40
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m ²)	0,35	0,35	0,40
Rakennetun puiston (R-luokka) kunnossapito (€/m ²)	0,65	0,65	0,65
Maanlajitysalueille tuodut kuormat (kpl/a)	49 274	56 000	31 200
Korjausvelka 75 % (t€)	250 000	250 000	300 000

14 51**Joukkoliikenne**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	11 954	0	11 954	12 298	-344
Menot	-62 500	0	-62 500	-58 568	-3 932
Toimintakate	-50 546	0	-50 546	-46 270	-4 276

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan alueella joukkoliikenteen suosio on ennätystasolla, tunnuslukujen mukaan matkustajia on 6 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Vuonna 2024 HSL-alueen nousut olivat noin 90 prosenttia vuoden 2019 tasosta. Matkustajamäärien elpymisen taso vaihtelee eri liikennemuotojen ja kuntien välillä. HSL:n lipputulot olivat noin 372 milj. euroa, kun 2019 lipputulot olivat noin 383 milj. euroa. Lisätäkseen lipputuloja HSL nostaa lippuhintoja noin 8 prosenttia vuodeksi 2025.

Pääradan parannustyöt vaikuttivat Pääradan ja Kehäradan junaliikenteeseen touko-marraskuussa. Espoon kaupunkiradan rakentaminen vaikutti Espoon suunnan junien matkustusmääriin kesällä. Rautatien, Mellunmäen, Kontulan ja Myllypuron metroasemia kunnostettiin kesällä. Kalasatama-Pasila välillä raitiotielinja 13 aloitti liikennöinnin elokuussa.

Kaupunginvaltuusto päätti Vantaan ratikan rakentamisesta toukokuussa 2023. Rakentamispäätös on ehdollinen ja rakentaminen vaatii valtion sitoutumisen rakentamiskustannuksiin. Uusi MAL-sopimus allekirjoitettiin joulukuussa. Rakentamispäätöksestä oli tehty kaksi valitusta vuonna 2023. Hallinto-oikeus hylkäsi valitukset vuoden 2024 aikana. Toisesta päätöksestä on haettu valituslupaa korkeimmasta hallinto-oikeudesta.

Vantaan ratikka toteutetaan allianssimallilla. Hanke jakaantuu kahteen allianssiin, itään ja länteen. Allianssikilpailutus toteutettiin keväällä 2024 ja päätös allianssikumppaneista tehtiin syyskuussa. Allianssisopimukset allekirjoitettiin lokakuussa. Tavoite rakentamisen aloitukseen on kesäkausi 2025.

Talousarvion toteutuminen

Joukkoliikenteen kulujen raportointitapaan tehtiin merkittävä muutos 2022 tilinpäätöksen yhteydessä ja vuodesta 2023 raportointi perustuu toteutuneeseen laskutukseen. Raportointi on yhdenmukaistettu Helsingin ja Espoon kanssa tilintarkastajien esityksen mukaisesti.

Vantaa maksoi kuntaosuutta HSL:lle noin 58,4 milj. euroa. HSL:n alustavien tietojen mukaan Vantaan HSL-alijäämää on arviolta noin 4,8 milj. euroa vuonna 2024. Alijäämän syntyminen johtuu pääasiassa suunnitellusta ylijäämän käytöstä. Alustavien tietojen perusteella, Vantaalla on yhteensä kertynyttä HSL ylijäämää noin 20 milj. euroa. Kertynyt ylijäämä pienentää tulevien vuosien HSL:lle maksettavaa kuntaosuutta.

Vuonna 2024 varhaiskasvatus- ja koululaisryhmien joukkoliikenteen matkustuskulut maksettiin joukkoliikenteen kustannuspaikalta. Kulut olivat noin 0,2 milj. euroa. Vuonna 2025 nämä matkustuskulut maksetaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan kustannuksista. Joukkoliikenne ylitti toimintatuotot 0,3 milj. euroa ja alitti toimintakulut 3,9 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	133 218	130 000	146 406

14 52**Varikko**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 547	0	5 547	7 083	-1 536
Menot	-5 098	-4	-5 102	-6 253	1 151
Toimintakate	449	-4	445	830	-385

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varikon varsinainen toiminta jatkui pääsääntöisesti ennallaan. Hankinnoissa huomioitiin Resurssivii-sauden tiekartan, päästöttömien työmaiden Green Deal – sopimuksen sekä lain ajoneuvo- ja liikenne-palveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista linjaukset.

Kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä vähennet-tiin vähäpäästöisten ajoneuvojen hankinnalla, lisäämällä uusiutuvan dieselin käyttöä raskaassa ajo-neuvokalustossa sekä kaupungin käytössä olevien sähköautojen latauspisteverkostoa laajentamalla. Uusiutuvan dieselin käyttöaste kohosi 50 prosenttia dieselin käytöstä. Päästövähennys fossiiliseen dieseliin verrattuna, noin 551 000 kg CO₂eq. Kaupungilla on käytössä 50 sähköautoa sekä seitsemän kaasuautoa. Leasing-kaluston osuus ajoneuvoista on noin 25 prosenttia.

Varikon korjaamo keskittyi pääasiassa työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisä-laitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon. Kaluston huolto- ja korjauskustannuksista ostopalvelui-den osuus oli noin 52 prosenttia.

Talousarvion toteutuminen

Varikon sitova nettotavoite saavutettiin. Toteutuneet toimintatuotot olivat noin 28 prosenttia käyttö-suunnitelmaa suuremmat, toimintakulut puolestaan noin 23 prosenttia suuremmat. Toimintatuottoja lisäsi ajoneuvojen hyvä käyttöaste ja kaluston määrän lisääntyminen sekä poistetun kaluston myynti. Varikolle kohdennettiin 96 100 euroa kaupungin määrärahoja kattamaan palkkaratkaisun vaikutusta.

Toimintakuluja nostivat mm. huolto- ja korjauskustannusten kallistuminen sekä kaluston pitkistä toimi-tusajoista johtuva tarve lunastaa ajoneuvoja rahoitusleasingsopimusten päättyessä.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Varikko, polttoaineen kulutus (l/ajoneuvo/v)	1 580	1 530	1 353

14 30**Kiinteistöt ja tilat**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	32 896	-15 800	17 096	22 115	-5 019
Menot	-28 618	-2 083	-30 700	-29 864	-837
Toimintakate	4 278	-17 883	-13 604	-7 749	-5 856

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kiinteistöt ja tilat palvelualue vastaa mm. kaupungin maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, kaupungin kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista sekä kaupunkikonsernin palvelutilojen kokonaisuuden koordinoinnista. Lisäksi palvelualue vastaa investointisuunnittelusta, kiinteistö- ja hankekehityksestä, toimitilahankkeiden valmistelusta, suunnittelusta ja rakennuttamisesta ja rakentamisen valvonnasta. Palvelualue koostuu kolmesta palveluyksiköstä: mittaus- ja geopalvelut, toimitilajohtaminen sekä kiinteistöhallinta ja asuminen.

Kukoistavien kaupunkikeskusten toteuttamista on jatkettu kaupunkistrategian mukaisesti. Keskeisimmät tavoitteet ovat koskeneet palvelujen kävelysaavutettavuutta, jonka mittarointi valmistui, ja kaupungin pysäköintiyhtiön toiminnan käynnistymistä. Kaupunkikeskusten kehittämissuunnitelmat julkaistiin verkossa viime talvena. Kaupunkikeskusten elävyyttä mittaavissa valtakunnallisissa EKK-mittareissa Tikkurila sijoittui vuonna 2024 Suomen 4. elävimmäksi kaupunkikeskustaksi. Vertailussa edelle ylsi vain Tampere, Helsinki ja Turku. Kaupunkistrategiassa asetettu EKK-mittarin tavoite 3,5 on saavutettu, kaikkien Vantaan kaupunkikeskusten kokonaiselinoimaluvun ollessa 3,895.

Kärkihankkeista Tikkurilan osaamiskampuksen ensimmäisen vaiheen rakentaminen on käynnistynyt ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnittelua on edistetty. Kuusijärven palvelurakennusten täydennysrakentaminen on edennyt työohjelman mukaisesti. Lisäksi keskeisistä yhteistyöhankkeista Ilmailumuseon rahoitus on järjestynyt ja rakennuttajakonsultti on aloittanut työnsä.

Asemaavoihin ja asemakaavamuutoksiin liittyviä maankäytösopimuksia laadittiin ja saatiin päätöksentekoon 8 kpl, joiden yhteenlaskettu sopimuskorvausmäärä on noin 31 milj. euroa. Maankäytösopimuksia neuvoteltiin ja valmisteltiin edellisten lisäksi useita, joita ei kuitenkaan viety päätöksentekoon talouden suhdanteiden viivytettyä maanomistajien halua viedä asemakaava ja sopimus valmiiksi. Yhteistyösopimuksia koskien tulevien vuosien maankäytön suunnittelua, maanhankintaa ja tulevia maankäytösopimuksia valmisteltiin ja saatiin päätökseen 2 kpl.

Yritystontteja myytiin viisi ja vuokrattiin kaksi. Työpaikkatonttien luovutusten tuoma työpaikkamäärän kasvu on noin 250 uutta työpaikkaa. Luovutettavia yritystontteja on rajallinen määrä, joten uusien yritystonttien kaavoitusta pyritään lisäämään.

Tuottajamuotoisia asuntotontteja luovutettiin vuokraamalla yksi ja myymällä yksi. Lisäksi vuokrattiin yksi erityispalvelutontin määräala. Pientalotonttien kysyntä oli edelleen vähäistä. Jatkuvassa haussa tarjolla olleita kaupungin pientalotontteja myytiin neljä, joiden lisäksi myytiin 17 kpl lunastettavaksi tarjottuja vuokratontteja. Vuonna 2024 tehtiin yksi uusi jatkuvassa myynnissä olevan tontin suunnitteluvaraus.

Tontinluovutuskilpailuja järjestettiin vuonna 2024 neljä kappaletta ja kaksi tuottajamuotoista pientalo-kohdetta asetettiin suoraan ilman kilpailua jatkuvaan hakuun. Päätyneisiin kilpailuihin tai jatkuvan haun kohteisiin ei saatu tarjouksia. Tilanne kertoo asuntorakentamisen kysynnän olevan edelleen vähäistä ja markkinatilanteen olevan erittäin haastava Vantaalla.

Vuonna 2024 järjestetyt kilpailut:

- Kivistön koulun A-tonttien hintakilpailu
- Keimolanmäen AK-tonttien hintakilpailu
- Keimolanmäen AP- ja ATR-tonttien hintakilpailu
- Luhtitien AP-tonttien laatukilpailu (käynnissä 28.2.2025 saakka).

Tonttien heikon kysynnän takia kaupunki on saanut vuoden 2024 aikana useita lisääaikapyyntöjä lähiaikoina päättyviin tonttivarauksiin. Epävarman markkinatilanteen vuoksi tonttivarauksia on pääsääntöisesti jatkettu. Tonttien luovutuksen edistämiseksi on kartoitettu ja toteutettu toimenpiteitä, jolla kysyntää saataisiin lisättyä vaikeassa markkinatilanteessa. Kaupunki on muun muassa tarjonnut tuottajamuotoisille, jatkuvassa myynnissä oleville tonteille myynnin lisäksi vuokrausmahdollisuutta. Kaupunki on myös järjestänyt hintatarjouskilpailuja tuottajamuotoisista tonteista, joissa tonteille ei ole asetettu pohjahintaa.

Matin aktiivinen kehittäminen jatkui vuonna 2024. Palvelualueen Matti-avainhenkilöt osallistuivat kehittämiseen mm. Matin jatkokehitysprojektissa, jonka alla edistettiin mm. kiinteistönmuodostuksen sähköistä asiointia (Matti-Lupapiste –integraation syventäminen), suunnittelun pohjatiedoksi 3D-lähtötietojen automaattista tuontia sekä kiinteistönmuodostukseen ja rakennusvalvontamittauksiin liittyvien tilaustöiden automaattista laskutusta (Matti-Frends-SAP –integraatio). Lisäksi jatkettiin Ryhti-kumppanuustestausta Ympäristöministeriön myöntämän tuen (100 %) turvin. Projektia jatkettiin ja se kestää vuoden 2025 heinäkuun loppuun. Lisäksi vuonna 2024 vietiin tuotantoon kymmeniä pienkehitystyöhankkeita.

Matissa avattiin toimialatasolla vuonna 2024 yli 12 000 uutta prosessia, joista 4 300 mittaus- ja geopalveluiden toimesta. Ensimmäisen asemakaavan mukaisten katualueiden lohkomisiin panostettiin myös vuonna 2024. Tällaisia yleisiä katualueita lohkottiin 40 kpl, jotta suunnitellun lakimuutoksen aiheuttamilta lunastusmenettelyiltä vältyttäisiin tulevaisuudessa. Uusi maaperä- ja pohjatutkimusaineistojen sähköinen tilauspalvelu avattiin.

Vantaan kaupunki palkittiin vuoden 2024 julkisen puurakentamisen edelläkävijänä. Palkinnon myönsivät Puutuoteteollisuus ry ja Kuntaliitto.

Talousarvion toteutuminen

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen bruttoyksiköiden toimintatuottoja laskettiin yhteensä 15,8 milj. euroa vuonna 2024. Maanmyyntivoittojen talousarviota laskettiin 17,1 milj. euroa ja mittaus- ja geopalveluiden toimitusmaksuja sekä rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksuja laskettiin 0,3 milj. euroa. Lisäksi maanvuokratulojen talousarviota korotettiin 1,6 milj. euroa. Toimitilojen kiinteistönhoidon ja ylläpidon toimintakuluja korotettiin 1,9 milj. euroa.

Lisäksi talousarvioon kohdennettiin 80 000 euroa vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja ja 102 900 euroa lisämäärärahaa vuoden 2024 palkankorotusvaikutuksia varten.

Kiinteistöt ja tilat bruttoyksiköiden alkuperäisen talousarvion tuottotavoite alittui 10,8 milj. euroa, mutta yksiköt ylittivät muutetun talousarvion tuottotavoitteen 5 milj. euroa. Alkuperäinen toimintakulutavoite ylittyi 1,2 milj. euroa, mutta muutetun talousarvion toimintakulutavoite alittui 0,8 milj. euroa. Suurimmat alitukset talousarvioon nähden tulivat henkilöstökuluissa ja palvelujen ostoissa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Valmistuneet asunnot	3 115	1 975	901
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	440	177	164
Maanmyyntivoitot (t€)	8 790	24 500	11 714
Maanvuokratulot (t€)	7 232	6 600	8 458
Tonttijaon laadinnan kesto aika (vrk)	55	48	55
Uudisrakentaminen (brm ²) *	7 249	3 100	5 477

* Ei sisällä leasing- ja vuokrapaviljonkihankkeita.

14 32

Kiinteistöt ja tilat netto

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	206 105	2 326	208 431	206 947	1 483
Menot	-93 323	-9 005	-102 328	-100 385	-1 943
Toimintakate	112 782	-6 679	106 103	106 562	-459

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden aikana jatkettiin hyvinvointialuemuutokseen liittyvien Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle vuokrattujen toimitilojen tilaselvityksiä ja vuokrasopimusten päivittämistä. Varsinaisiin myyntitoimenpiteisiin ei vielä päästy, mutta pitkät vuokrasopimukset on laadittu odottaen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ostovalmiutta. Vantaan kaupungin ja hyvinvointialueen välinen säännöllinen yhteistyö käynnistettiin hankeyhteistyöryhmässä, uudishankkeet -valmisteluryhmässä ja toimitilat -valmisteluryhmässä.

Vuonna 2024 valmisteltiin ja osallistuttiin Lauri Korpisen kadun uusien toimitilojen suunnitteluun ja toteutukseen. Tavoitteena oli, että koko kaupunkiympäristön toimiala pääsee samoihin tiloihin. Muutto tapahtui joulukuun aikana.

Kiinteistöjen myyntitavoitteiden mukaisesti As Oy Sepänpuisto Kuninkaalassa myytiin VAV Yhtymä Oy:lle. Yksittäisiä rajoituksista vapautuneita osakehuoneistoja myytiin yhteensä 11 kpl. Niiden velaton kauppahinta oli noin 1,37 milj. euroa ja kauppahinta yhteensä noin 1,1 milj. euroa. Sipoon saaristossa Mölandetin kiinteistöistä myytiin 3 osaa ja yksi jäi vielä kaupungin omistukseen. Kiinteistöjen ja asuntojen myyntivoittoja toteutui yhteensä 0,5 milj. euroa ja myyntivoittotavoitetta laskettiin 5,5 milj. euroa.

Kaupungin tyhjen toimitilojen määrä kasvoi reippaasti ja vuoden lopussa tyhjiä toimitiloja oli noin 8 580 m². Käytettävissä olevat tyhjät tilat ovat pääsääntöisesti huonokuntoisia ja sijainniltaan huonosti saavutettavissa. Vuonna 2024 hankittiin kohteita kaupungille tulevan kiinteistökehityksen takia, esim. Hakopolku 2, jossa on noin 640 m² tyhjää toimitilaa. Hämeenkylässä Tuomelan koulussa on myös paljon tyhjää toimitilaa, noin 1 500 m². Vuokrausneuvottelut ovat käynnissä Vantaan musiikkiopiston kanssa sekä mahdollisen järjestötilan saamiseksi kohteeseen. Osa toimitiloista on tyhjiillään käynnissä olevan peruskorjauksen vuoksi ja osa on myynnissä olevia kohteita, esim. entisen Kuntopuiston päiväkodin tila, noin 640 m².

Vuonna 2024 keskityttiin erityisesti käytöstä poistettujen päiväkotien leikkipihojen purkamiseen, joissa on esiintynyt häiriökäyttäytymistä. Tämän lisäksi purettiin 7 eri kohdetta, yhteensä noin 2 482 brm².

Talousarvion toteutuminen

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen nettoyksiköiden toimintatuottoja korotettiin yhteensä 2,3 milj. euroa ja toimintakuluja 9 milj. euroa. Ulkoisia vuokratuottoja korotettiin 4,2 milj. euroa ja sisäisiä vuokratuottoja 3,6 milj. euroa. Lisäksi kiinteistöjen ja asuntojen myyntivoittotavoitetta laskettiin 5,5 milj. euroa. Ulkoisia vuokratuloja korotettiin 7,6 milj. euroa VTK:n hinnankorotusten, ylläpitovuokran tasausmaksun sekä aiemmin budjetoimattomien vuokramuutosten takia. Toimintakuluja korotettiin lisäksi 1,4 milj. euroa lämmityskustannuksia varten. Talousarvioon kohdennettiin 5 000 euroa lisämäärärahaa vuoden 2024 palkankorotusvaikutuksia varten.

Kiinteistöt ja tilat nettoyksiköiden alkuperäisen talousarvion tuottotavoite ylittyi 0,8 milj. euroa, mutta yksiköt alittivat muutetun talousarvion tuottotavoitteen 1,5 milj. euroa. Yksikköjen toimintakulut ylittivät alkuperäisen toimintakulutavoitteen 7,1 milj. euroa, mutta ne alittivat muutetun talousarvion 1,9 milj. euroa. Suurimmat alitukset talousarvioon nähden olivat sisäisissä vuokratuotoissa ja -kuluissa sekä sähkön kustannuksissa. Kiinteistöt ja tilat nettoyksiköt ylittivät muutetun sitovan toimintakatetavoitteen melkein 0,5 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimitilamäärä (m ²)	812 304	825 884	818 605
Konserniyhtiöiltä vuokrattuja tiloja	139 790	136 254	137 829
Konsernin ulkopuolelta vuokratut tilat	71 791	81 243	81 123
Vuokrattavissa olevat tyhjät tilat (m ²)	5 909	7 754	8 581

Rahastot

Kiinteistörahasto

Vantaan kaupungin kiinteistörahastosta on ollut mahdollista hakea lainoja sääntöjen mukaisiin asunto- ja elinkeinopoliittisesti tarkoituksenmukaisiin hankkeisiin.

Käyttösuunnitelman mukaan uusia antolainoja arvioitiin myönnettävän 15 000 000 euroa.

Rahaston lainoja on voinut hakea ympäri vuoden. Vuoden aikana rahastosta on nostettu kaksi lainaa määrältään 2 010 000 euroa ja 1 999 500 euroa, jotka myönnettiin jo vuoden 2023 puolella. Vuonna 2024 rahastosta ei myönnetty uusia lainoja.

Vuoden aikana rahastosta on nostettu yksi avustus määrältään 53 255,00 euroa, joka myönnettiin vuoden 2023 puolella. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti vuonna 2024 ei enää myönnetty uusia avustuksia.

1.1.2024 alkaen rahaston nimi on Vantaan kaupungin kiinteistörahasto.

Rahaston pääoma 31.12.2024 oli 105 753 498,70 euroa.

Vahinkorahasto

Vahinko- ja vastuuriskit on rajattu vakuuttamalla. Vantaan kaupungin lakisääteiset tapaturmavakuutukset, omaisuus- ja keskeytysvakuutukset, toiminnan ja hallinnon vastuuvakuutukset, auto- ja liikennevakuutukset, tapaturmavakuutukset sekä matkavakuutukset ovat kilpailutettu viimeksi vuonna 2018. Niiltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät korvaa omaisuutta kohdanneita vahinkoja, ne katetaan rahoituksen tulosalueen hallinnoimasta vahinkorahastosta noudattaen vahinkorahaston sääntöä.

2.2.2 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2024

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys / alitus
Myyntitulot	29 387	562	29 949	36 019	-6 070
Maksutulot	45 634	-11 749	33 885	38 923	-5 038
Tuet ja avustukset	22 367	1 175	23 542	24 374	-833
Muut tulot	245 604	-13 144	232 460	238 614	-6 154
Tulot yhteensä	342 993	-23 156	319 837	337 931	-18 094
Henkilöstömenot	-424 453	-4 871	-429 324	-422 906	-6 418
Palvelujen ostot	-267 557	-23 545	-291 102	-283 595	-7 507
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-45 576	-1 520	-47 095	-44 310	-2 785
Avustukset	-53 667	-1 405	-55 072	-55 635	562
Muut menot	-241 155	-9 726	-250 881	-247 925	-2 956
Menot yhteensä	-1 032 407	-41 067	-1 073 474	-1 054 371	-19 103
Toimintakate	-689 415	-64 223	-753 637	-716 440	-37 197
Verotulot	612 000	0	612 000	585 163	26 837
Valtionosuudet	182 000	0	182 000	179 142	2 858
Korkotulot	16 600	0	16 600	18 795	-2 195
Muut rahoitustulot	13 151	0	13 151	15 533	-2 382
Korkomenot	-24 600	0	-24 600	-23 034	-1 566
Muut rahoitusmenot	-125	0	-125	-322	197
Rahoitustulot ja -menot	5 026	0	5 026	10 972	-5 946
Vuosikate	109 611	-64 223	45 389	58 837	-13 448
Poistot ja arvonalentumiset	-115 785	0	-115 785	-114 183	-1 602
Satunnaiset erät	0	0	0	-3 446	3 446
Tilikauden tulos	-6 174	-64 223	-70 397	-58 793	-11 604
Varausten ja rahastojen muutos	1 313	0	1 313	-2 461	3 773
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 861	-64 223	-69 084	-61 253	-7 831

Toimintatulot

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut toimintatuotot olivat 337,9 milj. euroa, joka on 5,1 milj. euroa vähemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 18,1 milj. euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa 2024. Toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion kaikissa tiliryhmissä. Myyntituotot ylittivät noin 6,1 milj. eurolla, maksutuotot noin 5,0 milj. eurolla, tuet ja avustukset noin 0,8 milj. eurolla sekä muut toimintatuotot noin 6,2 milj. eurolla muutettuun talousarvion nähden. Suurimmat ylitykset muodostuivat maankäyttö- ja kehittämiskorvauksista, maanmyyntivoitoista sekä valtion maksamista pakolaiskorvauksista. Toimintatuottoihin sisältyy talousarviossa 4,0 milj. euroa, muutetussa talousarviossa 3,0 milj. euroa ja toteumassa 2,1 milj. euroa ns. läpilaskutettavaa rakentamispalvelujen myyntiä Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY). Talousarviota muutettiin, koska vesihuoltoverkostoa rakennettiin ennakoitua vähemmän. Toimintatuottojen toteumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 105,7 prosenttia.

Toimintamenot

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut toimintakulut olivat 1 054,4 milj. euroa, joka on 22,0 milj. euroa alkuperäistä talousarviota enemmän ja 19,1 milj. euroa muutettua talousarviota vähemmän. Henkilöstökulut alittivat alkuperäisen talousarvion noin 1,5 milj. eurolla ja muutetun talousarvion noin 6,4 milj. eurolla. Alitus johtuu rekrytointien viiveistä. Toisaalta palveluiden ostoihin kirjautuva työvoiman vuokrauskulu ylitti alkuperäisen talousarvion noin 13,9 milj. eurolla ja toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisena. Palvelujen ostot ylittivät alkuperäisen talousarvion 16,0 milj. eurolla ja alittivat muutetun talousarvion noin 7,5 milj. eurolla. Aineet, tavarat ja tarvikkeet alittivat muutetun talousarvion noin 2,8 milj. eurolla ja avustuskulut ylittivät sen noin 0,6 milj. eurolla. Muut toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 3,0 milj. eurolla. Toimintakulut sisältävät talousarviossa 4,0 milj. euroa, muutetussa talousarviossa 3,0 milj. ja toteumassa 2,1 milj. euroa HSY:lle myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia. Toimintakulujen toteumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 98,2 prosenttia.

Toimintakate

Tilinpäätöksessä 2024 kaupungin ja rahastojen yhteenlaskettu toimintakate on -716,4 milj. euroa, joka on 27,0 milj. euroa alkuperäistä talousarviota heikompi ja 37,2 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Kunnille ominainen negatiivinen toimintakate kasvoi edellisvuoteen nähden 42,4 milj. euroa eli 6,3 prosenttia. Toimintatuotot kasvoivat vuoteen 2023 verrattuna noin 4,4 milj. euroa, mutta toimintakulut kasvoivat huomattavasti enemmän, noin 46,8 milj. euroa. Kulujen kasvusta 25,1 milj. euroa oli ulkoisten ja sisäisten vuokrien kasvua.

Verotulot ja valtionosuudet

Kaupunki sai verotuloja yhteensä 585,2 milj. euroa vuonna 2024. Verotulot laskivat edellisvuoteen nähden 53,5 milj. euroa eli 8,4 prosenttia. Verotuloihin ei tehty vuoden aikana talousarviomuutoksia. Kunnallisverot alittivat talousarvion 8,2 milj. eurolla, yhteisöverot 11,2 milj. eurolla ja kiinteistöverot 7,4 milj. eurolla. Verotulojen huomattava lasku vuoteen 2023 verrattuna johtuu osittain hyvinvointialueuudistuksesta ja uudistuksen aiheuttamista kunnallisveron ja yhteisöveron leikkauksista. Vuodelle 2023 kohdistui noin 59 milj. euron edestä uudistuksen aiheuttamia kertaluontoisia verotuloja ns. verohäntiä, joka tarkoittaa sitä, että kunnallisveroista osa tilitettiin kunnille vielä vanhojen kunnallisveroprosenttien mukaisina ja yhteisöveroja vanhoilla jako-osuuksilla. Jos verohännät eliminoidaan vuodelta 2023, niin vuoden 2024 verotulot nousivat vain noin 5,5 milj. euroa. Kokonaisuudessaan verotulot alittivat talousarvion noin 26,8 milj. eurolla. Verotulojen talousarvion toteumaprosentiksi muodostui 95,6 prosenttia. Vuoden 2024 verotuloista 398,8 milj. euroa tuli kunnallisverosta, 74,8 milj. euroa yhteisöverosta ja 111,2 milj. euroa kiinteistöverosta.

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia vuonna 2024 yhteensä 179,1 milj. euroa, joka on 0,3 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Talousarvion 2024 valtionosuusarvio alittui 2,9 milj. eurolla talousarvioon nähden. Valtionosuuksiin ei tehty talousarviomuutoksia vuoden 2024 aikana. Valtionosuuksien toteumaprosentti oli 98,4.

Rahoitustulot ja -menot

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut rahoitustuotot ja -kulut olivat 11,0 milj. euroa, toteuma ylitti talousarvion 5,9 milj. eurolla. Talousarvion ja toteuman välinen ero johtuu korkotuottojen, muiden rahoitustuottojen sekä korkokulujen talousarviota paremmasta tuloksesta. Korkotuotot ylittivät talousarvion 2,2 milj. eurolla ja muut rahoitustuotot 2,4 milj. eurolla. Koko kaupungin korkokulut toteutuivat 23,0 milj. euron tasolla ja ne alittivat talousarvion 1,6 milj. eurolla.

Vuosikate

Vuosikate saadaan lisäämällä toimintakatteeseen verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut. Kaupungin ja rahastojen vuosikate tilinpäätöksessä 2024 oli 58,8 milj. euroa, joka on 50,8 milj. euroa heikempi kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 13,4 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa. Vuosikate heikkeni 63,7 prosenttia vuoden 2023 vuosikatteeseen nähden.

Poistot ja arvonalentumiset

Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2024 yhteensä 114,2 milj. euroa, joka oli 1,6 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa, eli toteuma oli 98,6 prosenttia.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulokseksi vuonna 2024 kaupunki ja rahastot yhdistäen muodostui -58,8 milj. euroa ja tilikauden alijäämäksi -61,3 milj. euroa. Tilikauden alijäämä oli 108,9 milj. euroa vuoden 2023 ylijäämää huonompi. Talousarviossa 2024 tilikauden alijäämä oli 4,9 milj. euroa, joten toteuma oli 56,4 milj. euroa alkuperäistä talousarviota huonompi ja 7,8 milj. euroa muutettua talousarviota 2024 parempi.

2.2.3 Investointien toteutuminen

91

Rakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	785	-785
Menot	-103 000	0	-103 000	-71 280	-31 720
Netto	-103 000	0	-103 000	-70 495	-32 505

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2023 vuoden 2024 toimitilainvestointeihin 103,0 milj. euron määrärahan. Toimitilainvestointeihin käytettiin määrärahoja yhteensä noin 71,3 milj. euroa, mikä alittaa talousarvion 31,7 milj. euroa (n. 31 %). Tuloja toteutui mm. valtion avustuksina ja muina tukina yhteensä lähes 0,8 milj. euroa.

91 1**Uudisrakentaminen**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	314	-314
Menot	-53 110	0	-53 110	-29 380	-23 730
Netto	-53 110	0	-53 110	-29 066	-24 044

Uudisrakentamiseen käytettiin 29,4 milj. euroa, jolloin investointikustannukset alittivat määrärahat noin 23,7 milj. euroa (n. 45 %). Alitus selittyy pääosin usean hankealoituksen siirtymisestä myöhempään ja osin myös edullisista urakkahinnoista. Suurimmat poikkeamat talousarvioon nähden muodostuivat Elmon uimahallin, Karhunkierroksen päiväkodin, Mårtensdals kampuksen ja Lentolan päiväkodin sekä Kuusijärven rakennusten aikatauluviiveistä. Lisäksi määrärahoja säästyi tavoitehintaa edullisemman toteutuksen ansiosta mm. Kanniston koulun laajennuksesta, Mårtensdals kampuksesta sekä Latupuiston päiväkodista.

Hankkeiden aikataulupoikkeamat syntyvät hankevalmistelu- ja suunnitteluvaiheen sekä urakkakilpailutusten pitkittyessä johtuen mm. asemakaavoituksen etenemisestä viiveellä sekä suunnitteluratkaisujen sovittamisesta tavoitehintoihin ja taloussuunnitelman määrärahavarausuihin.

Uudisrakentamisen määrärahoilla valmistuivat Pesäpuun päiväkotikoti, Latupuiston päiväkotikoti ja Vaskivuoren lukion laajennus.

Vuoden lopulla määrärahalla toteutettavista hankkeista rakennusvaiheessa olivat Elmon uimahalli, Kanniston koulun II-vaihe, Kuusijärven rakennuksia, Kytöpuiston koulun laajennus, Lentolan päiväkotikoti sekä Mårtensdals bildningsrum -päiväkotikoti. Urakkakilpailutusvaiheessa olivat Matarin ja Leppäkorven päiväkodit.

Suunnitteluvaiheessa olivat Asukastupa Leinelä, Karhunkierroksen päiväkotikoti, Nikinmäen koulupaviljonki, Puutarhatien päiväkotikoti, Suitsikujan korvaava päiväkotikoti ja Tikkurilan alueen koulun laajennus (Viertolan koulu).

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa olivat Aviapoliksen yhtenäiskoulu ja liikuntahalli sekä päiväkotikoti (Muuran hanke), Metsolanmäen päiväkodin laajennus, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo, Myyrmäen uimahallin laajennus, Ojahaan yhtenäiskoulu ja liikuntahalli, Päiväkotikoti Silva, Tikkurilan toimitilahanke, Vaaralan lampien rakennukset -hanke sekä Vaaralan Talkootien päiväkotikoti.

Päiväkotikoti Aalto -hanke korvaa Viherpuiston päiväkotikoti -hankkeen. Kivenkolon ja Ruutulipun päiväkotien hankkeet on keskeytetty.

Tulevien vuosien investointiesitysten tarkistamiseksi Aviapoliksen ja Myyrmäen alueiden päiväkotiverkkoselvityksiä päivitettiin.

VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista rakennusvaiheessa oli Vehkalan ammatillinen oppilaitos. Suunnitteluvaiheessa olivat Aviapoliksen uusi lukio, Koillis-Vantaan liikuntahalli ja Tikkurilan osaamiskampuksen kortteli 62001. Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa oli Myyrmäen opistotalo.

Kaupunkikonsernin ulkopuolisista vuokrahankkeista valmistui Sotungin lukiopaviljonki. Suitsikujan korvaava päiväkotikoti oli toteutusvaiheessa. Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa olivat Aviapoliksen asukastilat ja uusi nuorisotila, Paviljonki Kielo, Satulakujan päiväkotipaviljonki sekä Tikkurilan kirjaston väistötiloja.

Palveluverkkojen kehittämisen osalta Aviapoliksen ja Myyrmäen alueiden päiväkotiverkkoselvityksiä päivitettiin.

91 2

Korjausrakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	266	-266
Menot	-48 570	0	-48 570	-41 508	-7 062
Netto	-48 570	0	-48 570	-41 242	-7 328

Korjausrakentamiseen käytettiin 41,5 milj. euroa, jolloin investointikustannukset alittivat määrärahat noin 7,1 milj. euroa (n. 14,5 %). Suurimmat poikkeamat talousarvioon verrattuna syntyivät Kytöpuiston koulun ja Kulomäen koulun peruskorjauksista sekä Vaskivuoren lukion muutos- ja korjaustoista. Yleisesti ottaen poikkeamat selittyivät joko hankealoituksen siirtymisestä myöhempään tai saatujen tarjousten odotuksia poikkeavasta hintatasosta. Lisäksi osaa hankkeita ovat viivästyttäneet ennakoitua suuremmat korjaustarpeet. Päiväkotihankkeiden ajoitusta on pyritty aikatauluttamaan olemassa olevien väistötilojen ajallisen käytettävyyden mukaan.

Merkittävimpiä vuoden aikana valmistuneita/tehtyjä korjaushankkeita olivat Jokiniemen koulun (entinen lukio) vaihe 2, Kanniston koulun laajennuksen yhteydessä tehtävien muutostöiden ensimmäinen osa, Kulttuurikeskus Vernissa palokalustovarastointeen, Leppäkorven puukoulun peruskorjaus sekä osittaiset peruskorjaukset Ankkalammen, Jönsaksen, Nissaksen, Piilipuun ja Seutulan päiväkodeissa. Myös kaupungintalon varavoimahanke valmistui vuoden lopulla.

Laajimmat pihakorjaushankkeet tehtiin Koivukylän, Kilterin ja Lehtikuusen kouluilla sekä Mistelin ja Vallinojan päiväkodeissa.

Merkittävimmät rakennusvaiheessa olevat hankkeet olivat Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus, Hakunilan lisäoppimistilat, Kivistön päiväkodin osittainen peruskorjaus, Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustyöt, Mårtensdals skolan peruskorjaus, Kytöpuiston koulun peruskorjaus, Simonskallion koulun korjaus- ja muutostyöt, Vaskivuoren lukion muutos- ja korjaustyöt laajennuksen yhteydessä sekä osittaiset peruskorjaukset Maauuninpolun ja Kivistön päiväkodeissa. Peltovuoren päiväkodin osittainen perusparannus aloitetaan vuonna 2025.

Suunnitteluvaiheessa olivat Hakunilan urheilupuiston alueellinen energiaratkaisu, Kivimäen koulun peruskorjauksen vaihe 2 sekä Viertolan koulun peruskorjaus.

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa olivat Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus, Kaivokselan koulun muutos- ja korjaushanke, Lehtikuusen koulun Havu rakennus, Myyrmäen urheilutalon uimahallin peruskorjaus, Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalon muutokset ja perusparannus sekä Hepopuiston, Hämeenkyllän ja Näätäpuiston päiväkotien osakorjaukset.

Sisäilmaongelmien korjaustyöt jatkuivat monessa toimitilassa niihin suunniteltujen korjaustarpeiden mukaisesti ja resurssien sallimalla tavalla. Sisäilmakorjauksia tehtiin mm. Koivukylän koulussa, Kuusikon koulussa, Länsimäen koulussa, Päiväkummun koulussa, Sotungin koulussa ja Varia Hiekkaharjussa sekä Maarukan päiväkodissa. Sisäilmakorjaukset toteutuivat budjetin 3,5 milj. euroa mukaisesti.

91 3**Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	204	-204
Menot	-1 320	0	-1 320	-392	-928
Netto	-1 320	0	-1 320	-188	-1 132

Vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustöihin käytettiin noin 0,4 milj. euroa, jolloin investointikustannukset alittivat määrärahat noin 0,9 milj. euroa (n. 70 %). Budjetti oli koottu pääosin varauksista pikaisia muutos- ja korjaustarpeita varten perustuen aikaisempien vuosien toteumiin. Muutos- ja korjaustöiden tarve osoittautui arvioitua pienemmäksi. Suurimmat korjaus- ja muutostyöt olivat Koivukylän liikekeskuksen hissi, Lastenkeskus Toteemin korjaukset ja Myymäkitalon korjaukset.

92**Aineeton omaisuus**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	306	-306
Menot	-7 000	0	-7 000	-5 303	-1 697
Netto	-7 000	0	-7 000	-4 997	-2 003

Aineettoman omaisuuden investointien toteuma oli noin 5,3 milj. euroa. Talousarvioon nähden tulos alittui noin 1,7 milj. euroa. Keskeisimmät syyt alitukselle ovat useamman eri projektin sisällön tai aikataulun muutokset.

Investointiohjelman rahoituksella on edistetty useita projekteja, jotka kehittävät kaupungin palveluita ja IT järjestelmiä. Näistä taloudellisesti merkittävimpiä olivat DigiOne, TE-uudistus, Matti-järjestelmän jatkokehitys, palveluhallintajärjestelmän jatkokehitys, perustietotekniikkapalveluiden kilpailutus, varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän käyttöönotto, kaupungintalon kokousjärjestelmän uudistaminen, Windows-työasemien uudistus ja CRM järjestelmän suunnittelu.

93

Julkinen käyttöomaisuus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 500	0	2 500	968	1 532
Menot	-54 000	0	-54 000	-45 878	-8 122
Kunnallistekniset työt	-45 000	0	-45 000	-38 453	-6 548
Liikennealueet	-32 430	0	-32 430	-29 329	-3 101
Urheilualueet	-1 250	0	-1 250	-1 489	239
Virkistysalueet	-640	0	-640	-313	-327
Ympäristörakentami- nen	-9 080	0	-9 080	-5 787	-3 293
Yhteishankkeet	-1 600	0	-1 600	-1 535	-65
Vantaan ratikka	-9 000	0	-9 000	-7 426	-1 574
Netto	-51 500	0	-51 500	-44 911	-6 590

Erilaisia valtionavustuksia julkisen käyttöomaisuuden hankkeisiin saatiin yhteensä lähes 1,0 milj. euroa, josta noin 0,15 milj. euroa kohdistui Vantaan ratikkaan.

Liikennealueisiin (hankeryhmät 931 ja 935) oli budjetissa varattu yhteensä 34,0 milj. euroa, ja toteutuksiin käytettiin yhteensä 30,9 milj. euroa. Alitus selittyy pääosin usean ison infrarakennusurakan aloituksen siirtymisestä loppuvuoteen sekä niiden hitaasta käynnistymisestä. Vuoden aikana merkittäviä käynnistyneitä hankkeita olivat Laurintie, Vihertie ja Tikkurilan osaamiskampuksen kunnallistekniikka.

Valmistuneita kohteita olivat mm. Caravellentien kiertoliittymän parantaminen ja Carl Edelfeldinaukion ensimmäinen vaihe sekä Uudenmaan Ely:n kanssa yhteishankkeena toteutettu Lahdentien kevyen liikenteen väylän parantaminen Kyytitieltä maantielle 152. Avustuksia liikennealueisiin saatiin yhteensä 0,5 milj. euroa. Lisäksi liikennealueisiin kohdistettiin 356 euron määrärahasiirto kattamaan myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman menot.

Urheilualueisiin (932) oli budjetissa varattu 1,3 milj. euroa ja toteutuksiin kului 1,5 milj. euroa. Merkittäviä hankkeita olivat Hakunilan urheilupuiston lumetuskontti sekä Kenraalinpuiston kenttä. Avustuksia urheilualueisiin saatiin yhteensä 0,2 milj. euroa.

Virkistysalueisiin (933) oli varattu 0,6 milj. euroa ja toteutuksiin kului 0,3 milj. euroa. Suurimpia valmistuneita hankkeita olivat Tammistonmäen rengasreitti ja Hakunilan urheilupuiston frisbeegolf-rata.

Ympäristörakentamisen (934) hankkeisiin oli varattu noin 9,1 milj. euroa ja toteutuksiin kului 5,8 milj. euroa. Merkittävimmät hankkeet olivat Metsopuisto ja –puistikko sekä Annefredin- ja Rälssipuistot.

Julkisen käyttöomaisuuden investointituotot alittivat talousarvion 1,5 milj. euroa. Sitovuustason alituksesta esitettiin talousarviopoikkeamaesitys kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Vantaan ratikka

Kaupunginvaltuusto päätti toukokuussa 2023, että Vantaan ratikka rakennetaan. Päättös on ehdollinen ja vaatii valtion osallistumista rakentamiskustannuksiin. Uudessa MAL-sopimuksessa valtio osallistuu ratikan rakentamiskustannuksiin 30 prosentin osuudella ja enintään noin 144 milj. eurolla. Tämän lisäksi tehdään maanvaihtoja Santarata-huoltoradan varrella.

MAL-sopimus allekirjoitettiin joulukuussa 2024. Tukea rakentamiseen saadaan vuoden 2025 alusta syntyviin rakentamiskustannuksiin. MAL-sopimuksen myöhäisen ratkeamisen vuoksi Vantaan ratikalle ei makseta tuottoja vuoden 2024 kustannuksista. Vuoden 2024 tuotot johtuvat varovaisuuden periaatteen mukaan tehtyjen vuoden 2023 puretun valtiontukivarausten ja maksetun valtiontuen erotuksesta.

Valtio on maksanut 5,95 milj. euroa MAL-avustusta vuosien 2020–2023 suunnittelukustannuksiin. Helsingin osuus suunnitteluavustuksesta on noin 0,15 milj. euroa.

Ratikan katusuunnitelmat ovat pääosin valmistuneet, mutta muutama katusuunnitelma on vielä hyväksymättä. Syitä viivästymisille ovat mm. tarkentuneet lähtötiedot sekä katusuunnitelmaratkaisujen tarkentaminen yhteistyössä asemakaavoittajien, maanomistajien ja ratikan reitin varrella toimivien yritysten kanssa. Osa suunnittelutoimeksiannoista laskutetaan loppuun katusuunnitelmien valmistuttua. Katusuunnitelmat valmistuivat syyskaudella 2024.

Vantaan ratikka toteutetaan allianssimallilla. Hanke on jaettu maantieteellisesti länsi- ja itäosaan. Allianssikumppanit kilpailutettiin kevätkaudella 2024, hankintapäätös kumppaneista tehtiin syyskuussa ja sopimukset allekirjoitettiin lokakuussa. Rakentaminen on määrä aloittaa kesäkaudella 2025.

Ratikan toteutuneet investointimenot 7,4 milj. euroa alittivat talousarvion noin 1,6 milj. euroa.

94

Irtain omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-7 070	-950	-8 020	-7 017	-1 003
Kaupunkistrategia ja johto	-50	0	-50	-26	-24
Kasvatus ja oppiminen	-3 000	0	-3 000	-2 582	-418
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	-1 970	0	-1 970	-1 460	-510
Kaupunkiympäristö	-2 050	-950	-3 000	-2 949	-51
Netto	-7 070	-950	-8 020	-7 017	-1 003

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan irtaimen omaisuuden investointeihin oli talousarviossa varattu 0,05 milj. euroa. Irtaimen investointeja toteutui noin 0,03 milj. euroa, noin 51 prosenttia arviosta. Investoinnit liittyvät Vernissakatu 1 tilojen kalustamiseen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2024 määräraha irtaimistohankintoihin oli 3 milj. euroa. Määrärahaa käytettiin 2,6 milj. euroa. Talousarvion alitus johtui viivästyneistä rakennushankkeista, joiden osalta kalustaminen siirtyy vuodelle 2025.

Perusopetuksen suurimpina kohteina kalustettiin Jokiniemen ja Leppäkorven koulut. Irtaimistoa hankittiin myös peruskorjauskohteisiin, tilamuutoksiin sekä vammaisopetuksen tiloihin.

Varhaiskasvatuksessa kalustettiin useita päiväkoteja mm.: Ruusupuu, Riihipelto, Latupuisto, Pesäpuu.

Lisäksi irtaimen omaisuuden määrärahalla hankittiin AV-tekniikkaa ja kalustoa lukioden ja Varian käyttöön.

Irtaimen omaisuuden talousarvio alittui 0,4 milj. euroa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan irtaimen oli varattu määrärahaa 1 970 000 euroa. Irtaimen hankintojen toteuma oli 1 460 000 euroa. Irtaimen suunnitelmaan sisältyi 650 000 euroa Kulttuuritehdas Vernissan hankintoja, joista 440 000 euroa siirtyi vuodelle 2025 hankintojen viivästymisen vuoksi.

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimen omaisuuden investointimenoja korotettiin 0,95 milj. euroa. Toimittajien toimitusvaikeuksien vuoksi osa vuodelle 2023 budjetoiduista koneista (taajamatraktori ja kairakone) toimitettiin vasta vuonna 2024. Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan uuden toimitilan kalustamista varten saatiin määrärahaa.

Toimialan irtaimen omaisuuden määrärahat toteutuivat muutetun talousarvion, 3 milj. euroa, mukaisesti. Vuoden 2024 aikana hankittiin työkone- ja kuljetuskalustoa mm. kunnossapidon, liikuntapalveluiden, kirjaston ja Vantaan Ammattiopiston Varian käyttöön korvaamaan elinkaaren lopussa olevaa kalustoa. Uudella kairakoneella korvattiin vanhentunutta ja käytöstä poistunutta kalustoa. Konehankinta vastaa nykyisiä tutkimusstandardeja, kuten siipikairausta ja puristin-heijarikairausta. Kaupunkiympäristön uuden toimitilan työpisteiden ja yhteisten tilojen kalustamisen uushankintaan käytettiin 0,4 milj. euroa. Kalustamisessa käytettiin mahdollisimman paljon jo olemassa olevia kalusteita ja laitteita.

95

Kiinteä omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	3 500	-3 000	500	547	-47
Menot	-24 000	0	-24 000	-17 873	-6 127
Kiinteän omaisuuden osto	-21 000	0	-21 000	-14 695	-6 305
Maa-alueiden kunnostus	-3 000	0	-3 000	-3 178	178
Myytävän ja vuokr. tonttimaan kunnostus	-2 600	0	-2 600	-2 773	173
Kaupungin pysyvään om. jäävien maa-alueiden kunnostus	-400	0	-400	-405	5
Netto	-20 500	-3 000	-23 500	-17 326	-6 174

Kiinteän omaisuuden investointimenot yhteensä alittivat talousarvion noin 6,1 milj. euroa. Kiinteää omaisuutta hankittiin noin 14,7 milj. eurolla vapaaehtoisin kaupoin, etuosto-oikeutta käyttämällä, sopimuskorvauksina ja lunastuksella yhteensä noin 78 ha. Maanhankinnoista noin 39 ha edisti luonnon monimuotoisuuden tukemista. Ratikan maanhankinta edistyi suunnitellusti ja jatkuu seuraavina vuosina aktiivisesti.

Esirakentamisen ja pilaantuneen maan kunnostamisen kustannukset jakautuivat tonttimaan esirakentamisurakoihin sekä maan puhdistus- ja kunnostuskohteille. Määrärahoja käytettiin yhteensä noin 3,2 milj. euroa. Määrärahat ylittyivät 0,2 milj. euroa.

Kiinteän omaisuuden tulot toteutuivat muutetun talousarvion mukaisesti. Tulotavoite budjetoidaan maakauppojen myyntien yhteydessä kirjattaville hankintahinnoille. Kiinteän omaisuuden investointien tuloja laskettiin 3 milj. euroa samalla, kun maanmyyntivoittojen talousarviota laskettiin asuntorakentamisen heikentyneen kysynnän vuoksi.

97

Osakkeet ja osuudet

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	2 090	-2 090
Menot	-3 300	0	-3 300	-2 199	-1 101
Osakkeet	-3 300	0	-3 300	-2 199	-1 101
Kaupunginhallitus / osakkeiden hankinta	-3 300	0	-3 300	-2 199	-1 101
Netto	-3 300	0	-3 300	-109	-3 191

Kaupungin tytäryhtiö VAV:lle myytiin yksittäisiä asunto-osakkeita yhteensä 1,3 milj. eurolla. Muita asunto-osakkeita myytiin noin 0,6 milj. eurolla.

Kaupunginvaltuusto päätti 9.10.2023 (§ 9) hyväksyä Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymän purkamisesta. Vantaan osuus peruspääomasta oli 0,2 milj. euroa, jonka tuloutus toteutui loppuselvityksen mukaisesti vuonna 2024.

2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys / alitus
Toiminnan rahavirta	78 898	-41 623	37 276	45 699	-8 424
Vuosikate	109 611	-64 223	45 389	58 837	-13 448
Satunnaiset erät	0	0	0	-3 446	3 446
Tulorahoituksen korjauserät	-30 713	22 600	-8 113	-9 691	1 578
Investointien rahavirta	-161 657	-26 550	-188 207	-131 767	-56 440
Investointimenot	-198 370	-950	-199 320	-149 549	-49 771
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 500	0	2 500	2 045	455
Käyttöomaisuuden myyntitulot	34 213	-25 600	8 613	15 737	-7 124
Toiminnan ja investointien rahavirta	-82 759	-68 173	-150 932	-86 068	-64 864
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-12 500	0	-12 500	6 172	-18 672
Antolainasaamisten lisäykset	-15 000	0	-15 000	-4 059	-10 941
Antolainasaamisten vähennykset	2 500	0	2 500	10 232	-7 732
Lainakannan muutokset	89 700	0	89 700	69 651	20 049
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	195 000	0	195 000	194 900	100
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-105 300	0	-105 300	-105 249	-51
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-20 000	20 000
Oman pääoman muutokset	0	0	0	997	-997
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	-3 822	3 822
Rahoituksen rahavirta	77 200	0	77 200	72 998	4 202
Rahavarojen muutos	-5 559	-68 173	-73 732	-13 070	-60 662
Nettolainanotto	89 700	0	89 700	89 651	49

2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

milj. euroa	Määräraha						Tuloarvio					
	Sitovuus	Talousarvio	Toteutuma	Ylitys/Alitus (ylitys on - merkinen)	Talousarvio muutokset lisäys + vähennys -	Ylitys/Alitus muutosten jälkeen	Talousarvio	Toteutuma	Ylitys/Alitus (ylitys on - merkinen)	Talousarvio muutokset lisäys + vähennys -	Ylitys/Alitus muutosten jälkeen	
KÄYTTÖTALOUSOSA												
10 Yleishallinto	B	21,2	16,2	5,0	-2,8	2,2	1,1	1,9	-0,9	0,0	-0,9	
11 Kaupunkistrategia ja johto	B	115,0	109,4	5,6	1,3	6,9	7,5	8,9	-1,4	0,0	-1,4	
13 Kasvatus ja oppiminen	B	484,5	500,0	-15,5	19,7	4,2	32,1	34,9	-2,8	1,0	-1,8	
137 Toisen asteen koulutus	N	76,2	78,0	-1,8	1,8	0,0	1,2	3,0	-1,9	0,0	-1,9	
16 Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	B	79,3	82,4	-3,1	4,3	1,2	9,8	11,0	-1,2	0,0	-1,2	
16332 Musiikkiopisto	N	4,7	4,6	0,1	0,0	0,1	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	
16333 Kuvataidekoulu	N	1,2	1,2	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	
14 0 Kaupunkiympäristölautakunta	B	16,4	16,3	0,1	0,5	0,5	6,0	4,0	2,0	-2,3	-0,3	
14 5 Kaupunkitilalautakunta *	B	133,5	138,8	-5,3	7,4	2,1	72,0	58,3	13,7	-24,2	-10,5	
14 51 Joukkoliikenne	B	62,5	58,6	3,9	0,0	3,9	12,0	12,3	-0,3	0,0	-0,3	
14 32 Kiinteistöt ja tilat netto	N	93,3	100,4	-7,1	9,0	1,9	206,1	206,9	-0,8	2,3	1,5	
14 52 Varikko	N	5,1	6,3	-1,2	0,0	-1,2	5,5	7,1	-1,5	0,0	-1,5	
TULOSLASKELMAOSA												
Verotulot	B						612,0	585,2	26,8	0,0	26,8	
Valtionosuudet	B						182,0	179,1	2,9	0,0	2,9	
Korkotulot	B						16,6	18,8	-2,2	0,0	-2,2	
Muut rahoitustulot	B						13,2	15,5	-2,3	0,0	-2,3	
Korkomenot	B	24,6	23,0	1,6	0,0	1,6						
Muut rahoitusmenot	B	0,1	0,3	-0,2	0,0	-0,2						
INVESTOINTIOSA												
91 1 Uudisrakentaminen	B	53,1	29,4	23,7	0,0	23,7	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3	
91 2 Korjausrakentaminen	B	48,6	41,5	7,1	0,0	7,1	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3	
91 3 Vuokra- ja os.tilojen muutostyöt	B	1,3	0,4	0,9	0,0	0,9	0,0	0,2	-0,2	0,0	-0,2	
92 Aineeton omaisuus	B	7,0	5,3	1,7	0,0	1,7	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3	
93 Julkinen käyttöomaisuus	B	45,0	38,5	6,5	0,0	6,5	0,0	0,8	-0,8	0,0	-0,8	
93 8 Vantaan ratikka	B	9,0	7,4	1,6	0,0	1,6	2,5	0,1	2,4	0,0	2,4	
94 Irtain omaisuus	B	7,1	7,0	0,1	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
95 Kiinteä omaisuus	B	24,0	17,9	6,1	0,0	6,1	3,5	0,5	3,0	-3,0	0,0	
97 Osakkeet ja osuudet	B	3,3	2,2	1,1	0,0	1,1	0,0	2,1	-2,1	0,0	-2,1	
RAHOITUSOSA												
Antolainauksen muutokset												
Antolainasaamisten lisäys	B	15,0	4,1	10,9	0,0	10,9						
Antolainasaamisten vähennys	B						2,5	10,2	-7,7	0,0	-7,7	
Nettolainanotto	N	89,7	89,7	0,0	0,0	0,0						

* Sisältää joukkoliikenteen

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Vantaan kaupungin tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toimintatuotot		
Myyntituotot	34 563 829,02	38 857 779,03
Maksutuotot	38 629 329,30	43 004 940,62
Tuet ja avustukset	24 374 092,84	31 231 385,12
Muut toimintatuotot	48 670 947,51	45 548 824,54
	146 238 198,67	158 642 929,31
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 344 228 088,88	- 316 781 630,07
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 69 765 416,17	- 64 616 872,43
Muut henkilösivukulut	- 8 912 186,29	- 12 636 989,30
	- 422 905 691,34	- 394 035 491,80
Palvelujen ostot	- 281 276 184,32	- 286 538 703,24
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 44 297 650,03	- 44 316 523,29
Avustukset	- 55 634 584,02	- 56 456 414,21
Muut toimintakulut	- 58 564 036,95	- 51 346 164,47
	- 862 678 146,66	- 832 693 297,01
Toimintakate	- 716 439 947,99	- 674 050 367,70
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	585 163 033,60	638 678 671,18
Valtionosuudet	179 141 917,00	179 656 468,00
	764 304 950,60	818 335 139,18
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	18 794 644,05	17 944 172,36
Muut rahoitustuotot	15 532 944,78	13 828 590,00
Korkokulut	- 23 033 526,96	- 13 989 618,10
Muut rahoituskulut	- 322 255,24	- 80 190,76
	10 971 806,63	17 702 953,50
Vuosikate	58 836 809,24	161 987 724,98
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 113 725 212,86	- 110 256 875,01
Arvonalentumiset	- 458 064,13	- 1 587 503,09
	- 114 183 276,99	- 111 844 378,10
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	463 619,18	0,00
Satunnaiset kulut	- 3 909 791,82	0,00
	- 3 446 172,64	0,00
Tilikauden tulos	- 58 792 640,39	50 143 346,88
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	- 2 460 748,81	- 2 465 171,44
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 61 253 389,20	47 678 175,44

3.2 Vantaan kaupungin rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	58 836 809,24	161 987 724,98
Satunnaiset erät	- 3 446 172,64	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	- 9 691 208,95	- 10 571 095,87
	45 699 427,65	151 416 629,11
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 149 549 075,38	- 166 819 233,54
Rahoitusosuudet investointeihin	2 044 878,45	4 379 021,23
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15 737 679,93	13 052 397,65
	- 131 766 517,00	- 149 387 814,66
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 86 067 089,35	2 028 814,45
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 4 059 382,09	- 79 209,00
Antolainasaamisten vähennys	10 231 713,17	11 985 512,52
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	194 900 000,02	150 000 000,02
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 105 248 994,37	- 155 523 384,60
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 20 000 000,00	- 10 085 853,62
Oman pääoman muutokset	996 989,89	30 179,05
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	249 281,00	- 963 482,20
Vaihto-omaisuuden muutos	- 507 796,76	55 302,32
Saamisten muutos	9 222 089,32	21 291 158,37
Korottomien velkojen muutos	- 12 785 725,99	- 78 499 668,91
Rahoituksen rahavirta	72 998 174,19	- 61 789 446,05
Rahavarojen muutos	- 13 068 915,16	- 59 760 631,60
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	60 263 693,33	73 332 608,49
Rahavarat 1.1.	73 332 608,49	133 093 240,09
	- 13 068 915,16	- 59 760 631,60

3.3 Vantaan kaupungin tase

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023
Pysyvät vastaavat	1 892 250 609,57	1 867 753 391,69
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	13 868 493,15	19 839 725,52
	13 868 493,15	19 839 725,52
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	358 758 751,75	341 432 746,06
Rakennukset	607 216 600,58	620 128 252,24
Kiinteät rakenteet ja laitteet	317 137 213,41	317 548 100,34
Koneet ja kalusto	15 280 500,40	14 621 286,73
Muut aineelliset hyödykkeet	316 783,31	316 783,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	75 519 265,63	43 647 774,29
	1 374 229 115,08	1 337 694 942,97
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	228 343 155,57	228 236 546,35
Muut lainasaamiset	274 563 698,44	280 785 911,61
Muut saamiset	1 246 147,33	1 196 265,24
	504 153 001,34	510 218 723,20
Toimeksiantojen varat	567 083,93	694 005,07
Valtion toimeksiannot	567 083,93	694 005,07
Vaihtuvat vastaavat	92 997 003,98	114 780 211,70
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	204 098,31	200 696,68
Muu vaihto-omaisuus	504 395,13	0,00
	708 493,44	200 696,68
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	10 370 672,44	13 691 566,61
Muut saamiset	15 741 583,86	15 969 211,40
Siirtosaamiset	5 912 560,91	11 586 128,52
	32 024 817,21	41 246 906,53
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	122 414,99	120 298,59
Rahat ja pankkisaamiset	60 141 278,34	73 212 309,90
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 985 814 697,48	1 983 227 608,46

VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
Oma pääoma	974 001 316,88	1 031 796 967,38
Peruspääoma	318 017 425,96	318 017 425,96
Muut omat rahastot	113 078 967,29	110 618 218,48
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	604 158 312,83	555 483 147,50
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 61 253 389,20	47 678 175,44
Pakolliset varaukset	13 111 309,13	9 716 209,13
Eläkevaraukset	72 600,00	77 500,00
Muut pakolliset varaukset	13 038 709,13	9 638 709,13
Toimeksiantojen pääomat	1 218 710,94	1 096 351,08
Valtion toimeksiannot	567 083,93	694 005,07
Lahjoitusrahastojen pääomat	651 627,01	402 346,01
Vieras pääoma	997 483 360,53	940 618 080,87
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	49 966 666,72	55 700 000,04
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	774 700 883,87	610 644 458,18
	824 667 550,59	666 344 458,22
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	5 733 333,32	95 733 333,32
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	30 843 574,33	29 515 661,05
Saadut ennakot	13 301 774,77	20 691 551,44
Ostovelat	54 230 100,90	60 155 715,02
Muut velat	21 489 908,93	23 705 420,23
Siirtovelat	47 217 117,69	44 471 941,59
	172 815 809,94	274 273 622,65
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 985 814 697,48	1 983 227 608,46

3.4 Vantaan kaupungin konsernituloslaskelma

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toimintatuotot	767 918 680,30	780 571 047,64
Toimintakulut	- 1 291 260 820,11	- 1 254 909 111,58
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	7 576 538,70	8 410 693,15
Toimintakate	- 515 765 601,12	- 465 927 370,79
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	578 580 479,22	634 263 156,05
Valtionosuudet	187 710 815,00	187 537 987,00
	766 291 294,22	821 801 143,05
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	21 770 566,43	16 352 703,61
Muut rahoitustuotot	3 780 165,66	5 694 704,41
Korkokulut	- 61 028 705,66	- 46 387 423,25
Muut rahoituskulut	3 966 484,11	- 1 084 214,66
	- 31 511 489,46	- 25 424 229,90
Vuosikate	219 014 203,65	330 449 542,36
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 222 168 956,88	- 217 185 442,09
Omistuksen eliminointierot	- 440 090,25	- 187 439,61
Arvonalentumiset	- 524 881,38	- 1 587 503,09
	- 223 133 928,51	- 218 960 384,80
Satunnaiset erät		
Satunnaiset erät	- 3 446 172,64	0,00
Tilikauden tulos	- 7 565 897,50	111 489 157,57
Tilinpäätössiirrot	- 2 439 524,41	- 2 422 582,12
Tilikauden verot	- 9 044 056,09	- 13 498 584,88
Laskennalliset verot	- 890 667,80	- 3 030 112,33
Vähemmistöosuudet	- 18 387 632,05	- 17 313 937,90
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 38 327 777,85	75 223 940,34

3.5 Vantaan kaupungin konsernirahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	219 014 203,65	330 449 542,36
Satunnaiset erät	-3 446 172,64	0,00
Tilikauden verot	- 9 044 056,09	- 13 498 584,88
Tulorahoituksen korjauserät	- 13 237 314,97	- 9 596 182,62
	<u>193 286 659,94</u>	<u>307 354 774,87</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 579 049 820,29	- 420 464 587,89
Rahoitusosuudet investointeihin	2 407 743,09	4 637 367,64
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>195 358 873,11</u>	<u>110 548 525,47</u>
	- 381 283 204,09	- 305 278 694,78
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 187 996 544,14	2 076 080,09
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 274 498,91	58 518,30
Antolainasaamisten vähennys	5 252 806,19	3 276 009,21
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	528 457 041,52	199 640 030,75
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 224 363 754,61	- 241 704 769,89
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 86 079 410,28	- 50 729 821,93
Oman pääoman muutokset	- 6 386 193,84	- 8 929 789,88
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	249 281,00	- 968 424,28
Vaihto-omaisuuden muutos	- 6 501 914,04	7 747 820,34
Saamisten muutos	32 761 867,09	143 179 078,67
Korottomien velkojen muutos	24 704 110,48	- 114 371 660,55
Rahoituksen rahavirta	267 819 334,61	- 62 803 009,26
Rahavarojen muutos	79 822 790,47	- 60 726 929,17
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	277 906 370,37	198 083 579,90
Rahavarat 1.1.	<u>198 083 579,90</u>	<u>258 810 509,08</u>
	79 822 790,47	- 60 726 929,17

3.6 Vantaan kaupungin konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023
Pysyvät vastaavat	3 749 370 726,40	3 582 669 338,28
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	8 499 334,51	7 748 717,75
Muut pitkävaikutteiset menot	18 956 294,13	26 158 461,45
Ennakkomaksut	1 275 227,30	1 508 472,48
	<u>28 730 855,95</u>	<u>35 415 651,68</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	460 834 676,51	441 446 519,08
Rakennukset	1 400 604 453,95	1 445 381 585,89
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 009 588 925,71	1 000 166 693,80
Koneet ja kalusto	94 625 507,46	95 428 138,75
Muut aineelliset hyödykkeet	6 082 867,60	7 059 078,78
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	342 755 545,30	153 807 405,76
	<u>3 314 491 976,54</u>	<u>3 143 289 422,06</u>
Sijoitukset		
Tytäryhtiöosakkeet	720 999,99	0,00
Osakkuusyhteisöosuudet	104 322 573,64	101 011 385,50
Muut osakkeet ja osuudet	119 821 103,74	116 671 953,05
Muut lainasaamiset	176 725 217,32	181 822 425,67
Muut saamiset	4 557 999,23	4 458 500,33
	<u>406 147 893,92</u>	<u>403 964 264,54</u>
Toimeksiantojen varat	3 048 504,79	3 657 155,95
Valtion toimeksiannot	1 116 386,89	1 557 580,96
Muut toimeksiantojen varat	1 932 117,90	2 099 575,00
Vaihtuvat vastaavat	434 130 080,44	381 822 853,48
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	30 834 027,09	24 833 987,99
Muu vaihto-omaisuus	543 039,50	41 164,55
	<u>31 377 066,58</u>	<u>24 875 152,54</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Laskennalliset verosaamiset	1 251 209,59	1 443 053,78
Muut saamiset	27 030,92	17 598,95
Siirtosaamiset	1 088 205,46	1 817 217,12
	<u>2 366 445,97</u>	<u>3 277 869,85</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	65 655 012,78	69 638 888,87
Lainasaamiset	121 476,48	123 175,61
Muut saamiset	32 948 016,42	51 971 495,44
Siirtosaamiset	23 755 691,85	33 852 691,27
	<u>122 480 197,51</u>	<u>155 586 251,19</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	168 028,33	147 115,81
Muut arvopaperit	19 440 971,96	33 041 390,97
	<u>19 609 000,29</u>	<u>33 188 506,77</u>
Rahat ja pankkisaamiset	258 297 370,09	164 895 073,13
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 186 549 311,64	3 968 149 347,72

VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
Oma pääoma	1 390 230 063,31	1 424 777 217,78
Peruspääoma	318 017 425,96	318 017 425,96
Muut omat rahastot	161 237 511,17	159 002 906,12
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	949 302 904,03	872 532 945,36
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-38 327 777,85	75 223 940,34
Vähemmistöosuudet	163 071 309,59	153 156 569,84
Pakolliset varaukset	23 249 992,64	22 219 257,39
Eläkevaraukset	72 600,00	77 500,00
Muut pakolliset varaukset	23 177 392,64	22 141 757,39
Toimeksiantojen pääomat	3 728 486,22	4 087 856,38
Valtion toimeksiannot	1 144 741,31	1 585 935,38
Lahjoitusrahastojen pääomat	651 627,01	402 346,01
Muut toimeksiantojen pääomat	1 932 117,90	2 099 575,00
Vieras pääoma	2 606 269 459,87	2 363 908 446,32
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	49 966 666,72	55 700 000,04
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 725 558 710,45	1 339 454 300,44
Lainat julkisyhteisöiltä	165 051 995,54	170 053 571,16
Liittymismaksut ja muut velat	148 847 857,12	147 615 770,89
Siirtovelat	140,91	615 999,98
Laskennalliset verovelat	71 902 448,82	70 393 056,75
	<u>2 161 327 819,55</u>	<u>1 783 832 699,27</u>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	5 733 333,32	107 835 733,32
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	149 689 773,06	204 942 997,50
Lainat julkisyhteisöiltä	5 001 575,62	5 001 575,62
Saadut ennakot	16 032 847,91	25 861 230,55
Ostovelat	105 930 095,84	108 843 250,94
Muut velat	69 560 421,38	35 139 526,89
Siirtovelat	93 154 455,67	91 768 479,04
Laskennalliset verovelat	- 160 862,49	682 953,19
	<u>444 941 640,32</u>	<u>580 075 747,06</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 186 549 311,64	3 968 149 347,72

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 4.2 suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu vuosikuluiksi.

Poistojen alkamisperusteet

Irtaimen omaisuuden poistot aloitetaan hankintakuukautta seuraavan kuukauden alusta. Ensikertaisen kalustamisen suunnitelman mukainen poistolaskenta alkaa, kun koko kalustaminen on valmis. Raken-
nusten poistot alkavat valmistuspäivästä seuraavan kuukauden alusta. Kaupunkirakentamisen kiinteästä omaisuudesta kirjataan puolen vuoden suunnitelman mukainen poisto, joka lasketaan koko ku-
luneen tilikauden kustannuksista.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan ar-
voon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo
tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Varikon varaosavarasto on arvostettu keskihintaperiaatteen mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Vaihtuvien vastaavien saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon ja rahoitusomaisuusarvopaperit
hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Vantaan kaupungin koronvaihtosopimukset ovat päättyneet tilikauden 2022 aikana eikä Vantaan kau-
pungilla ole tilikauden päättyessä voimassa olevia johdannaissopimuksia.

Tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittämistapa

Vantaan kaupungin ja rahastojen tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittämistapa on kirjanpitolausunkunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeiden mukainen.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Konsernitiliin liittyvää esittämistapaa muutettiin tilikaudella 2024. Konsernitilin saldoa ei enää esitetä kaupungin taseessa pankkisaamisena eikä konsernitilisaamisena tai -velkana. Rahoissa ja pankkisaamisissa esitetään jatkossa vain kaupungin tilien saldot. Vertailuvuodelle 2023 on myös tehty vastaava oikaisu.

Kunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen yleisohjeeseen on tullut muutos vuonna 2024. Rahastojen ja keskuskassan välinen yhdistili esitetään vuoden 2024 tilipäätöksessä taseryhmässä lainasaamiset. Vuonna 2023 yhdistili on esitetty ryhmässä saamiset kunnalta.

Tilikauden 2023 taseeseen on tehty kirjanpitolausunkunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston lausunnon 128/2022 mukaiset siirrot. Pysyvistä vastaavista on kirjattu alas Keski-Uudenmaan Pelastustoimen liikelaitoksen kalusto sekä hyvinvointialueelle siirtyneet kuntayhtymäosuudet ja osakkeet. Samoin hoitotarvikevarasto on kirjattu pois taseesta. Nämä kirjaukset on tehty kaupungin peruspääomaa vastaan.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Edellisten tilikausien ylijäämään on lisätty 678 028,50 euroa investointitulojen ennakoita vuosilta 2015-2018, jotka ovat virheellisesti jääneet taseeseen käsittelemättä kyseisten investointikohteiden edettyä.

Edellisten tilikausien ylijäämään on lisätty Valtiokonttorin palautusta 186 703,61 euroa rintamaveteraanien kotona asumisen tukea sekä 236 537,75 euroa sotainvalidien avopalveluiden tuen palautusta, jotka kohdistuvat vuoteen 2022.

Edellisten tilikausien ylijäämästä on vähennetty 104 279,97 euroa rakennuksiin kohdistuvien kirjausten virheellisesti vähennettyä arvolisäveroa vuosilta 2021-2023, jotka ovat oikaistu tilikaudella 2024.

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta VAV Asunnot Oy:n osakkuusyhtiöitä Asunto Oy Viljapelto, Martinlaakson autopaikoitus Oy, Kiinteistö Oy Myyrinsärki, Metsolan pysäköinti Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki, Ruukkukujan autopaikat Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Ruusuparkki, Kiinteistö Oy Vantaan Kaskelanparkki ja Koy Vantaan Koivuparkki, joita VAV Yhtymä Oy -alakonserni ei ole tilinpäätökseensä sisällyttänyt. VTK Kiinteistöt Oy -alakonserni ei ole yhdistänyt konsernitilinpäätöksessään omistusyhteisyyksiä Kiinteistö Oy Hakucenteriä eikä Kiinteistö Oy Lehdokkitien Virastotaloa. VTK Kiinteistöt Oy -alakonserni on yhdistellyt osakkuusyhteisönään Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkin 29,8 %:n ja Kiinteistö Oy Ruusuparkin 26,1 % omistusosuudella, mutta VAV Asunnot Oy:n osuuksia 17,7 % ja 9,4 % ei ole yhdistelty. Vantaan Energia -alakonserni ei ole yhdistänyt konsernitilinpäätöksessään Kiinteistö Oy Vapaalan Torpantie 2 tytäryhtiötä vähäisen merkityksen takia.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki neljä kuntayhtymää, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Osakkuusyhteisöistä Asunto Oy Vantaan Näätäkuja 3 on yhdistelty vuoden 2023 luvuilla.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Konsernin keskinäisiä liittymismaksuja ei ole pystytty kaikilta osin selvittämään ja eliminoimaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. Tytäryhtiöiden muodostamissa alakonserneissa omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernituloslaskelmassa konsernin yli- ja alijäämästä sekä konsernitaseessa konsernin omasta pääomasta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhtiöiden olennaiset aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhtiöiden poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Osakkuusyhtiöiden osalta poistot on oikaistu niiden yhtiöiden osalta, joista tarvittavat tiedot ovat olleet saatavilla ja oikaisu on ollut konsernin kannalta olennainen.

Johdannaissopimusten käsittely

Konsernitilinpäätöksen 4.4 liitetiedon johdannaiset -kohtaan on Vantaan kaupungin johdannaisten lisäksi yhdistelty Vantaan Energia Oy -alakonsernin, VAV Asunnot Oy -alakonsernin ja Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) tilinpäätöksissään ilmoittamat johdannaiset.

Johdannaissopimukset on käsitelty perustuen Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausuntoon 116/21.3.2017, jossa lähtökohtana on bruttoperiaate ja erillisarvostus. Tällöin voimassa olevat sopimukset arvostetaan sopimuskohtaisesti tilinpäätöspäivän arvoon ja sopimuksen tekohetken arvon ja tilinpäätöshetken arvon välinen erotus kirjataan rahoituskuluksi ja pakolliseksi varaukseksi. KPL 3:2:1 §:ssä tarkoitetun oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konserniyhteisöissä on poikettu tästä periaatteesta niiden sopimusten osalta, joissa sopimuksen nimellismäärä ja juoksuaika vastaavat taseeseen merkityn erillislainan määrää ja juoksuaikaa. Näiden sopimusten käyvät arvot on esitetty liitetietona sekä konserniyhteisöjen omissa että kuntakonsernin tilinpäätöksessä.

Muutokset konsernirakenteessa

Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä purkaantui vuoden 2024 lopussa. Kuntayhtymän viimeinen tilikausi päättyi 31.12.2023 ja purkautuminen tapahtui, kun viimeisen tilikauden tilinpäätös ja loppuselvitys hyväksyttiin kaikissa jäsenkunnissa lainvoimaisella päätöksellä. Vantaan osuus kuntayhtymän peruspääomasta oli 17,5 %.

As Oy Sepänpuisto on konsernissa ollut Vantaan kaupungin 100-prosenttisesti omistama yhtiö. VAV yhtymät Oy osti Vantaan kaupungilta yhtiön koko osakekannan vuonna 2024.

Tilikaudelle 2024 perustettiin tytäryhtiöksi markkinaehtoista pysäköintiliiketoimintaa harjoittava Van-Park Oy. Yhtiö on Vantaan kaupungin 100-prosenttisesti omistavan Pysäköintiratkaisut Oy:n tytäryhtiö.

Kaupunki osti 2024 tilikaudella KOy Hakucenterin osakkeita 23,94 %. Kaupungin omistusosuus nousi 88,44 prosenttiin.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Kunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen yleisohjeeseen on tullut muutos vuonna 2024. Rahastojen ja keskuskassan välinen yhdyntä esitetään vuoden 2024 tilinpäätöksessä taseryhmässä lainasaamiset. Vuonna 2023 yhdyntä on esitetty ryhmässä saamiset kunnalta.

Konsernitilinpäätöksessä edellisten tilikausien ylijäämään kohdistuvina merkittävinä oikaisuinä näkyvät seuraavat erät:

Vantaan kaupungin ylijäämään on lisätty 678 028,50 euroa investointitulojen ennakkoita vuosilta 2015-2018, jotka ovat virheellisesti jääneet taseeseen käsittelemättä kyseisten investointikohteiden edettyä. Ylijäämään on myös lisätty Valtiokonttorin palautusta 186 703,61 euroa rintamaveteraanien kotona asumisen tukea sekä 236 537,75 euroa sotainvalidien avopalveluiden tuen palautusta, jotka kohdistuvat vuoteen 2022. Rakennuksiin kohdistuvien virheellisesti vähennettyä arvolisäveroa on oikaistu tilikaudelta 2024 vuosien 2021-2023 osalta, jolloin edellisten tilikausien ylijäämästä on vähennetty 104 279,97 euroa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä on kirjannut edellisten vuosien ylijäämän oikaisuna verovuosien 2020-2021 vähentämättä jääneiden korkomenojen oikaisua yhteensä 4 834 000 euroa, josta Vantaan omistuosuuden mukainen vaikutus Vantaan konsernitilinpäätökseen on 944 828 euroa.

Vantaan konsernin edellisten tilikausien ylijäämään on kohdistettu konsernin sisäisen myyntivoiton eliminointia 699 927,82 euroa. Myyntivoitto on syntynyt As Oy Vantaan Sepänpuiston osakekannan myynnistä VAV Yhtymä Oy konsernille. VAV Yhtymä Oy on kirjannut As Oy Sepänpuiston osakkeiden arvon tytäryhtiöosakkeisiin ja osakkeiden omistus on eliminoitu VAV Yhtymän konsernissa.

VTK kiinteistöt konsernin on kirjannut omaan konsernitilinpäätökseensä 579 608,71 euron vähennyksen konsernissa tapahtuneiden yritysjärjestelyiden myötä ja tämä näkyy kokonaisuudessaan myös Vantaan kaupungin konsernissa vähennyksenä.

Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymän purkautumisen myötä Vantaan konsernin edellisten vuosien ylijäämää vähentämään on kirjattu 516 121,61 euron erä, joka syntyy purkautuneen kuntayhtymän vähemmistöosuuden vaikutuksesta.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Yleishallinto	391 689	397 995	1 909	761
Kaupunkistrategia ja johto	7 398	9 455	8 920	10 842
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	12 104	11 783	12 172	11 853
Sosiaali- ja terveystoimi	319	401	0	0
Kasvatus ja oppiminen	37 512	43 413	37 828	43 642
Kaupunkiympäristö	318 898	317 524	85 408	91 545
Toimintatuotot yhteensä	767 919	780 571	146 238	158 643

Verotulot

Verotulojen erittely		
1 000 €	2024	2023
Kunnan tulovero	398 766	431 249
Osuus yhteisöveron tuotosta	74 772	95 336
Kiinteistövero	111 625	112 094
Verotulot yhteensä	585 163	638 679

Valtionosuudet

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	131 267	132 142	131 267	132 142
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-4 334	-3 798	-4 334	-3 798
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	30 480	29 158	21 911	21 276
Verotulomenetysten korvaus	30 298	30 036	30 298	30 036
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	187 711	187 538	179 142	179 656

Palvelujen ostot

Palvelujen ostojen erittely		
1 000 €	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	68 406	69 609
Muiden palvelujen ostot	212 870	216 930
Kaupungin palvelujen ostot yhteensä	281 276	286 539

Valtuustoryhmille annetut tuet

Valtuustoryhmille annetut tuet		
1 000 €	2024	2023
Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä	1	4
Keskustan valtuustoryhmä	4	4
Vihreä valtuustoryhmä	0	36
Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä	32	32
Vasemmistoliiton valtuustoryhmä	8	8
Kokoomuksen valtuustoryhmä	36	72
Perussuomalaisten valtuustoryhmä	22	22
RKP:n valtuustoryhmä	4	4
Liike Nyt	4	4
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	111	186

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Seudullisten yhteishankkeiden käyttöoikeudet			
Liikenneväylät	Tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta
Raideliikenne	Tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta
Muut aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta	2 vuotta
Muut pitkävaikuttiset menot			
ATK-ohjelmistot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Kehittämismenot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	Tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Muut	Tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	50 vuotta	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Ulkovalaistuslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	Tasapoisto	8 vuotta	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	5 vuotta	4 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto-, yms. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	-	-
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	-	-
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	-	-

Tuottoihin ja kuluihin sisältyvien pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Hyvinvointialueelle siirtynyt osuus eläkevastuusta		-69		
Eläkevastuu 1.1.	78	121	78	121
Vähennykset	-5	-43	-5	-43
Eläkevastuu 31.12.	73	78	73	78
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 1.1.	17 752	18 970	9 639	9 639
Lisäykset	3 440	40	3 400	0
Vähennykset	-1 787	-1 257	0	0
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 31.12.	19 405	17 752	13 039	9 639
Hyvinvointialueelle siirtynyt osuus muista pakollisista varauksista ja potilasvahinkovakuutusmaksusta	0	-5 060		
Muut pakolliset varaukset 1.1.	4 390	6 041	0	0
Lisäykset	519	3 839	0	0
Vähennykset	-1 136	-5 491	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	3 772	4 390	0	0

Olennaiset myyntivoitot ja tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	10 080	8 790	11 714	8 790
Osakkeiden luovutusvoitot	930	1 418	1 237	1 418
Irtaimen omaisuuden luovutusvoitot	136	360	135	303
Luovutusvoitot yhteensä	11 146	10 568	13 086	10 510
Muut toimintakulut				
Muut luovutustappiot	-236	-384	0	17
Luovutustappiot yhteensä	-236	-384	0	17

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Satunnaiset tuotot				
Uudenmaan päihdehuollon ky myyntivoitto	464	0	464	0
Satunnaiset kulut				
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen varojen jakaminen	-3 910	0	-3 910	0
Satunnaiset tuotot yhteensä	-3 446	0	-3 446	0

Osinkotuotot ja peruspääoman korot

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
1 000 €	2024	2023
Osinkotuotot muista yhteisöistä	13 210	11 460
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	985	985
Yhteensä	14 195	12 446

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat							
Aineettomat hyödykkeet							
1 000 €				Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä	
Poistamaton hankintameno 1.1.				0	19 840		19 840
Lisäykset tilikauden aikana				0	3 581		3 581
Siirrot erien välillä				0	1 188		1 188
Tilikauden poisto				0	-10 740		-10 740
Poistamaton hankintameno 31.12.				0	13 868		13 868
Aineelliset hyödykkeet							
1 000 €	Maa- ja vesi- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	341 433	620 128	317 548	14 621	317	43 648	1 337 695
Lisäykset tilikauden aikana	17 873	15 504	44 393	7 031	0	58 985	143 786
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0		0	0	-1 077	-1 077
Vähennykset tilikauden aikana	-547	-14	-968	0	0	0	-1 529
Siirrot erien välillä		24 853	-5	-14	0	-26 037	-1 203
Arvonlennukset	0	-458	0	0	0	0	-458
Tilikauden poisto	0	-52 796	-43 831	-6 358	0	0	-102 985
Poistamaton hankintameno 31.12.	358 759	607 217	317 137	15 281	317	75 519	1 374 229

Vantaan kaupunki on aktivoinut aineettomien hyödykkeiden muihin pitkävaikutteisiin menoihin kehittämismenoja. Suurimpina kohteina vuonna 2024 ovat DigiOne käyttöönotto 22-24 (290 995,15 euroa), Matti jatkokehitys (278 320,18 euroa) sekä ServieNow jatkokehitys (254 577,38 euroa). Poistamatta olevat kehittämismenot vuoden lopussa olivat yhteensä 5 289 486,53 euroa. Kehittämismenojen poistotapana on tasapoisto ja poistoaikana on 1.1.2013 lähtien kaksi vuotta ja sitä vanhemmissa viisi vuotta.

Osakkeet ja osuudet					
1 000 €	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht- yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	96 667	7 587	100 467	23 515	228 237
Lisäykset tilikauden aikana	652	0	0	1 545	2 197
Vähennykset tilikauden aikana	-1 310	0	-213	-567	-2 090
Poistamaton hankintameno 31.12.	96 009	7 587	147 829	29 159	280 148
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
1 000 €		Saamiset konserni- yhtiöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.		57 935	221 203	2 844	281 982
Lisäykset tilikauden aikana		4 059	0	0	4 059
Vähennykset tilikauden aikana		-3 726	-6 320	-186	-10 232
Poistamaton hankintameno 31.12.		58 269	214 883	2 658	275 810

Maa- ja vesialueet erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	2 573	2 081	410	410
Muut maa- ja vesialueet	458 262	439 366	358 349	341 023
Maa- ja vesialueet yhteensä	460 835	441 447	358 759	341 433

Omistukset tytäryhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2024							
Kuntakonsernin osuus, 1 000 €							
Konserniyhteisön nimi	Y-tunnus	Koti-paikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%	Omasta pää-omasta	Vieraasta pää-omasta	Tilikauden yli-/ alijäämästä
Tytärtyhtiöt							
As Oy Vantaan Katriinanrinne	0800899-8	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 552	148	0
As Oy Vantaan Keltasafiiri	2753279-5	Vantaa	100,0 %	100,0 %	928	0	3
Kiint Oy Pakkalankuja 11	2770150-1	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 405	0	3
Kiint Oy Tiedepuisto	0625800-2	Vantaa	100,0 %	100,0 %	12 395	4 166	304
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	2220755-5	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 908	13	-97
Ratakujan Pysäköinti Oy	2229254-2	Vantaa	100,0 %	100,0 %	2 251	16	-89
Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy (ent.Tikkuparkki Oy)	2295003-1	Vantaa	100,0 %	100,0 %	4 604	23	2
Vantaan Tilapalvelut Vanitti Oy	2440395-5	Vantaa	100,0 %	100,0 %	4 648	8 331	702
VAV Yhtymä Oy -konserni	0640915-7	Vantaa	100,0 %	100,0 %	168 576	558 143	-1 518
VAV Asunnot Oy	2903526-6	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VAV Hoiva-asunnot Oy	3215910-4	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VAV Palvelukodit Oy	2696057-9	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VTK Kiinteistöt Oy -konserni	0517745-4	Vantaa	100,0 %	100,0 %	66 586	213 457	4 255
Kiint Oy Myyrinselkä	0124186-9	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Jönsaksentie 4	1570742-0	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	0675170-2	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kivistön Putkijäte Oy	2584472-8	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Vivamus Kiinteistöt Oy	3372284-3	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Lehdokkitien Virastotalo	0467821-4	Vantaa	84,6 %	100,0 %	641	29	-431
Mercuria Kauppaoppilaitos Oy	0503417-0	Vantaa	95,5 %	95,5 %	21 263	941	987
Ruukkukujan Autopaikat Oy	0362841-8	Vantaa	87,2 %	88,3 %	535	190	-40
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	0801033-4	Vantaa	37,1 %	86,3 %	824	6	-46
Korson Pienteollisuustalo Oy	0197004-1	Vantaa	83,1 %	83,1 %	98	27	-51
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	0800906-9	Vantaa	77,1 %	77,1 %	4 604	23	-18
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	0197065-8	Vantaa	62,2 %	73,8 %	4 284	638	-64
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	0362198-8	Vantaa	88,4 %	88,4 %	2 237	28	18
Vantaan Energia Oy	0124461-3	Vantaa	60,0 %	60,0 %	221 096	303 827	28 759
Vantaan Energia Sähköverkot Oy	2038408-0	Vantaa	0,0 %	60,0 %			
Kiint Oy Hakucenter	0581220-0	Vantaa	41,0 %	59,2 %	2 948	21	5
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	0124220-4	Vantaa	52,4 %	52,4 %	757	36	-1

Omistukset kuntayhtymissä ja yhteisyyhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2024							
Kuntakonsernin osuus, 1 000 €							
Konserniyhteisön nimi	Y-tunnus	Koti-paikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%	Omasta pää-omasta	Vieraasta pää-omasta	Tilikauden yli-/ alijäämästä
Kuntayhtymät							
Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä	2274241-9	Helsinki	19,5 %	19,5 %	128 787	419 849	4 389
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	0113062-4	Helsinki	0,0 %	15,8 %	0	83	-243
Uudenmaan Voima Oy	2657337-6	Helsinki	0,0 %	15,6 %	217	19	46
HSY Holding Oy	0574067-3	Helsinki	0,0 %	19,5 %	12	0	0
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	3033603-1	Helsinki	17,2 %	17,2 %	13 343	25 001	-5 576
Uudenmaan liitto	0201296-1	Helsinki	15,4 %	15,4 %	228	568	40
Västra-Nylands folkhögskola -kuntayhtymä	0203394-9	Raasepori	3,1 %	3,1 %	26	7	-2
Fastighetsaktiebolaget Karis Elevbostäder	0299463-5	Raasepori	0,0 %	3,1 %			
Osakkuusyhteisöt							
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	0467293-9	Vantaa	41,5 %	41,5 %	2 028	9	0
Hakunilan Keskus Oy	0367513-4	Vantaa	40,4 %	40,4 %	2 025	27	-2
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	0288276-4	Vantaa	40,0 %	40,0 %	296	16	0
Kiint Oy Vantaan Säästötal	0486335-6	Vantaa	39,6 %	39,6 %	1 454	1 736	32
Kiint Oy Korsontie 2	0524374-9	Vantaa	34,0 %	34,0 %	354	2	0
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	1046216-1	Vantaa	32,4 %	32,4 %	22 976	6 153	2 056
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	0234800-0	Vantaa	30,5 %	30,5 %	83	3	0
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	2094551-1	Vantaa	26,0 %	26,0 %	17 803	7 959	2 459
As Oy Korsorpiha	0633769-1	Vantaa	24,1 %	24,1 %	593	7	11
As Oy Hirvitie 39	0687162-4	Vantaa	21,7 %	21,7 %	248	14	1
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	1874314-4	Helsinki	27,5 %	27,5 %	58	4 099	0
Vantaan Energia Oy (alakonserni)	0124461-3	Vantaa					
Svartisen Holding As	985943265	Trondheim	0,0 %	29,8 %	19 952	0	2 093
Kolsin Voima Oy	2592000-6	Kotka	0,0 %	13,5 %	4 057	0	-351
Oomi Palvelut Oy	1703296-5	Vantaa	0,0 %	17,0 %	13 928	0	729
Valve Oy	3372805-7	Kankaanpää	0,0 %	30,0 %	266	0	-177
VTK Kiinteistöt Oy	0517745-4	Vantaa					
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	2629630-5	Vantaa	0,0 %	29,8 %	1 571	0	0
Kiint Oy Ruusuparkki	2636359-8	Vantaa	0,0 %	26,1 %	7	0	13
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	2274241-9	Helsinki					
Pääkaupunkiseudun Kierätyskeskus Oy	0809814-5	Helsinki	0,0 %	5,0 %	299	154	39
Oy Asemapäällikönhoivi	0117395-8	Helsinki	0,0 %	2,8 %	105	22	0
Yhdistelemättömät							
VAV Yhtymä Oy (alakonserni)	0640915-7	Vantaa					
Metsolan Pysäköinti Oy	1730762-3	Vantaa	0,0 %	35,5 %			
Kiinteistö Oy Myrinsärki Autopaikotus	0725475-9	Vantaa	0,0 %	33,3 %			
Asunto Oy Viljapelto	2532456-2	Vantaa	0,0 %	23,3 %			
Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki	2629630-5	Vantaa	0,0 %	17,7 %			
Kiint Oy Ruusuparkki	2636359-8	Vantaa	0,0 %	9,4 %			
Martinlaakson Autopaikotus Oy	0197015-6	Vantaa	0,0 %	11,8 %			
Ruukkukujan Autopaikat Oy	0362841-8	Vantaa	0,0 %	1,1 %			
Koy Vantaan Kaskelanparkki	2782754-2	Vantaa	0,0 %	16,2 %			

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset konserniyhteisöiltä

Saamisten erittely				
1 000 €	2024		2023	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	570	0	622
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	1 267	0	4 033
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0	0	0	12
Saamiset yhteensä	0	1 836	0	4 668

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Muut tulojäämät	1 088	1 817	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Verosaamiset	1 153	1 673	0	1
Jaksotetut korot	206	138	0	85
Jaksotetut asuntolainojen korot	0	0	206	242
Valtionapu- ja EU-tukisaamiset	872	1 629	802	1 548
Kelan korvaukset työterveyshuollosta 2023-2024	3 551	2 186	3 232	1 584
Kaupunkiympäristön siirtosaamiset	0	0	0	3 584
Muut tulojäämät	17 868	28 023	1 673	4 541
Siirtosaamiset yhteensä	24 740	35 467	5 913	11 586

Rahoitusarvopapereiden erittely

Rahoitusarvopaperit		
1 000 €	2024	2023
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta	12 585	13 070
Kirjanpitoarvo	122	120
Erotus	12 463	12 950

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

Oman pääoman erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma				
Muutokset (hyvinvointialuemuutos)	0	-31 101	0	-31 101
Peruspääoma 1.1.	318 017	318 017	318 017	318 017
Peruspääoma 31.12.	318 017	318 017	318 017	318 017
Muut omat rahastot				
Kiinteistörahasto				
Pääoma 1.1.			102 846	100 204
Lisäykset			2 907	2 641
Pääoma 31.12.			105 753	102 846
Sosiaalisen luotituksen rahasto				
Pääoma 1.1.			0	1 837
Siirrot erien välillä			0	-1 837
Pääoma 31.12.			0	0
Vahinkorahasto				
Pääoma 1.1.			7 773	7 949
Vähennykset			-446	-176
Pääoma 31.12.			7 326	7 773
Muut omat rahastot				
Muutokset (hyvinvointialuemuutos)	0	-133		
Pääoma 1.1.	159 003	160 031		
Lisäykset	2 461	629		
Vähennykset	-227	-1 657		
Pääoma 31.12.	161 237	159 003		
Edellisten tilikausien ylijäämä				
Muutokset (hyvinvointialuemuutos)	0	-521		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	947 757	870 822	603 161	552 641
Siirrot erien välillä	0	1 711	0	1 837
Lisäykset	1 546		0	976
Oikaisu edelliseen tilikauteen	0	0	997	30
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	949 303	872 533	604 158	555 483
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	-38 328	75 224	-61 253	47 678
Oma pääoma yhteensä	1 390 230	1 424 778	974 001	1 031 797

Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat		
1 000 €	2024	2023
Joukkovelkakirjalainat	27 033	32 767
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	558 787	434 060
Pitkäaikaiset velat yhteensä	585 820	466 827

Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat		
1 000 €	2024	2023
Pitkäaikaiset		
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 120548-11-2		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 20.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	5 600	6 400
- korko %: 6 kk euribor/ marg. - 0,05		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-800	-800
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	4 800	5 600
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5428576010		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	9 600	11 200
- korko %: 12 kk euribor/ marg. + 0,025		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 600	-1 600
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	8 000	9 600
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5432569011		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 35.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	12 833	14 000
- korko %: 6 kk euribor/ marg. + 0,0075		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 167	-1 167
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	11 667	12 833
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5436652017		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 15.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	6 000	6 500
- korko %: 12 kk euribor/ marg. + 0,02		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-500	-500
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	5 500	6 000
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5451344019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 50.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	21 667	23 333
- korko %: 6 kk euribor/ ei marg.		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 667	-1 667
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	20 000	21 667
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 1/2019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 70.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	0	70 000
- korko %: kiint. 0,00		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	0	-70 000
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	0	0
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat yhteensä	49 967	55 700

Joukkovelkakirjalainat		
1 000 €	2024	2023
Lyhytaikaiset		
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 120548-11-2		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 20.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	800	800
- korko %: 6 kk euribor/ marg. - 0,005		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 400.000,-	-800	-800
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	800	800
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	800	800
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5428576010		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 600	1 600
- korko %: 12 euribor/ marg. + 0,025		
- lyhennys: lyhenteinen 1- kertaa vuodessa	-1 600	-1 600
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 600	1 600
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 600	1 600
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5432569011		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 35.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 167	1 167
- korko %: 6 kk euribor/ marg. +0,0075		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 583.333,33	-1 167	-1 167
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 167	1 167
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 167	1 167
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5436652017		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 15.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	500	500
- korko %: 12 kk euribor/ marg. +0,02		
- lyhennys: lyhenteinen 1- kertaa vuodessa	-500	-500
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	500	500
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	500	500
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5451344019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 50.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 667	1 667
- korko %: 6 kk euribor, ei marg.		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 833.333,33	-1 667	-1 667
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 667	1 667
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 667	1 667
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 1/2019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 70.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	70 000	0
- korko %: kiint. 0,00		
- lyhennys: kertalyhenteinen	-70 000	0
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	0	70 000
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	0	70 000
Kuntatodistus		
- korko %: kiint. 4,02%		
- lyhennys: kertalyhenteinen	20 000	
- jäljellä oleva pääoma 31.12	0	20 000
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat yhteensä	5 733	95 733
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	55 700	151 433

Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraukset	73	78	73	78
Ympäristövastuut	19 405	17 752	13 039	9 639
Muut pakolliset varaukset	3 772	4 390	0	0
Muut pakolliset varaukset yhteensä	23 250	22 219	13 111	9 716

Pitkä- ja lyhytaikaiset velat konserniyhteisöille

Vieras pääoma				
1 000 €	2024		2023	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0	7 595	0	7 114
Yhteensä	0	7 595	0	7 114
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	815	0	1 693
Yhteensä	0	815	0	1 693
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0	90	0	130
Yhteensä	0	90	0	130
Vieras pääoma yhteensä	0	8 500	0	8 937

Liittymismaksut ja muut velat

Liittymismaksujen ja muiden velkojen erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Liittymismaksut ja muut velat (pitkäaikaiset)				
Liittymismaksut	147 922	147 616	0	0
Liittymismaksut ja muut velat yhteensä	147 922	147 616	0	0

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Verovelat	892	3 750	0	0
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	61 590	55 467	43 857	40 631
Korkojaksotukset	3 132	904	3 091	3 145
Muut siirtovelat	20 614	24 393	269	696
Siirtovelat yhteensä	86 228	84 515	47 217	44 472

4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Omaisuuksivakuudelliset velat

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	442 937	447 312	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	707 208	755 393	0	0
Annetut kiinnitykset yhteensä	707 208	755 393	0	0

Muiden omien sitoumusten ja konserniyhteisön puolesta annetut vakuudet

Vakuudet				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Muut omasta puolesta annetut vakuudet	4 151	6 284	240	240
Vakuudet yhteensä	4 151	6 284	240	240

Vuokravastuut

Vuokravastuut				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Vuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	22 507	25 003	44 010	36 494
Myöhemmin maksettavat	81 617	93 778	331 833	279 911
Vuokravastuut yhteensä	104 124	118 782	375 844	316 406
Leasingvastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	35 099	40 674	5 366	6 414
Myöhemmin maksettavat	177 581	218 793	15 005	12 787
Leasingvastuut yhteensä	212 680	259 467	20 371	19 201
Vuokravastuut yhteensä	316 803	378 248	396 214	335 607

Vuokravastuut ilmoitettu ilman arvonlisäveroa.

Kaupungilla ei ole PPP-hankkeita (public-private partnerships).

Annetut vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen lainojen ja leasingvastuiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0	0	531 097	438 250
Jäljellä oleva pääoma	0	0	348 667	239 961
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0	15 871	0	10 821
Jäljellä oleva pääoma	0	7 187	0	2 330

Muut vastuusitoumukset

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista			
1 000 €	2024	2023	
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	2 138 530	2 014 385	
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	2 295	1 603	

Vastuu Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen varojen jaosta		
1 000 €	2024	2023
Muiden jäsenkuntien osuus liikelaitoksen varojen jaosta	0	3 910
Varojen jako toteutuu sopimuksen astuttua voimaan		

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Sopimusvastuut				
Urakkasopimukset	209 596	182 634	100 352	56 521
Maankäyttösopimukset	750	750	750	750
Muut sopimukset	43 433	45 000	42 986	12 385
Sopimusvastuut yhteensä	253 779	228 384	144 088	69 656
Arvonlisäveron palautusvastuu	58 521	61 813	0	0
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt yhteensä	312 301	290 197	144 088	69 656

Johdannaiset

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Korkojohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 16.12.2016 - 16.12.2026.				
Nimellisarvo	15 000	15 000		
Käypä arvo	203	454		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing)				
korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko				
(6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 2.1.2017 - 11.12.2026.				
Nimellisarvo	20 000	20 000		
Käypä arvo	-416	836		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing)				
korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko				
(6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 7.7.2015 - 7.7.2025.				
Nimellisarvo	15 000	15 000		
Käypä arvo	285	595		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 18.5.2018 - 19.5.2025.				
Nimellisarvo	7 000	7 000		
Käypä arvo	74	261		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Korkojohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 4.6.2018 - 3.6.2025.				
Nimellisarvo	14 000	14 000		
Käypä arvo	146	510		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 19.6.2019 - 19.6.2029.				
Nimellisarvo	7 700	7 700		
Käypä arvo	323	544		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 16.12.2020 - 16.6.2025.				
Nimellisarvo	30 000	30 000		
Käypä arvo	293	1 047		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 17.12.2020 - 17.6.2025.				
Nimellisarvo	20 000	20 000		
Käypä arvo	194	699		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 10.12.2020 - 11.6.2035.				
Nimellisarvo	20 000	20 000		
Käypä arvo	2 130	2 596		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 5.6.2023 - 3.12.2037.				
Nimellisarvo	28 600	31 300		
Käypä arvo	1 880	2 500		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty tulevan lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 10.6.2025 - 11.6.2035.				
Nimellisarvo	30 000	30 000		
Käypä arvo	2 226	2 330		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing)				
korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko				
(6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 14.12.2022 - 14.12.2032.				
Nimellisarvo	27 047	28 526		
Käypä arvo	3 412	4 202		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Korkojohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 14.12.2022 - 14.12.2032.				
Nimellisarvo	22 539	23 772		
Käypä arvo	1 789	2 293		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 11.6.2024 - 11.6.2030				
Nimellisarvo	15 000	0		
Käypä arvo	-101	0		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 20.12.2024 - 19.3.12.2030.				
Nimellisarvo	28 000	0		
Käypä arvo	-14	0		
VAV-konserni				
Koronvaihtosopimukset 1-4				
Koronvaihtosopimukset on tehty korkotukilainojen korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (12 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimukset noudattavat lainojen ehtoja. Sopimukset erääntyvät 2025.				
Sopimuksen lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	18 183	18 433		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	284	729		
Koronvaihtosopimukset 5-10				
Koronvaihtosopimukset on tehty korkotukilainojen korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimukset noudattavat lainojen ehtoja. Sopimukset erääntyvät 2025.				
Sopimuksen lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	22 147	22 964		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	327	856		
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä				
Koronvaihtosopimus 281053/40493218ST				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 3.3.2036.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 622	2 855		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	170	225		
Koronvaihtosopimus 1595524/2202015				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 3.3.2036.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 622	2 855		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	156	211		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Korkojohdannaiset				
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä				
Koron- ja valuutanvaihtosopimus 1012761/1275143				
Koron- ja valuutanvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi ja SEK-määräinen laina EUR-lainaksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 6.7.2026.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	49	74		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-11	-14		
Koronvaihtosopimus 2031031/3539700				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 25.7.2029.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	5 004	5 217		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	334	452		
Koronvaihtosopimus 2031033/3539706				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 18.6.2029.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	4 730	5 011		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	345	345		
Koronvaihtosopimus 74063853SA-C3NQG				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 25.1.2034.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 709	0		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-37	0		
Koronvaihtosopimus 79164584/34710789				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 7.6.2034.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 208	0		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-72	0		
Korkoputki 27308533				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Korkoputkella rajataan minimi- ja maksimikorko. Lainan ja korkoputken pääoma ja omat ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 25.1.2029.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 709	0		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-12	0		
Korkojohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä	364 868	319 708	0	0
Markkina-arvot yhteensä	13 992	21 672	0	0

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Valuuttajohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Valuuttajohdannaisilla suojaudutaan dollarin arvonmuutoksilta. Johdannaiset tuleville tilikausille yhteensä.				
Myyntijohdannaiset				
Nimellismäärä (tUSD)	-1 646	-3 002		
Käypä arvo (tEUR)	-59	73		
Valuuttajohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (tUSD)	-1 646	-3 002	0	0
Markkina-arvot yhteensä (tEUR)	-59	73	0	0
Sähkøjohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Yhtiön avoinna oleva sähkøjohdannaisopimukset ovat Nasdaq Commodities -pörssissä noteerattuja sähköfutuureita ja -termiinisopimuksia.				
Sähkøjohdannaisilla on suojattu tulevien erittäin todennäköisen sähkön spot-hintaisen myynnin hintariskiä. Sähkøjohdannaisten avoinna oleva nettovolyymi on johdannaisten juoksuaikana alempi kuin ennustettu erittäin todennäköinen spot-hintaisen myynnin määrä.				
Johdannaiset tuleville kalenterivuosille (2024-2027) yhteensä				
Ostojohdannaiset				
Nimellismäärä (GWh)	125	374		
Käypä arvo (EUR)	-339	-1 302		
Myyntijohdannaiset				
Nimellismäärä (GWh)	-705	-1 698		
Käypä arvo (EUR)	2 620	-3 682		
Sähkøjohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (GWh)	-580	-1 324	0	0
Markkina-arvot yhteensä (EUR)	2 281	-4 984	0	0
Muut hyödykejohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Hiilijohdannaiset				
Polttoainejohdannaisilla on suojattu polttoaineiden hintariskin vaikutusta yhtiön tulokseen				
Nimellismäärä (tonnia)	-15	-26		
Käypä arvo (EUR)	-47	265		
Muut hyödykejohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (tonnia)	-15	-26	0	0
Markkina-arvot yhteensä (EUR)	-47	265	0	0

Päästökauppajärjestelmän alaiset päästöoikeudet

Päästöoikeudet				
	2024		2023	
	tCO₂	1 000 €	tCO₂	1 000 €
Tilikaudelle kohdennetut ilmaiset päästöoikeudet	36 942		39 612	
Päästöoikeuksien ostot	85 986		138 996	
Päästöoikeuksien myynnit	0		0	
Toteutuneiden päästöjen määrä	-100 190		-192 346	
Tilikauden päästöoikeusyli-/alijäämä	22 738		-13 738	
Edelliseltä vuodelta siirtynyt kumulatiivinen päästöoikeusyli-/alijäämä	-26 853		-13 115	
Kumulatiivinen päästöoikeusyli-/alijäämä / Pakollinen varaus (1000 €)	-4 115	0	-26 853	181
Käytettävissä olevien viranomaisen myöntämien päästöoikeuksien määrä 1.1.	72 855		112 467	
Käytettävissä olevien viranomaisen myöntämien päästöoikeuksien määrä 31.12.	35 913		72 855	

*Vertailuvuoden 2023 luvut muutettu vastaamaan Vantaan Energian tilinpäätöksen lukuja.
 Viranomainen on myöntänyt Vantaan Energialle kaudelle 2021-2025 ilmaisia päästöoikeuksia yhteensä 194 464 hiilidioksiditonnia.
 Vantaan Energia käsittelee päästöoikeudet KILA:n ohjeen 1767/2005 mukaisesti ns. nettomenettelyllä.
 Jos toteutuneet päästötonnit ylittävät käytettävissä olevat oikeudet, kirjataan ne pakollisiksi varauksiksi.

4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä		Muutos	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	Määrä	%
Kaupunkistrategia ja johto	402	367	137	141	539	508	31	6 %
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	616	559	249	211	865	770	95	12 %
Kasvatus ja oppiminen	4 535	4 267	1 340	1 560	5 875	5 827	48	1 %
Kaupunkiympäristö	607	590	48	58	655	648	7	1 %
Yhteensä	6 160	5 783	1 774	1 970	7 934	7 753	181	2 %

Henkilöstön lukumäärään on laskettu vakituiset, määräaikaiset sekä työllistetyt.
 Osa-aikainen henkilöstö on muutettu kokoaikaisiksi yleisohjeen mukaisesti.

Henkilöstökulut		
1 000 €	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	422 906	394 035
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	2 233	2 283
Henkilöstökulut yhteensä	425 139	396 318

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

1 000 €	2024	2023
Kansallinen kokoomus Vantaa	91	73
Kansallinen Kokoomus Uusimaa	2	1
Suomen Keskusta Vantaa	12	9
Perussuomalaiset	47	35
Perussuomalaiset Uusimaa	3	2
Suomen Kristillisdemokraatit	17	10
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue Uusimaa	1	2
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue Vantaa	113	91
Suomen ruotsalainen kansanpuolue Vantaa	14	11
Vantaan vihreät ry	63	48
Uudenmaan Vihreät ry	2	2
Vasemmistoliiton Vantaan Kunnallisjärjestö Ry	28	20
Vasemmistoliitto	2	1
Liike Nyt	3	4
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	400	308

Tilintarkastajan palkkiot

1 000 €	2024	2023
Tarkastusyhteisö KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	74	115
Muut palkkiot	87	69
Palkkiot yhteensä	161	184

Kunnan ja intressitahojen väliset liiketoimet

Liitetietona on esitetty tiedot kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Liitetietona on esitetty myös tavanomaisin ehdoin intressitahojen kanssa toteutetuista toimista niiden osapuolet ja toimien arvot, jos ne ovat tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi. Tietoja yksittäisistä liiketoimista on yhdistelty, ellei tietojen erillinen esittäminen ole välttämätöntä arvioitaessa liiketoimen vaikutusta kunnan taloudelliseen asemaan.

Taulukossa kuvataan Vantaan kaupungin liiketoimia konserniyhtiöidensä kanssa.

Kunnan ja intressitahojen väliset liiketoimet		
1 000 €	2024	2023
Kaupungin tavaroiden ja palveluiden myynti intressitahoille		
Myyntituotot	4 646	1 933
Palvelumaksutuotot	571	676
Vuokratuotot	4 263	2 826
Muut toimintatuotot	105	127
Kaupungin tavaroiden ja palveluiden ostot intressitahoilta		
Palvelujen ostot	84 186	48 163
Muut ostot	17 044	14 856
Maksetut vuokrat	26 365	22 055
Kaupungin korot ja osingot intressitahoilta		
Korkotuotot	14 610	2 562
Osinkotuotot	12 606	10 830
Muut rahoitustuotot	2 006	1 140
Rahoituskulut	0	1 294
Kaupungin antamat lainat intressitahoille		
Lainoja yhteensä	57 203	56 919

Kunnan ja intressitahojen välisissä liiketoimissa on aikaisemmin esitetty konsernitilisaamiset ja -velat. Konsernitilin esittämistapaa muutettiin vuoden 2024 tilinpäätökseen. Intressitahojen pankkitilien saldoja ei enää jatkossa esitetä kaupungin taseessa.

VAV Yhtymä -konserni

Kaupunki omistaa VAV Yhtymä Oy:n koko osakekannan. VAV Yhtymä -konserniin kuuluu VAV Yhtymä Oy:n lisäksi sen tytäryhtiöt VAV Palvelukodit Oy, VAV Asunnot Oy ja VAV Hoiva-asunnot Oy.

Tilivuoden 2024 aikana kaupunki on maksanut VAV-konserniin kuuluville yhtiöille vuokria yhteensä noin 0,8 milj. euroa (ALV 0 %). Aikaisemmilla tilikausilla kaupungin asuntolainarahastosta VAV-konsernille sen harjoittamaa sosiaalista asuntotuotantoa varten myönnettyjen lainojen pääoma oli 31.12.2024 yhteensä noin 19,9 milj. euroa. Varoilla on toteutettu ARA:n tukemaa luovutus- ja käyttö-rajoitusten alaista asuntorakentamista. VAV Hoiva-asunnot Oy:lle vuonna 2021 myönnetyn lainan pääoma per 31.12.2024 oli 29,4 milj. euroa. Lainasta peritään korkoa euribor 6 kk +0,9 %.

VTK Kiinteistöt -konserni

Kaupunki omistaa VTK Kiinteistöt Oy:n koko osakekannan. Yhtiö tarjoaa toimitilapalveluja kaupunkikonsernin käyttöön. Se on voimassa oleviin sopimuksiin liittyen laskuttanut kaupungilta tilivuoden 2024 aikana kaikkiaan 22,5milj. euroa (alv 0 %) pääasiassa vuokrina.

Vantaan Energia Oy

Kaupunki omistaa Vantaan Energia Oy:n osakekannasta 60 %. Yhtiön toimialana on sähkö-lämpö- ja maakaasuliiketoiminta sekä muu energianhuolto ja niihin liittyvä tuotteiden valmistus ja kauppa, energiapalvelut sekä alan muu liiketoiminta. Yhtiö on myynyt vuonna 2024 kaupungille pääasiassa kaukolämpöä 10,4 milj. euron arvosta. Vantaan Energia Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö Vantaan Energia Sähköverkot Oy on vuonna 2024 veloittanut kaupungilta sähkön verollista siirtomaksua 3,2 milj. euroa.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Kaupunki omistaa Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n koko osakekannan. Yhtiö tarjoaa kaupunkikonsernille toimialansa mukaisia kiinteistönhoito-, puhtaus- ja ateriapalveluita.

Kaupunki on ostanut yhtiöltä palveluita tilivuoden 2024 aikana yhteensä 52,5 milj. euron arvosta, joka jakautuu ateriapalveluihin 24,6 milj. euroa, puhtauspalveluihin 12,6 milj. euron ja kiinteistöpalveluihin (sisältäen vartiointipalvelut) 15,3 milj. euroa.

5 Eriytetyt tilinpäätökset

5.1 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset

5.1.1 Kiinteistörahaston tilinpäätöslaskelmat

Kiinteistörahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2024		1.1. - 31.12.2023	
Liikevaihto	182,00		338,00	
Materiaalit ja palvelut				
Palvelujen ostot	-66,47	-	69,30	
Liiketoiminnan muut kulut	0,00	-	53 255,00	
Liikelylijäämä (-alijäämä)	115,53	-	52 986,30	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	2 893 487,83		2 678 999,83	
Muut rahoitustuotot	13 482,76		15 133,44	
	2 906 970,59		2 694 133,27	
Ylijäämä (alijäämä) ennen rahastosiirtoja	2 907 086,12		2 641 146,97	
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	-	2 907 086,12	-	2 641 146,97
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00		0,00	

Kiinteistörahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2024		1.1. - 31.12.2023	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	115,53	-	52 986,30	
Rahoitustuotot ja -kulut	2 906 970,59		2 694 133,27	
Toiminnan rahavirta	2 907 086,12		2 641 146,97	
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys muilta	-	4 009 500,00		0,00
Antolainasaamisten vähennys muilta		3 911 620,57		9 269 512,52
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	-	2 793 356,44	-	11 829 965,74
Saamisten muutos muilta		36 644,75	-	115 160,75
Korottomien velkojen muutos muilta		-52 495,00		34 467,00
Rahoituksen rahavirta	-	2 907 086,12	-	2 641 146,97
Rahavarojen muutos	0,00		0,00	
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.		0,00		0,00
Rahavarat 1.1.		0,00		0,00
		0,00		0,00

Kiinteistörahaston tase	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	59 680 549,77	59 582 670,34
Sijoitukset		
Muut lainasaamiset	59 680 549,77	59 582 670,34
Vaihtuvat vastaavat	46 072 948,93	43 316 237,24
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	45 867 223,16	43 073 866,72
Lyhytaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	205 725,77	242 370,52
VASTAAVAA YHTEENSÄ	105 753 498,70	102 898 907,58
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	105 752 696,70	102 845 610,58
Muut omat rahastot	105 752 696,70	102 845 610,58
Vieras pääoma	802,00	53 297,00
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	802,00	53 297,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	105 753 498,70	102 898 907,58

5.1.2 Vahinkorahaston tilinpäätöslaskelmat

Vahinkorahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Liiketoiminnan muut tuotot	467 855,88	467 639,14
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 2 662,90	- 4 488,17
Palvelujen ostot	- 911 530,29	- 639 126,50
	- 914 193,19	- 643 614,67
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 446 337,31	- 175 975,53
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	446 337,31	175 975,53
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00
Vahinkorahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 446 337,31	- 175 975,53
Toiminnan rahavirta	- 446 337,31	- 175 975,53
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	446 316,81	180 345,55
Korottomien velkojen muutos muilta	20,50	- 4 370,02
Rahoituksen rahavirta	446 337,31	175 975,53
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00
	0,00	0,00
Vahinkorahaston tase	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
Vaihtuvat vastaavat	7 326 393,81	7 772 710,62
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	7 326 393,81	7 772 710,62
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 326 393,81	7 772 710,62
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	7 326 270,59	7 772 607,90
Muut omat rahastot	7 326 270,59	7 772 607,90
Vieras pääoma	123,22	102,72
Lyhytaikainen		
Ostovelat	123,22	102,72
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 326 393,81	7 772 710,62

5.2 Rahastojen vaikutus kaupungin talouteen

	Tuloslaskelman toteumat milj. €		Sisäisten erien eliminoinnit milj. €		Kokonais- tarkastelu milj. €
	Kaupunki	Rahastot	Kaupunki	Rahastot	Tuloslaskelma yhteensä
Toimintatuotot					
Myyntituotot, ulkoiset	34,56	0,00			34,56
Myyntituotot, sisäiset	1,46	0,00	-1,46	0,00	0,00
Maksutuotot, ulkoiset	38,63	0,00			38,63
Maksutuotot, sisäiset	0,29	0,00	-0,29	0,00	0,00
Tuet ja avustukset, ulkoiset	24,37	0,00			24,37
Muut toimintatuotot, ulkoiset	48,67	0,00			48,67
Muut toimintatuotot, sisäiset	189,48	0,47	-189,48	-0,47	0,00
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-422,91	0,00			-422,91
Palvelujen ostot, ulkoiset	-280,36	-0,91			-281,28
Palvelujen ostot, sisäiset	-2,32	0,00	2,32	0,00	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulk.	-44,29	0,00			-44,30
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sis.	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,00
Avustukset, ulkoiset	-55,63	0,00			-55,63
Muut toimintakulut, ulkoiset	-58,56	0,00			-58,56
Muut toimintakulut, sisäiset	-189,36	0,00	189,36	0,00	0,00
Toimintakate	-715,99	-0,45	0,47	-0,47	-716,44
Verotulot	585,16				585,16
Valtionosuudet	179,14				179,14
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot, ulkoiset	15,90	2,89			18,79
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	15,52	0,01			15,53
Korkokulut, ulkoiset	-23,03	0,00			-23,03
Muut rahoituskulut, ulkoiset	-0,32	0,00			-0,32
Vuosikate	56,38	2,46	0,47	-0,47	58,84
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-113,73	0,00			-113,73
Arvonalentumiset	-0,46	0,00			-0,46
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset tuotot	0,46	0,00			0,46
Satunnaiset kulut					
Satunnaiset kulut	-3,91	0,00			-3,91
Tilikauden tulos	-61,25	2,46	0,47	-0,47	-58,79
Varausten ja rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		-2,46			-2,46
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-61,25	0,00	0,47	-0,47	-61,25

	Rahoituslaskelman toteumat milj. €		Sisäisten erien eliminoinnit milj. €		Kokonais- tarkastelu milj. €
	Kaupunki	Rahastot	Kaupunki	Rahastot	Rahoitus- laskelma yhteensä
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	56,84	1,99	0,47	-0,47	58,84
Satunnaiset erät	-3,45				-3,45
Tulorahoituksen korjauserät	-9,69				-9,69
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-149,55				-149,55
Rahoitusosuudet investointeihin	2,04				2,04
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15,74				15,74
Toiminnan ja investointien rahavirta	-88,06	1,99	0,47	-0,47	-86,07
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-0,05	-4,01			-4,06
Antolainasaamisten vähennykset	6,32	3,91			10,23
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	194,90				194,90
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-105,25				-105,25
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-20,00				-20,00
Oman pääoman muutokset	1,00				1,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,25				0,25
Vaihto-omaisuuden muutos	-0,51				-0,51
Saamisten muutos	9,19	0,04			9,22
Korottomien velkojen muutos	-12,73	-0,05			-12,79
Rahoituksen rahavirta	73,11	-0,11	0,00	0,00	73,00
Rahavarojen muutos	-14,95	1,88	0,47	-0,47	-13,07

5.3 Muut eriytetyt laskelmat

Tilinpäätöksessä esitetään kilpailulain 30 d §:n mukaiset eriyttämislaskelmat kilpailullisesta toiminnasta. Eriytettävät tuloslaskelmat esitetään Kaupunkistrategian ja johdon toimialan sekä Kaupunkiympäristön toimialan osalta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialalla on eriytetty tukipalvelujen myynti kaupungin tytäryhteisöille. Myytävät tukipalvelut koostuvat hankinnan, talouspalvelujen, henkilöstöhallinnon sekä tietohallinnon palvelujen myynnistä. Tukipalvelujen myynti perustuu kaupungin ja tytäryhtiön välisiin palvelusopimuksiin ja palveluista veloitetaan voimassa olevan hinnaston mukaisesti.

Eriyttäminen on tehty yksiköiden kirjanpidossa erillisillä tulosityksiköillä, joille kohdistuvat tukipalvelujen myynnistä saatavat tuotot sekä toiminnan suorat kustannukset. Suoria kustannuksia ovat palvelua tuottavien henkilöiden henkilöstökulut sekä suoraan palvelun tuottamiseen kohdistuvat palvelujen ja materiaalien ostot. Tietohallinnon osalta eriytetylle tulosityksikölle kohdentuvat myös tietojärjestelmien poistot. Eriytettävän toiminnan tuloslaskelmalle on kohdistettu lisäksi kyseiseen toimintaan kuuluva osuus yksikön yhteisistä kustannuksista, kuten vuokratuista sekä muista henkilösidonnaisista yhteisistä kustannuksista, kuten tietoliikenteen, palkanlaskennan ja työterveyshuollon kustannuksista. Esi-
miestyötä on allokoitu eriytettävään toimintaan henkilömäärän suhteessa.

Kaupunkiympäristön toimialalla on eriytetty ulkoinen tilavuokraus ja eläinlääkäritoiminnan osalta peruseläinlääkäripalvelu. Ulkoinen tilavuokraus käsittää toimitilojen vuokrauksen muille kuin Vantaan kaupungin sisäisille yksiköille sekä palvelussuhdeasuntojen vuokrauksen. Vuokrat laskutetaan vuokrasopimukseen perustuen.

Asuntojen vuokrauksen tuotot sekä asuntoihin liittyvät suorat kustannukset kirjataan omille kustannuspaikoilleen. Lisäksi asuntovuokraukseen kohdistuu kunnan omistamien kiinteistöjen osalta poistot. Ulkoisen toimitilavuokrauksen osalta kiinteistöjen suorat tuotot ja kulut kirjataan kiinteistöittäin kirjanpitoon. Sekä rakennusten ylläpitokustannukset että poistot on eriytetty kunkin rakennuksen osalta erikseen ulosvuokrattujen neliöiden suhteessa. Kiinteistönhoidon osalta ne kustannukset, joita ei kirjanpidossa kohdisteta suoraan rakennuksille, on eriytetty ulosvuokrattujen neliöiden suhteessa kaupungin omistamien kiinteistöjen kokonaisneliömäärästä. Samassa suhteessa on kohdistettu myös yksikön henkilöstökulut ja muut yhteiset kustannukset sekä toimialahallinnon ja kaupungin sisäisten tukipalvelujen vyörytettävät kustannukset.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan eriytetty tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Liikevaihto	1 490 956,28	2 852 881,41
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 444,23	- 1 614,17
Palvelujen ostot	- 882 582,75	- 2 180 870,93
	- 883 026,98	- 2 182 485,10
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 263 296,63	- 311 426,80
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 55 697,78	- 55 656,66
Muut henkilösivukulut	- 7 059,15	- 10 424,90
	- 326 053,56	- 377 508,36
Liiketoiminnan muut kulut	- 156 595,89	- 271 685,69
Liikelylijäämä (-alijäämä)	125 279,85	21 202,26
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	125 279,85	21 202,26

Kaupunkiympäristön toimialan eriytetty tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Liikevaihto	12 914 665,97	13 428 576,42
Liiketoiminnan muut tuotot	38 487,14	108 672,19
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 553 745,93	- 507 419,04
Palvelujen ostot	- 2 824 228,71	- 2 364 217,66
	- 3 377 974,64	- 2 871 636,70
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 464 797,17	- 201 637,67
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 96 297,60	- 41 471,08
Muut henkilösivukulut	- 12 344,95	- 7 950,54
	- 573 439,72	- 251 059,29
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 1 774 468,63	- 4 316 739,15
Liiketoiminnan muut kulut	- 4 397 789,32	- 4 428 475,37
Liikelylijäämä (-alijäämä)	2 829 480,80	1 669 338,10
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoituskulut	- 930,84	- 1 958,39
	- 930,84	- 1 958,39
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 828 549,96	1 667 379,71

6 Luettelot ja selvitykset

6.1 Käytetyt kirjanpitoakirjat ja selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tasekirja on Arkistolaitoksen päätöksen 3.9.2001 KA 158/43/2001 mukaan säilytettävä pysyvästi.

Kirjanpitolain 2:10 §:n mukaan tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto sekä muukin mahdollinen liiketapahtumia varmentava kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta lukien, jonka aikana tilikausi on päättynyt. Poikkeuksina kirjanpitolain 2:10 §:ään ovat muun muassa EU-hankkeiden kirjanpitoasiakirjat (10 vuotta) sekä kiinteistöinvestointiin liittyvät laskut, tositteet ja selvitykset (13 vuotta). Arkistoinnista vastaa tositteita käyttänyt toimiala.

Tilinpäätösasiakirjojen arkistointi

Tase- ja tuloslaskelmat	SAP -järjestelmässä
Rahoituslaskelmat	SAP -järjestelmässä
Tilikauden tapahtumat seurantakohteittain	SAP -järjestelmässä
Pysyvien vastaavien kohdeluettelo	SAP -järjestelmässä
Pysyvien vastaavien koontiluettelot	SAP -järjestelmässä
Päiväkirja	Asta-arkistointijärjestelmässä
Pääkirja	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 172000 Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 172500 Myyntisaamiset jäsenkuntayhtymiltä	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 173000 Myyntisaamiset, omistusyhteisöiltä, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 173500 Myyntisaamiset, kunnan sisäiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 174000 Myyntisaamiset muilta	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254500 Ostovelat tytäryhteisöille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254600 Ostovelat jäsenkuntayhtymille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254700 Ostovelat osakkuusyhteisöille, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254800 Ostovelat sisäiset, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254900 Ostovelat muille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tositelajit ja numerosarjat 2024	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tililuettelo vuodelta 2024	Asta-arkistointijärjestelmässä
Varastokirjanpidot	
Varikko	usb
Tasekirja	erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	usb

Muilla osin kirjanpitoaineisto arkistoidaan paperille tulostetussa muodossa.

6.2 Luettelo tositelajeista

SAP -tositelajiluettelo 2024

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
02	A1	13803001 - 13803999	Verkkomaksu	Verkkomaksujen tositelaji
03	A2	13804001 - 13804999	Verkkomaksu	Verkkomaksujen tositelaji
14	B3	13818001 - 13818999	Verkkokauppa	Verkkokaupan yhteinen tositelaji
15	B4	13819001 - 13819999	Palvelukassa	Palvelukassojen yhteinen tositelaji
AA	01	10000000 - 12999999	Käyttöom.kirjaus	Talouspalvelut
AB	99	990000000 - 999999999	Kirjanpitosite	Talouspalvelut
AF	03	30000000 - 38999999	Poistokirjaukset	Talouspalvelut
AZ	02	20000000 - 23999999	Investointien purku	Talouspalvelut
BA	06	60000000 - 60999999	Konekielinen tiliote	Talouspalvelut
BM	24	240000000 - 249999999	Ostomaksu,autom.	Rahoitustoimi
DA	15	150000000 - 159999999	Asiakastosite	Talouspalvelut
DL	31	310000000 - 319999999	Luottotappio	Talouspalvelut
DP	08	80000000 - 89999999	Perintätoim.rahatil.	Talouspalvelut
DT	19	190000000 - 199999999	Asiakkaat - tasaus	Talouspalvelut
DV	14	140000000 - 149999999	Myyntisuor.autom.	Talouspalvelut
DZ	14	140000000 - 149999999	Myyntisuor.manuaal.	Talouspalvelut
K1	25	250000000 - 259999999	Konekeskus Kuljetus	Kuntatekniikan keskus
K2	26	260000000 - 269999999	Varikko Polttoaineet	Kuntatekniikan keskus
K9	K9	500000000 - 599999999	Rahapalautukset	Talouspalvelut
KH	20	200000000 - 209999999	Toimittajat-vel.	Talouspalvelut
KM	27	270000000 - 279999999	Toimittajat-matkust.	Talouspalvelut
KR	21	210000000 - 219999999	Toimittajat - lasku	Talouspalvelut
KS	23	230000000 - 239999999	Sisäiset maksut	Talouspalvelut
KT	24	240000000 - 249999999	Toimittajat -tasaus	Talouspalvelut
KX	28	280000000 - 289999999	Sisäiset ostolaskut	Talouspalvelut
L1	L1	66400001 - 66499999	Konekeskus, uusi	Kuntatekniikan keskus
L2	L2	66500001 - 66599999	Varikko, uusi	Kuntatekniikan keskus
LJ	LJ	42300001 - 42399999	Sisäiset vuokrat/koki	Tilakeskus
LR	LR	52000000 - 52999999	Apollo rahoitusvienti	Rahoitustoimi
PA	PA	17110001 - 17119999	Tuntipalkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PC	PC	18110001 - 18119999	Kuukausipalkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PL	PL	19110001 - 19119999	Palkkiot	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PQ	PQ	39100001 - 39199999	Palkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PY	PY	18200001 - 18299999	Ennak.kirjaus lomapalk	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
RV	00	1000000000 - 9899999999	Myyntilasku(SD)	Talouspalvelut
RX	93	930000000 - 939999999	Sisäinen laskutus	Talouspalvelut
SA	11	110000000 - 118999999	Pääkirjatilitosite	Talouspalvelut
SB	12	120000000 - 129999999	Rondo FI tosite	Talouspalvelut
ST	39	390000000 - 399999999	Pk-tilit - tasaus	Talouspalvelut
SU	SU	119000000 - 119999999	Alv-jälkikirjaustos.	Talouspalvelut
UO	57	570000000 - 579999999	Ulosottotilitykset	Talouspalvelut
X2	D6	14800001 - 14899999	Kaupunkikortti	Ateriapalvelut

Liitetietojen tositelajiluettelo 2024

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
LT		1 - 999	Liitetiedot	Talouspalvelut

6.3 Tunnuslukujen laskentakaavat

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Vuosikate euroa/ asukas

$$= \text{Vuosikate} / \text{Asukasmäärä 31.12.}$$

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa

= Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymä

(Kunta ja konserni) Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

(Kunta ja konserni) Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Jos lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Taseen tunnusluvut

(Kunta) Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

(Konserni) Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) euroa/ asukas

$$= [\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä 31.12.}$$

(Kunta ja konserni) Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainakanta euroa/ asukas

= Lainakanta / Asukasmäärä 31.12.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut, euroa/ asukas

= [Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut] / Asukasmäärä 31.12.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

7 Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

